Belgische Mededingingsautoriteit

BELGISCHE MEDEDINGINGSAUTORITEIT

Auditoraat

Beslissing nr. BMA-2026-RPR-25-AUD van 23 juli 2026

Zaak MEDE-RPR-24/0001

Publieke versie

I. Context

1. De uitrol van performante glasvezelnetwerken is van cruciaal belang voor het concurrentievermogen van de Belgische economie. Daarom heeft de Belgische Mededingingsautoriteit (hierna **'BMA'**) op 16 oktober 2023 aangekondigd dat zij voornemens is elke overeenkomst of ontwerp van samenwerkingsovereenkomst tussen telecomoperatoren voor de uitrol van glasvezelinfrastructuur in België te onderzoeken.[1] Deze aankondiging volgde op de mededeling van 10 oktober 2023 van het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (hierna **'BIPT'**) over de samenwerkingsovereenkomsten voor de uitrol van glasvezelnetwerken (hierna **'glasvezel'**).[2]

2. In deze context hebben Proximus NV (hierna **'Proximus'**) en Fiberklaar BV (hierna **'Fiberklaar'**), enerzijds, en Telenet BV (hierna **'Telenet'**) en Wyre BV (hierna **'Wyre'**), anderzijds (hierna samen de '**Partijen'** en individueel een '**Partij'**) besprekingen gevoerd met het oog op het bepalen van de voorwaarden van een mogelijke samenwerking die erop gericht is (i) de uitrol van glasvezelinfrastructuur in Vlaanderen te bevorderen en te versnellen, (ii) wederzijdse wholesaletoegang tot deze infrastructuur mogelijk te maken ten voordele van consumenten, ondernemingen en de samenleving als geheel, en (iii) Proximus wholesaletoegang te verlenen tot het kabel-/hybride glasvezelcoaxnetwerk (hierna **'HFC'**) van Wyre (hierna het **'Samenwerkingsproject'**). Op 25 juli 2024 hebben de Partijen een *Memorandum of Understanding* ondertekend (hierna **'MoU'**),[3]

---

[1] BMA, persbericht nr. 43/2023 van 16 oktober 2023, zie https://www.bma-abc.be/nl/over-ons/actualiteit/persbericht-nr-43-2023.

[2] BIPT, mededeling van 10 oktober 2023, zie https://www.bipt.be/operatoren/publicatie/mededeling-van-de-raad-van-het-bipt-van-10-oktober-2023-over-samenwerking-bij-de-uitrol-van-ftth-netwerken.

[3] Proximus Groep, persbericht van 25 juli 2024, "Proximus, Wyre, Telenet en Fiberklaar ondertekenen Memorandum of Understanding om de fiberuitrol in Vlaanderen te versnellen en de toegang tot gigabitnetwerken uit te breiden", zie https://www.proximus.com/nl/news/2024/20240725-collaboration-on-the-deployment-of-high-speed-gigabit-networks.html; Wyre, persbericht van 25 juli 2024, "Wyre, Telenet, Proximus en Fiberklaar ondertekenen Memorandum of

waarin de belangrijkste parameters van hun samenwerking zijn vastgelegd, die uiteindelijk verder zullen worden uitgewerkt in (i) een samenwerkingsovereenkomst gesloten door Fiberklaar en Wyre (en medeondertekend door Proximus en Telenet voor bepaalde specifieke bepalingen die op hen van toepassing zijn) met betrekking tot de uitrol van *fiber-to-the-home*-netwerken (hierna '**FTTH**') en *fiber-to-the-office/building* (hierna samen **'FTTx'**) in de zones met gemiddelde bevolkingsdichtheid in Vlaanderen (hierna **'Samenwerkingsovereenkomst'**), en (ii) twee wholesaletoegangsovereenkomsten (hierna **'Wholesaletoegangsovereenkomsten'**), waarvan de ene tot doel heeft om Wyre (als klant) toegang te verlenen tot het FTTx-netwerk van Fiberklaar (die door Telenet medeondertekend zal worden om te voldoen aan bepaalde vooraf vastgelegde verplichtingen) (hierna **'Wholesaletoegangsovereenkomst Fiberklaar'**), en de andere tot doel heeft Proximus (als klant) toegang te verlenen tot de HFC- en FTTx-netwerken van Wyre (hierna **'Wholesaletoegangsovereenkomst Wyre'**).

3. Na de ondertekening van het MoU heeft de auditeur-generaal van de BMA (hierna **'auditeur-generaal'**) ambtshalve een onderzoek geopend om na te gaan of en in welke mate het Samenwerkingsproject de concurrentie kan beperken in de zin van artikel IV.1 van het Wetboek van economisch recht (hierna **'WER'**) en artikel 101 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna **'VWEU'**) die overeenkomsten tussen ondernemingen die ertoe strekken of tot gevolg hebben de mededinging te beperken, verbieden.[4] Uit het aldus gevoerde onderzoek zijn verschillende bezorgdheden naar voren gekomen betreffende de verenigbaarheid van het Samenwerkingsproject met de handhaving van daadwerkelijke concurrentie. Deze bezorgdheden werden meegedeeld aan de Partijen, die hun Samenwerkingsproject hebben herzien en toezeggingen hebben voorgesteld om aan deze bezorgdheden tegemoet te komen, overeenkomstig artikel IV.45, §1, 2° WER.

II. Procedure

4. Tussen februari en juli 2024 hebben informele besprekingen plaatsgevonden tussen de Partijen en de BMA om het beoogde Samenwerkingsproject toe te lichten.

5. Op 26 juli 2024 heeft de auditeur-generaal, na advies van de directeur Economische Zaken, ambtshalve een onderzoek ingesteld op grond van artikel IV.39, 2° WER om te bepalen of het Samenwerkingsproject een praktijk is die in strijd kan zijn met de artikelen IV.1 WER en 101 VWEU. De zaak kreeg de referentie MEDE-RPR-24/0001.

6. Op dezelfde dag heeft de auditeur-generaal, overeenkomstig artikel IV.27, §§ 2 en 3 WER, mevrouw Elisabeth Marescaux aangewezen als auditeur die belast is met de dagelijkse leiding van het onderzoek van deze zaak (hierna **'auditeur'**), bijgestaan door mevrouw Ynske De Neve, mevrouw Laura Hubert, mevrouw Sandrine Mathieu en mevrouw Céline Vanhecke, en de heren Fabrizio Ciotti en Cédric

---

Understanding", zie https://www.wyre.be/nl/nieuws/wyre-telenet-proximus-en-fiberklaar-ondertekenen-memorandum-understanding; Telenet Groep, persbericht van 25 juli 2024, "Wyre, Proximus, Telenet en Fiberklaar ondertekenen Memorandum of Understanding om de fiberuitrol in Vlaanderen te versnellen en de toegang tot gigabitnetwerken uit te breiden", zie https://press.telenet.be/wyre-proximus-telenet-en-fiberklaar-ondertekenen-memorandum-of-understanding-om-de-fiberuitrol-in-vlaanderen-te-versnellen-en-de-toegang-tot-gigabitnetwerken-uit-te-breiden.

[4] BMA, persbericht nr. 32/2024 van 26 juli 2024, zie https://www.bma-abc.be/nl/over-ons/actualiteit/persbericht-nr-32-2024.

Jackers, case handlers, leden van het auditoraat van de BMA (hierna **'auditoraat'**), om de onderzoeksdaden uit te voeren. Mevrouw Clara Garmigny en de heren Antoine Tonnerre en Jeroen Vander Cruyssen, economisch adviseurs, leden van de Dienst Economische Zaken, hebben bijstand verleend bij het onderzoek.

7. Overeenkomstig artikel IV.27, § 4 WER, heeft de auditeur-generaal mevrouw Vasiliki Mitrias op 29 juli 2024 aangewezen als auditeur-adviseur (hierna **'auditeur-adviseur'**).

8. In het kader van het onderzoek heeft de auditeur acht verzoeken om inlichtingen (hierna **'VOI'**) gestuurd naar Proximus en Fiberklaar, en vijftien naar Telenet en Wyre. De auditeur heeft meerdere honderden interne documenten ontvangen en geanalyseerd die door de Partijen werden verstrekt naar aanleiding van deze VOI's. [5]

9. De auditeur heeft ook drie VOI's gestuurd naar de operator DIGI Communications Belgium NV (hierna **'DIGI Belgium'**), twee VOI's naar de Orange groep (namelijk Orange SA en alle ondernemingen die direct of indirect door Orange SA worden gecontroleerd, (hierna **'Orange groep'**), inclusief Orange Belgium SA (hierna **'Orange Belgium'**) waarover Orange SA volledige zeggenschap uitoefent) en twee VOI's aan het adviesbureau voor telecommunicatie, media en technologie [VERTROUWELIJK – Bedrijfsgeheim: informatie met betrekking tot een overeenkomst tussen de partijen en een derde partij]. Op 6 augustus 2024 heeft de auditeur Testaankoop vzw (hierna **'Testaankoop'**) ontmoet en op 23 december 2024 heeft de auditeur een onderhoud gehad met een burger die in particuliere hoedanigheid wenste te handelen. Op 21 februari 2025 heeft de auditeur een vegradering gehad met de operator Eurofiber NV (hierna **'Eurofiber'**).

10. Op 14 oktober 2025 hebben de Partijen, teneinde tegemoet te komen aan de bezwaren die de auditeur in haar voorlopige beoordeling had geformuleerd, een voorstel voor gezamenlijke toezeggingen voorgelegd. Elke Partij heeft ook een voorstel van unilaterale toezeggingen ingediend. De gezamenlijke en unilaterale toezeggingen worden hierna respectievelijk aangeduid als de **'Initiële Gezamenlijke Toezeggingen'** en de **'Initiële Unilaterale Toezeggingen'**, en gezamenlijk de **'Initiële Toezeggingen'**.

11. Tussen 15 oktober en 21 november 2025 heeft het auditoraat overeenkomstig artikel IV.45, §1, 2° WER een raadpleging van de marktdeelnemers gehouden over de Initiële Toezeggingen, teneinde hun standpunten te verkrijgen over de inhoud, de modaliteiten, de uitvoering van en controle op deze toezeggingen (hierna **'Marktbevraging'**). In dit kader ontving het auditoraat (i) zes bijdragen van telecomoperatoren (Orange Belgium, DIGI Belgium, Citymesh/edpnet, Eurofiber, FastFiber en euNetworks), (ii) twee bijdragen van consumentenverenigingen of eindgebruikers (Testaankoop en Userbase.be), (iii) zes bijdragen van lokale overheden of groeperingen van lokale overheden (Heuvelland, Poperinge, Veurne, Vleteren, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Dienstverlenende Vereniging Westhoek (DVV Westhoek), een streekintercommunale van zeventien Westhoekgemeenten en de West-Vlaamse Intercommunale, evenals iv) twee bijdragen van burgers in particuliere hoedanigheid.

[5] Deze documenten omvatten alle analyses, memoranda, verslagen, onderzoeken, beoordelingen, presentaties, e-mails, berichten, in welke vorm dan ook (elektronische of papieren documenten), intern of door derden geproduceerd (zoals externe consultants of financiële of investeringsinstanties).

12. De auditeur heeft de Partijen tijdens vergaderingen die plaatsvonden tussen 21 november 2025 en 8 december 2025 uitvoerig geïnformeerd over de resultaten van de Marktbevraging.

13. Gedurende het onderzoek heeft de auditeur nuttige informatie uitgewisseld met het BIPT, overeenkomstig artikel 3 van het koninklijk besluit van 8 mei 2014 betreffende de samenwerking tussen het BIPT en de BMA. Daarnaast heeft de auditeur per brief van 24 oktober 2025 het BIPT verzocht zijn opmerkingen te formuleren over de zaak MEDE-RPR-24/0001. Op 2 december 2025 heeft de auditeur, gezien de lopende besprekingen met de Partijen volgend op de Marktbevraging, de termijn voor het meedelen van opmerkingen met twee weken verlengd. De nieuwe termijn werd vastgesteld op 19 december 2025. Het BIPT heeft op 19 december 2025 op dit verzoek geantwoord (hierna **'Opmerkingen van het BIPT'**).

14. Op 18, 21 en 22 juli 2026 hebben de Partijen een nieuw voorstel van unilaterale en gezamenlijke toezeggingen ingediend (hierna **'Finale Gezamenlijke Toezeggingen'** en **'Finale Unilaterale Toezeggingen'**, en gezamenlijk **'Finale Toezeggingen'**) om tegemoet te komen aan de tijdens de Marktbevraging geuite bezorgdheden van de marktdeelnemers.

15. Op 19 juni 2026 heeft de auditeur het ontwerpbesluit bij de Europese Commissie ingediend overeenkomstig artikel IV.78/1 WER en artikel 11, § 4, van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad van 16 december 2002 betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag (nu artikelen 101 en 102 VWEU).

16. Op 23 juli 2026 heeft de auditeur, na advies van de auditeur-adviseur en overeenkomstig artikel IV.45 WER, onderhavige beslissing aangenomen.

III. Voorstelling van de Partijen

III.1 Proximus

17. Proximus is een naamloze vennootschap van publiek recht met zetel te Vooruitgangstraat 55, 1210 Sint-Joost-Ten-Node, en is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen (hierna **'KBO'**) onder het nummer 0202.239.951. Proximus, dat voordien gekend was onder de naam Belgacom, is de historische telecomoperator in België.[6]

18. Proximus baat een nationaal kopernetwerk uit en is gestart met de uitrol van een glasvezelnetwerk in een groot deel van het land, alleen of via partnerschappen. Proximus beschikt tevens over een mobiel netwerk.[7]

19. Op nationaal niveau biedt Proximus een compleet scala aan elektronische communicatiediensten aan, op wholesale- en retailniveau, vast en mobiel, onder de merken 'Proximus', 'Scarlet' (dat zich

[6] Proximus heeft een wettelijk monopolie genoten voor de verstrekking van vaste telefoniediensten totdat deze markt werd geliberaliseerd op 1 januari 1998 (vastgelegd bij wet van 19 december 1997 tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven teneinde het reglementaire kader aan te passen aan de verplichtingen die inzake vrije mededinging en harmonisatie op de markt voor telecommunicatie, voortvloeien uit de van kracht zijnde beslissingen van de Europese Unie (*B.S.* van 30 december 1997). Proximus was ook de eerste operator die in 1994 een mobiel telefoonnetwerk heeft uitgerold in België.

[7] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 3.

eerder richt op basisaanbiedingen) en 'Mobile Vikings' (dat zich richt op de 'digitale generatie' (*'digital natives'*)).[8]

20. Proximus is ook internationaal actief op het gebied van wholesale-elektronische communicatiediensten via Proximus Global, dat Belgacom International Carrier Services (BICS), Telesign en Route Mobile omvat.[9] Sinds 1 juli 2024 heeft Proximus zijn IT-activiteiten voor ondernemingen gecentraliseerd binnen de dochteronderneming Proximus NXT IT, die het aanbod van Proximus NXT, het zakelijke of business-to-business (hierna **'B2B'**)-merk van Proximus in de Benelux, versterkt.[10] In Europa is Proximus eveneens actief in het Groothertogdom Luxemburg via Proximus Luxembourg SA., waarin haar merken 'Tango' en 'Proximus NXT Luxembourg' zijn ondergebracht.[11]

21. Het aandeelhouderschap ziet er als volgt uit: de Belgische Staat bezit 53,51% van de aandelen en 56,04% van de stemrechten, de vennootschap bezit 4,51% van haar eigen aandelen waarvoor de stemrechten bij wet zijn geschorst, en de *free float* vertegenwoordigt 41,98% van de aandelen en 43,96% van de stemrechten.[12]

22. De Conferentie van Regulatoren voor de elektronische Communicatiesector (hierna **'CRC'**)[13] en het BIPT hebben Proximus omschreven als een operator met een aanmerkelijke marktmacht op verschillende wholesalemarkten voor elektronischecommunicatiediensten en hebben Proximus verplichtingen inzake ex-anteregulering opgelegd.[14]

23. In 2025 heeft Proximus een omzet van 6,307 miljard euro gegenereerd en telde het 12.933 werknemers.[15]

III.2 Fiberklaar

24. Fiberklaar is een besloten vennootschap met zetel te Raymonde de Larochelaan 13, Box 2 03, 9051 Gent, en is ingeschreven in de KBO onder nummer 0760.540.475.

25. Fiberklaar is een volwaardige gemeenschappelijke onderneming opgericht door Proximus en EQT Infrastructure, waarvan de oprichting in maart 2021 door de Europese Commissie werd

---

[8] *Ibid*.

[9] Proximus, persbericht van 17 december 2024, "Proximus Groep zet zijn evolutie tot wereldleider in digitale communicatie verder met de oprichting van Proximus Global, dat de internationale activiteiten zal overkoepelen", zie https://www.proximus.com/nl/news/2024/20241217-proximus-global.html.

[10] Proximus, persbericht van 1 juli 2024, "Proximus NXT IT, de dochteronderneming die focust op IT-diensten om nog beter te voldoen aan de behoeften van bedrijven, start haar activiteiten", zie https://www.proximus.com/nl/news/2024/20240701-proximus-nxt-it.html.

[11] Proximus Luxembourg, "A propos de Proximus Luxembourg", zie https://www.proximus.lu/fr/about/ ; Proximus Group, "Onze merken en filialen", zie https://www.proximus.com/nl/our-company/our-brands.html.

[12] Zie de website van Proximus (https://www.proximus.com/nl/investors/shareholder-structure.html), geraadpleegd op 17 juli 2026.

[13] Door de bevoegdheidsverdeling tussen de Federale Staat en de gemeenschappen worden bepaalde besluiten inzake elektronische communicatie genomen door de CRC, dat het BIPT, de Conseil supérieur de l'audiovisuel, de Vlaamse Regulator voor de Media en de Medienrat samenbrengt.

[14] Zie Deel IV.2.

[15] Proximus, geïntegreerd jaarverslag 2025, zie https://www.proximus-cdn.com/dam/jcr:55c2d776-7eb5-4028-aefe-daaf6b58cb6f/proximus-geintegreerd-jaarverslag-2025-v1.0_nl.pdf.

goedgekeurd.[16] De verplichtingen die aan Proximus worden opgelegd krachtens de *ex-anteregulering*, zijn eveneens van toepassing op Fiberklaar.[17]

26. Sinds 25 juli 2024 bezit Proximus 100% van de aandelen van Fiberklaar na het sluiten van een overeenkomst met EQT Infrastructure om de resterende aandelen over te nemen.[18]

27. Fiberklaar heeft tot doel in de zones van Vlaanderen met een gemiddelde bevolkingsdichtheid een glasvezelnetwerk te ontwerpen, uit te rollen en te beheren dat toegankelijk is voor alle operatoren. Fiberklaar blijft actief als volwaardige entiteit binnen de Proximus groep.[19] Fiberklaar telde 32 werknemers op 31 december 2025.[20]

III.3 Telenet

28. Telenet is een besloten vennootschap met zetel te Liersesteenweg 4, 2800 Mechelen, en is ingeschreven bij de KBO onder nummer 0473.416.418. Telenet is een 100%-dochteronderneming van Telenet Group NV, die op haar beurt volledig in handen is van de moedermaatschappij Telenet Group Holding NV.[21]

29. Sinds oktober 2023 is Telenet Group Holding NV (hierna met alle entiteiten die direct of indirect worden gecontroleerd door de Telenet Group Holding NV, de **'Telenet Groep'**) volledig in handen van Liberty Global Belgium Holding BV, dochteronderneming van Liberty Global Ltd (hierna **'Liberty Global'**),[22] een telecombedrijf (televisie, breedbandinternet en telefonie) dat internationaal actief is en waarvan het hoofdkantoor in de Verenigde Staten is gevestigd.[23]

30. De activiteiten van de Telenet Groep bestaan in het aanbieden van vaste en mobiele diensten in België onder de merknamen 'Telenet' en 'BASE', evenals *fixed wireless access*[24] (hierna **'FWA'**), met inbegrip van breedband en televisie, onder het merk 'Tadaam'.[25] De Telenet Groep is ook in

---

[16] Europese Commissie, beslissing van 24 maart 2021 in zaak M.10087, *Proximus/Nexus Infrastructure/JV*.

[17] Besluit van het BIPT van 13 juni 2023 betreffende de analyse van het referentieaanbod voor het ontbundelde glasvezelaansluitingsnetwerk van Fiberklaar, paragrafen 9 en 10, zie https://www.ibpt.be/file/cc73d96153bbd5448a56f19d925d05b1379c7f21/9966f34d4b048e9ab91a604433fe37d6340515b9/2023-06-13-besluit-analyse-ro-fiberklaar.pdf.

[18] Proximus, persbericht van 25 juli 2024, "Proximus wordt volledig eigenaar van Fiberklaar", zie https://www.proximus.com/nl/news/2024/20240725-proximus-acquires-full-fiberklaar-ownership.html.

[19] Proximus, persbericht van 25 juli 2024, "Proximus wordt volledig eigenaar van Fiberklaar", zie https://www.proximus.com/nl/news/2024/20240725-proximus-acquires-full-fiberklaar-ownership.html.

[20] Fiberklaar, jaarrekening 2024.

[21] Telenet Groep, jaarverslag 2024, pgs. 183-185, zie https://www2.telenet.be/corporate/nl/investeerders/financiele-resultaten/jaarlijkse-verslagen/.

[22] Liberty Global is sinds 2007 de controlerende aandeelhouder van Telenet. Zie Telenet Groep, persbericht van 21 maart 2023, "Vrijwillig en voorwaardelijk bod van Liberty Global in contanten", zie https://press.telenet.be/vrijwillig-en-voorwaardelijk-bod-van-liberty-global-in-contanten. Haar participatie in het kapitaal van Telenet Group Holding NV is tussen 2007 en 2023 geleidelijk toegenomen en heeft in oktober 2023 100% bereikt.

[23] *Ibid;* Conseil supérieur de l'audiovisuel, Groep Telenet, Actionnariat et liens du groupe, zie https://www.csa.be/groupe-media/groupe-telenet/#, 30 september 2025.

[24] Het *fixed wireless access* (FWA) is een oplossing voor vaste internettoegang die berust op een radioverbinding tussen de locatie van de gebruiker en het mobiele netwerk van de operator, doorgaans via 4G- of 5G-technologie.

[25] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 5.

Groothertogdom Luxemburg aanwezig via zijn dochteronderneming Eltrona Interdiffusion SA (hierna **'Eltrona'**).[26]

31. De Telenet Groep is de grootste aanbieder van breedbandinternetdiensten in Vlaanderen.[27] Sinds 2023 is de groep ook actief in Wallonië onder de merknaam BASE. In het kader van de overname van de Intercommunale Maatschappij voor de verbreiding van de Televisie (hierna **'Brutélé'**) en VOO SA (hierna **'VOO'**) door de Orange Groep[28] bestond een van de voorgestelde toezeggingen erin dat de Orange Groep aan de Telenet Groep toegang zou verlenen tot de vaste infrastructuur (HFC) die van VOO/Brutélé werd verworven, evenals tot zijn toekomstige FTTx-netwerk.[29] De Europese Commissie was van oordeel dat de voorgestelde toezeggingen het mogelijk maakten een marktstructuur te behouden die vergelijkbaar was met die welke vóór de concentratie bestond.[30] In januari 2023 hebben Telenet en Orange Belgium twee commerciële wholesaleovereenkomsten ondertekend op grond waarvan zij elkaar gedurende vijftien jaar toegang verlenen tot hun respectieve HFC- en FTTx-netwerken.[31]

32. De CRC heeft Telenet geïdentificeerd als een operator met een aanmerkelijke marktmacht op verschillende wholesalemarkten voor elektronische-communicatiediensten en heeft haar in die hoedanigheid verplichtingen inzake ex-ante regulering opgelegd.[32]

33. In 2025 behaalde de Telenet Groep een omzet van 2,84 miljard[33] euro en telde het ongeveer 3.590 werknemers.[34]

III.4 Wyre

34. Wyre is een besloten vennootschap met zetel te Blarenberglaan 2C, 2800 Mechelen, en ingeschreven bij de KBO onder nummer 0787.805.690.

---

[26] Telenet Groep, persbericht van 21 december 2022, "Telenet neemt de activiteiten van Eltrona in Luxemburg over", zie https://press.telenet.be/telenet-neemt-de-activiteiten-van-eltrona-in-luxemburg-over.
[27] Zie Deel VII.4.2.
[28] Europese Commissie, beslissing van 20 maart 2023, zaak *Orange/VOO/Brutélé*, M.10663.
[29] *Ibid.*, paragraaf 1255.
[30] *Ibid.*, paragraaf 1263.
[31] Telenet Groep, persbericht van 30 januari 2023, "Telenet en Orange Belgium ondertekenen twee commerciële wholesale-overeenkomsten voor het gebruik van elkaars HFC- en FTTH-netwerk gedurende 15 jaar", zie https://press.telenet.be/telenet-en-orange-belgium-ondertekenen-twee-commerciele-wholesale-overeenkomsten-voor-het-gebruik-van-elkaars-hfc-en-ftth-netwerk-gedurende-15-jaar.
[32] Zie Deel IV.2.
[33] Telenet Groep, jaarverslag 2025, pg. 20, zie https://www2.telenet.be/corporate/nl/investeerders/financiele-resultaten/jaarlijkse-verslagen/.
[34] Telenet Groep, jaarverslag 2025, pg. 42, zie https://www2.telenet.be/corporate/nl/investeerders/financiele-resultaten/jaarlijkse-verslagen/.

35. Wyre is een volwaardige joint venture van Telenet en Fluvius System operator CV[35] (hierna **'Fluvius'**), waarvan de oprichting in mei 2023 door de Europese Commissie is goedgekeurd.[36] Telenet en Fluvius houden respectievelijk een participatie van 66,8% en 33,2% aan in Wyre.[37]

36. Wyre bundelt alle vaste netwerkinfrastructuren die eigendom zijn van of worden gebruikt door Telenet en Fluvius, en staat in voor de uitrol en exploitatie van HFC- en glasvezelnetwerken in het geografische gebied dat door Telenet wordt bestreken. In de praktijk heeft Telenet bij Wyre (i) zijn HFC-activiteiten ondergebracht, met inbegrip van de bijbehorende netwerkactiva, contracten en werknemers, en (ii) beperkte '*Proofs of Concept*' op glasvezel (met name praktijktests om realistische en praktische gebruiksscenario's weer te geven om te bepalen of deze haalbaar en levensvatbaar zijn). Fluvius droeg zijn volledige telecommunicatienetwerk en aanverwante activiteiten over aan Wyre, met uitzondering van zijn koperlijnen.[38]

37. Het HFC-netwerk van Wyre bestrijkt Vlaanderen, evenals bepaalde delen van Brussel en verschillende gemeenten in Wallonië.[39]

38. De verplichtingen die aan Telenet worden opgelegd krachtens de ex-anteregulering, zijn eveneens van toepassing op Wyre.[40]

39. De overeenkomst tussen Telenet en Fluvius bepaalt dat Wyre (i) investeert in de geleidelijke evolutie van de HFC-netwerkinfrastructuur naar een glasvezelnetwerk in het geografische gebied van Telenet, en (ii) de verdere modernisering van het bestaande HFC-netwerk via de DOCSIS-technologie[41] voortzet op plaatsen waar geen FTTx-netwerk zal worden uitgerold.[42]

40. De netwerken van Wyre worden door de telecomoperatoren gebruikt om hun diensten aan consumenten en bedrijven aan te bieden.

41. Wyre heeft op heden ongeveer 230 werknemers.[43]

---

[35] Fluvius is de grootste intercommunale in Vlaanderen. Als beheerder van de elektriciteits- en gasdistributienetwerken levert het nutsvoorzieningen aan overheden, huishoudens en bedrijven in Vlaamse gemeenten.

[36] Europese Commissie, beslissing van 30 mei 2023 in zaak M.10994 *Liberty Global/Fluvius/NetCo.*

[37] Fluvius, "Deelnemingen", zie https://over.fluvius.be/nl/wie-zijn-we/governance/deelnemingen; Telenet, persbericht van 2 februari 2026, "Telenet kondigt ServCo herfinanciering aan en zet volgende stap in scheiding van de kapitaalstructuren", zie https://press.telenet.be/telenet-kondigt-servco-herfinanciering-aan-en-zet-volgende-stap-in-scheiding-van-de-kapitaalstructuren.

[38] Europese Commissie, beslissing van 30 mei 2023 in zaak M.10994, *Liberty Global/Fluvius/NetCo,* paragraaf 6.

[39] Het HFC-netwerk van Wyre omvat: (i) Vlaanderen (met uitzondering van Voeren); (ii) het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Schaarbeek, Etterbeek, Koekelberg, Sint-Agatha-Berchem, Ganshoren, Jette en Vorst, Sint-Joost-ten-Node, Stad Brussel, Watermaal-Bosvoorde, Sint-Lambrechts-Woluwe, Anderlecht en Sint-Jans-Molenbeek); en (iii) Wallonië (Komen-Waasten en de "Aiesh"-zone (Association Intercommunale d'Electricité du Sud du Hainaut - vrije vertaling: Intercommunale vereniging van elektriciteit van het zuiden van Henegouwen) in de gemeenten van Erquelinnes, Beaumont, Sivry Rance, Froidchapelle, Momignies, Chimay en Couvin).

[40] BIPT, zie https://www.bipt.be/operatoren/publicatie/voorafgaande-raadpleging-over-het-referentieaanbod-van-wyre-voor-de-wholesale-centrale-toegang-en-wholesale-verkoop-van-en-toegang-tot-de-televisiediensten .

[41] DOCSIS-technologie (*Data Over Cable Service Interface Specifications*) is een telecommunicatiestandaard die bepaalt hoe je breedbanddatadiensten (vooral internet) kan leveren via coaxiale kabelnetwerken.

[42] Telenet Groep, jaarverslag 2024, pg. 46, zie https://www2.telenet.be/corporate/nl/investeerders/financiele-resultaten/jaarlijkse-verslagen/.

[43] Zie de website van Wyre (https://www.wyre.be/nl/over-ons).

IV. Betrokken sector

42. Het onderzoek aangaande het Samenwerkingsproject betreft de telecomsector in België, en meer bepaald de vaste breedband in al zijn facetten.

43. Ten eerste heeft het onderzoek betrekking op de gevolgen van het Samenwerkingsproject voor de vaste breedbandnetwerken en, in het verlengde daarvan, op de concurrentie op het gebied van infrastructuur. Een effectieve, op infrastructuur gebaseerde concurrentie waarborgt kwaliteitsvolle netwerken en vormt de voorwaarde voor een effectieve en duurzame concurrentie bij de levering van vaste breedbanddiensten, in het bijzonder op technisch en tarifair vlak, onder meer door middel van wholesaletoegang tot de netwerken tegen redelijke commerciële voorwaarden.[44]

44. Ten tweede, gelet op de integratie van de activiteiten van Proximus en Telenet op de verschillende niveaus van de waardeketen van vaste breedbandtoegang als ondernemingen in de zin van het mededingingsrecht, wordt in het onderzoek logischerwijs nagegaan welke gevolgen het Samenwerkingsproject heeft voor de ontwikkeling en de leveringsvoorwaarden van vaste breedbanddiensten aan residentiële en zakelijke klanten.[45]

45. Ten derde richt het onderzoek zich indirect op de gevolgen van het Samenwerkingsproject voor de voorwaarden voor toegang tot betrouwbare en hoogwaardige vaste breedbandtoegang, als essentiële factor voor een breed scala aan economische activiteiten, zoals digitale technologieën, e-commerce, contentplatforms alsook professionele en industriële toepassingen die een stabiele breedbandverbinding vereisen. Een hoogwaardige digitale infrastructuur die steunt op breedbandnetwerken met zeer hoge capaciteit vormt immers de basis van een moderne en innovatieve economie. Een dergelijke infrastructuur kan het mogelijk maken innovatieve diensten aan te bieden, de efficiëntie van bedrijfsactiviteiten te verhogen en een slimme, duurzame en digitale samenlevingen tot stand brengen, terwijl zij tevens bijdraagt aan de verwezenlijking van doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling.[46]

IV.1 Concurrentiële situatie

IV.1.1 Hoge concentratie van de sector

46. De Belgische telecomsector wordt gekenmerkt door een hoge concentratieniveau op verschillende niveaus in de waardeketen.[47] In 2023 waren Proximus, Telenet en Orange Belgium samen goed voor

[44] Zie richtlijn 2018/1972 van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie, J.O., L 321/36, paragraaf 190.
[45] Aangaande de relatie tussen infrastructuur en digitale diensten, zie Witboek Europese Commissie: '*Tegemoetkomen aan de digitale-infrastructuurbehoeften van Europa*', COM(2024) 81 final. Zie eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024DC0081.
[46] Zie verordening 2024/1309 van 29 april 2024 inzake maatregelen om de kosten van de uitrol van elektronischecommunicatienetwerken met gigabitsnelheden te verlagen, tot wijziging van Verordening 2015/2120 en tot intrekking van Richtlijn 2014/61/EU, J.O., L8.5.2024, paragraaf 1.
[47] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 37.2.

iets minder dan 98% van de waarde van de nationale (vaste en mobiele) elektronische communicatie- en de televisiemarkten, zowel op retail- als wholesaleniveau.[48]

47. Sinds de overname van VOO door de Orange Groep blijven deze drie grote operatoren - die over hun eigen vaste infrastructuren beschikken, in voorkomend geval via een dochteronderneming of een joint venture en aan wie de CRC of het BIPT ex-anteregelgevingsverplichtingen hebben opgelegd - een overwegende rol spelen, zowel qua infrastructuur als qua marktaandelen.[49]

48. In Vlaanderen zijn de drie historische operatoren actief via twee hoofdnetwerken: Proximus opereert via zijn eigen koper- en glasvezelnetwerk, terwijl de Telenet Groep gebruikmaakt van de kabel- en glasvezelnetwerken van Wyre en Orange Belgium maakt gebruik van de Wyre netwerken. DIGI Belgium is eveneens bezig met het uitrollen van een glasvezelnetwerk in Vlaanderen, wat op termijn concurrentie tussen vier aanbieders via drie afzonderlijke netwerken mogelijk zou moeten maken.[50] Ook in Wallonië zijn deze drie operatoren actief via twee netwerken: Proximus opereert via zijn eigen koper- en glasvezelnetwerk, terwijl Orange Belgium zijn eigen kabelnetwerk gebruikt. Sinds 2024 maakt ook Telenet gebruik van het kabelnetwerk van Orange Belgium.[51] In Brussel werkt Proximus via zijn eigen koper- en glasvezelnetwerk, terwijl Orange Belgium en de Telenet Groep hun eigen respectievelijke kabel- en glasvezelnetwerken gebruiken voor vaste breedband.[52] DIGI Belgium is op zijn beurt gestart met de uitrol van een glasvezelnetwerk in stedelijke gebieden,[53] waardoor het geleidelijk een dienstenaanbod kan ontwikkelen dat concurreert met dat van de historische operatoren.

49. Op retailniveau hebben de drie historische operatoren in 2024 een grote deel van vaste breedband in handen, zoals blijkt uit onderstaande figuur.[54]

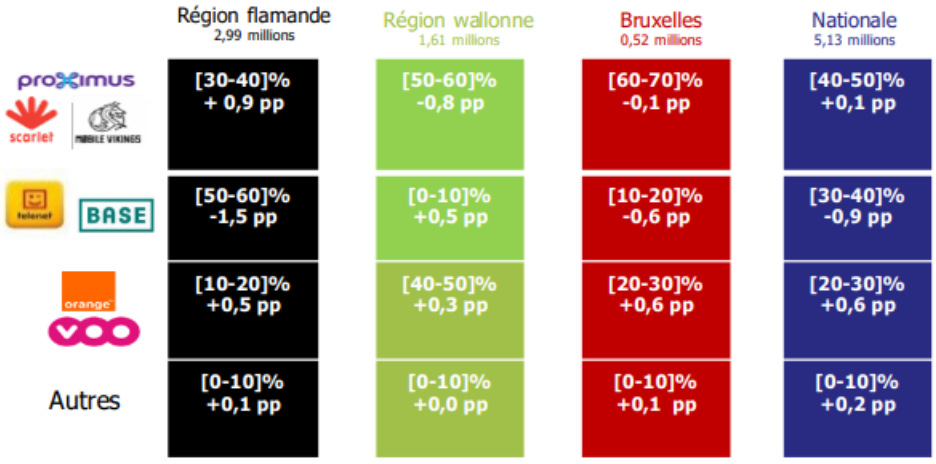

[48] Mededeling van de Raad van het BIPT van 19 juni 2024, zie https://www.bipt.be/consumenten/publicatie/de-status-van-de-elektronische-communicatie-en-tv-markt-2023, pg. 7, paragraaf 4.
[49] Opmerkingen van het BIPT, paragrafen 8 en 37.2.
[50] Mededeling van de Raad van het BIPT van 10 juli 2025 betreffende de status van de elektronische communicatie- en televisiemarkt (2024), https://www.bipt.be/consumenten/publicatie/de-status-van-de-elektronische-communicatie-en-tv-markt-2024, paragraaf 53.
[51] *Ibid.*, paragraaf 54.
[52] *Ibid*., paragraaf 55.
[53] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 11.
[54] Mededeling van de Raad van het BIPT van 10 juli 2025, zoals eerder vermeld, figuur 39.

Bron: BIPT, marktaandelen voor vast breedband per gewest en op nationaal niveau, in volume

50. In het dekkingsgebied van Wyre heeft Telenet een marktaandeel van [50-60]% in de retailbreedbandmarkt en Proximus een marktaandeel van [30-40]%.[55] Het gecombineerde marktaandeel van deze twee operatoren bedraagt bijna [80-95]% voor alle snelheden samen en bijna [80-90]% indien enkel de diensten en infrastructuren met zeer hoge snelheden (kabel en glasvezel) in rekening worden genomen. Het BIPT onderlijnt dat de andere spelers afhankelijk zijn van de toegang tot de infrastructuur van ofwel Proximus ofwel Wyre en dat *"[e]en beduidende kans op concurrentie op basis van de infrastructuur door een andere speler (in dit geval DIGI [Belgium]) momenteel alleen in de [dichtbevolkte] zones [wordt] verwacht".*[56]

51. De onderstaande tabel toont de waarden van de Herfindahl-Hirschmann index (hierna, '**HHI'**)[57] die wijzen op zeer hoge concentratieniveaus.[58]

	België	Kabelzone van Wyre
Vaste technologieën, alle snelheden	>3.500	>4.000
VHCN-technologieën,[59] alle snelheden	>3.900	>5.300

HHI's van de Belgische retailbreedbandmarkt (data operatoren 2024, berekeningen van het BIPT)[60]

52. Bovendien wordt de Belgische retailbreedband sector nog steeds gekenmerkt door een sterke take-up van bundels, een fenomeen dat het verlooppercentage (hierna de **'churn'**) beïnvloedt: dit percentage varieert naar gelang het alleen internet of bundels betreft, en neemt af naarmate meer producten deel uitmaken van de bundel.[61] In 2024 bedroeg de voor afzonderlijk verkochte diensten waargenomen churn 22,5%, terwijl de voor quad-playaanbiedingen waargenomen churn slechts 5,5% bedroeg.[62]

53. Naast deze grote operatoren, zijn verschillende kleine, alternatieve aanbieders actief op de retailmarkt voor breedbandtoegang, zoals DIGI Belgium (zie *infra*, Deel IV.5.2.a), edpnet, BT, Colt, Verizon, United Telecom, Cybernet en BelCenter. Sommige daarvan richten zich meer specifiek op de (grote) ondernemingen (BT, Colt en Verizon).[63] Nagenoeg alle aan alternatieve operatoren verkochte wholesalelijnen zijn gebaseerd op actieve toegangsoplossingen.[64]

---

[55] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 37.2.
[56] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 38.
[57] De Herfindahl-Hirschman-index (HHI) is een veelgebruikte indicator om de mate van marktconcentratie te meten binnen het mededingingsrecht van de Europese Unie. Volgens de richtsnoeren van de Europese Commissie inzake de beoordeling van horizontale concentraties worden markten met een HHI van meer dan 2000 doorgaans beschouwd als sterk geconcentreerde markten. Hoewel deze drempelwaarden oorspronkelijk zijn ontwikkeld in het kader van concentratietoezicht (fusiecontrole), worden zij ook ruimer gebruikt als indicatoren voor de beoordeling van marktstructuur en de mate van marktmacht die ondernemingen op een markt kunnen uitoefenen.
[58] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 37.2.
[59] Zie in dit verband paragraaf 69 hieronder.
[60] Opmerkingen van het BIPT, tabel 1.
[61] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 37.2.
[62] Mededeling van de Raad van het BIPT van 10 juli 2025, zoals eerder vermeld, figuur 78.
[63] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 9.
[64] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 37.3. Het begrip 'actieve toegangsoplossing' wordt infra gedefinieerd, Deel IV.4.3.a.

IV.1.2 Belangrijkste concurrentieparameters tussen operatoren

54. Concurrentie betreffende breedbanddiensten bevindt zich in de eerste plaats op het niveau van de onderliggende infrastructuur van vaste breedbandnetwerken, met inbegrip van koper-, kabel- en glasvezelnetwerken. Operatoren kunnen daarbij hun eigen infrastructuur uitrollen of trachten toegang te verkrijgen tot bestaande netwerken om hun diensten aan te bieden. In dit verband vertrekt het Europese regelgevend kader van het principe dat toegang tot infrastructuur kan worden opgelegd aan ondernemingen met een aanmerkelijke marktmacht, teneinde marktafscherming te voorkomen en daadwerkelijke concurrentie te waarborgen. Tegelijk wordt erkend dat infrastructuurconcurrentie niet overal haalbaar is, met name in minder dichtbevolkte gebieden waar de kosten voor uitrol en modernisering bijzonder hoog zijn (zie in die zin Richtlijn (EU) 2018/1972, in het bijzonder de doelstellingen inzake bevordering van concurrentie en markttoegang, alsook het kader voor het opleggen van toegangsverplichtingen aan ondernemingen met aanmerkelijke marktmacht).

55. In de praktijk leidt dit tot een hybride model waarin zowel concurrentie tussen afzonderlijke netwerken als het delen van infrastructuur voorkomt. De uitrol en evolutie van vaste breedbandnetwerken vereisen aanzienlijke investeringen, in het bijzonder voor civiele werken, wat het gebruik van mechanismen zoals infrastructuurdeling en co-investering rechtvaardigt (zie Verordening (EU) 2024/1309 inzake maatregelen ter vermindering van de kosten van de uitrol van gigabitnetwerken, die onder meer het gedeeld gebruik van infrastructuur en de coördinatie van civiele werken bevordert). In dit geval kunnen meerdere operatoren diensten aanbieden op basis van dezelfde of complementaire infrastructuren.

56. Tussen het niveau van de infrastructuur en dat van de kleinhandelsmarkten speelt de concurrentie op groothandelsniveau een doorslaggevende rol. Toegang tot netwerkinfrastructuur vormt immers een essentiële voorwaarde voor operatoren die niet over een eigen netwerk beschikken om stroomafwaarts diensten aan te bieden. De toegangsverplichtingen die worden opgelegd aan operatoren met aanmerkelijke marktmacht beogen te verzekeren dat deze alternatieve operatoren effectief kunnen concurreren met verticaal geïntegreerde spelers op de kleinhandelsmarkten. De intensiteit van de concurrentie op groothandelsniveau, evenals de technische en prijsvoorwaarden voor toegang tot netwerken, hebben dan ook een directe impact op de mate waarin concurrentiedruk wordt uitgeoefend op de kleinhandelsdiensten.

57. De concurrentiedynamiek wordt gekenmerkt door een afweging tussen infrastructuurconcurrentie (via duplicatie) en economische efficiëntie. Terwijl de uitrol van parallelle netwerken kan leiden tot prijsdruk, innovatie en differentiatie van diensten, kan een overmatige duplicatie ook inefficiënties veroorzaken en investeringscapaciteit versnipperen. Het regelgevend kader tracht deze doelstellingen te verzoenen door enerzijds concurrentie op infrastructuurniveau mogelijk te maken en anderzijds toegang en samenwerking te faciliteren wanneer dit economisch rationeler is. Concurrentie beperkt zich dus niet tot het volledig zelfstandig uitbouwen van netwerken, maar speelt zich ook af via verschillende vormen van toegang en investeringsmodellen.

58. Wat het retailniveau betreft, geeft het BIPT aan dat aanbieders van vaste breedbanddiensten met elkaar concurreren op verschillende vlakken, zoals prijs, technische prestaties (de opwaartse en neerwaartse snelheden), de hoeveelheid gegevens die kan worden gedownload (beperkt of

onbeperkt), of ook de samenstelling van bundelaanbiedingen (die geheel of gedeeltelijk de volgende diensten combineren: breedband, vaste telefonie, televisie en mobiele diensten).[65]

59. Het BIPT preciseert dat uit onderzoeken bij (residentiële) consumenten in 2016, 2021 en 2025[66] blijkt dat de belangrijkste factoren bij de keuze van een aanbieder, die bovendien gedurende die periode constant zijn gebleven, de prijs, het vertrouwen in het merk en de kwaliteit van het product zijn. Daarna volgen de dienst-na-verkoop of promoacties. De belangrijkste factoren om een gebundeld aanbod te verkiezen zijn de prijs en het gemak (*one-stop-shopping*). De prijs blijkt consequent de belangrijkste reden om van operator te veranderen.[67]

IV.1.3 Waargenomen prijsniveau in België

60. In de prioriteitennota voor 2025 heeft de BMA haar bezorgdheid geuit over de hoge prijzen van elektronische communicatiediensten.[68] Wat de tarieven betreft, behoort België tot de duurste landen van de Europese Unie voor vaste breedbanddiensten. België stond namelijk op de laatste plaats van de 27 landen volgens de index van de digitale economie en samenleving (hierna **'DESI'**) die door de Europese Commissie voor het jaar 2022 is gepubliceerd.[69] In 2022 stelde het BIPT eveneens vast dat *"België duur blijft voor telecomdiensten in vergelijking met zijn buurlanden en in het algemeen met alle landen van de Europese Unie".*[70] Bovendien kende België in 2024 het hoogste aantal aanbiedingen dat als 'duur' werd geclassificeerd over alle beschouwde referentiemandjes (12 van de 13).[71] In haar Digital Decade 2025 Country Report met betrekking tot België stelde de Europese Commissie nog vast dat: *"Belgium remains expensive for […] fixed internet"*.[72]

61. In zijn Opmerkingen heeft het BIPT verschillende factoren geïdentificeerd die deze situatie verklaren, evenals de aanhoudende aard ervan gedurende de afgelopen jaren. In de eerste plaats zijn de prijzen voor vast internet en bundels gestegen zonder duidelijke verbeteringen in productkenmerken. Ten tweede positioneert Orange Belgium zich steeds meer als gevestigde speler, wat de competitieve prikkels op de markt mogelijk beperkt. Tot slot vertegenwoordigen bundelaanbiedingen ongeveer [80-90]% van de breedbanddiensten en zijn consumenten minder geneigd om van operator te veranderen wanneer zij bundelaanbiedingen afnemen dan wanneer zij deze producten *standalone* afnemen.[73]

---

[65] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 35.
[66] Onderzoeken uitgevoerd in opdracht van het BIPT door Profacts in 2016 en 2021, en door MAS Research in 2025.
[67] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 35.
[68] Prioriteitennota van de BMA voor 2025, zie https://www.bma-abc.be/sites/default/files/content/download/files/Prioriteitennota2025.pdf, pg. 11.
[69] Europese Commissie, Digital Economy and Society Index (DESI) 2022, zie https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/88764, figuur 38, pg. 44.
[70] Mededeling van de Raad van het BIPT van 16 juli 2022 betreffende de evolutie van de breedband- en televisiemarkten in België sinds Q1 2018, zie https://www.bipt.be/consumenten/publicatie/mededeling-van-16-juli-2022-betreffende-de-evolutie-van-de-breedband-en-televisiemarkten-in-belgie-sinds-q1-2018, paragraaf 12.5.
[71] Europese Commissie, *Mobiele en vaste breedbandprijs in Europa in 2024: Inzicht in de Europese breedbandmarkt, Retail Broadband Prices in Europe 2024* - Final Report, 25 februari 2026, zie https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/mobile-and-fixed-broadband-price-europe-2024-insights-european-broadband-market, figuur 3, pg. 17.
[72] Digital Decade 2025 Country Report – Belgium, zie https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/belgium-2025-digital-decade-country-report, pg. 7; Vrije vertaling: *"België duur blijft voor […] vast internet".*
[73] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 37.7.

62. Deze vaststelling wordt gedeeld door Testaankoop, dat melding maakt van prijsstijgingen tussen 15% en 50% (afhankelijk van de operator) in de afgelopen twaalf jaar voor gecombineerde aanbiedingen van tv, internet en telefonie.[74] Zo stelt het BIPT vast dat België in 2025 doorgaans tot de duurdere helft behoort in vergelijking met de buurlanden wat betreft de prijzen van vast internet en bundelaanbiedingen, met uitzondering van profielen met lage behoeften. Voor de meest uitgebreide bundelaanbiedingen, die het populairst zijn bij de Belgische consumenten, is België veruit het duurste land.[75]

63. In 2025 hebben de operatoren Proximus, Telenet en Orange Belgium nieuwe prijsstijgingen aangekondigd.[76] Voor klanten van Proximus en klanten van de producten van Orange Belgium, die onder het merk VOO worden aangeboden, traden in 2026 prijsverhogingen van ongeveer twee tot vier euro per maand in werking, voornamelijk voor oudere producten.[77] Voor Telenet-klanten werd in april 2025 een verhoging van 2,9% doorgevoerd op bepaalde tarieven van haar vaste aanbiedingen voor internet, digitale televisie en kabeltelevisie.[78]

64. In dit verband herinnert de BMA er in haar prioriteitennota voor 2026 aan dat zij waakzaam blijft ten aanzien van het prijsniveau van elektronische communicatiediensten op de neerwaartse markten.[79]

IV.2 Sectorale reguleringsmaatregelen

65. Overeenkomstig de artikelen 54 en 55 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna **'WEC'**) onderzoekt het BIPT regelmatig bepaalde markten in de elektronische communicatiesector om (i) na te gaan of er sprake is van daadwerkelijke mededinging, (ii) zo niet, te onderzoeken of er ondernemingen zijn die een aanzienlijke invloed uitoefenen op de betrokken markt,

---

[74] L'Echo, "Les tarifs télécom continuent à augmenter en Belgique malgré l'arrivée de Digi, selon Testachats", 1 januari 2026, zie https://www.lecho.be/monargent/analyse/telecoms/les-tarifs-telecom-continuent-a-augmenter-en-belgique-malgre-l-arrivee-de-digi-selon-testachats/10636616.html.

[75] Mededeling van het BIPT van 15 december 2025 betreffende de vergelijkende studie van de prijzen voor telecommunicatiediensten in België en in de buurlanden [Tarieven van oktober 2025], zie https://www.bipt.be/operatoren/publicatie/mededeling-van-15-december-2025-betreffende-de-vergelijkende-studie-van-de-prijzen-voor-telecommunicatiediensten-in-belgie-en-in-de-buurlanden-tarieven-van-oktober-2025, paragraaf 4.

[76] Het Nieuwsblad, "Telecom in 2026 weer flink duurder, en dan vooral oudere bundels", 11 december 2025, zie https://www.nieuwsblad.be/economie/geld/telecom-in-2026-weer-flink-duurder-en-dan-vooral-oudere-bundels/111909839.html; RTL, "Trois opérateurs télécoms augmenteront leurs prix dès le 1er janvier 2026 : combien devrez-vous payer en plus ?", 18 november 2025, zie https://www.rtl.be/actu/belgique/economie/trois-operateurs-telecoms-augmenteront-leurs-prix-des-le-1er-janvier-2026/2025-11-18/article/770884;

[77] VRT Nieuws, "Vanaf 1 januari hogere tarieven bij Proximus : vooral oudere bundels stijgen in prijs", 3 november 2025, zie https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2025/11/03/vanaf-1-januari-hogere-tarieven-bij-proximus-vooral-oudere-bund/; Redactie 24, "Na Proximus en Scarlet: ook deze telecomoperator verhoogt zijn tarieven", 17 november 2025, zie https://www.redactie24.be/financieel/na-proximus-en-scarlet-ook-deze-telecomoperator-verhoogt-zijn-tarieven-186093; RTBF, "Proximus va augmenter certains tarifs dès 2026, d'autres opérateurs l'ont déjà fait : comment faire des économies sur vos factures télécoms ?", 3 november 2025, zie https://www.rtbf.be/article/proximus-va-augmenter-certains-tarifs-des-2026-d-autres-operateurs-l-ont-deja-fait-comment-faire-des-economies-sur-vos-factures-telecoms-11626104; Testaankoop, "VOO augmente les prix de ses forfaits dès le 1er janvier 2026", 24 november 2025, zie https://www.test-achats.be/hightech/telecom/news/voo-augmente-ses-prix-2026; Testaankoop, "Orange augmente ses tarifs dès le 18 janvier 2026", 19 november 2025, zie https://www.test-achats.be/hightech/telecom/news/orange-tarifs-nouvelle-augmentation.

[78] Telenet, "Telenet informeert zijn klanten over prijsaanpassing als gevolg van inflatie", 6 maart 2025, zie https://press.telenet.be/telenet-informeert-zijn-klanten-over-prijsaanpassing-als-gevolg-van-inflatie-xao5lk .

[79] Prioriteitennota van de Belgische Mededingingsautoriteit voor 2026, zie https://www.bma-abc.be/nl/over-ons/publicaties/prioriteitennota-2026, pg. 9.

en (iii) in voorkomend geval, passende wettelijke verplichtingen op te leggen ter bevordering van daadwerkelijke concurrentie ten voordele van de eindgebruikers.

66. Op 29 juni 2018 heeft de CRC een besluit aangenomen betreffende de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep[80] (hierna **'Marktanalyse van 2018'**). Parallel daaraan heeft de CRC een reeks besluiten aangenomen met betrekking tot respectievelijk de omroepmarkt in het Nederlandse, het Franse en het Duitse taalgebied. In deze besluiten heeft de CRC aan de operatoren met aanmerkelijke marktmacht (Proximus, Telenet, Brutélé en VOO) een reeks verplichtingen opgelegd inzake toegang, non-discriminatie, transparantie, prijscontrole en kostentoerekening.

67. De redenen voor het opleggen van deze verplichtingen kunnen als volgt worden samengevat:

(i) Het bestaan van hoge toetredingsdrempels, met name als gevolg van de noodzaak om te beschikken over dure en moeilijk te dupliceren infrastructuren, het beleid inzake gebundelde aanbiedingen die klantenbinding versterkt, of de moeilijkheid om rechten voor tv-inhoud te verwerven;

(ii) Een sterke en blijvende concentratie van de marktaandelen: ongeacht de beschouwde productmarkt of kabelzone, beschikte de eerste operator nooit over minder dan een marktaandeel van 50% en beschikten de twee grootste operatoren samen nooit over minder dan een marktaandeel van 80%;

(iii) Erg lage *churn* rates, in het bijzonder voor bundels: hoe meer diensten in een commercieel aanbod zitten, hoe sterker de *churn* daalt, wat een belemmering vormt voor markttoetreding en ontwikkeling van de concurrenten;

(iv) De regelmatige stijgingen van de prijzen van vaste communicatiediensten, die zich doorgaans op een hoger niveau bevinden dan in de andere landen van de Europese Unie. In het algemeen werden de grote operatoren niet aangespoord om elkaar te beconcurreren op gebied van de prijzen; en

(v) Het ontbreken van enige garantie op het bestaan van commerciële *wholesaleaanbiedingen* bij de afwezigheid van regulering. Zelfs indien dergelijke commerciële *wholesaleaanbiedingen* zouden bestaan, was het twijfelachtig of ze de alternatieve operatoren in staat konden stellen om binnen het tijdsbestek van de analyse een doeltreffende concurrentiedruk uit te oefenen.[81]

68. Daarnaast heeft het BIPT op 13 december 2019 een besluit aangenomen betreffende de analyse van de markt voor hoogwaardige toegang.[82] In dit besluit heeft het BIPT aan Proximus, die als

[80] Zie beslissing van de CRC van 29 juni 2018 betreffende de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep, zie https://www.bipt.be/operatoren/publicatie/besluit-van-29-juni-2018-analyse-van-de-markten-voor-breedband-en-televisieomroep; en Corrigendum van 11 juli 2018, zie https://www.bipt.be/operatoren/publicatie/corrigendum-van-11-juli-2018-bij-de-beslissingen-van-de-crc-van-29-juni-2018-met-betrekking-tot-de-analyse-van-de-breedband-en-televisieomroepmarkten.

[81] Opmerkingen van het BIPT, paragrafen 12 tot 14.

[82] Besluit van het BIPT van 13 december 2019 aangaande de analyse van de markt voor hoogwaardige toegang, zie https://www.bipt.be/operatoren/publicatie/analyse-van-de-markt-voor-hoogwaardige-toegang-2019.

onderneming met aanmerkelijke marktmacht op deze markt is geïdentificeerd, een reeks verplichtingen opgelegd inzake toegang, non-discriminatie, transparantie, prijscontrole en kostentoerekening. De motieven voor de oplegging van deze verplichtingen berustten met name op de vaststelling van hoge marktaandelen van Proximus op deze markt, alsook op bepaalde structurele kenmerken (zoals moeilijk te dupliceren infrastructuur, schaal- en scopevoordelen en het ontbreken van voldoende tegenwicht aan de vraagzijde voor alternatieve operatoren).

IV.3 Vooruitgang van de connectiviteit met zeer hoge capaciteit in België

69. De Europese Unie heeft Europese doelstellingen voor digitale ontwikkeling vastgesteld om een optimale digitale dekking op haar volledige grondgebied te waarborgen. In het kader van zijn 'beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030', aangenomen op 14 december 2022, hebben het Europees Parlement en de Raad als doel gesteld dat tegen 2030 alle eindgebruikers op een vaste locatie door een gigabitnetwerk zullen worden gedekt tot aan het netwerkaansluitpunt.[83]

70. In België dekken de netwerken met zeer hoge capaciteit (hierna **'VHCN'**), die het mogelijk maken gigabitverbindingen aan te bieden, momenteel 93,80% van het nationale grondgebied. Glasvezelnetwerken en, indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan, ook HFC-netwerken worden beschouwd als VHCN[84]. In zijn Opmerkingen benadrukt het BIPT dat de goede Belgische prestaties op het gebied van dekking momenteel voornamelijk te danken zijn aan de HFC-netwerken.[85]

71. In België blijft de dekking door glasvezelnetwerken echter aanzienlijk achter ten opzichte van het Europese gemiddelde. Volgens de DESI-rapporten bekleedt België sinds 2020 de laatste plaats in de ranglijst voor de dekking van FTTx-netwerken in de Europese Unie.[86]

[83] Besluit (EU) 2022/2481 van het Europees parlement en de Raad van 14 december 2022 tot vaststelling van het beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030, PB L 323, 19.12.2022, pgs. 4-26, considerans 13 en artikel 4, § 1, 2) a). Zie ook Europese Commissie, Mededeling aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "Digitaal kompas 2030: de Europese aanpak voor het digitale decennium", 9 maart 2021, COM/2021/118 final.

[84] BEREC, Guidelines on Very High Capacity Networks, 5 oktober 2023, zie https://www.berec.europa.eu/en/document-categories/berec/regulatory-best-practices/guidelines/berec-guidelines-on-very-high-capacity-networks-2023.

[85] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 41.

[86] Europese Commissie, Index van de digitale economie en samenleving (DESI) 2025, zie DESI indicators - Digital Decade DESI visualisation tool.

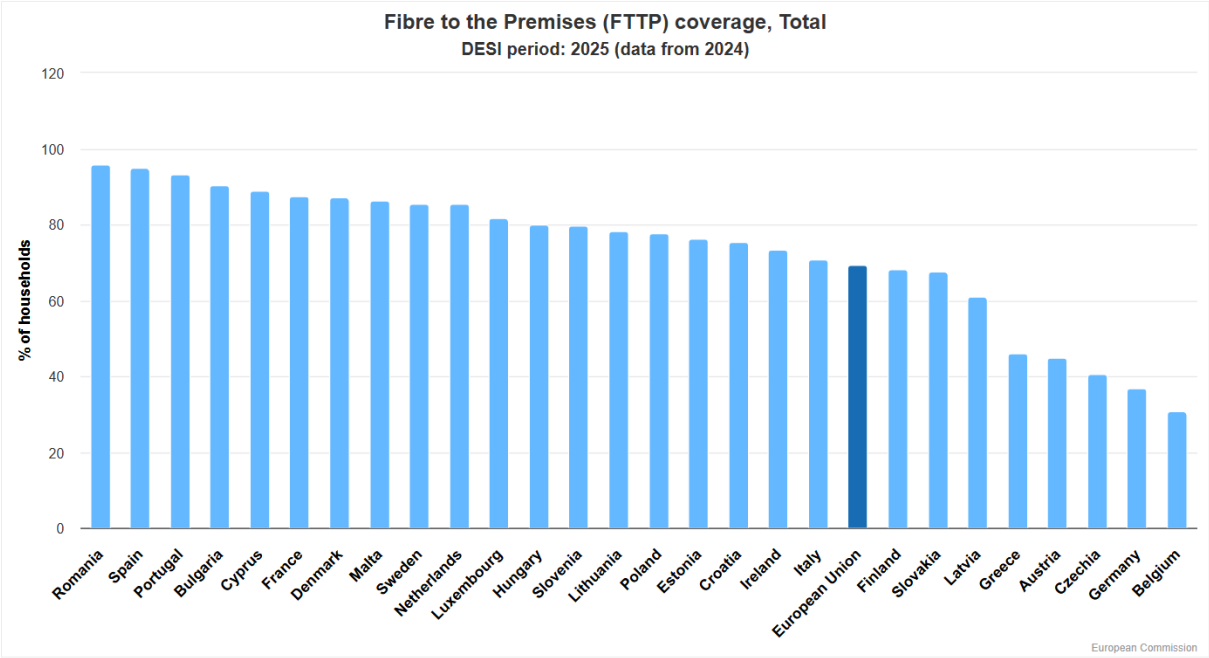

Bron: Europese Commissie, DESI 2025

72. In 2024 bleef België met slechts 30,7% glasvezeldekking aanzienlijk onder het Europese gemiddelde (69,2%).[87] In haar Digital Decade 2025 Country Report over België stelde de Europese Commissie nog vast dat *"Belgium's FTTP coverage […] stands far below the EU average".*[88]

73. De onderstaande grafiek illustreert de achterstand van België ten opzichte van het gemiddelde van andere lidstaten van de Europese Unie sinds 2018.

[87] *Ibid.*

[88] Digital Decade 2025 Country Report – Belgium, zie https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/belgium-2025-digital-decade-country-report, pg. 7; Vrije vertaling: "*De FTTP-dekking in België ligt ver onder het EU-gemiddelde".*

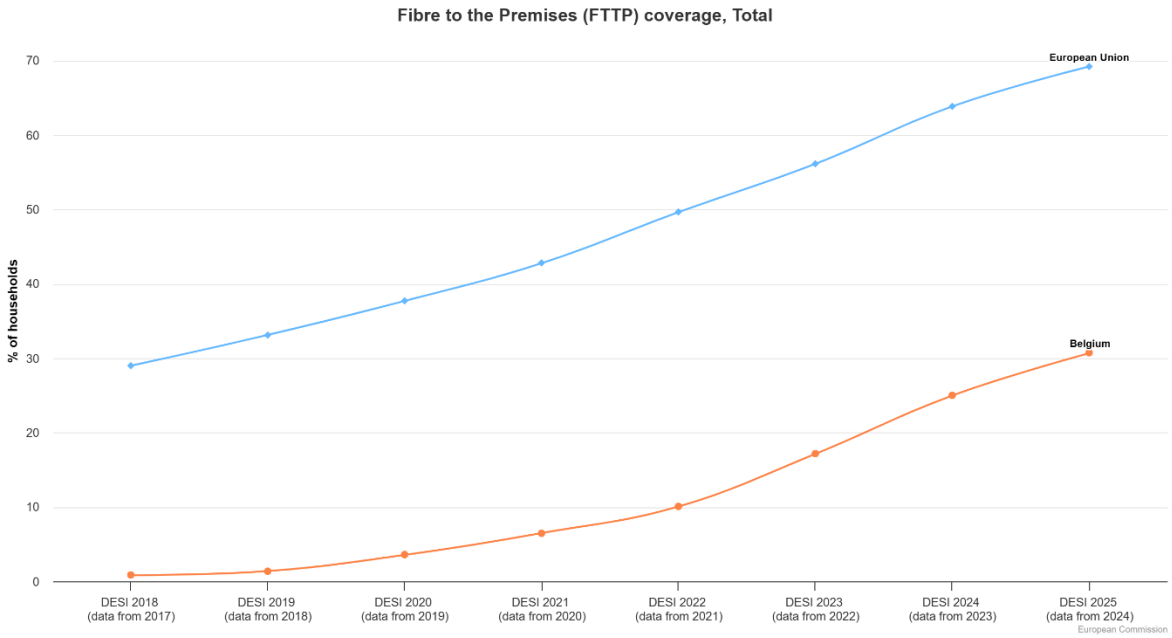

Bron: Europese Commissie, Index voor de digitale economie en samenleving (DESI) 2025

74. De achterstand die België heeft opgelopen, kan onder meer worden verklaard door het ontbreken van een reeds bestaand, alomtegenwoordig fysiek infrastructuurnetwerk dat geschikt is voor de uitrol van alternatieve vaste netwerken. Het BIPT wijst er in dit verband op dat het kopernetwerk in het verleden ondergronds werd aangelegd zonder gebruik te maken van ducts, en dat de kabelnetwerken bij voorkeur aan de gevels van gebouwen of aan palen zijn aangebracht, eveneens zonder gebruik te maken van ducts. Deze historische bijzonderheid draagt ertoe bij dat de uitrol van glasvezel in België, ceteris paribus, complexer en duurder is dan in landen waar een dergelijk netwerk historisch reeds aanwezig was (bijvoorbeeld Frankrijk of Spanje).[89]

75. De onderstaande kaart, opgesteld door het BIPT op basis van gegevens die door de actieve operatoren zijn verstrekt, illustreert de voortgang van de uitrol van glasvezel in het eerste kwartaal van 2026 (in blauw).[90]

[89] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 118.

[90] BIPT, Dataportaal, Evolutieve kaart, zie https://www.bipt-data.be/nl/projects/atlas/ftth?executionState=EXECUTED&layerPostfix=2025Q01&bbox=289912.83354321704,6234190.794427779,864569.4563353884,6629267.222597396.

Bron: Dataportaal BIPT

IV.4 Kenmerken van glasvezel

IV.4.1 Begrip

76. Glasvezel is een zeer dunne glasdraad (125 micrometer, ongeveer de dikte van een haar) in een plastic omhulsel, waarin informatie digitaal wordt verzonden via een lichtsignaal. In het algemeen worden meerdere glasvezeldraden doorgaans gebundeld in glasvezelkabels.[91]

77. Een lichtsignaal wordt via een laser of een LED door de glasvezel verzonden. Vervolgens verplaatst het lichtsignaal zich voort door weerkaatsing tegen de interne wanden van de vezel. Een glasvezel bestaat uit een kern van glas (de zogeheten '*core*') waarin het lichtsignaal wordt gestuurd, met daarrond nog een ander type glas ('*cladding*') dat ervoor zorgt dat het signaal gereflecteerd wordt en dus in de kern blijft. Aan het andere uiteinde van de vezel wordt dit lichtsignaal opgevangen door een optische sensor en omgezet in een elektrisch digitaal signaal.[92]

[91] Per kabel kan het aantal vezels variëren van twee tot meer dan 1000, zie BIPT, "Wat is glasvezel?", zie https://www.infofibre.be/nl/algemene-informatie/wat-glasvezel.
[92] BIPT, "Wat is glasvezel?", zie https://www.infofibre.be/nl/algemene-informatie/wat-glasvezel.

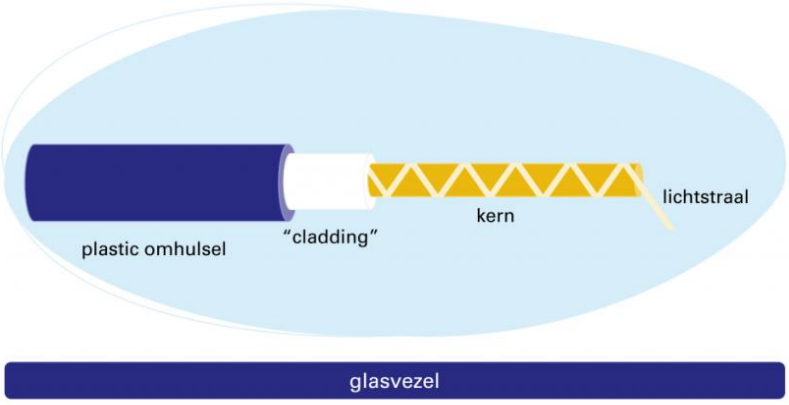

Bron: BIPT[93]

78. Deze technologie heeft aanzienlijke voordelen. Aangezien een lichtsignaal slechts weinig verlies ondervindt in glas, kan het zeer lange afstanden afleggen. Daarnaast is een optisch signaal minder gevoelig voor elektromagnetische storingen[94] die het signaal kunnen onderbreken of de kwaliteit ervan kunnen aantasten en is de latentie bij de gegevensoverdracht zeer laag. Dit is bijzonder belangrijk voor toepassingen die een snelle reactie vereisen. Dankzij de hoge bandbreedte, die meerdere tientallen gigabits per seconde kan bereiken, maakt glasvezel het mogelijk dat meerdere personen tegelijkertijd gebruikmaken van snel internet en ondersteunt het de toepassingen van de toekomst. Glasvezel maakt het, afhankelijk van het type installatie, mogelijk om een symmetrische toegang aan te bieden (met identieke upload- en downloadsnelheden), wat bijzonder nuttig is voor verschillende toepassingen, zoals onlinevergaderingen, het verzenden van video's of het op afstand beheren van software. Aangezien glasvezelnetwerken weinig gevoelig zijn voor interferenties, vereisen zij minder onderhoud dan andere types netwerken. De onderhoudskosten ervan zijn daardoor ook relatief laag. Tot slot is glasvezel een milieuvriendelijke technologie; er is minder energie nodig om één bit via glasvezel te verzenden dan via andere technologieën.[95]

79. Glasvezel heeft echter een aantal nadelen. De installatie ervan (en de verbinding tussen twee glasvezels) moet met de nodige zorg en deskundigheid worden uitgevoerd. In het bijzonder mag de vezel niet te sterk worden gebogen, aangezien dit kan leiden tot een breuk. Bovendien zijn de kosten voor de uitrol van glasvezel hoog,[96] met name in België, aangezien de bestaande infrastructuren niet eenvoudig kunnen worden hergebruikt. Dit maakt het noodzakelijk om nieuwe civieltechnische werkzaamheden uit te voeren[97], die het grootste deel van de kosten voor de uitrol van het netwerk vertegenwoordigen.[98]

---

[93] BIPT, "Wat is glasvezel?", zie https://www.infofibre.be/nl/algemene-informatie/wat-glasvezel.
[94] *Ibid*.
[95] BIPT, "Mogelijkheden van glasvezel", zie https://www.infofibre.be/nl/algemene-informatie/mogelijkheden-van-glasvezel.
[96] *Ibid.*
[97] ING, "European fibre rollout closes in on major milestone", 10 november 2021, zie https://think.ing.com/articles/european-fibre-rollout-closes-in-on-major-milestone/ : "*as existing infrastructure cannot easily be used and therefore new digging is required*".
[98] Antwoord van Proximus op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, vraag 20 : Proximus schat dat de civieltechnische kosten tussen [VERTROUWELIJK – Bedrijfsgeheimen: kosten en methoden voor het vaststellen van kosten]%

80. Ondanks deze nadelen geeft de consultant Analysys Mason aan dat de uitrol van glasvezel noodzakelijk is om operatoren in staat te stellen op de lange termijn concurrerend te zijn en dat z ij er alle belang bij hebben om snel de overstap te maken naar glasvezel. Analysys Mason voegt hieraan toe dat HFC-netwerken drie nadelen vertonen in vergelijking met glasvezelnetwerken, namelijk: (i) hogere onderhoudskosten, (ii) een hoger elektriciteitsverbruik, en (iii) een beperkter ecosysteem van apparatuurleveranciers.[99]

81. Om deze redenen concludeert het BIPT dat *"zelfs als de HFC-technologie momenteel concurreert met glasvezel voor snelheden tot 1 Gbps en nog steeds ruimte voor verbetering biedt, glasvezel (die al 8,5 Gbps biedt met de XGS-PON-technologie) worden beschouwd als de meest efficiënte en duurzame oplossing [...]."*[100]

IV.4.2 Typologie van Fttx-netwerken

IV.4.2.a Naargelang het afgiftepunt

82. Glasvezel kan worden gebruikt om wooneenheden (hierna **'FTTH'-**netwerk) of kantoren (hierna **'FTTO'-**netwerk) aan te sluiten op het telecomnetwerk van zijn aanbieder. De FTTH- en FTTO-netwerken zijn volledig opgebouwd uit glasvezel (namelijk tot aan het aansluitpunt van de eindgebruiker, zowel residentieel als zakelijk). Andere netwerken zorgen voor de aanleg van glasvezel in het appartementsgebouw ('*Fiber-to-the-building*'- of hierna **'FTTB'**-netwerk), de straatverdeelkast ('*Fiber-to-the-Cabinet*'- of hierna **'FTTC'**) of de antenne ('*Fiber-to-the-Antenna*' of hierna **'FTTA'**).[101]

83. Er bestaan ook **hybride** netwerken die (i) koper en glasvezel of (ii) coaxkabel en glasvezel combineren.

(i) Proximus is de enige operator die in België een hybride netwerk exploiteert dat koper en glasvezel combineert. De glasvezel vertrekt vanuit het centrale gebouw van Proximus (hierna **'LEX'**) naar de lokale straatverdeelkasten (hierna **'KVD'**) van waaruit een koperen paar naar elke eindgebruiker vertrekt en die niet wordt gedeeld met andere klanten. Dit hybride netwerk is een evolutie van het kopernetwerk dat oorspronkelijk voor telefonie bedoeld was. Het gebruik van glasvezel op een deel van het netwerk vermindert de lengte van het kopersegment, waardoor hogere snelheden kunnen worden bereikt. Op dit hybride netwerk

---

en [VERTROUWELIJK – Bedrijfsgeheimen: kosten en methoden voor het vaststellen van kosten] % van de gemiddelde kost per *Home Passed* vertegenwoordigen, naargelang de uitrolzone; Antwoord van Telenet en Wyre op het eerste verzoek om inlichtingen (tweede deel) van 3 april 2024, vraag 19 : Wyre schat de kosten per *Home Passed* in verband met de *"labour and equipment costs, including ducts"* (vrije vertaling : arbeids- en uitrustingskosten, met inbegrip van ducts) [VERTROUWELIJK – Bedrijfsgeheimen: kosten en methoden voor het vaststellen van kosten] euro bedragen op de footprint van haar netwerk, en dat de totale gemiddelde kost per *Home Passed* [VERTROUWELIJK – Bedrijfsgeheimen: kosten en methoden voor het vaststellen van kosten] euro bedraagt.

[99] Analysys Mason, "Cablecos should invest in FTTP to remain relevant in the long term", 22 april 2022, zie https://www.analysysmason.com/research/content/articles/cable-fttp-investment-rdfi0/: *"Fiberisation is required to enable cablecos to be competitive in the long run, and they should move quickly."* Vrije vertaling: *"Glasvezeluitrol is noodzakelijk om cablecos op lange termijn competitief te houden, en zij moeten snel handelen."*; *"HFC tends to have higher maintenance costs than FTTP* […], *consumes more power than FTTP* […], *and has a limited vendor ecosystem*." Vrije vertaling: *"HFC-netwerken hebben doorgaans hogere onderhoudskosten dan FTTP […], verbruiken meer energie dan FTTP […] en beschikken over een beperkter leveranciers-ecosysteem".*

[100] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 45.

[101] BIPT, "Opties glasvezelinfrastructuur", zie https://www.infofibre.be/nl/algemene-informatie/opties-glasvezelinfrastructuur.

biedt Proximus een VDSL2-dienst (van het Engels *Very-high-bit-rate digital subscriber line 2)* aan met downloadsnelheden tot 100 Mbps.[102]

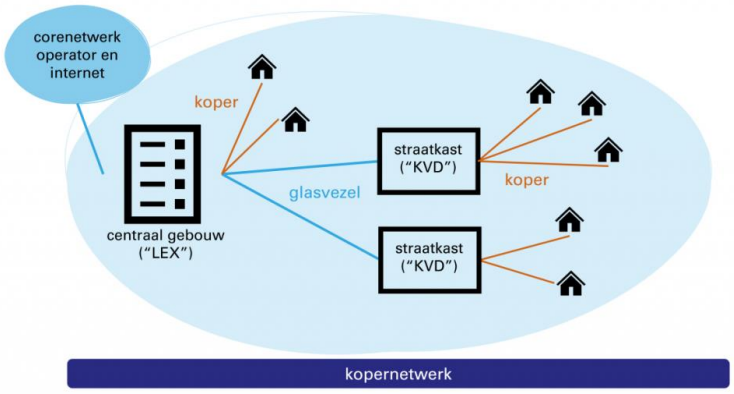

Bron: BIPT[103]

(ii) Wyre en Orange Belgium exploiteren elk een hybride netwerk dat coaxkabel en glasvezel (HFC) combineert. Het betreft oorspronkelijke kabeltelevisienetwerken die werden aangepast om bi-directionele datastromen mogelijk te maken. Een glasvezelverbinding verbindt het centrale punt met het lokale concentratiepunt (optisch knooppunt), dat het vertrekpunt vormt van het coaxiale netwerk naar de eindgebruikers. Het coaxnetwerk verloopt via opeenvolging van toegangspunten tot het verkeer (meestal '*taps*' genoemd) die elk instaan voor de bediening van een bepaald aantal klanten; het netwerk wordt aldus gedeeld door meerdere klanten, wat de kwaliteit van de verbinding kan beïnvloeden. In tegenstelling tot het kopernetwerk, is de maximale snelheid van het coaxnetwerk niet afhankelijk van de afstand tot het verdeelpunt. Net als bij glasvezel kan het coaxnetwerk hoge snelheden bereiken, die momenteel kunnen oplopen tot 1 Gbps.[104]

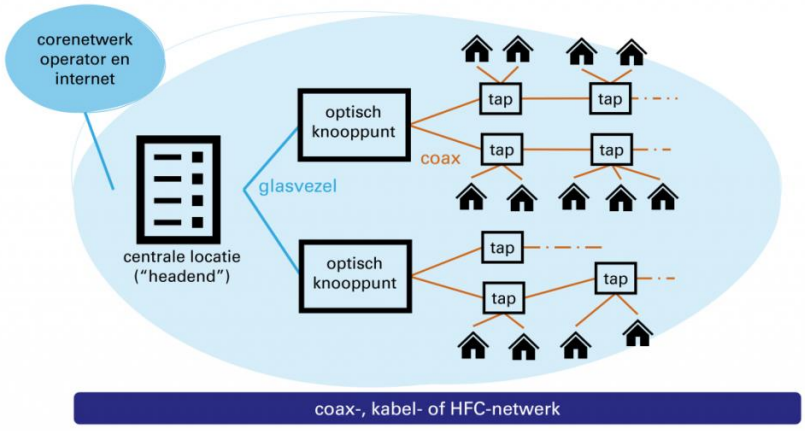

Bron: BIPT[105]

[102] *Ibid.*
[103] *Ibid.*
[104] *Ibid.*
[105] *Ibid.*

IV.4.2.b Naargelang de architectuur

84. Voor de uitrol van een netwerk dat volledig uit glasvezel bestaat, heeft een operator de keuze tussen twee soorten topologie: 'point-to-point' architectuur (hierna **'P2P'**) enerzijds en 'point-to-multipoint' architectuur (hierna **'P2MP'**) anderzijds.

(i) De P2P-architectuur maakt het mogelijk dat elke gebruiker beschikt over een eigen glasvezelverbinding tot aan een centrale locatie of 'Point of Presence' (hierna **'POP'**). Dit type architectuur biedt verschillende voordelen. Aangezien de individuele glasvezelverbinding niet met andere gebruikers wordt gedeeld, kan de eindgebruiker de volledige capaciteit ervan gebruiken. Bovendien kan de glasvezel gemakkelijk 'ontbundeld' worden (een andere operator kan er ook gebruik van maken door deze glasvezel simpelweg los te koppelen en op zijn eigen netwerk aan te sluiten). Daarnaast vergemakkelijkt de P2P-architectuur foutopsporing, verbetert zij de kwaliteit van de dienstverlening en biedt zij meer flexibiliteit voor de implementatie van toekomstige technologische ontwikkelingen .[106]

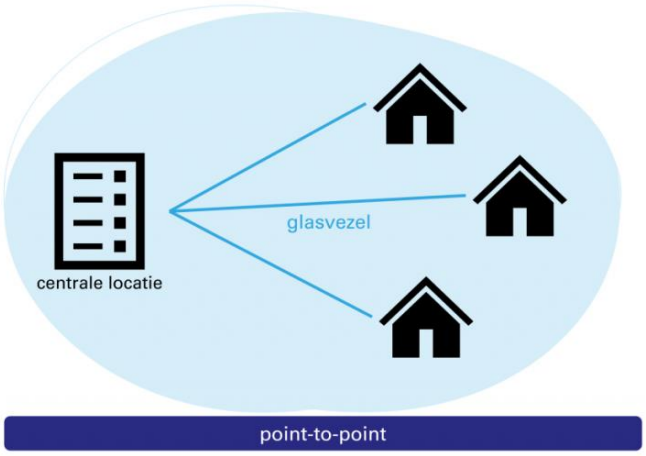

Bron: BIPT[107]

(ii) De P2MP-architectuur die overeenkomt met het zogenaamde '*Passive Optical Network*' (hierna **'PON'**), maakt het mogelijk om meerdere eindgebruikers te verbinden met één en dezelfde optische lijnkaart in het verdeelpunt. Zij delen dus de capaciteit van de glasvezelverbinding. Eén of meerdere *'splitters'* die zich tussen de centrale locatie en de eindgebruikers bevinden, kopiëren het ingangssignaal naar meerdere uitgangslijnen, en verdelen dus het signaal van een glasvezel over verschillende glasvezels. Deze architectuur maakt het mogelijk het aantal benodigde glasvezels voor de uitrol van een FTTx-netwerk te verlagen en aldus de uitrolkosten te verlagen.[108]

[106] *Ibid*.
[107] *Ibid.*
[108] *Ibid.*

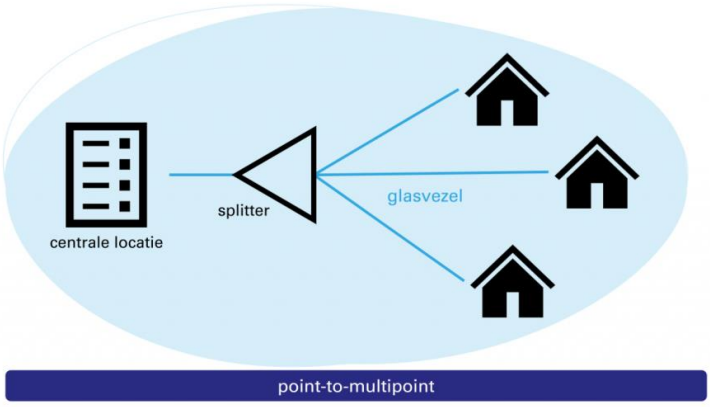

Bron: BIPT[109]

IV.4.3 Typologie van wholesaletoegang tot FTTx-netwerken

IV.4.3.a Actieve/passieve toegang

85. **Passieve toegang** houdt in dat een derde operator rechtstreeks toegang heeft tot de glasvezel naar de eindklanten waarbij hij zelf zijn eigen apparatuur installeert. Deze toegang biedt de grootste mate van vrijheid en flexibiliteit aan de derde operator om eigen diensten en producten te ontwikkelen, en biedt de derde operator bovendien een grotere innovatiecapaciteit.[110] Passieve toegang is enkel mogelijk op een P2P-netwerk, aangezien alleen in een dergelijke architectuur elke klant zijn eigen glasvezel heeft.[111]

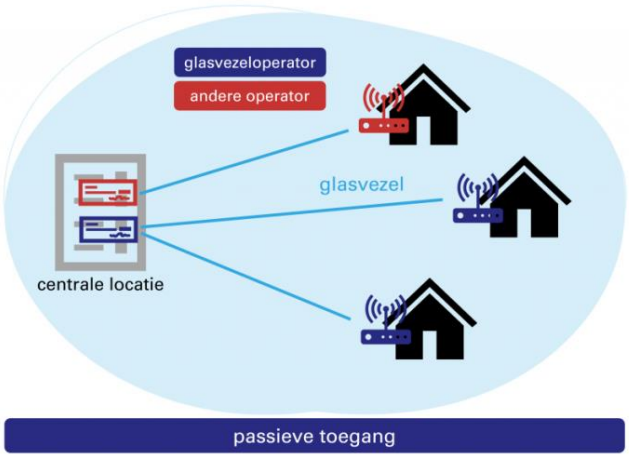

Bron: BIPT[112]

86. **Actieve toegang** houdt in dat de glasvezeloperator een andere operator toegang geeft tot een dienst die over het glasvezelnetwerk wordt aangeboden, waarvoor ook de apparatuur van de glasvezeloperator gebruikt wordt. Dergelijke toegang wordt doorgaans verleend op een centraal punt

[109] *Ibid.*
[110] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 37.3.
[111] BIPT, "Het delen van glasvezelinfrastructuur", zie https://www.infofibre.be/nl/algemene-informatie/het-delen-van-glasvezelinfrastructuur.
[112] *Ibid*.

waar het verkeer van de verschillende klanten verzameld wordt eerder dan op het niveau van het lokale verdeelpunt van het glasvezelnetwerk. Volgens het BIPT kan dit voor kleinere operatoren een voordeel zijn. Daartegenover staat dat actieve toegang minder vrijheid en flexibiliteit biedt wat betreft het aanbod aan de eindklant aangezien de derde operator afhankelijk blijft van de diensten en de technische configuraties die de glasvezeloperator aanbiedt. Actieve toegang is mogelijk op alle types glasvezelnetwerk.[113]

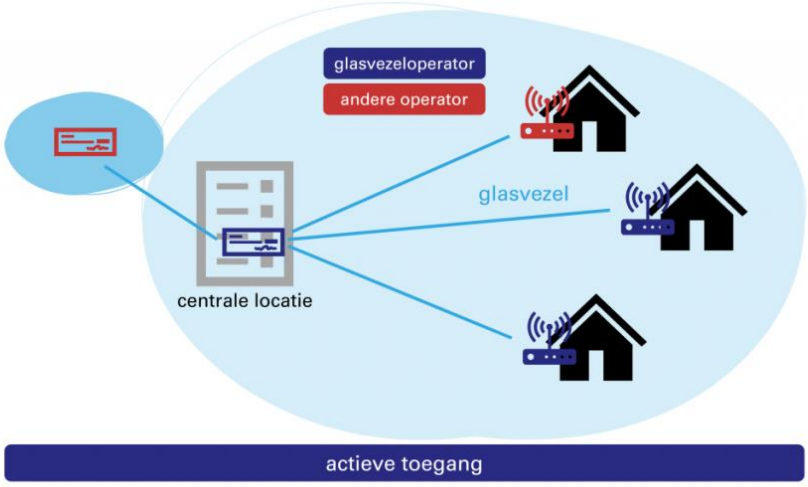

Bron: BIPT[114]

IV.4.3.b Lokale/centrale toegang

87. Lokale toegang vindt zo dicht mogelijk bij de eindgebruikers plaats en kan (i) actief zijn (virtuele ontbundelde toegang, of *Virtual Unbundled Local Access* (hierna **'VULA'**[115])) – een dergelijke dienst is tot op heden nooit geïmplementeerd in België, of (ii) passief (met name toegang tot P2P-glasvezel).[116]

88. Centrale toegang vindt plaats op grotere afstand van de gebruikers en is actief. Het komt overeen met de dienst 'bitstream' (hierna **'Bitstream'**) die vandaag het overgrote deel uitmaakt van de wholesalediensten die door alternatieve operatoren in België worden afgenomen.[117]

[113] *Ibid.*
[114] *Ibid.*
[115] VULA wordt gedefinieerd als de lokale levering van een actief breedbandtoegangsproduct dat aan de Wholesaleklant wordt geleverd op het niveau van de lokale servicerouter stroomopwaarts van de *Digital Subscriber Line Access Multiplexer* (koper) of *Optical Line Terminal* (glasvezel) (Zie Deel 2 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus).
[116] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 31.
[117] *Ibid.*

IV.5 Belangrijkste projecten voor de uitrol van FTTx-netwerken in België

IV.5.1 Uitrolprojecten van de Partijen

IV.5.1.a Proximus en joint ventures

89. De uitrolstrategie van Proximus voor glasvezel werd in 2017 opgestart.[118] Het doel van Proximus destijds was om tegen 2032 50% van België te voorzien van glasvezeldekking.[119]

90. In maart 2020 heeft Proximus, in het kader van het programma 'Inspire 2022', de uitrol van glasvezel willen versnellen en heeft het zich tot doel gesteld om tegen eind 2025 (in plaats van 2030) 40% van België te voorzien van glasvezel, namelijk ongeveer 2,4 miljoen huishoudens en ondernemingen.[120] Later dat jaar, in november, kondigde Proximus zijn voornemen aan om 4,2 miljoen huishoudens en ondernemingen van glasvezel te voorzien tegen eind 2028 om een dekkingsgebied van minstens 70% van België te bereiken[121], onafhankelijk of in samenwerking met partners. In deze context werden drie gemeenschappelijke ondernemingen opgericht: Fiberklaar in Vlaanderen (2021), Unifiber NV (hierna **'Unifiber'**) (2021) en Glasfaser Ostbelgien BV (hierna **'GoFiber'**) in Wallonië (2022).

(i) Fiberklaar, initieel een joint ventrue met EQT Infrastructure[122] en inmiddels een 100% dochteronderneming van Proximus, is verantwoordelijk voor het ontwerp, de uitrol en het onderhoud van een glasvezelnetwerk in gebieden met een gemiddelde bevolkingsdichtheid in Vlaanderen (zie Deel III.2 *infra*).

(ii) Unifiber, initieel een joint venture met Eurofiber[123] en inmiddels een 100% dochteronderneming van Proximus, had aanvankelijk tot doel om 500.000 Waalse huishoudens te voorzien van glasvezel.[124] Deze doelstelling werd in 2022 naar boven bijgesteld tot 600.000 huishoudens in 2028.[125] De verplichtingen die aan Proximus

---

[118] Proximus, persbericht van 6 juni 2017, "Proximus lanceert het project 'Glasvezel voor België' om klanten een volgende generatie netwerk van de toekomst te bieden", zie https://www.proximus.com/nl/news/2017/20161216_Fiber.html.

[119] Antwoord van Proximus op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, vraag 10.

[120] Proximus, Persbericht van 31 maart 2020, "Proximus stelt zijn nieuwe strategie #inspire2022 voor", zie https://www.proximus.com/nl/news/2020/20200331-Proximus-presents-its-new-strategy--inspire2022.html. Zie ook de presentatie van Proximus, "Proximus Capital Markets Day", zie https://www.proximus-cdn.com/dam/jcr:3c699ddb-40cb-4e80-b74d-bb882e927bef/proximus_capital-markets-day-webcast-presentation.pdf, slides 9 en 66.

[121] Proximus, persbericht van 27 november 2020, "Proximus bereikt definitieve samenwerkingsovereenkomst met EQT Infrastructure en geeft zo verder vorm aan zijn ambitieuze fiberuitrol in België", zie https://www.proximus.com/nl/news/2020/20201127-Proximus-reaches-collaboration-agreement-with-EQT-Infrastructure.html.

[122] Europese Commissie, beslissing van 24 maart 2021 in zaak M.10087 – *Proximus/Nexus Infrastructure/JV*.

[123] Europese Commissie, beslissing van 26 juli 2021 in zaak M.10070, *Eurofiber/Proximus/JV*.

[124] Proximus, persbericht van 20 oktober 2021, "Uitrol van het netwerk van de toekomst in Wallonië kent forse versnelling", zie https://www.proximus.com/nl/news/2021/20211020-fiber-for-wallonia.html.

[125] Unifiber, persbericht van 11 maart 2022, "La première habitation connectée avec succès au réseau du futur de Unifiber", zie La première habitation connectée avec succès au réseau du futur de Unifiber; zie ook Proximus, persbericht van 28 mei 2026, "Proximus wordt volledig eigenaar van Unifiber", zie https://www.proximus.com/nl/news/2026/202605-proximus-takes-full-ownership-of-unifiber.html.

worden opgelegd in het kader van ex-anteregulering zijn eveneens van toepassing op Unifiber.[126]

(iii) GoFiber, dat gezamenlijk is opgericht door Proximus, Ethias en de Duitstalige Gemeenschap, wil 98% van de huishoudens en ondernemingen op het grondgebied van de Duitstalige Gemeenschap dekken.[127] De financiering wordt verstrekt door de aandeelhouders en door overheidssubsidies ten bedrage van 40 miljoen euro die door de Duitstalige Gemeenschap worden toegekend, gedeeltelijk medegefinancierd door het Europees herstelplan voor een bedrag van 19,5 miljoen euro.[128]

91. In juni 2022 kondigde Proximus aan dat het een protocolovereenkomst had gesloten met een consortium van Belgische financiële partners om bijkomend 1,7 miljoen huishoudens en ondernemingen in dunbevolkte gebieden van Vlaanderen en Wallonië van glasvezel te voorzien. Onder voorbehoud van een definitieve overeenkomst zou deze uitrol worden toegevoegd aan de bestaande uitrolplannen van Proximus en zijn joint ventures. Hierdoor zou de uiteindelijke glasvezeldekking worden uitgebreid tot 95% van alle Belgische huishoudens en ondernemingen tegen 2032.[129] Deze protocolovereenkomst, die aanvankelijk zou gelden tot juni 2023, werd nadien verlengd.[130] De laatste verlenging [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Proximus met betrekking tot een overeenkomst met een derde partij]. Sindsdien hebben er geen besprekingen meer plaatsgevonden tussen de partijen die deel uitmaken van het protocol. Het protocol werd niet opnieuw verlengd en is sindsdien bijgevolg verstreken.[131]

IV.5.1.b Fiberklaar

92. De oorspronkelijke algemene strategie van Fiberklaar bij de oprichting in 2021 was om in de periode van 2021 tot 2028 tot 1,5 miljoen huishoudens[132] in Vlaanderen aan te sluiten op het FTTx-

[126] Besluit van 13 juni 2023 betreffende de analyse van het referentieaanbod voor het ontbundelde glasvezelaansluitnetwerk van Unifiber, paragrafen 9 en 10, zie https://www.bipt.be/consumenten/publicatie/besluit-van-13-juni-2023-betreffende-de-analyse-van-het-referentieaanbod-voor-het-ontbundelde-glasvezelaansluitnetwerk-van-unifiber.

[127] Website van GoFiber, zie https://www.gofiber.be/fr/societe.

[128] Website van GoFiber, zie https://www.gofiber.be/fr/foire-aux-questions/.

[129] Proximus, persbericht van 29 juni 2022, "Proximus kondigt ambitie aan om dekkingsgraad voor fiber uit te breiden tot 95% van de Belgische woningen en bedrijven, met de ambitie om 100% gigabit coverage te bereiken tegen 2032", zie https://www.proximus.com/nl/news/2022/20220629-fiber-rollout.html. Zie ook Proximus, presentatie van 16 januari 2023, "Capital Markets Day : bold2025", zie https://www.proximus-cdn.com/dam/jcr:c1b072db-6d9b-40ad-b569-30983403c625/CMD_2023_Presentation_fr_nl_en.pdf, pg. 20.

[130] Proximus, presentatie van 22 april 2025, "Network Transformation Outlook 2024-2029", zie https://www.proximus.be/dam/jcr:14e375a3-aff9-495d-899c-f2a6d372c071/cdn/sites/wholesale/document/access/nto-document-2024-2029-without-tc~2025-04-23-13-39-51~cache.pdf, pg. 10.

[131] E-mail van Proximus van [VERTROUWELIJK – Informatie met betrekking tot het onderhandelingsproces] met als onderwerp "RE: MEDE-RPR-24/0001 - Question projet déploiement zones rurales: "[VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Proximus met betrekking tot een overeenkomst met een derde partij]. *Since then, there have been no discussions between the parties to the MoU anymore and there has been no further renewal so that Proximus considers that the MoU has come to an end."). Vrije vertaling: "* [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Proximus met betrekking tot de looptijd van een overeenkomst met een derde partij]. *Sindsdien hebben er geen besprekingen meer plaatsgevonden tussen de partijen bij het MoU en is er geen verdere verlenging geweest, zodat Proximus van oordeel is dat aan het MoU een einde is gekomen".*

[132] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot haar interne strategische planning].

netwerk, [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot haar uitrolstrategie].[133]

93. Volgens het oorspronkelijke businessplan van Fiberklaar [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot haar businessplan].[134]

94. Fiberklaar geeft aan dat het oorspronkelijke businessplan gebaseerd was op [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot haar businessplan]:

> [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de aannames in haar businessplan].[135]

95. [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot haar businessplan en strategie].

96. Ten eerste was de strategie van Fiberklaar [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de algemene strategie van haar uitrolplannen].[136]

97. [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot haar businessplan en strategie] in 2022 kondigde Telenet zijn intentie aan om een joint venture te vormen met Fluvius. Onder de naam Wyre gaven Telenet en Fluvius aan ook FTTx uit te rollen in Vlaanderen. [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de aannames inzake de uitbreiding van het netwerk en de penetratiegraad die van invloed zijn op haar uitrolplannen].[137]

98. Fiberklaar merkte echter [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot haar businessplan en strategie][138] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de aannames inzake de uitbreiding van het netwerk en de penetratiegraad die van invloed zijn op haar uitrolplannen][139] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot haar businessplan en de uitdagingen op het gebied van penetratie].[140] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot haar businessplan en de uitdagingen op het gebied van penetratie][141], [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de aannames inzake de uitbreiding van het netwerk en de penetratiegraad die van invloed zijn op haar uitrolplannen].[142]

99. Verder tekenden Telenet en Orange Belgium in januari 2023 twee commerciële wholesale-overeenkomsten, waarbij ze elkaar gedurende een periode van 15 jaar toegang verlenen tot elkaars

---

[133] Antwoord van Fiberklaar op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, bijlage bij het antwoord op vraag 14, "Accompanying note on roll-out strategy and challenges", pg. 2.
[134] *Ibid.*
[135] *Ibid.*
[136] *Ibid.*, pg. 3.
[137] *Ibid.*, pgs. 4-5.
[138] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot haar businessplan en strategie].
[139] Antwoord van Fiberklaar op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, bijlage bij het antwoord op vraag 14, "Accompanying note on roll-out strategy and challenges", pg. 5.
[140] Antwoord van Fiberklaar op het derde verzoek om inlichtingen van 8 juli 2024, vraag 12b.
[141] *Ibid.*
[142] Antwoord van Fiberklaar op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, bijlage bij het antwoord op vraag 14, "Accompanying note on roll-out strategy and challenges", pg. 5.

HFC- en FTTx-netwerken.[143] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de aannames inzake de uitbreiding van het netwerk en de penetratiegraad die van invloed zijn op haar uitrolplannen].

100. Samenvattend [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot haar businessplan en strategie].

101. Ten tweede was het FTTx-project van Fiberklaar een project waarvan verwacht werd dat het tot [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de aannames in haar businessplan en strategie].[144] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de financiële uitdagingen voor Fiberklaar bij de uitvoering van haar uitrolplannen],[145] [VERTROUWELIJK- Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot haar businessplan en strategie].[146] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de financiële uitdagingen voor Fiberklaar bij de uitvoering van haar uitrolplannen].

102. Hoewel [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de financiële uitdagingen voor Fiberklaar bij de uitvoering van haar uitrolplannen].[147] Volgens Fiberklaar [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de financiële uitdagingen voor Fiberklaar bij de uitvoering van haar uitrolplannen].[148]

103. Ten derde was er sprake van een aanzienlijke stijging van de inflatie. Terwijl in het oorspronkelijke businessplan werd uitgegaan van een jaarlijkse inflatie van [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de aannames in haar businessplan]%,[149] bereikte de geharmoniseerde index van de consumentenprijzen in België in 2022 een piek van 10,3%.[150] Als gevolg hiervan [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de financiële uitdagingen voor Fiberklaar bij de uitvoering van haar uitrolplannen].[151] Volgens Fiberklaar resulteerde het effect van inflatie op de kapitaalinvesteringen voor de uitrol van het netwerk in een totale stijging van de investeringen [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen: kosten en methoden voor het vaststellen van kosten].[152]

---

[143] Zie Deel III.3 *supra*.
[144] Antwoord van Fiberklaar op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, bijlage bij het antwoord op vraag 14, ""Accompanying note on roll-out strategy and challenges", pg. 4.
[145] Zie https://www.emmi-benchmarks.eu/benchmarks/euribor/.
[146] ECB financial markets dataset 'FM.M.U2.EUR.RT.MM.EURIBOR1YD_.HSTA' zie https://data.ecb.europa.eu/data/datasets/FM/FM.M.U2.EUR.RT.MM.EURIBOR1YD_.HSTA.
[147] Antwoord van Fiberklaar op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, bijlage bij het antwoord op vraag 14, "accompanying note on roll-out strategy and challenges", pg. 4.
[148] *Ibid.*
[149] Antwoord van Fiberklaar op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, bijlage bij het antwoord op vraag 15, "Development of cost models for the wholesale access to FTTH networks in Belgium – as part of its response to the data request", 26 oktober 2022, pg. 4.
[150] Eurostat data HCIP – inflation, zie https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00118/default/table.
[151] Antwoord van Fiberklaar op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, bijlage bij het antwoord op vraag 14, "accompanying note on roll-out strategy and challenges", pg. 4.
[152] Antwoord van Fiberklaar op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, bijlage bij het antwoord op vraag 15, "Development of cost models for the wholesale access to FTTH networks in Belgium – as part of its response to the data request", 26 oktober 2022, pg. 7.

104. De inflatie bedroeg in 2024 3,14% en het Federaal Planbureau verwachtte een inflatie van 2,5% in 2025.[153] Als gevolg hiervan [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de financiële uitdagingen voor Fiberklaar bij de uitvoering van haar uitrolplannen].

105. Ten vierde [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de onverwachte vertragingen waarmee Fiberklaar werd geconfronteerd bij de uitvoering van haar uitrolplannen].[154] Bovendien gaf Fiberklaar aan dat [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de onverwachte vertragingen waarmee Fiberklaar werd geconfronteerd bij de uitvoering van haar uitrolplannen].[155] Volgens Fiberklaar [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de onverwachte vertragingen waarmee Fiberklaar werd geconfronteerd bij de uitvoering van haar uitrolplannen].[156] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de onverwachte vertragingen waarmee Fiberklaar werd geconfronteerd bij de uitvoering van haar uitrolplannen],[157] volgens Fiberklaar [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de onverwachte vertragingen waarmee Fiberklaar werd geconfronteerd bij de uitvoering van haar uitrolplannen].[158] Ten slotte geeft Fiberklaar aan dat [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de onverwachte vertragingen waarmee Fiberklaar werd geconfronteerd bij de uitvoering van haar uitrolplannen].[159] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de onverwachte vertragingen waarmee Fiberklaar werd geconfronteerd bij de uitvoering van haar uitrolplannen].[160]

106. Samengevat [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de uitdagingen voor Fiberklaar in verband met haar uitrolplannen en de interne organisatie om deze aan te gaan][161] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de uitdagingen voor Fiberklaar in verband met haar uitrolplannen en de interne organisatie om deze aan te gaan].[162]

IV.5.1.c Telenet

107. In 2020 begon Telenet met de evaluatie van een plan voor de uitrol van FTTx-netwerken in Vlaanderen, wat in juni van datzelfde jaar leidde tot de aankondiging dat Telenet en Fluvius besprekingen over een dergelijk project waren gestart.[163]

---

[153] Indexcijfer der consumptieprijzen – Inflatievooruitzichten, zie https://www.plan.be/index.php/nl/data/indexcijfer-der-consumptieprijzen.
[154] Antwoord van Fiberklaar op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, bijlage bij het antwoord op vraag 14, "accompanying note on roll-out strategy and challenges", pg. 4.
[155] *Ibid.*
[156] *Ibid.*
[157] In België moeten alle nutsbedrijven die werkzaamheden uitvoeren waarvoor de openbare weg moet worden opengebroken, andere geïnteresseerde ondernemingen de mogelijkheid bieden om hun werkzaamheden gecoördineerd uit te voeren, zodat het aantal keren dat de openbare weg moet worden opengebroken, wordt beperkt.
[158] Antwoord van Fiberklaar op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, bijlage bij het antwoord op vraag 14, "accompanying note on roll-out strategy and challenges", pg. 4.
[159] *Ibid.*
[160] *Ibid.*
[161] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Fiberklaar met betrekking tot de uitdagingen voor Fiberklaar in verband met haar uitrolplannen en de interne organisatie om deze aan te gaan].
[162] Antwoord van Fiberklaar op het eerste verzoek om inlichtingen van 2 april 2024, bijlage bij het antwoord op vraag 14, "accompanying note on roll-out strategy and challenges", pgs. 5-6.
[163] Antwoord van Telenet en Wyre op het eerste verzoek om inlichtingen (eerste deel) van 3 april 2024, vraag 14.

108. De bindende overeenkomst tot oprichting van Wyre werd ondertekend in juli 2022, [164] en de transactie werd op 30 mei 2023 door de Europese Commissie goedgekeurd overeenkomstig de Europese Concentratieverordening.

109. De beslissingen in verband met de strategie voor glasvezeluitrol in Vlaanderen worden sinds de oprichting van Wyre door Wyre genomen (zie Deel IV.5.1.d hieronder). [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Wyre met betrekking tot interne beslissingsprocessen].[165]

IV.5.1.d Wyre

110. De initiële strategie van Wyre bij de oprichting in 2023 was om tegen 2029 een FTTx-dekking te realiseren van ongeveer 70% van zijn netwerkvoetafdruk, en tegen 2038 een dekking van 78%, wat overeenkomt met een totaal van 2,7 miljoen aangesloten huishoudens.[166] Deze doelstelling zou worden gerealiseerd door een combinatie van eigen uitrol en het gebruik van wholesaleaanbiedingen van derde operatoren.[167] [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Wyre met betrekking tot haar businessplan en strategie].[168]

111. Wyre[VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Wyre met betrekking tot haar uitrolstrategie]. Wyre schatte dat [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheimen van Wyre met betrekking tot haar uitrolstrategie].[169]

IV.5.2 Bijkomende uitrolinitiatieven

IV.5.2.a DIGI Belgium

112. DIGI Belgium, dat voor 51% eigendom is van de Roemeense groep DIGI (ook actief in Roemenië, Spanje, Portugal en Italië) en voor 49% van Citymesh[170], startte zijn commerciële activiteiten in België in december 2024.[171] DIGI Belgium verkoopt mobiele retaildiensten voor de particuliere markt en is gestart met de eigen uitrol van een glasvezelnetwerk in stedelijke gebieden.[172] Deze uitrol, die tot nu toe op beperkte schaal plaatsvond, zal naar verwachting tegen 2030 worden uitgebreid.[173] Het is zijn ambitie om op vijf jaar tijd tot 2 miljoen huishoudens aan te sluiten op het glasvezelnetwerk van DIGI Belgium, waarbij in eerste instantie wordt gefocust op stedelijke gebieden.[174] Volgens DIGI Belgium

---

[164] *Ibid.*
[165] Antwoord van Telenet en Wyre op het eerste verzoek om inlichtingen (eerste deel) van 3 april 2024, vraag 5.
[166] Antwoord van Telenet en Wyre op het eerste verzoek om inlichtingen (eerste deel) van 3 april 2024, vraag 38.
[167] Telenet, persbericht van 19 juli 2022, "Telenet en Fluvius bereiken bindend akkoord over samenwerking rond 'het datanetwerk van de toekomst'", zie https://press.telenet.be/telenet-en-fluvius-bereiken-bindend-akkoord-over-samenwerking-rond-het-datanetwerk-van-de-toekomst.
[168] Het antwoord van Telenet en Wyre op het eerste verzoek om inlichtingen (eerste deel) van 3 april 2024, vraag 38.
[169] *Ibid.*
[170] Digi Communications, current report of 17 July 2025, "Corporate restructuring of Digi Group's affiliated companies in Belgium", zie https://www.digi-communications.ro/en/see-file/Digi_Current-report-Belgium-corporate-restructuring.pdf .
[171] DIGI Belgium, persbericht van 11 december 2024, "Telecomoperator DIGI start commerciële diensten in België", zie digi-belgium.be/nl/nieuws/telecomoperator-digi-start-commerciele-diensten-in-belgie?redirect=nl.
[172] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 11.
[173] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 37.9.
[174] DIGI Belgium, persbericht van 11 december 2024, "Telecomoperator DIGI start commerciële diensten in België", zie digi-belgium.be/nl/nieuws/telecomoperator-digi-start-commerciele-diensten-in-belgie?redirect=nl.

zelf is ze op weg naar 100.000 aansluitbare huizen tegen het einde van 2025.[175] Het BIPT merkt op dat *'een eventuele uitrol buiten deze [stedelijke] zones momenteel nog niet concreet is gedocumenteerd'* en dat daardoor *'DIGI [Belgium]'s eigen uitrol gedurende een vrij lange periode logischerwijze moet worden aangevuld met wholesaletoegang tot de netwerken van andere operatoren, zodat deze operator, net als de belangrijkste marktspelers, convergente bundels (die vast en mobiele diensten combineren) kan aanbieden op een schaal die de (beperkte) schaal van zijn eigen vaste uitrol overschrijdt.'*[176]

IV.5.2.b Orange Belgium

113. Orange Belgium, een dochteronderneming van Orange SA, is een operator met een eigen vast HFC-netwerk in Wallonië sinds de overname van Brutélé en VOO in 2023.[177] Dankzij de in januari 2023 met Telenet gesloten overeenkomsten, biedt Orange Belgium ook zijn diensten aan in Vlaanderen via de toegang tot de vaste netwerken van Wyre.[178]

114. In het kader van zijn '*Lead the Future*'-strategie streeft Orange Belgium ernaar dat zijn vast netwerk in Wallonië en zes Brusselse gemeenten tegen 2040 voor twee derde uit FTTH en voor één derde uit HFC bestaat.[179]

IV.5.2.c Andere operatoren

115. Naast de hierboven genoemde operatoren identificeert het BIPT Arcadiz Telecom NV, Arelion Belgium SA, BT Global Services Belgium BV, Erbacom, Eurofiber, EXA Infrastructure Belgium NV, IRISnet SRL/BV, Lumen Technologies Belgium SA, NV Verizon Belgium Luxembourg SA, SOFICO, The Last Mile vzw, VERIXI, Vlaamse overheid - Agentschap Wegen en Verkeer (uitsluitend voor publieke instanties) en Zayo Infrastructure Belgium NV als beschikkend over een eigen glasvezelinfrastructuur,[180] doorgaans op kleine schaal en voor aanbiedingen bestemd voor ondernemingen.

V. Samenwerkingsproject

V.1 Voorgeschiedenis

116. Op 10 oktober 2023 heeft het BIPT een mededeling gepubliceerd over samenwerking bij de uitrol van FTTH-netwerken, waarin het zich bereid verklaarde om, onverminderd de toepassing van het mededingingsrecht en in samenwerking met de mediaregulatoren (CSA, VRM en Medienrat), alle

---

[175] Telecompaper, "Digi verwacht eind 2025 100.000 woningen aansluitbaar op glasvezel", 11 december 2025, beschikbaar op https://www.telecompaper.com/nieuws/digi-verwacht-eind-2025-100000-woningen-aansluitbaar-op-glasvezel--1556774.

[176] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 37.9.

[177] Europese Commissie, beslissing van 20 maart 2023, in zaak M.10663, zaak *Orange/VOO/Brutélé*.

[178] Orange Belgium, persbericht van 30 januari 2023, "Orange Belgium et Telenet signent deux accords commerciaux de vente en gros donnant accès à leurs réseaux respectifs hybride fibre-coaxial et fibre optique jusqu'au domicile", zie https://corporate.orange.be/fr/news-medias/orange-belgium-et-telenet-signent-deux-accords-commerciaux-de-vente-en-gros-donnant. Zie eveneens Deel III.3 *supra*.

[179] Orange, "Orange Belgium moderniseert zijn gigabittoegangsnetwerk voor vast internet om met Distributed Access Architecture (DAA) aan toekomstige connectiviteitsvereisten te voldoen", 15 januari 2025, zie https://corporate.orange.be/nl/news-medias/orange-belgium-moderniseert-zijn-gigabittoegangsnetwerk-voor-vast-internet-om-met.

[180] BIPT, "Aanbod in België", zie https://www.infofibre.be/nl/aanbod-belgie.

overeenkomsten of ontwerpovereenkomsten te bestuderen die de operatoren zouden willen sluiten voor de uitrol van dergelijke infrastructuren.[181] Dergelijke overeenkomsten moeten zodanig worden opgezet dat ze een daadwerkelijke en duurzame concurrentie ten behoeve van de eindgebruikers garanderen. Hiertoe heeft het BIPT de volgende analysecriteria gedefinieerd:

(i) Elke infrastructuur die in samenwerking wordt uitgerold, moet open staan en op de lange termijn open blijven voor alle operatoren en niet uitsluitend voor de partijen bij de samenwerking.

(ii) Deze openheid moet worden gewaarborgd door de beschikbaarheid van actieve wholesalediensten, maar ook, waar de topologie van de infrastructuur het mogelijk maakt en in ieder geval overal voor nieuwe uitgerolde infrastructuur, passieve wholesalediensten.

(iii) De operatoren die voor een dergelijke infrastructuur verantwoordelijk zijn, moeten ervoor zorgen dat alle operatoren die deze infrastructuur gebruiken of willen gebruiken, een hoge mate van transparantie en niet-discriminatie genieten, onder andere wat betreft de kwaliteit van de dienstverlening, leverings- en hersteltijden, functionaliteiten of informatie.

(iv) De wholesaletarieven voor toegang tot dergelijke infrastructuur moeten daadwerkelijke mededinging (ook op het gebied van prijzen) op de retailmarkt mogelijk maken, ten voordele van consumenten en bedrijven. Deze tarieven moeten met name de hogere take-up graad weerspiegelen die kan worden verwacht op de lange termijn op één enkele glasvezelinfrastructuur.

(v) De uitrol van deze infrastructuur moet minstens even snel verlopen en minstens dezelfde dekking bereiken als voorzien in de plannen van de operatoren bij afwezigheid van de samenwerking.

(vi) De naleving van bovenstaande voorwaarden moet worden gewaarborgd door een adequaat controleregime.

117. Bovendien herinnerde het BIPT eraan dat de contacten en de uitwisseling van informatie tussen concurrenten met het oog op een samenwerking in overeenstemming moeten zijn met het mededingingsrecht en beperkt moeten blijven tot hetgeen strikt noodzakelijk is voor dat doel.[182]

118. Naar aanleiding van deze mededeling bevestigde de BMA dat zij elke overeenkomst of ontwerpovereenkomst van samenwerking tussen telecomoperatoren met als doel de uitrol van glasvezelinfrastructuren in België te bundelen, zorgvuldig zal onderzoeken. De BMA benadrukte daarbij dat zij bijzondere aandacht zal besteden aan de voorwaarden vermeld in de eerder genoemde mededeling van het BIPT.[183]

---

[181] BIPT, mededeling van 10 oktober 2023, zie https://www.bipt.be/operatoren/publicatie/mededeling-van-de-raad-van-het-bipt-van-10-oktober-2023-over-samenwerking-bij-de-uitrol-van-ftth-netwerken.
[182] *Ibid*.
[183] BMA, persbericht nr. 43/2023 van 16 oktober 2023, zie https://www.bma-abc.be/nl/over-ons/actualiteit/persbericht-nr-43-2023.

V.2 Onderhandelingsproces

V.2.1 Opzetten van een Black Box

119. Op 2 mei 2024 hebben Proximus en Wyre een overeenkomst voor dienstverlening gesloten met het adviesbureau [VERTROUWELIJK – Bedrijfsgeheim: informatie met betrekking tot een overeenkomst tussen de partijen en een derde partij] om de afbakening van de geografische zone waarin de Partijen hun FTTx-netwerken in samenwerking zullen uitrollen, nauwkeurig te bepalen.[184] Daartoe heeft het adviesbureau een black box opgezet (hierna **'Black Box'**), waarin bepaalde individuele gegevens van de Partijen zijn ingevoerd.[185]

120. Op dezelfde dag hebben de Partijen en de externe consultant een *'clean team'* -overeenkomst ondertekend die ertoe strekt de uitwisseling van gevoelige informatie tussen de Partijen te reguleren.[186] De informatie werd aldus verzameld en geaggregeerd door het adviesbureau,[187] dat als tussenpersoon optrad, en de resultaten worden gecontroleerd door de externe raadslieden alvorens ze werden gedeeld met Proximus en Wyre.[188]

121. Concreet bestaat de Black Box-oefening uit verschillende fasen:

(i) De eerste fase had tot doel een duidelijke en volledige afbakening te bepalen voor het glasvezelluik van het Samenwerkingsproject, met inbegrip van [VERTROUWELIJK – Bedrijfsgeheim met betrekking tot interne beoordelingsprocessen en de commerciële strategie van de partijen].[189]

Daartoe heeft het adviesbureau de individuele gegevens van elke Partij met betrekking tot de uitrol van glasvezel verzameld en geharmoniseerd op het geografische niveau van de NIS9-gebieden[190].[191] De binnen de samenwerkingsperimeter vallende NIS9-gebieden werden vervolgens aan Proximus dan wel aan Wyre toegewezen overeenkomstig vooraf vastgestelde regels, [VERTROUWELIJK – Bedrijfsgeheim met betrekking tot interne beoordelingsprocessen en de commerciële strategie van de partijen].[192]

---

[184] Service agreement tussen [VERTROUWELIJK – Bedrijfsgeheim: informatie met betrekking tot een overeenkomst tussen de partijen en een derde partij], Proximus en Wyre op 2 mei 2024 (aangeleverd in antwoord op het eerste verzoek om inlichtingen aan Proximus van 2 april 2024, antwoord op vraag 76).
[185] *Ibid.*
[186] Clean team vertrouwelijkheidsovereenkomst tussen [VERTROUWELIJK – Bedrijfsgeheim: informatie met betrekking tot een overeenkomst tussen de partijen en een derde partij], Proximus, Fiberklaar, Telenet en Wyre op 2 mei 2024 (aangeleverd in antwoord op het eerste verzoek om inlichtingen aan Telenet en Wyre van 3 april 2024, bijlage 18).
[187] E-mail van de Partijen aan het auditoraat van 27 mei 2024, met als bijlage "Project [VERTROUWELIJK - Projectnaam]".
[188] Antwoord op het eerste verzoek om inlichtingen (tweede deel) aan Telenet en Wyre, vraag 74.
[189] Antwoord op het eerste verzoek om inlichtingen (tweede deel) aan Telenet en Wyre, vraag 75.
[190] In België zijn de NIS9-gebieden codes die door Statbel worden gebruikt voor statistische doeleinden om administratieve entiteiten op unieke wijze te identificeren. Het acroniem NIS staat voor 'Numéro d'Identification Statistique' (vrije vertaling: Statistisch Identificatienummer), en het nummer 9 verwijst naar het aantal cijfers in de code die wordt gebruikt om een specifieke entiteit aan te duiden.
[191] E-mail van de Partijen aan het auditoraat van 27 mei 2024, met als bijlage "Project [VERTROUWELIJK - Projectnaam]".
[192] *Ibid.*

Deze fase werd afgerond met de ondertekening van het MoU, waarbij aan elke operator een bepaald aantal wooneenheden werd toegewezen dat in het kader van het Samenwerkingsproject met FTTx gedekt moet worden.

(ii) De tweede fase had tot doel de polygonen die [VERTROUWELIJK – Bedrijfsgeheim: informatie met betrekking tot een overeenkomst tussen de partijen en een derde partij] aanvankelijk op basis van de vooraf gestelde theoretische regels aan elke Partij had toegewezen te vertalen naar reële polygonen.[193] In dit kader werden [VERTROUWELIJK – Bedrijfsgeheim met betrekking tot interne beoordelingsprocessen en de commerciële strategie van de partijen].[194]

122. In ieder geval maakt de aanneming van deze beslissing (hierna de **'Beslissing'**) een einde aan de Black Box-oefening.

123. Teneinde de conformiteit van de uitwisseling van informatie met het mededingingsrecht te waarborgen, heeft het auditoraat de Partijen verzocht maatregelen te treffen om de communicatie en de verwerking van de uit de Black Box voortvloeiende informatie te reguleren.[195] Verschillende niveaus van gebruikers werden gedefinieerd naargelang hun mate van betrokkenheid bij de uitwerking en de validatie van het Samenwerkingsproject. Elke gebruiker heeft een ad-hoc vertrouwelijkheidsovereenkomst ondertekend en beschikt over een tijdelijke toegang die wordt ingetrokken zodra deze niet langer strikt noodzakelijk is. De Partijen werden gedurende de gehele Black Box-oefening bijgestaan door hun respectieve raadsleden.

V.2.2 MoU

124. Parallel met de Black Box-oefening startten de Partijen onderhandelingen over het contractuele, operationele en commerciële kader van het Samenwerkingsproject. Deze onderhandelingen hebben geleid tot het opstellen van het MoU die de Partijen op 25 juli 2024 hebben ondertekend. Het MoU had tot doel een aantal essentiële parameters vast te leggen die als uitgangspunt zouden dienen voor de onderhandelingen over de Samenwerkingsovereenkomst en de wholesaletoegangsovereenkomsten.

125. Het MoU werd voor het eerst gewijzigd op 3 december 2024 en voor een tweede keer op 4 april 2025.

V.2.3 Samenwerkingsovereenkomst en Wholesale-toegangsovereenkomsten

126. De Samenwerkingsovereenkomst,[196] ondertekend op 30 april 2026 door Fiberklaar en Wyre en medeondertekend door Proximus en Telenet voor bepaalde specifieke bepalingen die hen

[193] E-mail van Wyre aan het auditoraat van [VERTROUWELIJK – Informatie met betrekking tot het onderhandelingsproces] met als onderwerp "RE: MEDE-RPR-24/0001- Verdere toegang tot de black box gegevens".
[194] E-mail van de Partijen aan het auditoraat van 3 december 2024, met als bijlage "20241203 PXS WYRE [VERTROUWELIJK - Projectnaam] Explanatory Note Pre Phase 2 of BB".
[195] E-mails van het auditoraat aan Proximus, gedateerd 17 juni 2024, met respectievelijk als onderwerp "RE: INF-2024/009 - demande de renseignements Proximus" en "RE: INF-2024/009 - Request for information Telenet and Wyre".
[196] Samenwerkingsovereenkomst tussen Fiberklaar en Wyre, gedateerd 30 April 2026.

aanbelangen, legt het kader vast voor hun samenwerking, met name de verplichtingen om FTTx-netwerken uit te rollen in de zones met gemiddelde bevolkingsdichtheid van Vlaanderen.

127. De wholesaletoegangsovereenkomsten,[197] ondertekend op dezelfde dag, formaliseren de wederzijdse toegang die Wyre en Proximus elkaar verlenen tot hun respectieve FTTx-netwerken in de zones met gemiddelde bevolkingsdichtheid van Vlaanderen. De wholesaletoegangsovereenkomst van Wyre formaliseert ook de toegang van Proximus tot het HFC-netwerk van Wyre in de landelijke gebieden die buiten de samenwerkingszone vallen.

128. Bepaalde structurerende elementen van deze overeenkomsten weerspiegelen de inhoud van de interacties met het auditoraat, zoals hierna nader wordt uiteengezet.

V.3 Basiskenmerken

V.3.1 Inleiding

129. Via het Samenwerkingsproject zijn de Partijen voornemens de uitrol van FTTx-netwerken in de zones met gemiddelde bevolkingsdichtheid in Vlaanderen (hierna **'B-zones'**)[198] onder elkaar te verdelen. Elk van hen zal de ander, onder dezelfde voorwaarden, toegang verlenen tot het netwerk dat zij in het kader van de samenwerking heeft uitgerold. In landelijke gebieden niet gedekt door de samenwerkingszone (hierna **'C-zones'**) zal Proximus op termijn zijn diensten voornamelijk via het HFC-netwerk van Wyre aanbieden.[199] Daarentegen zal in de meest dichtbevolkte gebieden in Vlaanderen (hierna **'A-zones'**) elke Partij de uitrol van haar netwerk autonoom verderzetten.

V.3.2 Betrokken netwerken

V.3.2.a In B-zones

130. In de B-zones verbinden Fiberklaar en Wyre zich ertoe om open P2P FTTx-netwerken te bouwen, die een passieve toegang mogelijk maken.[200] Deze FTTx-netwerken omvatten zowel Homes Passed[201]

---

[197] Overeenkomst tussen Fiberklaar en Wyre inzake de levering van wholesalediensten en Overeenkomst tussen Wyre en Proximus inzake de levering van bekabelde wholesalediensten, beide gedateerd op 30 april 2026.

[198] Aanhef van de Samenwerkingsovereenkomst, paragraaf 1.

[199] Aanhef van de Samenwerkingsovereenkomst, paragraaf 1; Wholesaletoegangsovereenkomst Wyre, paragrafen 5.16 en volgende.

[200] Deel 3.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.

[201] **Home Passed** of **HP** wordt in de Samenwerkingsovereenkomst (deel 1) als volgt gedefinieerd: (i) een wooneenheid die een afzonderlijke woning is op een afzonderlijk perceel (Single Dwelling Unit, hierna **'SDU'**) ofwel een gehuurde of gekochte wooneenheid in een appartementsgebouw of een gelijkaardige eenheid met meerdere woningen op één perceel, waarbij geen proactieve (verticale/horizontale) binnenbekabeling nodig is voor de activering van de afzonderlijke wooneenheden als klant (Simple Multi-Dwelling Unit, hierna **'Simple-MDU'**) en die aan de kant van de Eindgebruiker is of kan worden aangesloten op het FTTx-netwerk van Wyre of Fiberklaar via de FTTx-dropkabel van Wyre (standaard of niet-standaard) of via de fysieke glasvezelkabel van Fiberklaar (standaard of niet-standaard) die een uniek adres waar een glasvezelverbindingskabel wordt of kan worden aangeboden ('Access Point'), verbindt met het FTTx-netwerk van Fiberklaar ('HC-kabel'); of (ii) een gehuurde of gekochte wooneenheid in een appartementsgebouw of een gelijkaardige eenheid met meerdere woningen op één perceel waarbij wel proactieve (verticale/horizontale) binnenbekabeling nodig is voor de activering van de afzonderlijke wooneenheden als klant (Complex Multi-Dwelling Unit, hierna **'Complex-MDU'**), zodra alle werkzaamheden voor de glasvezelbinnenbekabeling zijn uitgevoerd om de klantactivering in een wooneenheid mogelijk te maken binnen een gelijkwaardig tijdsbestek als voor een SDU of Simple-MDU, in de veronderstelling dat er voor (i) en (ii) (passieve) FTTx-colocatieruimte en interconnectiepunten beschikbaar zijn in in de FTTx-headend/HUB locaties voor Wyre (dat wil zeggen lokale aggregatiepunten voor POP-locaties relevante centrale POP of Area POP voor Fiberklaar.

van particulieren en ondernemingen[202] als diensteenheden (**'Service Units'**), zoals liften of alarm- of branddetectiesystemen in meergezinsgebouwen[203] (hierna **'MDU'**).

131. De volgende soorten verbindingen vallen buiten het Samenwerkingsproject: (i) LEX (Local Exchange) op maat/ headend of E2E dark fiber, (ii) glasvezelverbindingen op maat voor antennesites voor mobiele toepassingen, (iii) glasvezel- en optische wavelengthverbindingen op maat naar datacenters, (iv) backhaulingverbindingen naar de interconnectiepunten van de FTTx-netwerken van Fiberklaar en Wyre en naar het HFC-netwerk van Wyre, (v) glasvezelverbindingen op maat voor Z-adressen[204], (vi) glasvezelverbindingen op maat tussen en over de backbone-, aggregatie- of hoofdkantoorlocaties van beide Partijen, (vii) koper/HFC-netwerkverbindingen en/of (viii) andere gebruiksscenario's (retail of wholesale) die niet worden ondersteund door de FTTx-netwerken gebouwd door Fiberklaar en Wyre voor de massamarkt. Ten aanzien van deze verbindingen blijven Fiberklaar en Wyre vrij om deze uit te rollen of te exploiteren.[205]

V.3.2.b In C-zones

132. C-zones zijn minder dichtbevolkte gebieden (i) waarvoor er momenteel bij de Partijen geen plannen bestaan om een glasvezelnetwerk uit te rollen, en (ii) waarvoor Proximus zich ertoe verbindt de overgrote meerderheid[206] van zijn klanten met een verbinding op koperbasis op termijn te migreren naar het HFC-netwerk van Wyre. De C-zones vertegenwoordigen bijna 700.000 *Homes Passed*.[207] De aangeboden toegang tot het HFC-netwerk van Wyre zal actief zijn.

V.3.3 Toezegging om FTTx-netwerken in B-zones uit te rollen

V.3.3.a Doelstellingen

133. Onder voorbehoud van bepaalde toegestane vertragingen (beschreven in paragraaf 134 hieronder) hadden Fiberklaar en Wyre zich aanvankelijk ertoe verbonden om tegen 2036, gezamenlijk en gefaseerd, 2 miljoen Homes Passed van particulieren of ondernemingen in B-zones[208] te dekken

---

[202] Het BIPT merkt op dat er geen duidelijke grens is tussen vastebreedbandtoegangsdiensten voor particuliere en professionele klanten wanneer het gaat om vrije beroepen, zelfstandigen of ambachtslui aangezien de behoeften van professionele en particuliere gebruikers gelijkaardig kunnen zijn met die van de particulier (behalve hogere vereisten qua tijd voor herstelling van de dienst) (zie Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 21).

[203] Deel 1 van de Samenwerkingsovereenkomst.

[204] Onder Z-adressen wordt verstaan: locaties zonder officieel adres, zoal bijvoorbeeld straatcamera's, straatsensoren, parkeerpalen en gebouwen zonder officieel adres.

[205] Deel 3.2 van de Samenwerkingsovereenkomst.

[206] Deel 5.16 van de Wholesaletoegangsovereenkomst Wyre bepaalt dat [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een commerciële overeenkomst tussen de partijen].”

[207] Proximus Group, persbericht van 25 juli 2024, "Proximus, Wyre, Telenet en Fiberklaar ondertekenen Memorandum of Understanding om de fiberuitrol in Vlaanderen te versnellen en de toegang tot gigabitnetwerken uit te breiden", zie https://www.proximus.com/nl/news/2024/20240725-collaboration-on-the-deployment-of-high-speed-gigabit-networks.html; Wyre, persbericht van 25 juli 2024, "Wyre, Telenet, Proximus en Fiberklaar ondertekenen Memorandum of Understanding", zie https://www.wyre.be/nl/nieuws/wyre-telenet-proximus-en-fiberklaar-ondertekenen-memorandum-understanding; Telenet Groep, persbericht van 25 juli 2024, "Wyre, Proximus, Telenet en Fiberklaar ondertekenen Memorandum of understanding om de fiberuitrol in Vlaanderen te versnellen en de toegang tot gigabitnetwerken uit te breiden", zie https://press.telenet.be/wyre-proximus-telenet-en-fiberklaar-ondertekenen-memorandum-of-understanding-om-de-fiberuitrol-in-vlaanderen-te-versnellen-en-de-toegang-tot-gigabitnetwerken-uit-te-breiden.

[208] Deel 3.1 van het MoU; zie ook Deel 5.20 van de Wholesaletoegangsovereenkomst van Wyre, waarin wordt verduidelijkt dat Fiberklaar en Wyre elk vrij blijven om een P2P FTTx-netwerk aan te leggen in de C-zones, en dat de aldus aangelegde zone een uitbreiding van de B-zones kan vormen, zonder dat deze extra wooneenheden worden meegeteld voor de uitroldoelen.

via de uitrol van hun eigen infrastructuur. De mogelijkheid om gebruik te maken van wholesale afname bij derden was daarbij beperkt tot [0-5]% van het totale aantal Homes Passed dat aan elke Partij was toegewezen.[209]

134. Wyre en Fiberklaar hadden aanvankelijk gepland om respectievelijk 60% en 40% van de uitrol te realiseren.[210]

V.3.3.b Respijtperiode en toegestane vertragingen

135. Fiberklaar en Wyre beschikken over een respijtperiode van 18 maanden voor de realisatie van hun uitroldoelstellingen, gelet op de onvoorziene omstandigheden die de uitvoering van uitrolprojecten kunnen beïnvloeden.[211] Daarnaast wordt voorzien in een aantal specifieke situaties die een bijkomende vertraging bij het realiseren van de op elke Partij rustende uitroldoelstellingen kunnen rechtvaardigen, zoals overmacht, vertragingen bij het verkrijgen van vergunningen of in goedkeuringsprocedures voor zover deze aan specifieke criteria voldoen, wettelijke of reglementaire maatregelen met een specifieke en significante impact op de operationele uitrol van de netwerken, of een wezenlijke nadelige wijziging.[212] Een wezenlijke nadelige wijziging kan zich voordoen in volgende gevallen:

- een verhoging van de voorziene kost per aangesloten locatie ("*cost-per-premise-passed*", hierna **'CPPP'**) met meer dan 20% (exclusief indexering) ten opzichte van de ramingen van de Black Box. Dit doet geen afbreuk aan het recht van Fiberklaar of Wyre, naargelang het geval, om de andere Partij op de hoogte te stellen van een materiële ongunstige wijziging teneinde de Partijen in staat te stellen snel oplossingen te zoeken om dergelijke situaties aan te pakken, terwijl wordt beoogd de uitroldoelstellingen te halen. Indien wordt verwacht dat de CPPP-gerelateerde materiële ongunstige wijziging de drempel van 20% zal overschrijven, zal de betrokken Partij in elk geval de andere Partij in kennis stellen van het optreden van een CPPP-materiële ongunstige wijziging;[213]

- een stijging van de financieringstarieven, indien de som van de 5Y iTraxx Crossover-index en de 5Y EUR Swaprente (gemiddeld over de voorgaande twaalf maanden en per kwartaal gemeten) met meer dan 250 basispunten toeneemt ten opzichte van het gemiddelde van de twaalf maanden voorafgaand aan 3 december 2024.[214] In dat geval geldt een opstartperiode

---

[209] Deel 6.3 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[210] Deel 6.3 van de MoU.
[211] Delen 6.9-6.11 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[212] Delen 6.12-6.21 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[213] Delen 12.1-12.2 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[214] Deel 6.13 van de Samenwerkingsovereenkomst; zie ook Voetnoot 2 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen: *"The material adverse change event is intended to reflect abnormal and exceptional periods in the credit market which may have an impact on FTTx roll-out. By way of illustration, the threshold for the material adverse change would have been triggered twice over the past 20 years: first, during the Great Financial Crisis of 2007-2009 - specifically between May 2008 and May 2010; and second, during the Eurozone Debt Crisis of 2012 - specifically between May 2012 and September 2012. Such periods in the credit market may have significantly adverse implications on the liquidity and the capital profiles of Wyre and Fiberklaar. This, in turn, may have implications on Wyre's and Fiberklaar's ability to deploy their FTTx Network according to the original timeline, as the roll-out of an FTTx network is a capital-intensive endeavour. The threshold for the material adverse change event consists of two components, the 5Y EUR Swap Rate and the 5Y iTraxx Crossover Index, and their combination appropriately reflects a proxy for the cost of debt to which a high yield telecommunications operator would be*

(*ramp-up)* van maximaal zes maanden. De uitroldoelstelling (Deployment Target) wordt bijgevolg uitgesteld met (i) een periode gelijk aan de vertraging, vermeerderd met (ii) een opstartperiode van maximaal zes maanden.[215]

V.3.3.c Maatregelen bij het niet-bereiken van de uitroldoelstellingen

i) Recht op interventie

136. Er is voorzien in een instaprecht indien Fiberklaar of Wyre (i) niet minstens [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen]% van een uitroldoelstelling heeft gerealiseerd op de voorziene datum, en (ii) zijn achterstand niet binnen [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen] volledig heeft weggewerkt, [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen]. Op grond van dat mechanisme heeft de andere Partij het recht, maar niet de verplichting, om het ontbrekende deel geheel of gedeeltelijk zelf uit te rollen, zonder dat dit een inbreuk vormt op haar non-duplicatietoezegging (zie Deel V.3.4 hieronder).[216]

137. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[217]

ii) HFC-access in the B-zones

138. Indien en voor zover de wooneenheden die in de B-zones aan Wyre zijn toegewezen op [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen] nog niet klaar zijn voor commercialisering, dat wil zeggen dat glasvezeltoegang nog niet commercieel kan worden aangeboden, heeft Proximus voor elk van deze wooneenheden het recht toegang te verkrijgen tot het HFC-netwerk van Wyre.[218]

iii) Uitrolvergoeding

139. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen]. Het doel van de uitrolvergoeding bestaat erin Fiberklaar en Wyre te stimuleren om hun respectieve uitroldoelstellingen te behalen.[219]

140. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[220]

V.3.4 Non-duplicatietoezegging FTTx-netwerken in B-zones

141. Fiberklaar en Wyre verbinden zich er elk toe geen FTTx-netwerken uit te rollen in de geografische zones die in het kader van het Samenwerkingsproject aan de andere Partij zijn toegewezen. Zij verbinden zich er tevens toe ervoor te zorgen dat Telenet, Proximus of enige entiteit die op dit moment of in de toekomst onder zeggenschap staat van Fiberklaar, Wyre, Telenet, Proximus dan wel

---

exposed when rolling out an FTTx network. The 5Y EUR Swap Rate and the 5Y iTraxx Crossover Index respectively measure (i) the government-debt-linked base rates and (ii) the credit risk of high yield corporates over the base rate. They are also used in the official documents of European institutions, such as the European Central Bank and the European Systemic Risk Board."

[215] Deel 6.17 van de Samenwerkingsovereenkomst.

[216] Deel 3.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.

[217] Deel 3.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.

[218] Deel 3.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.

[219] Deel 7.8 van de Samenwerkingsovereenkomst.

[220] Deel 7.9 van de Samenwerkingsovereenkomst.

enige door deze ondernemingen gecontroleerde entiteit (met inbegrip van bouwondernemingen) evenmin dergelijke FTTx-netwerken uitrolt in deze zones.[221]

142. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[222]

143. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen][223], [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[224]

144. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen],[225] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[226]

V.3.5 Openstelling van de FTTx-netwerken in B-zones

145. Fiberklaar en Wyre zijn van plan de FTTx-netwerken die in het kader van de Samenwerkingsproject worden uitgerold, op niet-exclusieve en niet-discriminerende basis open te stellen voor elke belangstellende derde operator.[227]

V.3.6 Wholesaletoegang tot de FTTx-netwerken in B-zones

146. Fiberklaar en Wyre zijn overeengekomen om passieve wholesaletoegang aan te bieden tot hun respectieve FTTx-netwerken in de B-zones, tegen een maandelijkse terugkerende vergoeding (*Monthly Recurring Charge*, hierna **'MRC'**) die aanvankelijk werd vastgesteld op 25 euro per lijn voor passieve wholesaletoegang tot hun FTTx-netwerken en standaarddropkabel in de B-zones. Deze vergoeding zou jaarlijks met 1,9% worden verhoogd [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen]. De Partijen waren ook van plan om een volumekorting toe te passen tot [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen]%, afhankelijk van de toegezegde volumes door de wholesaleklant en de duur van de verbintenis.[228]

147. Op basis van een gefaseerde tijdslijn hebben Telenet en Wyre zich ertoe verbonden om uiteindelijk FTTx-wholesalediensten uitsluitend af te nemen van Fiberklaar, en heeft Proximus zich ertoe verbonden dergelijke diensten uitsluitend af te nemen van Wyre in het geografische gebied van de aan hen toegewezen B-zones, zowel voor nieuwe als bestaande klanten.[229] Deze aankooptoezeggingen zouden gelden tot [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen] na de daadwerkelijke migratie van minstens [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen]% van hun actieve verbindingen naar deze FTTx-netwerken.[230]

---

[221] Delen 8.1 en 8.2 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[222] Deel 8.3 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[223] Deel 8.5 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[224] Deel 8.6 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[225] Deel 9.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[226] Deel 9.2 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[227] Delen 5.1 en 5.2 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[228] Deel 3.2 van het MoU.
[229] Deel 5 van de Wyre-wholesaletoegangsovereenkomst; deel 5 van de Fiberklaar-wholesaletoegangsovereenkomst.
[230] Deel 5.3 van de Wyre-wholesaletoegangsovereenkomst; delen 5.4 en 5.5 van de Fiberklaar-wholesaletoegangsovereenkomst.

V.3.7 Wholesaletoegang tot de HFC-netwerken in C-zones

148. Proximus en Wyre zijn overeengekomen dat Wyre in de C-zones HFC-wholesalediensten zal aanbieden aan Proximus via actieve toegang tot zijn HFC-netwerk. Proximus verbindt zich ertoe om deze toegang te gebruiken voor minstens [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen]% van zijn klanten in deze zones, [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen]. Deze verbintenis heeft betrekking op zowel nieuwe klanten als bestaande klanten die van het kopernetwerk van Proximus moeten worden gemigreerd.[231] De looptijd van deze HFC-aankooptoezegging is voorzien overeen te komen met de duur van de FTTx-aankooptoezegging.[232] Bij wijze van uitzondering kan Proximus van deze verbintenis worden ontheven op basis van een specifiek gebied of een specifieke locatie, wanneer er een superieure alternatieve oplossing voor HFC-technologie commercieel beschikbaar wordt. Dat geldt ook als Proximus zelf een P2P-netwerk zou uitrollen, aangezien dat wordt beschouwd als een gekwalificeerde superieure alternatieve oplossing voor HFC.[233]

149. De prijzen voor toegang tot het HFC-netwerk van Wyre in C-zones zullen worden bepaald aan de hand van het Long-Term Pricing Model van Wyre voor HFC (hierna **'HFC LTP Model'**).[234]

V.3.8 [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen]

150. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen][235] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[236]

151. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[237] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[238] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[239]

V.3.9 Compensatieregelingen

V.3.9.a [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen]

152. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen][240] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen][241] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen][242],

---

[231] Delen 5.16 en 14.15 van de Wyre-wholesaletoegangsovereenkomst; de migratie van de Proximus-klanten naar het Wyre HFC-netwerk vindt gefaseerd plaats, [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].
[232] Deel 5.17 van de Wyre-wholesaletoegangsovereenkomst.
[233] Deel 5.18 van de Wyre-wholesaletoegangsovereenkomst. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].
[234] Deel 7 van de Wyre-wholesaletoegangsovereenkomst en bijlage 5 bij de Wyre-wholesaletoegangsovereenkomst.
[235] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].
[236] Delen 10.1-10.9 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[237] Delen 10.10-10.13 van de Samenwerkingsovereenkomst. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].
[238] Deel 10.14 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[239] Deel 10.19 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[240] Deel 13.9 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[241] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].
[242] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].

[VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[243] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[244] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[245]

153. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[246]

154. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[247]

155. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[248]

V.3.9.b Deployment compensation payment

156. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen] hierna de **'Deployment Compensation Payment'**).[249] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[250] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[251]

157. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[252]

V.3.10 Fixed Wireless Access (FWA)

158. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[253]

159. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[254]

160. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[255]

161. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[256]

V.3.11 Opschortende voorwaarden en acties voorafgaand aan het sluiten van de overeenkomst

162. Hoewel een aantal bepalingen reeds bij de ondertekening in werking zullen treden,[257] zal de Samenwerkingsovereenkomst slechts in werking treden na de vervulling van de volgende opschortende voorwaarden:

---

[243] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].
[244] Deel 13.2 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[245] Deel 13.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[246] Deel 13.3 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[247] Deel 13.6 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[248] Deel 13.8 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[249] Deel 15.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[250] Deel 15.2 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[251] Deel 15.4 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[252] Deel 15.5 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[253] Deel 15.1 van de Wyre-wholesaleovereenkomst.
[254] Deel 15.2 van de Wyre-wholesaleovereenkomst.
[255] Deel 15.6 van de Wyre-wholesaleovereenkomst.
[256] Deel 16.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[257] Deel 17.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.

(i) Opschortende antitrustvoorwaarde (Antitrust Condition Precedent of '**Antitrust CP**'), wat inhoudt dat alle voor het Samenwerkingsproject vereiste mededingingsrechtelijke beslissingen en goedkeuringen moeten worden verkregen;[258]

(ii) Opschortende voorwaarde 'geen wet- of regelgeving', wat inhoudt dat er geen juridisch bindend(e) wet, regelgeving, vordering, bevel, beslissing of uitspraak mag bestaan die de voltooiing van het Samenwerkingsproject verhindert.[259]

163. De Samenwerkingsovereenkomst biedt Fiberklaar en Wyre ook de mogelijkheid om bepaalde acties uit te voeren zodra aan de voorgaande Antitrust CP is voldaan. Het betreft onder meer de uitvoering van hun respectieve FTTx-uitrol op basis van de overeengekomen uitrolverdeling en de uitvoering van de non-duplicatietoezegging.[260] In afwijking van wat hierboven is beschreven, betekent dit dat de bepalingen van de Samenwerkingsovereenkomst voor de acties in kwestie van kracht worden wanneer aan de voorgaande antitrustvoorwaarde is voldaan.[261]

V.3.12 Governance

164. Fiberklaar en Wyre kwamen oorspronkelijk overeen om bestuurscomités op te richten om een aantal onderwerpen te bespreken en er overeenstemming over te bereiken, [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen],[262] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[263]

V.3.13 Mededingingsrecht en vertrouwelijkheidswaarborgen

V.3.13.a Mededingingsrecht en naleving

165. In de Samenwerkingsovereenkomst is bepaald dat de bestuurscomités specifieke mededingingswaarborgen moeten toepassen.[264] De bepaling van de Samenwerkingsovereenkomst inzake de naleving van de antitrustregels stelt verschillende maatregelen vast:[265]

(i) de verplichting om de werknemers die deel uitmaken van de governancestructuur, de sleutelpersonen betrokken bij het Samenwerkingsproject en alle andere relevante personeelsleden te informeren en instructies te geven over de maatregelen die ze moeten nemen en de richtsnoeren die ze moeten naleven om ervoor te zorgen dat het Samenwerkingsproject in overeenstemming is en blijft met de geldende mededingingswetgeving.

(ii) De verplichting voor de Partijen om een gedetailleerd programma uit te werken voor de naleving van het mededingingsrecht, dat minstens de volgende drie elementen omvat:

---

[258] Deel 17.2 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[259] Deel 17.2 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[260] Deel 18 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[261] Deel 17.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[262] [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].
[263] Deel 3.1 van de MoU.
[264] Bijlage 6 bij de Samenwerkingsovereenkomst.
[265] Deel 28 van de Samenwerkingsovereenkomst.

i. een Engelstalig nalevingshandboek waarin in duidelijke taal de belangrijkste beperkingen voor het Samenwerkingsproject worden uitgelegd om inbreuken op de geldende mededingingswetgeving te voorkomen. Het nalevingshandboek wordt bezorgd aan alle leden van de bestuurscomités, alsook aan sleutelpersonen betrokken bij het Samenwerkingsproject en aan alle nieuwe leden die tijdens de looptijd van de Samenwerkingsovereenkomst tot de bestuurscomités toetreden.

ii. een jaarlijks seminarie voor elk van de bestuurscomités, waarin de inhoud van het nalevingshandboek tijdens een plenaire vergadering wordt besproken en herhaald, zodat alle leden van de bestuurscomités, evenals de sleutelpersonen betrokken bij het Samenwerkingsproject, zich ten volle bewust blijven van de inhoud en het belang ervan.

iii. Passende 'Chinese muren', geheimhoudingsovereenkomsten en andere vertrouwelijkheidsregelingen om te verzekeren dat het Samenwerkingsproject en de interacties tussen de Partijen in overeenstemming blijven met het mededingingsrecht.

166. Daarnaast zullen de leden van de bestuurscomités specifieke vertrouwelijkheidsovereenkomsten moeten ondertekenen, een opleiding moeten volgen over het naleven van het mededingingsrecht, zich moeten houden aan protocollen voor het delen van informatie en, indien nodig, afzonderlijke rapporteringslijnen moeten onderhouden. Hun activiteiten zullen ook regelmatig aan een nalevingscontrole worden onderworpen.[266]

V.3.13.b Vertrouwelijkheid

167. In de vertrouwelijkheidsbepaling van de Samenwerkingsovereenkomst wordt bepaald dat de Partijen de volgende informatie als strikt vertrouwelijk behandelen: alle informatie die ze ontvangen of verkrijgen als gevolg van het sluiten of uitvoeren van de Samenwerkingsovereenkomst, die als vertrouwelijk/bedrijfseigen is aangemerkt of die van dergelijke aard is en betrekking heeft op (i) de bepalingen van de Samenwerkingsovereenkomst, (ii) de desbetreffende onderhandelingen, (iii) de andere Partij of haar gelieerde ondernemingen, (iv) de algemene bedrijfsactiviteiten van de andere Partij of haar gelieerde ondernemingen, (v) alle informatie verkregen via toegang tot de informatiesystemen van de andere Partij of haar gelieerde ondernemingen.[267]

168. De vertrouwelijkheidsbepaling beperkt het gebruik van vertrouwelijke informatie strikt tot de uitvoering van verplichtingen uit hoofde van de Samenwerkingsovereenkomst. De toegang tot dergelijke informatie is beperkt tot werknemers, gelieerde ondernemingen en derden die de informatie hiertoe specifiek nodig hebben en voor wie gelijkwaardige vertrouwelijkheidsverplichtingen moeten gelden. Elke Partij moet de vertrouwelijke informatie van de andere Partij met ten minste een redelijke zorgvuldigheid beschermen en zorgen voor een veilige behandeling ervan. Deze verplichtingen gelden gedurende de looptijd van de Samenwerkingsovereenkomst en gedurende vijf jaar na de beëindiging of het verstrijken ervan.[268]

169. Alle vertrouwelijke informatie blijft eigendom van de onthullende Partij en moet worden terugbezorgd of vernietigd wanneer ze niet langer nodig is. Elke Partij is verantwoordelijk voor

[266] Bijlage 6 bij de Samenwerkingsovereenkomst.
[267] Deel 29 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[268] Deel 29.5 van de Samenwerkingsovereenkomst.

ongeoorloofde openbaarmaking en moet redelijke stappen ondernemen om eventuele daaruit voortvloeiende schade te beperken.

V.3.14 Looptijd, opzegging en uitstapplan

170. De Samenwerkingsovereenkomst wordt automatisch beëindigd op [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[269]

171. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen]. Er worden slechts bepaalde redenen voor stopzetting aanvaard [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[270]

172. De beëindiging van de Samenwerkingsovereenkomst heeft verschillende gevolgen, die de partijen in hun overeenkomst hebben vastgesteld. [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een overeenkomst tussen de partijen].[271]

VI. Toepasbaarheid van het EU-recht

VI.1 Principes

173. Artikel 101, §1 van het VWEU is alleen van toepassing wanneer het besluit of het onderling afgestemde gedrag de handel tussen lidstaten ongunstig kan beïnvloeden.

174. Overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna '**HvJEU**') en de richtsnoeren van de Europese Commissie betreffende het begrip "beïnvloeding van de handel" in de artikelen 101 en 102 van het VWEU, moeten er drie elementen worden vastgesteld opdat praktijken de handel tussen de EU-lidstaten aanzienlijk kunnen beïnvloeden: (i) het bestaan van een handelsstroom tussen de lidstaten voor de betrokken producten, (ii) het bestaan van praktijken die deze handel kunnen beïnvloeden, en (iii) de omvang van dergelijke beïnvloeding.[272]

175. De termen '*kunnen beïnvloeden*' vermeld in artikel 101 VWEU, impliceren dat de overeenkomst in kwestie "*op grond van haar objectieve bestanddelen feitelijk en rechtens met een voldoende mate van waarschijnlijkheid moet doen verwachten dat zij al dan niet rechtstreeks, daadwerkelijk of potentieel, op het ruilverkeer tussen lidstaten een zodanige invloed kan uitoefenen*."[273] Artikel 101 VWEU, vereist geen bewijs dat de overeenkomst of de onderling afgestemde feitelijke gedragingen de handel tussen de lidstaten in de praktijk ongunstig beïnvloeden of hebben beïnvloed. Het volstaat dat de overeenkomst of het gedrag van die aard is dat er een dergelijk effect uit voortvloeit.[274]

---

[269] Deel 22.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[270] Deel 23 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[271] Deel 24 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[272] Mededeling van de Europese Commissie, Richtsnoeren betreffende het begrip 'beïnvloeding van de handel' in artikelen 81 en 82 van het Verdrag (2004/C 101/07), PB C 101 van 27 april 2004, pg. 81, paragraaf 18.
[273] HvJEU, arrest van 11 juli 1985, *Remia*, zaak C-42/84, paragraaf 22; Richtsnoeren betreffende het begrip "beïnvloeding van de handel", paragraaf 23.
[274] Gerecht van de Europese Unie, arrest van 7 oktober 1999, *Irish Sugar v. Commission*, zaak T-228/97, paragraaf 170.

176. Ten slotte moet de beïnvloeding van de handel tussen lidstaten merkbaar zijn. Overeenkomsten en gedragingen ontsnappen aan het verbod in artikel 101 VWEU, wanneer zij de markt slechts in zeer geringe mate beïnvloeden, rekening houdend met de zwakke positie die de betrokken ondernemingen bekleden op de productmarkt in kwestie. De omvang van de merkbare beïnvloeding kan dus met name worden beoordeeld aan de hand van de positie en het belang van de betrokken ondernemingen op de productmarkt in kwestie.[275]

177. De handel tussen de lidstaten kan worden beïnvloed wanneer de markt in kwestie nationaal of subnationaal is, mits er gedetailleerder onderzoek wordt uitgevoerd naar het vermogen van de overeenkomsten of misbruiken om de handel tussen lidstaten te beïnvloeden.[276] Indien een overeenkomst slechts betrekking heeft op één deel van een lidstaat, moet enig gewicht worden toegekend aan het marktaandeel van de Partijen bij de overeenkomst. Zelfs indien de betrokken ondernemingen een groot deel van een welomschreven regionale markt in handen hebben, kan de omvang van die markt, uitgedrukt in volume, onbeduidend zijn ten opzichte van de totale verkopen van de betrokken producten binnen de lidstaat in kwestie. Om deze reden wordt over het algemeen aangenomen dat het aandeel, uitgedrukt in volume, op de nationale markt die wordt afgeschermd, beschouwd als de beste indicator voor het vermogen van de overeenkomst om de handel (merkbaar) te beïnvloeden. Hebben de overeenkomsten betrekking op gebieden met een hoge vraagconcentratie, dan zal zulks zwaarder wegen dan wanneer de overeenkomsten gebieden bestrijken waar de vraag minder geconcentreerd is. De communautaire bevoegdheid kan pas gelden wanneer het aandeel van de nationale markt die wordt afgeschermd, aanzienlijk is.[277]

VI.2 Toepassing *in casu*

178. De Samenwerkingsovereenkomst heeft betrekking op de levering van vaste wholesale- en retailbreedbandtoegang in Vlaanderen. Aangezien deze niet het volledige Belgische grondgebied betreft, zou kunnen worden beschouwd dat de overeenkomst niet van dien aard is dat ze de handel tussen lidstaten kan beïnvloeden. De Samenwerkingsovereenkomst zou operatoren die in andere EU-landen zijn gevestigd er echter van kunnen weerhouden de Belgische markt te betreden. Het Samenwerkingsproject, dat de verdeling van de aanleg van FTTx-netwerken tussen twee prominente operatoren in een niet te verwaarlozen deel van het Belgische grondgebied organiseert, kan immers de concurrentie en markttoegang moeilijker maken voor andere operatoren die niet van dezelfde voorwaarden voor de uitrol van hun eigen netwerken profiteren, als gevolg van hogere investeringsniveaus en een lagere verwachte take-up.

179. Bovendien beschikken de Partijen over aanzienlijk marktaandelen in de betrokken markten. Het BIPT merkt in dat verband op dat de merken van Proximus Groep en Telenet Groep in 2024 respectievelijk [50-60]% en [30-40]% van de retailmarkt voor vaste breedband in Vlaanderen vertegenwoordigden. Vlaanderen vertegenwoordigt hierbij bijna 60% van de Belgische bevolking[278].

[275] Richtsnoeren betreffende het begrip "beïnvloeding van de handel", paragrafen 44 e.v.
[276] *Ibid.*, paragraaf 77.
[277] *Ibid*., paragraaf 90.
[278] Volgens Statbel vertegenwoordigde de Vlaamse bevolking op 1 januari 2025 58,1% van de Belgische bevolking. Statbel, 'Structuur van de bevolking', 11 juni 2025, zie https://statbel.fgov.be/nl/themas/bevolking/structuur-van-de-bevolking

Op nationaal niveau bedroegen de respectieve marktaandelen voor de Proximus Groep en de Telenet Groep en [30-40]% en [40-50]%.[279]

180. Ten slotte zijn de Partijen of de groepen waartoe zij behoren zowel op het Belgische grondgebied als internationaal actief. Hun activiteiten zijn dus grensoverschrijdend. In dit opzicht beschrijft Liberty Global zichzelf als een maker van nationale telecomkampioenen in de Europese landen waar de groep actief is, namelijk België (Telenet), Ierland (Virgin Media), Nederland (VodafoneZiggo) en het Verenigd Koninkrijk (Virgin Media O2), door middel van een strategie van vaste-mobiele convergentie.[280] Telenet is de enige aandeelhouder van de telecommaatschappij Eltrona in het Groothertogdom Luxemburg.[281] De Proximus Groep is ook actief in het Groothertogdom Luxemburg via Proximus Luxembourg nv.[282]

181. In het licht van het voorgaande is de auditeur van oordeel dat het Samenwerkingsproject de handel tussen de lidstaten merkbaar kan beïnvloeden en derhalve dient te worden beoordeeld in het licht van zowel de nationale als Europese mededingingsregels.

VII. Voorlopige beoordeling

VII.1 Toepasselijk kader

182. Artikel 101, §1 VWEU verbiedt overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van ondernemersverenigingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen die de handel tussen lidstaten ongunstig kunnen beïnvloeden en ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging binnen de interne markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst. Op Belgisch niveau is artikel IV.1, §1 WER in gelijkaardige bewoordingen opgesteld, met dien verstande dat artikel IV.1, §1 WER niet de voorwaarde bevat dat de handel tussen de lidstaten moet worden beïnvloed. Artikel IV.1, §1 WER verbiedt praktijken die ertoe strekken of tot gevolg hebben dat de mededinging op de betrokken Belgische markt of op een wezenlijk deel daarvan merkbaar wordt verhinderd, beperkt of vervalst.

183. Artikel 101, §3 VWEU schrijft voor dat de bepalingen van artikel 101, §1 VWEU buiten toepassing kunnen worden verklaard voor elke overeenkomst of groep van overeenkomsten tussen ondernemingen, voor elk besluit of groep van besluiten van ondernemersverenigingen, en voor elke onderling afgestemde feitelijke gedraging of groep van gedragingen die bijdragen tot verbetering van de productie of van de verdeling der producten of tot verbetering van de technische of economische vooruitgang, mits een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt, en zonder nochtans aan de betrokken ondernemingen a) beperkingen op te leggen die voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn, b) de mogelijkheid te geven, voor een wezenlijk deel van de betrokken producten de mededinging uit te schakelen. Op Belgisch niveau is artikel IV.1, §3 WER in gelijkaardige bewoordingen opgesteld, met uitzondering van de voorwaarde inzake

[279] Mededeling van het BIPT van 10 juli 2025 betreffende de status van de elektronische communicatie- en TV markt, figuur 39.
[280] Liberty Global, "Liberty Telecom – We're building national champions in all of our major European markets", zie https://www.libertyglobal.com/operations/telecom/, geraadpleegd op 17 juli 2026.
[281] Telenet, persbericht van 21 december 2022, "Telenet neemt de activiteiten van Eltrona in Luxemburg over", zie https://press.telenet.be/telenet-neemt-de-activiteiten-van-eltrona-in-luxemburg-over
[282] Proximus Luxembourg, "A propos de Proximus Luxembourg", zie https://www.proximus.lu/fr/about/, geraadpleegd op 17 juli 2026.

efficiëntiewinsten, die in het Belgische recht ook wordt uitgebreid tot praktijken die kleine en middelgrote ondernemingen in staat stellen hun concurrentiepositie in de betrokken markt of op de internationale markt te versterken.

VII.2 Betrokken markten

VII.2.1 Principes

184. In haar mededeling inzake de bepaling van de relevante markt herinnert de Europese Commissie eraan dat de relevante productmarkt alle producten omvat die door afnemers worden beschouwd als onderling verwisselbaar of substitueerbaar ten opzichte van het product of de producten van de betrokken ondernemingen op basis van de kenmerken van producten, hun prijzen en het gebruik waarvoor zij zijn bestemd, rekening houdend met de concurrentievoorwaarden en de structuur van vraag en aanbod op de markt. Volgens dezelfde mededeling omvat de relevante geografische markt het gebied waarbinnen de betrokken ondernemingen de betrokken producten leveren of afnemen, waar de mededingingsvoorwaarden voldoende homogeen zijn om de gevolgen van de onderzochte gedragingen te kunnen beoordelen, en dat van andere geografische gebieden kan worden onderscheiden, met name vanwege de mededingingsvoorwaarden die duidelijk afwijken van die welke in die gebieden heersen.[283]

185. Bovendien volgt uit de rechtspraak van de Europese Unie dat "*de [Europese] Commissie uitsluitend verplicht [is] in een beschikking krachtens artikel [101 VWEU] de relevante markt af te bakenen, wanneer zonder een dergelijke afbakening niet kan worden uitgemaakt of de overeenkomst, het besluit van een ondernemersvereniging of de onderling afgestemde gedraging de handel tussen lidstaten ongunstig kan beïnvloeden en ertoe strekt of tot gevolg heeft dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst*."[284]

VII.2.2 Wholesalemarkt voor de levering van vaste breedbandtoegang

VII.2.2.a Beslissingspraktijk

i) Europese Commissie

186. In recente concentratiezaken met betrekking tot België heeft de Europese Commissie een wholesalemarkt voor breedbandtoegang gedefinieerd, waarbij zij een segmentering overwogen heeft, maar uiteindelijk open laat, op basis van (i) het niveau waarop het interconnectiepunt tussen de aanbieder en de wholesaleklant zich bevindt (lokaal of centraal), (ii) het type toegang (ontbundelde wholesaletoegang, Bitstream of wederverkoop), en (iii) de gebruikte technologie (koper, HFC of glasvezel).[285]

[283] Mededeling van de Commissie aangaande de bekendmaking van de Commissie betreffende de afbakening van de relevante markt ten behoeve van het mededingingsrecht van de Unie (C/2024/1645), paragraaf 12.
[284] Arresten van het Gerecht van de Europese Unie van 12 september 2007, *William Prym/Commissie*, zaak T-30/05, Jurispr. blz. II107, paragraaf 86; en van 19 maart 2003, *CMA CGM e.a./Commissie (FETTCSA)*, T-213/00, paragraaf 206.
[285] Europese Commissie, beslissing van 30 mei 2023, zaak *Liberty Global/Fluvius/NetCo*, M.10994, paragraaf 20; van 20 maart 2023, zaak *Orange/VOO/Brutélé*, M.10663, paragraaf 193; van 26 juli 2021, zaak *Eurofiber/Proximus/JV*, zaak M.10070, paragraaf 22; van 24 maart 2021, *Proximus/Nexus Infrastructure/JV*, M.10087, paragraaf 24.

187. Geografisch gezien heeft de Europese Commissie in haar meest recente beschikkingen betreffende de Belgische markt verschillende definities overwogen. Zij heeft aldus:

(i) de kwestie van de exacte afbakening van de geografische markt open gelaten en het passend geacht de effecten te analyseren op nationaal niveau, op het niveau van de voetafdruk / het dekkingsgebied van de kabeloperator en op regionaal niveau;[286]

(ii) geoordeeld dat de geografische markt overeenkwam met het dekkingsgebied van elke kabeloperator;[287]

(iii) geoordeeld dat de geografische markt zowel met het nationale grondgebied als met het dekkingsgebied / het gebied van de kabeloperator overeenstemde en ervoor gekozen de effecten op het niveau van de voetafdruk van de operator te analyseren[288]; of nog

(iv) de kwestie van de exacte afbakening van de geografische markt open gelaten en het passend geacht de effecten op nationaal niveau en op het niveau van het dekkingsgebied van de kabeloperator te analyseren.[289]

ii) BMA

188. De BMA heeft zich tot op heden nog niet ten gronde kunnen uitspreken over de definitie van de wholesalemarkt voor breedbandtoegang.

189. In de zaak *Proximus/edpnet*, waarin het Mededingingscollege zich uitsprak over het verzoek om voorlopige maatregelen van de auditeur-generaal, oordeelde het Mededingingscollege dat het niet kennelijk onredelijk was om een markt te definiëren die alle wholesaleaanbiedingen voor centrale breedbandtoegang omvat en een segmentering op basis van de onderliggende technologie te aanvaarden, zoals vastgesteld door de Belgische sectorregulator in 2018 en bekrachtigd door het Marktenhof in 2019 (zie paragraaf 193 hieronder), terwijl deze kwestie in de recentere besluiten van de Europese Commissie betreffende de Belgische markt open is gelaten. Het Mededingingscollege heeft geoordeeld dat deze markt een nationale dimensie heeft.[290]

VII.2.2.b BIPT/CRC

i) Marktanalyse van 2018

190. De CRC heeft een segmentering van de wholesalemarkten voor breedbandtoegang goedgekeurd volgens de gebruikte technologie (koper en glasvezel enerzijds en kabel anderzijds) en het soort toegang (lokaal of centraal). Zo werden drie categorieën van wholesalemarkten gedefinieerd en als relevant beschouwd voor *ex-ante* regulering: (i) de markt voor lokale toegang (inclusief passieve toegang en VULA) tot de koper- en glasvezelnetwerken, met een nationale dimensie; (ii) de markt voor centrale toegang die onder de ITU SG15-standaardisering valt (standaardiseringswijze die wordt toegepast op de koper- en glasvezelnetwerken), met een nationale dimensie; en (iii) de markten voor centrale toegang die onder de CableLabs-standaardisering vallen (standaardiseringswijze die wordt toegepast op de kabelnetwerken) en die overeenstemmen met het dekkingsgebied van elke

[286] Europese Commissie, beslissing van 30 mei 2023, zaak *Liberty Global / Fluvius / NetCo*, M.10994, paragrafen 32 en 33.
[287] Europese Commissie, beslissing van 20 maart 2023, zaak *Orange/VOO/Brutélé*, M.10663, paragraaf 197.
[288] Europese Commissie, beslissing van 26 juli 2021, zaak *Eurofiber/Proximus/JV*, M.10070, paragraaf 29.
[289] Europese Commissie, beslissing van 24 maart 2021, *Proximus / Nexus Infrastructure / JV*, M.10087, paragrafen 31 en 32.
[290] BMA, Beslissing nr. BMA-2023-RPR17 van 21 juni 2023 in de zaak nr. CONC-RPR-23/0002, *Proximus/edpnet*, te vinden op https://www.bma-abc.be/nl/beslissingen/23-rpr-17-proximus-edpnet, paragrafen 131 en 132.

kabeloperator.[291] De afbakening van afzonderlijke wholesalemarkten voor koper- en glasvezelnetwerken enerzijds en kabelnetwerken anderzijds was destijds gebaseerd op een gebrek aan substitueerbaarheid aan de vraagzijde. Dit vloeide voort uit het feit dat de migratie tussen producten die onder verschillende standaardiseringstypes vielen, voor de betreffende toegangsverzoeker aanzienlijke kosten en vertragingen meebracht, zowel op het gebied van menselijke middelen (opleiding van personeel) en apparatuur (de aankoop van nieuwe modems die specifiek zijn voor een bepaalde standaardiseringsomgeving, en de installatie daarvan bij klanten), als op de aanpassing van IT-processen aan die van de nieuwe wholesaleleverancier.[292]

ii) Opmerkingen

191. Wat de afbakening van de productmarkt betreft, is het BIPT van mening dat:

(i) de lokale passieve toegangsdiensten en de Bitstreamdiensten tot verschillende markten behoren. Het BIPT wijst daarbij op een duidelijk verschil tussen beide types van toegang: in tegenstelling tot Bitstream biedt de passieve lokale toegang de mogelijkheid om te investeren in eigen elektronische apparatuur, waardoor de alternatieve operator een grotere mate van flexibiliteit, onafhankelijkheid en innovatiecapaciteit krijgt. De passieve lokale dienst vereist evenwel meer investeringen (in elektronische apparatuur en backhaul naar een groot aantal toegangspunten). De dienst van passieve lokale toegang is meer gericht op operatoren met een bepaalde ambitie qua omvang, terwijl de Bitstreamdienst meer gericht is op kleinere operatoren.[293]

(ii) de segmentering van de wholesalemarkten op basis van de gebruikte technologie opnieuw zou kunnen worden geëvalueerd. In de huidige context zouden operatoren (in het bijzonder Telenet, Orange, Proximus en eventueel DIGI) immers evolueren naar een 'mix' van FTTx- en HFC-technologieën, wat zou kunnen leiden tot een heroverweging van de conclusie van de CRC in 2018.[294]

192. Wat de geografische marktafbakening betreft, wordt traditioneel rekening gehouden met de geografische dekking van het netwerk en met het bestaan van juridische (wettelijke- en regelgevende) instrumenten. In het licht van deze criteria zijn de dekkingsgebieden van de kabeloperatoren (die heel België dekken maar elkaar niet overlappen) vormen relevante referenties inzake breedband, met name het dekkingsgebied van Wyre in het kader van het onderzoek naar het Samenwerkingsproject. Het BIPT stelt in dit verband vast dat:

(i) er geen substitutiemogelijkheden zijn aan de vraagzijde (gebruikers verplaatsen zich niet van het ene gebied naar het andere om vaste breedbanddiensten aan te schaffen) en aan de aanbodzijde (uitbreiding van een netwerk buiten het dekkingsgebied vergt dure investeringen en lange wachttijden); en

(ii) er rekening moet worden gehouden met de algemene reikwijdte van de samenwerking, aangezien het volledige dekkingsgebied van Wyre, in verschillende vormen, betrokken is: (i) de

[291] Marktanalyse van 2018, pg. 23.
[292] Marktanalyse van 2018, paragrafen 1577 en volgende.
[293] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 31.
[294] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 32.

B-zones, aangezien de voorgenomen overeenkomst voorziet in de uitrol van complementaire FTTx-netwerken en wederzijdse wholesaletoegang tot deze netwerken, (ii) de C-zones, aangezien Proximus zijn kopernetwerk daar zou stopzetten om het HFC-netwerk van Wyre te kunnen gebruiken, (iii) en de A-zones in beperkte mate, aangezien de Partijen er hun eigen netwerk afzonderlijk zouden blijven uitbaten.[295]

193. De Europese Commissie beveelt de nationale regelgevende instanties (waaronder het BIPT) aan om in hun marktanalyses een geschikte geografische eenheid (niet te klein of te groot) te kiezen en vervolgens eenheden samen te voegen die, op basis van verschillende criteria, vergelijkbare concurrentievoorwaarden vertonen[296]. De praktijk van de andere nationale regelgevende instanties en de opmerkingen van de Europese Commissie wijzen erop dat het passend is om ten minste de volgende criteria te combineren: het aantal operatoren, de dekking en het marktaandeel van deze operatoren.[297]

194. Het BIPT is van mening dat een dergelijke analyse er waarschijnlijk toe zou leiden dat het dekkingsgebied van Wyre als een relevante geografische markt wordt beschouwd, hetzij in zijn geheel, hetzij onderverdeeld in A-, B- en C-zones. De A-, B- en C-zones worden immers gekenmerkt door (i) verschillende economische omstandigheden (de bevolkingsdichtheid beïnvloedt de rentabiliteit van de investeringen en dus het al dan niet duurzaam karakter van een concurrentie tussen verschillende infrastructuren), en (ii) verschillen in de bestaande netwerken en dus de beschikbare wholesalediensten. In C-zones is het HFC-netwerk op heden, en waarschijnlijk ook in de toekomst, het enige netwerk dat als VHCN kan worden beschouwd. Actieve toegang vormt daarbij de enige mogelijke wholesaledienst. In B-zones zal glasvezel op termijn naar verwachting het enige (of in elk geval veruit het voornaamste) VHCN-netwerk moeten worden met toegang mogelijk op zowel actief als passief niveau. In A-zones is passieve lokale toegang tot het FTTx-netwerk momenteel niet mogelijk, aangezien het FTTx-netwerk van Proximus een P2MP-netwerk is. Er wordt evenwel verwacht dat Wyre in de toekomst een FTTx-netwerk van het P2P-type in deze zones zal uitrollen, waardoor passieve toegang mogelijk wordt.[298]

195. In zijn Opmerkingen stelt het BIPT echter dat de exacte definitie van de wholesaleproductmarkt(en) en geografische markt(en) in onderhavig zaak zou kunnen worden open gelaten.[299]

VII.2.2.c Conclusie

196. Rekening houdend met de feiten van de zaak en in het bijzonder met de activiteiten van de betrokken ondernemingen, was de auditeur in haar voorlopige beoordeling van oordeel dat de markt die rechtstreeks betrekking heeft op het Samenwerkingsproject, de wholesalemarkt voor breedbandtoegang is, en dat een segmentatie kon worden overwogen op basis van (i) de aard van de

[295] Opmerkingen van het BIPT, paragrafen 25 en 33.
[296] Aanbeveling (EU) 2020/2245 van de Commissie van 18 december 2020 betreffende relevante producten- en dienstenmarkten in de elektronische communicatiesector die aan regelgeving ex ante kunnen worden onderworpen overeenkomstig Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie.
[297] Opmerkingen van het BIPT, paragrafen 26 en 33.
[298] Opmerkingen van het BIPT, paragrafen 27 en 33.
[299] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 34.

verleende toegang (passief of actief), (ii) het niveau waarop het interconnectiepunt tussen de aanbieder en de wholesaleklant is gelegen (lokaal of centraal), (iii) het type toegang (ontbundelde wholesaletoegang, Bitstream of wederverkoop), en (iv) de gebruikte technologie (koper, HFC of glasvezel).

197. Met betrekking tot de geografische omvang van deze markt was de auditeur in haar voorlopige beoordeling van mening dat de relevante wholesalemarkt kon overeenstemmen met Vlaanderen, eventueel onderverdeeld in A-, B- en C-zones, het dekkingsgebied van Wyre, of het volledige Belgische grondgebied.

198. De auditeur was in haar voorlopige beoordeling van mening dat het niet noodzakelijk was de product- en geografische markt nauwkeurig af te bakenen, aangezien de aldus geïdentificeerde markten niet bepalend waren voor de voorlopige beoordeling van de voorwaarden van de artikelen 101 VWEU en IV.1 WER.

VII.2.3 Retailmarkt vaste breedbandtoegang

VII.2.3.a Beslissingspraktijk

i) Europese Commissie

199. In recente concentratiezaken met betrekking tot België is de Europese Commissie uitgegaan van een eengemaakte retailmarkt voor toegang tot vast internet (met uitzondering van zakelijke connectiviteitsdiensten en FWA-diensten), en was het van mening dat het niet nodig was de markt verder te segmenteren.[300]

200. Wat betreft de geografische afbakening heeft de Europese Commissie in haar meest recente beschikkingen betreffende de Belgische markt verschillende definities overwogen. Zij heeft aldus:

(i) de vraag naar de exacte afbakening van de geografische markt open gelaten en geoordeeld dat het aangewezen was de effecten te analyseren op nationaal niveau, op het niveau van de voetafdruk / het dekkingsgebied van de kabeloperator en op regionaal niveau;[301]

(ii) geoordeeld dat de geografische markt overeenkwam met het dekkingsgebied van elke kabeloperator;[302]

(iii) de vraag naar de exacte afbakening van de geografische markt open gelaten en het passend geacht de effecten te analyseren op nationaal niveau, op het niveau van het dekkingsgebied / het gebied van de kabeloperator en op het niveau van de voetafdruk van de operator[303]; dan wel

(iv) de vraag naar de exacte afbakening van de geografische markt open gelaten en het passend geacht de effecten te analyseren op nationaal niveau, op regionaal niveau, op het niveau van het dekkingsgebied van de kabeloperator, en op het niveau van de voetafdruk van de operator.[304]

---

[300] Europese Commissie, beslissingen van 30 mei 2023, zaak *Liberty Global / Fluvius / NetCo*, M.10994, paragraaf 95; van 20 maart 2023, zaak *Orange/VOO/Brutélé,* M.10663, paragraaf 51; van 26 juli 2021, zaak *Eurofiber/Proximus/JV*, zaak M.10070, paragraaf 74; en van 24 maart 2021, zaak *Proximus/Nexus/JV*, M.10087, paragraaf 74.
[301] Europese Commissie, beslissing van 30 mei 2023, zaak *Liberty Global / Fluvius / NetCo*, M.10994, paragrafen 99 en 100.
[302] Europese Commissie, beslissing van 20 maart 2023, zaak *Orange/VOO/Brutélé*, M.10663, paragraaf 67.
[303] Europese Commissie, beslissing van 26 juli 2021, zaak *Eurofiber/Proximus/JV*, M.10070, paragrafen 80 en 81.
[304] Europese Commissie, beslissing van 24 maart 2021, *Proximus / Nexus Infrastructure / JV*, M.10087, paragrafen 80 en 81.

ii) BMA

201. In haar beslissingspraktijk inzake concentraties is de BMA uitgegaan van een aparte retailmarkt voor toegang voor vast internet[305], zonder evenwel een definitief standpunt in te nemen over de vraag of deze markt verder diende te worden gesegmenteerd in verschillende productmarkten (gebaseerd op producttype, distributiewijze, snelheid of bandbreedte), dan wel naargelang het type afnemer (residentieel of zakelijk).[306]

202. Tegelijk heeft de BMA daarnaast een nationale geografische afbakening gehanteerd voor de retaillevering van toegangsdiensten voor vast internet.[307]

203. Meer recent, in de zaak *Proximus/edpnet*, waarin het Mededingingscollege zich uitsprak over het verzoek om voorlopige maatregelen van de auditeur-generaal, oordeelde het Mededingingscollege dat het niet kennelijk onredelijk was om een eengemaakte retailmarkt voor breedbandtoegang voor particulieren en zeer kleine ondernemingen als relevant te beschouwen, zonder onderscheid naar de gebruikte technologie of de downloadsnelheid en met een nationale dimensie.[308]

VII.2.3.b BIPT/CRC

i) Marktanalyse van 2018

204. De CRC onderscheidt twee retailmarkten voor vaste breedband: (i) de retailmarkt voor breedband op vaste netwerken voor particuliere klanten (eventueel uitgebreid tot ondernemingen met minder dan 10 personen), zonder onderscheid qua technologie of snelheid, en (ii) de retailmarkt voor breedband op vaste netwerken voor niet-particuliere klanten (eventueel beperkt tot ondernemingen van 10 personen en meer), ongeacht de technologie of snelheid. De CRC heeft de vraag naar de geografische dimensie van deze markten open gelaten.[309] Wat betreft vrije beroepen, zelfstandigen of ambachtslui) merkt het BIPT op dat er geen duidelijke grens is tussen deze twee markten, voor zover de behoeften van de gebruiker vergelijkbaar kunnen zijn met die van een particuliere gebruiker (behalve wanneer de gebruiker hogere eisen stelt inzake de hersteltijd van de dienstverlening).[310]

205. De CRC heeft tot nu toe geconcludeerd dat er een breedbandmarkt bestaat die alle vaste technologieën (koper, HFC en glasvezel) en alle snelheden omvat.[311]

206. De CRC heeft tot nu toe ook geoordeeld dat de technologieën die gebaseerd zijn op het gebruik van radiofrequenties (mobiel, FWA, satelliet) onvoldoende substitueerbaar zijn met vaste technologieën. Het BIPT is in dit verband van mening dat de kenmerken van de mobiele diensten er eerder een aanvulling vormen op in plaats van een vervanging voor vaste diensten en dat FWA- en

---

[305] Zie Beslissing van het Mededingingscollege van 31 mei 2021, BMA-2021-C/C-10, *Proximus / Mobile Vikings*, paragraaf 27 (*juncto* paragraaf 57 van het voorstel van beslissing). Zie ook de beslissingen van het Mededingingscollege van 23 mei 2018 BMA-2018-C/C-14, *Telenet/Teleling*, paragraaf 22, pg. 41; en van 12 juni 2017 BMA-2017-C/C-23, *Telenet / Coditel Brabant*, paragraaf 29, paragraaf d, pg.119 (*juncto* paragraaf 86 van het voorstel van beslissing).

[306] Beslissing van het Mededingingscollege van 31 mei 2021, BMA-2021-C/C-10, *Proximus / Mobile Vikings*, paragraaf 58 van het voorstel van beslissing.

[307] Beslissingen van het Mededingingscollege van 31 mei 2021 BMA-2021-C/C-10, *Telenet / Mobile Vikings*, paragraaf 27 (*juncto* paragraaf 60 van het voorstel van beslissing); en van 12 juni 2017 BMA-2017-C/C-23, *Telenet / Coditel Brabant*, paragraaf 31, pg. 120 (*juncto* paragraaf 93 van het voorstel van beslissing).

[308] BMA, voormelde beslissing nr. BMA-2023-RPR17 van 21 juni 2023, paragrafen 138 en 139.

[309] Marktanalyse van 2018, pg. 22 en paragrafen 259 en 260.

[310] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 21.

[311] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 22.

satellietdiensten eerder als nichediensten[312] worden beschouwd, die bijvoorbeeld worden gebruikt voor tweede woningen of gebieden met een slechte vaste netwerkdekking. Het BIPT stelt dat zij geen sterke concurrentiedruk uitoefenen op vastebreedbanddiensten.[313]

207. De CRC maakte ook een onderscheid tussen de breedbandmarkt en de markt voor specifieke connectiviteit, een vorm van toegang die specifiek voor (grote) ondernemingen is bedoeld. In vergelijking met de breedbandmarkt onderscheidt de markt voor specifieke connectiviteit zich door hogere eisen op het vlak van kwaliteit van de dienstverlening, over het algemeen hogere prijzen, een specifieke marketingmethode (uitrol op verzoek, ondersteuning van de klanten door 'accountmanagers') en soms door een 'multisite'-dimensie.[314]

ii) Waarnemingen

208. Met betrekking tot de afbakening van de productmarkt merkt het BIPT een prestatieverschil vast tussen koper en andere technologieën. In 2018 concurreerde de maximumsnelheid via koper (100 Mbps) met aanbiedingen via kabel die in het algemeen tot algemeen 200 Mbps gingen.[315] Nu is de maximale snelheid over koper nog steeds 100 Mbps, maar moet deze concurreren met aanbiedingen tot 1 Gbps via kabel en stemt deze snelheid over het algemeen overeen met, op één uitzondering na, de snelheid van de huidige basisaanbiedingen via kabel en glasvezel[316]. In de toekomst verwacht het BIPT een verbreding van deze kloof waardoor op lange termijn een segmentatie kan worden verwacht tussen technologieën die alleen 'standaard' breedbanddiensten ondersteunen (bijvoorbeeld 100 Mbps) en technologieën die zeer hoge snelheden kunnen ondersteunen (1 Gbps of meer).[317]

209. Wat de afbakening van de geografische markt betreft, is het BIPT van mening dat de voor de wholesalemarkt(en) beoogde definities ook relevant zijn voor de retailmarkt(en), dat wil zeggen het dekkingsgebied van Wyre in zijn totaliteit of onderverdeeld in A-, B- en C-zones.[318]

210. In zijn Opmerkingen stelt het BIPT echter dat de exacte definitie van de retail productmarkt(en) en geografische markt(en) in dit geval zou kunnen worden open gelaten.[319]

VII.2.3.c Conclusie

211. Gelet op de feiten van de zaak en met name op de activiteiten van de betrokken ondernemingen, was de auditeur in haar voorlopige beoordeling van mening dat ook de retailmarkt voor vaste breedbandtoegang betrokken was, en dat een segmentering kon worden overwogen naargelang (i) de beoogde klanten, zijnde residentiële klanten (mogelijk uitgebreid met ondernemingen tot 10 personen) of professionele klanten (mogelijk beperkt tot ondernemingen met 10 of meer personen) zijn, en (ii) de door de technologie ondersteunde snelheden, namelijk standaardsnelheden

[312] Volgens het BIPT vertegenwoordigen FWA en satelliet gezamenlijk [5-10]% van de markt voor breedbandtoegang op nationaal niveau (Antwoord van het BIPT op het verzoek om marktaandelen van 20 april 2026).
[313] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 23.
[314] Besluit van de Raad van het BIPT van 13 december 2019 - Analyse van de markt voor hoogwaardige toegang. Zie ook Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 24.
[315] Telenet bood als optie een snelheid van 400 Mbps aan.
[316] BASE heeft een basisaanbieding met een snelheid van 50 Mbps.
[317] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 22.
[318] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 33.
[319] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 28.

of snelheden van meer dan 1 Gbp/s. Het betreft een secundaire markt aangezien het Samenwerkingsproject er slechts indirecte effecten op heeft.

212. Met betrekking tot de geografische omvang van deze markt was de auditeur in haar voorlopige beoordeling van mening dat de relevante retailmarkt kon overeenstemmen met Vlaanderen, eventueel onderverdeeld in A-, B- en C-zones, het dekkingsgebied van Wyre, of het hele Belgische grondgebied.

213. De auditeur was in haar voorlopige beoordeling van mening dat het niet noodzakelijk was de product- en geografische markt nauwkeurig af te bakenen, aangezien de aldus geïdentificeerde markten niet bepalend waren voor de voorlopige beoordeling van de voorwaarden van de artikelen 101 VWEU en IV.1 WER.

VII.3 Kwalificatie van het Samenwerkingsproject

VII.3.1 Bestaan van een wilsovereenstemming

VII.3.1.a Principes

214. Er is sprake van een overeenkomst van zodra ondernemingen hun gemeenschappelijke wil kenbaar hebben gemaakt om zich op een specifieke manier te gedragen op de markt.[320] De vorm waarin deze wil tot uiting komt, is niet van belang, zolang deze maar een getrouwe weergave is van de wil van de partijen. Het kan dus een mondelinge of schriftelijke overeenkomst zijn, al dan niet vergezeld van een sanctiemechanisme. Of deze overeenkomst al dan niet juridisch bindend is, is eveneens irrelevant.[321]

VII.3.1.b Toepassing in casu

215. De auditeur was in haar voorlopige beoordeling van mening dat het Samenwerkingsproject, waarvan de belangrijkste parameters aanvankelijk waren vastgelegd in het MoU, zoals gewijzigd op 3 december 2024 en 4 april 2025, en vervolgens nader uitgewerkt in de Samenwerkingsovereenkomst en de Wholesaletoegangsovereenkomst die door de Partijen op 30 april 2026 werd ondertekend, de gezamenlijke wil van de Partijen weerspiegelde om zich op de betrokken markten op een bepaalde wijze te gedragen. Hiermee werd het bestaan aangetoond van een overeenkomst in de zin van artikel 101 VWEU en artikel IV.1 WER.

VII.3.2 Aard van de overeenkomst

VII.3.2.a Principes

216. In haar richtsnoeren inzake de toepasselijkheid van artikel 101 VWEU, op horizontale samenwerkingsovereenkomsten[322] (hierna '**horizontale richtsnoeren**') geeft de Europese Commissie richtlijnen voor de beoordeling van horizontale productieovereenkomsten. Onder productie wordt

[320] HvJEU, arresten van 29 juni 2023, *Super Bock Bebidas SA e.a. v. Autoridade da Concorrência*, zaak C-211/22, paragraaf 47; en van 18 november 2021, *Visma Enterprise*, zaak C-306/20, paragraaf 94; Gerecht van de Europese Unie, arrest van 25 oktober 2000, *Bayer AG v. Commissie*, zaak T-41/96, paragraaf 67-69.
[321] Gerecht van de Europese Unie, arrest van 25 oktober 2000, *Bayer AG v. Commissie, zaak T-41/96, paragrafen 67-69.*
[322] Richtsnoeren van de Europese Commissie inzake de toepasselijkheid van artikel 101, VWEU, op horizontale samenwerkingsovereenkomsten, PB 21 juli 2023, 2023/C 259/01.

verstaan de vervaardiging van goederen en de voorbereiding van diensten[323] zoals de oprichting en exploitatie van een platform waarop diensten zullen worden verleend.[324]

217. Eenzijdige specialisatieovereenkomsten zijn overeenkomsten tussen twee of meer partijen die op dezelfde productmarkt actief zijn, waarbij een partij of meer partijen zich ertoe verbindt of verbinden de productie van bepaalde producten volledig of gedeeltelijk te beëindigen dan wel niet tot productie van die producten over te gaan maar die in te kopen bij de andere partij of partijen, die zich ertoe verbindt of verbinden die producten te vervaardigen en aan hen te leveren.[325]

218. De definitie van eenzijdige specialisatieovereenkomsten vereist niet dat de partijen actief zijn op dezelfde geografische markt.[326]

VII.3.2.b Toepassing in casu

219. De auditeur was in haar voorlopige beoordeling van mening dat het Samenwerkingsproject bestond uit een horizontale samenwerkingsovereenkomst tussen huidige concurrenten, die als productieovereenkomst kon worden aangemerkt.

220. In haar voorlopige beoordeling merkte de auditeur meer in het bijzonder op dat het Samenwerkingsproject als een eenzijdige specialisatieovereenkomst kon worden aangemerkt. In voorliggende zaak zijn de Partijen immers overeengekomen dat (i) zij in de B-zones geen glasvezel zullen uitrollen in de NIS9-gebieden die niet aan hen worden toegewezen en uitsluitend zullen inkopen bij de andere Partij; en (ii) Proximus zich in de C-zones in zeer grote mate zal onthouden van het exploiteren van zijn eigen infrastructuur en in plaats daarvan in te kopen bij Wyre.

VII.4 Toepasselijkheid van de groepsvrijstelling inzake specialisatieovereenkomsten

VII.4.1 Principes

221. Verordening 2023/1067 van de Commissie van 1 juni 2023 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het VWEU, op bepaalde groepen specialisatieovereenkomsten (hierna **'Verordening 2023/1067'**) luidt dat artikel 101, §1 VWEU, overeenkomstig artikel 101, §3 VWEU in bepaalde omstandigheden niet van toepassing is op specialisatieovereenkomsten.[327]

222. Deze vrijstelling is van toepassing voor zover dergelijke overeenkomsten binnen de werkingssfeer van artikel 101, §1 VWEU vallen,[328] op voorwaarde dat, wanneer de specialisatieproducten intermediaire producten zijn die geheel of gedeeltelijk door een of meer partijen intern worden gebruikt als input voor de productie van downstreamproducten die zij ook verkopen, (i) het gecombineerde marktaandeel van de partijen niet meer bedraagt dan 20% op de relevante markt of markten waartoe de specialisatieproducten behoren, (ii) het gecombineerde marktaandeel van de

[323] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 172.
[324] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 200.
[325] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 176.
[326] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 189.
[327] Verordening (EU) 2023/1067 van de Commissie van 1 juni 2023 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op bepaalde groepen specialisatieovereenkomsten, artikel 2, lid 1.
[328] Verordening (EU) 2023/1067, artikel 2, lid 2.

partijen niet meer bedraagt dan 20% op de relevante markt of markten waartoe de downstreamproducten behoren;[329] en (iii) de specialisatieovereenkomst geen hardcore beperkingen bevat. In dit verband geldt de in artikel 2 bedoelde vrijstelling niet voor specialisatieovereenkomsten die, als zodanig of in combinatie met andere factoren waarover de partijen controle hebben, direct of indirect een van de volgende punten tot doel hebben: (i) de prijzen bij verkoop van de specialisatieproducten aan derden vast te stellen[330], of (ii) de productie of de verkoop te beperken[331], of (iii) de toewijzing van markten of klanten.[332]

VII.4.2 Toepassing in casu

223. Op een mogelijke markt voor wholesaletoegangsaanbiedingen die alle technologieën (koper, glasvezel en HFC), alle interconnectieniveaus (lokaal en centraal) en alle soorten toegang (actieve en passieve toegang, ontbundelde toegang, Bitstream en wederverkoop) omvat, bezitten Proximus/Fiberklaar en Wyre in 2025 gezamenlijk, exclusief intern gebruik,[333] een marktaandeel in volume[334] van:

(i) [90-100]% in Vlaanderen[335] (Wyre [80-90]%; Proximus/Fiberklaar [10-20]%);

(ii) [90-100]% binnen het dekkingsgebied van het Wyre-netwerk (Wyre [80-90]%; Proximus/Fiberklaar [10-20]%); en

(iii) [90-100]% op nationaal niveau (Wyre [70-80]%; Proximus/Fiberklaar [10-20]%).[336]

224. Op een mogelijke retailmarkt voor toegangsdiensten die alle mogelijke categorieën residentiele klanten (eventueel uitgebreid tot ondernemingen met minder dan tien personen) en professionele klanten (eventueel beperkt tot ondernemingen met tien of meer personen) omvat, evenals alle

[329] Verordening (EU) 2023/1067, artikel 3. Artikel 4 bepaalt dat voor de toepassing van de marktaandeeldrempel de volgende regels gelden: (i) marktaandelen worden berekend op basis van de waarde van de verkopen op de markt; indien geen gegevens over de waarde van de verkopen op de markt beschikbaar zijn, kan gebruik worden gemaakt van ramingen op basis van andere betrouwbare marktinformatie, waaronder de omvang van de verkopen op de markt; (ii) marktaandelen worden berekend op basis van gegevens over het voorgaande kalenderjaar of, indien het voorgaande kalenderjaar niet representatief is voor de positie van de partijen op de relevante markt of markten, als een gemiddelde van de marktaandelen van de partijen over de 3 voorgaande kalenderjaren.

[330] Met uitzondering van de vaststelling van prijzen die aan directe afnemers in rekening worden gebracht in het kader van gezamenlijke distributie.

[331] Met uitzondering van (i) bepalingen inzake de overeengekomen hoeveelheid producten in het kader van eenzijdige of wederkerige specialisatieovereenkomsten, (ii) het vaststellen van capaciteit en productievolumes in het kader van een gezamenlijke productieovereenkomst, (iii) het vaststellen van verkoopdoelstellingen in het kader van gezamenlijke distributie.

[332] Verordening (EU) 2023/1067, artikel 5.

[333] Uit de gegevens die het BIPT heeft verstrekt in antwoord op het verzoek om marktaandelen van 20 april 2026 blijkt dat de toegangen op de wholesalemarkt worden verkocht, [5-10]% vertegenwoordigen van de toegangen die op de retailmarkt worden gecommercialiseerd.

[334] In zijn antwoord op het verzoek om marktaandelen van 2026 geeft het BIPT aan niet te beschikken over marktaandelen in waarde voor de overwogen marktafbakeningen.

[335] Gelet op het gezamenlijke marktaandeel van de Partijen in Vlaanderen in 2025 is de auditeur van oordeel dat dit marktaandeel vermoedelijk niet wezenlijk zou verschillen naargelang het gaat om A-, B- of C-zones.

[336] Markaandelen berekend op basis van de gegevens die het BIPT heeft verstrekt in antwoord op het verzoek om marktaandelen van 20 april 2026.

snelheidscategorieën (standaardsnelheden en snelheden van meer dan 1 Gbit/s), bezitten Proximus en Telenet in 2025 gezamenlijk een marktaandeel in volume[337] van:

(i) [80-90]% in Vlaanderen (Telenet [50-60]%; Proximus [30-40]%);

i. [80-90]% in A-zones[338] (Telenet [40-50]%; Proximus [40-50]%);

ii. [80-90]% in B-zones (Telenet [50-60]%; Proximus [30-40]%);

iii. [80-90]% in C-zones (Telenet [50-60]%; Proximus [30-40]%);

(ii) [80-90]% binnen het dekkingsgebied van het Wyre-netwerk (Telenet [40-50]%; Proximus [30-40]%); en

(iii) [70-80]% op nationaal niveau (Telenet [30-40]%; Proximus [40-50]%).[339]

225. Indien men uitgaat van een retailmarkt die alle klantencategorieën omvat, maar beperkt is tot snelheden van meer dan 1 Gbit/s, bezitten Proximus en Telenet in 2025 gezamenlijk een marktaandeel in volume van:

(i) [80-90]% in Vlaanderen (Telenet [70-80]%; Proximus [10-20]%);

i. [80-90]% in A-zones (Telenet [50-60]%; Proximus [30-40]%);

ii. [80-90]% in B-zones (Telenet [70-80]%; Proximus [5-10]%);

iii. [80-90]% in C-zones (Telenet [80-90]%; Proximus [0-5]%);

(ii) [80-90]% binnen het dekkingsgebied van het Wyre-netwerk (Telenet [60-70]%; Proximus [10-20]%);

(iii) [60-70]% op nationaal niveau (Telenet [40-50]%; Proximus [20-30]%).[340]

226. Gelet op de marktaandelen van de Partijen op de wholesalemarkt voor breedbandtoegang als de retailmarkt voor vaste breedbandtoegang was de auditeur in haar voorlopige beoordeling van oordeel

---

[337] In zijn antwoord op het verzoek om marktaandelen van 20 april 2026 geeft het BIPT aan niet te beschikken over marktaandelen in waarde voor de overwogen marktafbakeningen.

[338] In zijn antwoord op het verzoek om marktaandelen van 20 april 2026 benadrukt het BIPT dat de bepaling van de volumes en marktaandelen uitgesplitst naar A-, B- en C-zones noodzakelijkerwijs berust op een aantal aannames. Er bestaat immers momenteel geen stabiele afbakening van de A-, B- en C-zones, terwijl gegevens over het aantal breedbandaansluitingen slechts beschikbaar zijn op gemeentelijk niveau (en niet op het niveau van de statistische sectoren).
Het BIPT heeft deze oefening als volgt uitgevoerd:

- Afbakening van de A-, B- en C-zones op het niveau van de NIS9-codes (statistische sectoren);
- Afbakening van de A-, B- en C-zones op het niveau van de NIS5-codes (gemeenten);
- Toewijzing van de op gemeentelijk niveau beschikbare marktaandelen aan de A-, B-, en C-zones (zoals afgebakend op het niveau van de NIS5-codes).

[339] Marktaandelen berekend op basis van de gegevens die het BIPT heeft verstrekt in antwoord op het verzoek om marktaandelen van 20 april 2026.

[340] *Ibid.*

dat de specialisatieovereenkomst, ongeacht de kwalificatie van de door het Samenwerkingsproject beoogde beperkingen, niet voldeed aan de voorwaarden van Verordening 2023/1067.

227. Daarom moet een voorlopige individuele beoordeling worden verricht in het licht van artikel 101 VWEU en artikel IV.1 WER.

VII.5 Voorlopige individuele beoordeling op grond van de artikelen 101, §1 VWEU en IV.1, §1 WER

228. In de artikelen 101, §1 VWEU, en IV.1, §1 WER wordt onderscheid gemaakt tussen gedragingen die ertoe strekken de mededinging te beperken en gedragingen die tot gevolg hebben de mededinging te beperken.

VII.5.1 Beperking naar strekking

VII.5.1.a Principes

229. Bepaalde vormen van coördinatie tussen ondernemingen vertonen intrinsiek een voldoende mate van schadelijkheid om te kunnen oordelen dat een onderzoek van hun gevolgen niet noodzakelijk is.[341]

230. Bij de beoordeling van het bestaan van een voldoende mate van schadelijkheid moet concreet en cumulatief gekeken worden naar de inhoud en doelstellingen van de mededingingsbeperkende bepaling, alsmede naar de juridische en economische context waarin deze kadert. Bij de beoordeling van die context moet eveneens rekening worden gehouden met de aard van de betrokken goederen of diensten en met de werkelijke voorwaarden inzake de werking en de structuur van de betrokken markt(en).[342]

231. In het algemeen beperken overeenkomsten die prijzen vaststellen, de productie beperken of markten of klanten verdelen, de mededinging naar strekking.[343] In het kader van productieovereenkomsten is dit evenwel niet het geval wanneer de partijen de productie vastleggen waarop de productieovereenkomst rechtstreeks betrekking heeft (bijv. de productiecapaciteit en het productievolume van een gemeenschappelijke onderneming, of de hoeveelheid producten die zullen worden uitbesteed), mits de overige concurrentieparameters (bijv. prijzen) niet worden uitgeschakeld. Hetzelfde geldt wanneer een productieovereenkomst die tevens voorziet in de gezamenlijke distributie van de gezamenlijk vervaardigde producten, bepaalt dat de verkoopprijzen van uitsluitend die producten gezamenlijk worden vastgesteld, voor zover deze beperking objectief noodzakelijk is voor de uitvoering van de gecombineerde productie- en distributieovereenkomst en evenredig is aan het bereiken van de doelstellingen van die overeenkomst.[344]

232. Wat meer bepaald overeenkomsten inzake het delen van mobiele telecominfrastructuur betreft, waarbij mobiele netwerkoperatoren het gebruik van bepaalde onderdelen van hun

---

[341] HvJEU, arresten van 30 januari 2020, *Generics UK Ltd*, zaak C-307/18, paragrafen 64-67 en 19 maart 2015, *Dole Food Company*, zaak C-286/13, paragraaf 115; en 11 september 2014, *Groupement des Cartes bancaires*, zaak C-67/13, paragrafen 49 en 50.

[342] HvJEU, arresten van 30 januari 2020, *Generics UK Ltd*, zaak C-307/18, paragraaf 68; en 11 september 2014, *Groupement des Cartes bancaires, C-67/13*, paragraaf 53.

[343] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 222.

[344] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 223.

netwerkinfrastructuur, alsook de exploitatie-, moderniserings- en onderhoudskosten delen om diensten op een kostenefficiëntere wijze aan te bieden,[345] erkent de Europese Commissie dat dergelijke overeenkomsten voordelen kunnen opleveren op het vlak van kostenbesparingen, kwaliteitsverbetering en een ruimer aanbod.[346] De Europese Commissie merkt in dat verband op dat (i) lagere uitrol- en onderhoudskosten de consument ten goede kunnen komen in de vorm van lagere prijzen of hogere investeringen in infrastructuur, (ii) een snellere uitrol van nieuwe netwerken en technologieën, een ruimere dekking of dichter uitgebouwd netwerken kunnen leiden tot een betere dienstverlening en een grotere verscheidenheid aan producten en diensten, (iii) dergelijke overeenkomsten concurrentie mogelijk kunnen maken die anders niet zou ontstaan, en (iv) mobiele netwerkoperatoren toegang kunnen verschaffen tot grotere en efficiëntere netwerken zonder dat daarvoor een consolidatie via concentraties noodzakelijk is.[347] De Europese Commissie is dan ook van oordeel dat overeenkomsten inzake het delen van mobiele telecominfrastructuur in beginsel geen mededingingsbeperking naar strekking vormt in de zin van artikel 101, §1 VWEU tenzij zij worden gebruikt als instrument om deel te nemen aan een kartel.[348] Deze benadering werd eveneens gevolgd door de BMA in haar beslissingspraktijk.[349]

VII.5.1.b Toepassing in casu

233. Het Samenwerkingsproject bestaat uit een overeenkomst inzake het delen van infrastructuur voor vaste telecommunicatie die geografische segmentering omvat, waarbij de Partijen in B-zones gezamenlijk de verkoopprijs vaststellen voor passieve toegang die wordt aangeboden op de door hen uitgerolde netwerken en in C-zones het aandeel van de aansluitingen van Proximus bepalen dat naar het HFC-netwerk van Wyre zal moeten worden gemigreerd.

234. Voor zover het Samenwerkingsproject een productieovereenkomst inhoudt die gericht is op het verdelen van de uitrolkosten en tot doel heeft de uitrol van glasvezelinfrastructuur in Vlaanderen te bevorderen en te versnellen, vertoont het mogelijk gelijkenissen met overeenkomsten inzake het delen van mobiele telecominfrastructuur.

235. In het licht van het bovenstaande en naar analogie redenerend, was de auditeur in haar voorlopige beoordeling van mening dat het Samenwerkingsproject geen voldoende mate van schadelijkheid voor de mededinging vertoont om te kunnen worden beschouwd als een mededingingsbeperking naar strekking.

VII.5.2 Beperking naar gevolg

VII.5.2.a Principes

236. Een horizontale samenwerkingsovereenkomst die op zichzelf de mededinging niet in voldoende mate nadelig blijkt te beïnvloeden, kan toch mededingingsbeperkende gevolgen hebben. Daarvoor moet de overeenkomst ten minste één van de concurrentieparameters op de markt, zoals de prijs, de productie, de kwaliteit of diversiteit van producten dan wel innovatie, merkbaar ongunstig

[345] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 258.
[346] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 260.
[347] *Ibid*.
[348] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 261.
[349] Beslissing BMA-2022-P/K-45-AUD van 23 december 2022 in zaak MEDE-P/K-19/0035 – RAN Sharing.

beïnvloeden of kunnen beïnvloeden. Om dit te beoordelen, moet worden nagegaan hoe de mededinging zich in werkelijkheid zou hebben ontwikkeld indien de overeenkomst niet had bestaan,[350] met andere woorden moet een contrafeitelijke analyse worden verricht.

237. Overeenkomsten kunnen mededingingsbeperkende gevolgen hebben wanneer zij de mededinging merkbaar beperken, hetzij tussen de partijen bij de overeenkomst onderling, hetzij tussen een van deze partijen en derden.[351]

238. Productieovereenkomsten kunnen aanleiding geven tot verschillende mededingingsbezwaren, waaronder:[352]

(i) **Een rechtstreekse beperking van de mededinging tussen de partijen:** dit doet zich voornamelijk voor wanneer de belangrijkste productkenmerken worden bepaald door de productieovereenkomst. In dat geval kan de concurrentie tussen de partijen op belangrijke parameters, zoals de productkwaliteit en/of -diversiteit of innovatie, geëlimineerd worden, ongeacht of de overeenkomst el dan niet teven een gezamenlijke distributie inhoudt.[353]

(ii) **Coördinatie van het concurrentiegedrag van de partijen als leveranciers:** dergelijke vorm van collusie kan leiden tot hogere prijzen, verminderde productie, verminderde productkwaliteit, verminderde productdiversiteit of verminderde innovatie. De kans op een heimelijke verstandhouden zal zich eerder voordoen wanneer: (a) de partijen marktmacht hebben, en (b) factoren aanwezig zijn die een dergelijke coördinatie bevorderen. Dit is met name het geval wanneer de productieovereenkomst de gelijkenis tussen de partijen zodanig vergroot dat zij tot een heimelijke verstandhouding kunnen komen, of wanneer de overeenkomst voorziet in de uitwisseling van commercieel gevoelige informatie die tot een heimelijke verstandhouding kan leiden.[354]

(iii) **Een mededingingsverstorende marktafscherming van derde partijen op een spill-overmarkt:** dit uitsluitingseffect kan zich voordoen wanneer de productieovereenkomst betrekking heeft op een tussenproduct dat verantwoordelijk is voor een groot deel van de variabele kosten van een eindproduct ten aanzien waarvan de partijen neerwaarts concurreren. In dat geval kunnen de partijen de productieovereenkomst gebruiken om de prijs van het tussenproduct te verhogen en zo de kosten van hun neerwaartse concurrenten te verhogen. Dit kan de mededinging op de stroomafwaartse markt verzwakken en leiden tot hogere eindprijzen.[355]

239. De waarschijnlijkheid dat er een heimelijke verstandhouding en/of mededingingsverstorende marktafscherming tot stand komt, hangt af van de marktmacht van de partijen en de kenmerken van de relevante markt. Het vermogen van de partijen om tot een heimelijke verstandhouding en/of

[350] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 30.
[351] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 31.
[352] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 218.
[353] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 238.
[354] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 220.
[355] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 221.

mededingingsverstorende marktafscherming te komen, kan ook worden vergroot door onder meer kostendeling of een uitwisseling van informatie op grond van de productieovereenkomst.[356]

VII.5.2.b Toepassing in casu

i) Risico op rechtstreekse beperking van concurrentie tussen de Partijen

In B-Zones

240. De auditeur was in haar voorlopige analyse van oordeel dat het Samenwerkingsproject kon leiden tot een rechtstreekse en duurzame beperking van de concurrentie tussen de Partijen in de B-zones. Waar Fiberklaar en Wyre oorspronkelijk elk voornemens waren hun eigen glasvezelnetwerk uit te rollen, zal het Samenwerkingsproject ertoe leiden dat zij niet langer via infrastructuur met elkaar concurreren. In de praktijk zal de Partij die in een bepaalde zone geen glasvezel uitrolt, gebruikmaken van de passieve toegang die wordt aangeboden op het FTTx-netwerk dat door de andere Partij is uitgerold, en dit tot het verstrijken van de verbintenis om in de B-zones geen duplicerende FTTx-netwerken uit te rollen.

241. Gelet op het ontbreken van alternatieve betekenisvolle vaste infrastructuren (en op dit ogenblik, van plannen voor de uitrol ervan) in de B-zones, zal het Samenwerkingsproject er vermoedelijk toe leiden dat Fiberklaar en Wyre op termijn een monopoliepositie verwerven.[357]

242. De uitschakeling van de infrastructuurconcurrentie die zonder het Samenwerkingsproject in de B-zones zou hebben bestaan, alsook de vermindering van de beslissingsautonomie van de Partijen op zeer lange termijn, kan leiden tot een afname van de kwaliteit van de aangeboden diensten, een verzwakking van de prikkels om te innoveren of zich te differentiëren en/of de aanrekening van kunstmatig hoge wholesaletarieven, wat aldus de mededinging op de betrokken markten kan beperken. Dergelijke effecten kunnen zich vervolgens doorzetten naar de stroomafwaarts gelegen retailmarkten en aldus ook op die markten de mededinging beperken. Een vermindering van de keuze, een lagere kwaliteit van dienstverlening, hogere prijzen of verminderen en vertragingen op het vlak van innovatie zouden uiteindelijk nadelig zijn voor eindgebruikers. Aangezien Fiberklaar en Wyre bovendien concurrenten zijn op de wholesalemarkt, zouden uitwisselingen van commercieel gevoelige informatie tussen hen die verder gaat dan hetgeen objectief noodzakelijk en evenredig is voor de uitvoering van het Samenwerkingsproject, eveneens mededingingsrechtelijke bezwaren kunnen doen rijzen.

243. Wat meer bepaald het niveau van de wholesaletarieven voor passieve toegang tot de in het kader van het Samenwerkingsproject uitgerolde netwerken betreft, was de auditeur van oordeel dat de voornaamste mededingingsrechtelijke bezorgdheid verband hield met de mogelijkheid en de prikkel van Fiberklaar en Wyre – gelet op hun bijzondere marktmacht in de B-zones – om een onbillijk wholesaletarief vast te leggen, dat uiteindelijk zou worden doorgerekend in de prijs die door de eindgebruikers moet worden betaald. Een dergelijk tarief zou bijdragen tot een algemene prijsstijging op de betrokken marken, ten nadele van consumenten en gebruikers. Deze bezorgdheid is des te relevanter in een sector die wordt gekenmerkt door een hoge concentratiegraad en waarin de prijzen

[356] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 240.
[357] Zie eveneens Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 38.

voor vaste breedbanddiensten aanzienlijk hoger liggen dat het Europese gemiddelde (zie Deel IV.1 hierboven).

244. Wat dit punt betreft, heeft de auditeur in haar voorlopige beoordeling rekening gehouden met het niveau van de MRC dat oorspronkelijk door de Partijen werd voorgesteld.[358]

Analyse van de oorspronkelijk voorgestelde MRC

245. Om het niveau van de oorspronkelijk door de Partijen voorgestelde MRC te beoordelen, heeft de auditeur de vermeden kosten in verband met de uitrol van glasvezel geanalyseerd. Daartoe heeft de auditeur een vergelijking gemaakt tussen de verwachte uitrolkosten in het feitelijke scenario (met het Samenwerkingsproject) en de geraamde kosten in het contrafeitelijke scenario (zonder het Samenwerkingsproject). De analyse werd uitgevoerd op basis van verschillende scenario's en hypotheses met betrekking tot de mate van duplicatie van infrastructuur en de synergiepercentages die van toepassing zijn in het feitelijke scenario, dat wil zeggen de omvang van de kostenbesparingen die voortvloeien uit de gezamenlijke uitvoering van de werken (in het bijzonder de aanleg van één enkele sleuf waarin Fiberklaar en Wyre gelijktijdig hun leidingen kunnen installeren).

246. Deze analyse, die nader wordt uiteengezet in Bijlage 5, kan als volgt worden samengevat:

(i) Het feitelijke scenario stemt overeen met de perimeter die werd vastgesteld na afloop van de eerste fase van de Black Box-oefening. De uitrolkosten, die overeenstemmen met de CAPEX, OPEX en algemene kosten verbonden aan de gezamenlijke uitrol van FTTx-netwerken, werden berekend op basis van de door de Partijen verstrekte gegevens. Deze gegevens werden daarbij aangepast zodat uitsluitend rekening werd gehouden met de NIS9-gebieden die individueel aan elk van de Partijen werden toegewezen. De aldus berekende kosten van beide Partijen werden vervolgens samengevoegd om zo de totale uitrolkost te bepalen voor de oorspronkelijk in het Samenwerkingsproject voorziene 2 miljoen Homes Passed (volgens de destijds beoogde verdeling, namelijk 60% voor Wyre en 40% voor Fiberklaar).

(ii) In het kader van de analyse heeft de auditeur een contrafeitelijke perimeter afgebakend die identiek is aan die van het Samenwerkingsproject, teneinde een daadwerkelijke vergelijking mogelijk te maken.[359] De overeenkomstige uitrolkosten werden daarom berekend op basis van de door de Partijen afzonderlijk verstrekte gegevens, op het niveau van elk NIS9-gebied dat binnen de perimeter van het Samenwerkingsproject valt.

[358] Zie Deel V.3.6.

[359] Het hanteren van een contrafeitelijke perimeter die overeenstemt met de uitrolplannen van Fiberklaar en Wyre vóór het Samenwerkingsproject maakt het niet mogelijk de MRC daadwerkelijk te beoordelen. De verschillen tussen de uitroldoelstellingen die (i) in de plannen voorafgaand aan het Samenwerkingsproject waren voorzien en (ii) in het Samenwerkingsproject zijn opgenomen, leiden immers noodzakelijkerwijs tot verschillen in de vereiste investeringsbedragen en verhinderen aldus een effectieve vergelijking. Om de MRC op passende wijze te kunnen beoordelen, is het noodzakelijk een contrafeitelijk scenario te definiëren dat een uitrol omvat die gelijkwaardig is aan die van het Samenwerkingsproject.

(iii) De auditeur heeft verschillende contrafeitelijke scenario's onderzocht die varieerden naargelang (i) de omvang van de veronderstelde infrastructuurduplicatie, gaande van volledige duplicatie tot beperkte duplicatie, en (ii) het gehanteerde synergiepercentage.

(iv) Afhankelijk van de gehanteerde hypotheses heeft de auditeur verschillende besparingspercentages berekend. Deze percentages stemmen overeen met het verschil in absolute waarde tussen de totale kosten in het feitelijke scenario en de totale kosten in het contrafeitelijke scenario, gedeeld door de totale kosten van het contrafeitelijke scenario.

(v) Vervolgens werd een nieuw wholesaletarief bepaald door verschillende doorberekeningspercentages van deze kostenbesparingen toe te passen op een wholesaletarief dat representatief werd geacht voor het prijsniveau dat in de B-zones van toepassing is.[360]

(vi) Op basis van deze analyse was de auditeur van oordeel dat de MRC, om de voordelen van het Samenwerkingsproject te weerspiegelen, tussen [18-21] euro (prijzen van 2024) moest liggen.

247. Gelet op het voorgaande oordeelde de auditeur in haar voorlopige beoordeling dat de oorspronkelijke MRC van 25 euro per lijn (met inbegrip van de dropkabel) de door het Samenwerkingsproject gegeneerde kostenbesparingen niet op afdoende wijze weerspiegelde.

Analyse van het oorspronkelijk voorgestelde kortingssysteem

248. De auditeur was in haar voorlopige analyse van oordeel dat het oorspronkelijk door de Partijen voorgestelde kortingssysteem mededingingsbeperkende effecten kon hebben, aangezien op korte tot middellange termijn enkel de Partijen zelf aan de voorwaarden voor het maximale kortingspercentage van [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een commerciële overeenkomst tussen de partijen]% zouden hebben kunnen voldoen.[361]

Analyse van het oorspronkelijk voorgestelde MRC-aanpassingsmechanisme

249. De auditeur stelde in haar voorlopige analyse vast dat het oorspronkelijk door Fiberklaar en Wyre voorgestelde MRC-aanpassingsmechanisme bijzonder ruim en onbepaald was, aangezien zowel de vaste indexeringsfactor als het initiële niveau van de MRC konden worden herzien. In de tweede versie stelden de Partijen voor de aanpassing uitsluitend in opwaartse richting toe te laten.[362] De auditeur was van oordeel dat deze beperking niet gerechtvaardigd was, aangezien uit simulaties die met de medewerking van de Directie Economische Zaken van de BMA werd uitgevoerd, bleek dat een

[360] In 2025 bedraagt het tarief van Fiberklaar [VERTROUWELIJK - Bedrijfsgeheim] euro en dat van Wyre [VERTROUWELIJK - bedrijfsgeheim] euro.
[361] Fiberklaar en Wyre maakten de toekenning van een korting van [VERTROUWELIJK - Contractuele bepalingen in een commerciële overeenkomst tussen de partijen]% op de oorspronkelijke MRC elk afhankelijk van een verbintenis voor een duur van [VERTROUWELIJK - Contractuele bepalingen in een commerciële overeenkomst tussen de partijen] jaar en van het behalen van een penetratiegraad van [VERTROUWELIJK - Contractuele bepalingen in een commerciële overeenkomst tussen de partijen]% in het deel van de B-zones dat aan hen was toegewezen (zie paragraaf 3.2 van het MoU).
[362] Zie deel 3 van de eerste gewijzigde MoU van 3 december 2024.

dergelijke regeling op lange termijn tot een aanzienlijke stijging van het MRC-niveau had kunnen leiden.

In C-Zones

250. De auditeur is in haar voorlopige analyse van oordeel dat het Samenwerkingsproject eveneens kon leiden tot een rechtstreekse beperking van de mededinging tussen de Partijen in de C-zones. Het Samenwerkingsproject voorziet er immers in dat Proximus op termijn zijn aansluitingen zal migreren naar het HFC-netwerk van Wyre, waardoor elke mogelijkheid tot infrastructuurconcurrentie tussen hun vaste netwerken wordt uitgesloten, terwijl deze netwerken vandaag nagenoeg alle vaste breedbandaansluitingen in Vlaanderen vertegenwoordigen.

251. Gelet op het op heden ontbreken van plannen voor de uitrol van betekenisvolle alternatieve vaste infrastructuren in de C-zones, is het mogelijk dat het Samenwerkingsproject er op termijn toe leidt dat Wyre een monopoliepositie inzake vaste infrastructuur in deze zones verwerft, [363] wat aanleiding zou kunnen geven tot onbillijke HFC-wholesaletarieven en objectief hogere retailtarieven.

252. De eliminatie van infrastructuurconcurrentie in de C-zones, alsook de vermindering van de beslissingsautonomie van Proximus op zeer lange termijn, kan volgens de voorlopige analyse leiden tot een afname van de kwaliteit van de aangeboden diensten, een verzwakking van de prikkels om te innoveren of zich te differentiëren en/of de aanrekening van kunstmatig hoge wholesaletarieven, wat aldus de mededinging op de betrokken markten kan beperken. Dergelijke effecten kunnen zich vervolgens doorzetten naar de stroomafwaarts gelegen retailmarkten en aldus ook op die markten de mededinging beperken. Een vermindering van de keuze, een lagere kwaliteit van dienstverlening, hogere prijzen of verminderen en vertragingen op het vlak van innovatie zouden uiteindelijk nadelig zijn voor eindgebruikers..

253. Wat meer bepaald het niveau van de wholesaletarieven voor de toegang van Proximus tot het HFC-netwerk van Wyre betreft, was de auditeur van oordeel dat de voornaamste mededingingsrechtelijke bezorgdheid verband hield met de mogelijkheid en de prikkel van Wyre – gelet op zijn bijzondere marktmacht in de C-zones – om een onbillijk wholesaletarief vast te stellen, dat uiteindelijk zou worden doorgerekend in de prijs die door eindgebruikers moet worden betaald. Een dergelijk tarief zou bijdragen tot een algemene prijsstijging op de betrokken markten, ten nadele van consumenten en gebruikers. Deze bezorgdheid is des te relevanter in een sector die wort gekenmerkt door een hoge concentratiegraad en waarin de prijzen voor vaste breedbanddiensten aanzienlijk hoger liggen dan het Europese gemiddelde (zie Deel IV.1 hierboven).

ii) Risico op collusie tussen de Partijen bij de samenwerking

254. De auditeur was in haar voorlopige beoordeling van oordeel dat het Samenwerkingsproject collusie tussen de Partijen in de B-zones kon bevorderen, waarbij deze collusie zich onder meer zou kunnen uiten in buitensporige hoge wholesaletoegangsprijzen, verslechterde toegangsvoorwaarden of diensten van mindere kwaliteit. De Partijen beschikken immers gezamenlijk over een zeer sterke positie op de betrokken markten (zie deel VII.4.2 hierboven), een positie die door het Samenwerkingsproject verder zou kunnen worden versterkt als gevolg van het risico op de

[363] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 38.

uitschakeling van de infrastructuurconcurrentie. Daarnaast zou het Samenwerkingsproject, doordat het de kostenstructuren van de Partijen in een aanzienlijke mate op elkaar afstemt, hun vermogen om tot collusie op het vlak van prijzen te komen, kunnen vergroten. Dergelijke collusie zou zich kunnen vertalen in onbillijke wholesaletoegangsprijzen en, in het verlengde daarvan, onbillijke retailprijzen.

255. Voorts was de auditeur van oordeel dat de mogelijkheden voor de uitwisseling van commercieel gevoelige informatie die voortvloeien uit het Samenwerkingsproject, in combinatie met het gebrek aan duidelijkheid in dit stadium omtrent de concrete werking van de governancestructuur en de modaliteiten voor de omkadering van dergelijke informatie-uitwisselingen, het risico op collusie tussen de Partijen over alle zones heen zouden kunnen bevorderen.

iii) Risico op uitsluiting van toegangsvragers

256. De auditeur was in haar voorlopige beoordeling van oordeel dat het Samenwerkingsproject eveneens kon leiden tot een mededingingsverstorende afscherming van de netwerken van de Partijen in de B-zones ten nadele van derde operatoren. De Partijen zouden immers via het Samenwerkingsproject in staat kunnen zijn om (i) de wholesaletoegangstarieven op een kunstmatig hoog niveau vast te stellen en aldus de kosten van hun concurrenten op de downstreammarkten onrechtmatig te verhogen, ten nadele van de eindgebruikers, of (ii) eenvoudigweg derde operatoren de toegang tot hun glasvezelnetwerken te weigeren, waardoor de diversiteit van het aanbod op de betrokken retailmarkt(en) zou afnemen.

257. De auditeur heeft in haar voorlopige beoordeling een vergelijkbare bezorgdheid geuit met betrekking tot de toegangsvoorwaarden voor alle operatoren, met inbegrip van Proximus, tot het HFC-netwerk van Wyre in de C-zones.

iv) Marktmacht van de Partijen

258. De marktaandelen van de Partijen voor het jaar 2025, weergegeven in Deel VII.4.2, tonen hun prominente positie op de betrokken wholesale- en retailmarkten aan. Uit de door het BIPT verstrekte gegevens blijkt bovendien dat deze marktaandelen sinds 2021 relatief stabiel zijn gebleven,[364] wat wijst op het gebrek aan concurrentiedynamiek dat deze markten kenmerkt (zie Deel IV.1.3 hierboven). Daarnaast weerspiegelt de HHI van de wholesalemarkt, die volgens de overwogen marktafbakening in 2025 bijna 8.000 bedraagt, evenals de HHI van de retailmarkt op nationaal niveau zoals weergegeven in de tabel in Deel IV.1.1, een zeer hoge concentratiegraad.

259. Gelet op het voorgaande was de auditeur in haar voorlopige beoordeling van oordeel dat de Partijen beschikken over marktmacht die hen in staat zou kunnen stellen om de prijzen op een niveau te handhaven dat hoger ligt dan het concurrentiële evenwichtsniveau, en om de kwaliteit of de diversiteit van de producten op een minder gunstig niveau te houden dan wat in een situatie van daadwerkelijke mededinging op de retail- en/of wholesalemarkten verwacht zou mogen worden.

[364] Gegevens verstrekt door het BIPT in antwoord op het verzoek om marktaandelen van 20 april 2026.

v) Conclusie

260. Gelet op het voorgaande was de auditeur in haar voorlopige beoordeling van oordeel dat het Samenwerkingsproject mededingingsbeperkende effecten kon hebben en derhalve een inbreuk kon vormen op artikel 101 VWEU en artikel IV.1 WER.

VII.5.3 Merkbaar karakter van de beperking

261. Wat de merkbare beïnvloeding van de handel tussen lidstaten betreft, wordt verwezen naar deel VI.2.

262. Wat de merkbare beperking van de mededinging op de Belgische markt of op een wezenlijk deel daarvan betreft, stelde de auditeur in haar voorlopige beoordeling vast dat het Samenwerkingsproject tot gevolg zou kunnen hebben dat de huidige of potentiële concurrerende operatoren worden uitgesloten van markten die ten minste het Vlaamse Gewest bestrijken, dat bijna 60% van de Belgische bevolking vertegenwoordigt.

263. Gelet op het voorgaande was de auditeur in haar voorlopige beoordeling van oordeel dat het Samenwerkingsproject de handel tussen de lidstaten kon beïnvloeden en de mededinging op een wezenlijk deel van de Belgische markt merkbaar kon beperken.

VII.6 Individuele voorlopige beoordeling in het licht van artikel 101, §3 VWEU en IV.1, §3 WER

VII.6.1 Principes

264. Wanneer een overeenkomst de mededinging kan beperken in de zin van artikel 101, §1 VWEU en artikel IV.1, §1 WER, moet worden nagegaan welke voordelen de overeenkomst oplevert en moet worden beoordeeld of deze voordelen opwegen tegen de nadelen voor de mededinging.[365]

265. Voor de toepassing van de uitzonderingsregeling van artikel 101, §3 VWEU, en IV.1, §3 WER gelden de volgende vier cumulatieve voorwaarden:[366]

(i) De overeenkomst moet bijdragen tot verbetering van de productie of van de distributie van de producten of tot de verbetering van de technische of economische vooruitgang. Productieovereenkomsten kunnen efficiëntieverbeteringen opleveren omdat het ondernemingen in staat stelt kosten te besparen die zij anders dubbel zouden maken;[367]

(ii) De beperkingen moet onmisbaar zijn voor het bereiken van deze doelstellingen;

(iii) De gebruikers moeten een billijk aandeel ontvangen van het daaruit voortvloeiende voordeel. In dit verband moeten de efficiëntieverbeteringen die voortvloeien uit onmisbare beperkingen van de mededinging aan gebruikers worden doorgegeven om de

[365] Richtsnoeren betreffende de toepassing van artikel 81, nu artikel 101, §3, van het Verdrag, PEB C 101/97 van 27 april 2004, paragraaf 11; Horizontale richtsnoeren, paragraaf 18.
[366] Richtsnoeren betreffende de toepassing van artikel 81, nu artikel 101, §3, van het Verdrag, PEB C 101/97 van 27 april 2004, paragraaf 34.
[367] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 248.

mededingingsbeperkende gevolgen te compenseren, bijvoorbeeld in de vorm van lagere prijzen of een betere productiekwaliteit- en diversiteit.[368] Efficiëntieverbeteringen die slechts aan de partijen ten goede komen of kostenbesparingen ten gevolge van een beperking van de productie of een verdeling van de markt, volstaan niet om aan de voorwaarden voor de vrijstelling te voldoen.[369] Besparingen op vaste kosten worden eerder doorgegeven aan gebruikers dan besparingen op vaste kosten.[370] Hoe groter de marktmacht van de partijen is, hoe minder waarschijnlijk het overigens wordt dat zij de efficiëntieverbeteringen in voldoende mate aan de gebruikers doorgeven in een mate die de mededingingsbeperkende gevolgen compenseert;[371] en

(iv) De overeenkomst mag de ondernemingen niet de mogelijkheid bieden om voor een wezenlijk deel van de betrokken producten de mededinging uit te schakelen.

266. Het is aan de onderneming of de ondernemingen die zich op deze vrijstelling willen beroepen om aan te tonen dat aan de hierboven uiteengezette toepassingsvoorwaarden is voldaan.[372]

VII.6.2 Toepassing in casu

VII.6.2.a Door de Partijen aangevoerde voordelen

267. De Partijen hebben aangevoerd dat het Samenwerkingsproject het volgende mogelijk zou maken:

(i) een grotere glasvezeldekking dan de Partijen individueel hadden kunnen realiseren;

(ii) een versnelling van de uitrol van glasvezel in Vlaanderen;

(iii) de toepassing van billijke en redelijke wholesaletarieven, die daadwerkelijke concurrentie op de retailmarkt mogelijk maken, alsook open toegang voor derden onder niet-discriminerende voorwaarden; en

(iv) milieuvoordelen, met name een vermindering van de hinder die gepaard gaat met de civieltechnische werken die noodzakelijk zijn voor de uitrol van glasvezel, waardoor de maatschappelijke lasten worden verlicht, wordt bijgedragen aan de verwezenlijking van milieudoelstellingen en voordelen worden gecreëerd voor de samenleving als geheel.[373]

268. De Partijen hebben echter geen beroep gedaan op de vrijstelling op grond van artikel 101, §3 VWEU en artikel IV.1, §3 WER.

---

[368] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 252.
[369] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 253.
[370] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 254.
[371] Horizontale richtsnoeren, paragraaf 255.
[372] Richtsnoeren betreffende de toepassing van artikel 81, nu artikel 101, §3, van het Verdrag, PEB C 101/97 van 27 april 2004, paragraaf 41.
[373] Presentatie van de Partijen van 26 februari 2024, 'FTTH cooperation between Telenet and Proximus', slide 3.

VII.6.2.b De analyse van de auditeur

269. De auditeur heeft hierboven vastgesteld dat de oorspronkelijke MRC van 25 euro per lijn (met inbegrip van de dropkabel) de door het Samenwerkingsproject gegeneerde kostenbesparingen niet op afdoende wijze weerspiegelde (zie Deel VII.5.2.b i) hierboven). Gelet op deze tekortkomingen heeft de auditeur in haar voorlopige beoordeling geoordeeld dat, zelfs indien rekening wordt gehouden met de andere voordelen die het Samenwerkingsproject mogelijks zouden kunnen opleveren, en zonder dat deze precies moesten worden gekwalificeerd, het Samenwerkingsproject de consumenten en gebruikers geen billijk aandeel van de daaruit voortvloeiende voordelen toekende. De auditeur was dan ook voorlopig van oordeel dat mogelijk niet voldaan was aan de voorwaarde inzake het doorgeven van de voordelen aan consumenten en gebruikers.

270. In het bijzonder gelet op de prominente positie van de Partijen op de betrokken wholesalemarkten, was de auditeur daarnaast voorlopig van oordeel dat het Samenwerkingsproject ertoe zou kunnen leiden dat de mededinging voor een wezenlijk deel van de betrokken producten wordt uitgeschakeld.

271. Gelet op het voorgaande, en zonder dat het noodzakelijk was om het onmisbare karakter van de uit het Samenwerkingsproject voortvloeiende beperkingen voor het realiseren van de beoogde efficiëntiewinsten te onderzoeken, was de auditeur in haar voorlopige beoordeling van oordeel dat het Samenwerkingsproject waarschijnlijk niet in aanmerking kwam voor de vrijstelling op grond van artikel 101, §3 VWEU en artikel IV.1, §3 WER.

VII.7 Conclusie

272. Gelet op het voorgaande was de auditeur in haar voorlopige beoordeling van oordeel dat het Samenwerkingsproject een mededingingsbeperking kon vormen die strijdig is met artikel 101 VWEU en artikel IV.1 WER.

VIII. Motivering voor de stopzetting van het onderzoek op basis van de door de Partijen aangeboden Toezeggingen

VIII.1 Principes

273. Met betrekking tot ambtshalve onderzoeken bepaalt artikel IV.45, §1 WER het volgende:

> *"De auditeur kan, na advies van de auditeur-adviseur, beslissen dat een ambtshalve onderzoek geheel of gedeeltelijk wordt stopgezet ten aanzien van bepaalde of alle betrokken partijen: […] 2° in geval hij, na de marktdeelnemers op formele of informele wijze te hebben geraadpleegd, tot het besluit komt dat de door een betrokken partij aangeboden toezeggingen, die hij bindend verklaart, tegemoetkomen aan zijn bezorgdheden. Een dergelijke beslissing kan voor een bepaalde periode worden vastgesteld."*

274. Artikel IV.45, §2 WER bepaalt op zijn beurt dat: *"De auditeur-generaal het onderzoek opnieuw [kan] opstarten ten aanzien van een betrokken partij op grond van nieuwe elementen of ontwikkelingen."*

VIII.2 Initiële Toezeggingen

275. Op 14 oktober 2025 hebben de Partijen, teneinde tegemoet te komen aan de mededingingsbezwaren die door de auditeur in zijn voorlopige beoordeling waren geformuleerd, overeenkomstig artikel IV.45, §1, 2° Initiële Toezeggingen aangeboden.

276. Het principe dat aan de grondslag ligt van de Toezeggingen van de Partijen is dat van toegang onder 'FRAND'-voorwaarden (*fair, reasonable and non-discriminatory),* met andere woorden toegang die wordt verleend onder billijke, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden.

VIII.2.1 Initiële Gezamenlijke Toezeggingen

VIII.2.1.a Toezegging met betrekking tot de uitrol van FTTx-netwerken in B-zones

277. Fiberklaar en Wyre hebben zich ertoe verbonden de volgende uitroldoelstellingen te verwezenlijken:

(i) uiterlijk 30 juni 2028 zou Wyre 1,03 miljoen Homes Passed uitrollen en Fiberklaar 0,70 miljoen: in totaal 1,73 miljoen Homes Passed in de B-zones;

(ii) uiterlijk 30 juni 2030 zou Fiberklaar bijkomend 0,07 miljoen Homes Passed uitrollen;

(iii) uiterlijk 30 juni 2036 zouden Wyre en Fiberklaar een aanvullende uitrol verwezenlijken van respectievelijk 0,17 miljoen en 0,03 miljoen Homes Passed.

278. In totaal hebben Fiberklaar en Wyre zich ertoe verbonden om in het kader van de samenwerking 2 miljoen Homes Passed uit te rollen (60% door Wyre en 40% door Fiberklaar). Deze kwantitatieve uitroldoelstellingen hielden geen rekening met Service Units.

279. Fiberklaar en Wyre hebben zich ertoe verbonden alle redelijke inspanningen te leveren om vertragingen of tekortkomingen bij de uitvoering van het Samenwerkingsproject te vermijden. Indien zich ondanks het voorgaande toch een vertraging zou voordoen bij het behalen van de uitroldoelstellingen, kon een eenmalige respijtperiode van maximaal 18 maanden worden toegekend.

280. Daarnaast waren uitzonderlijke afwijkingen van de uitroldoelstellingen voorzien in geval van (i) overmacht, (ii) vertragingen in de vergunningsprocedures, (iii) wettelijke of regulatoire interventies die de uitrol aanzienlijk vertragen, en (iv) wezenlijke nadelige veranderingen.

281. Fiberklaar en Wyre hebben zich ertoe verbonden om regelmatig informatie aan wholesaleklanten te verstrekken over de voortgang van de uitrol van hun FTTx-netwerken in de B-zones.

VIII.2.1.b Toezegging om passieve toegangsdiensten tot de FTTx-netwerken aan te bieden in de B-zones

282. Fiberklaar en Wyre hebben zich ertoe verbonden om onder FRAND-voorwaarden passieve toegangsdiensten aan te bieden tot de door hen uitgerolde FTTx-netwerken in de B-zones, op basis van referentieaanbiedingen (zie Bijlage 2 bij de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen voor Fiberklaar en

Bijlage 1 bij de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen voor Wyre), hierna respectievelijk de **'Referentieaanbieding van Fiberklaar'** en de **'Referentieaanbieding van Wyre'** genoemd.[374]

283. Fiberklaar en Wyre hebben zich ertoe verbonden het beginsel van billijkheid na te leven voor de MRC. In dit geval moet de billijkheid ertoe leiden dat een billijk deel van de voordelen van het Samenwerkingsproject naar de gebruikers van de netwerken gaat. Fiberklaar en Wyre hebben zich er bovendien toe verbonden het beginsel van kostenoriëntatie na te leven voor de eenmalige tarieven voor passieve toegang en voor de tarieven van verwante diensten (inclusief colocatiediensten).

284. De MRC werd vastgesteld op 20 euro voor 2024. Alle voorgestelde tarieven waren onderworpen aan een jaarlijkse indexering van 1,9%.

285. Fiberklaar en Wyre hebben zich er tevens toe verbonden hun wholesaleklanten (met inbegrip van de ondernemingen in hun groep of zijzelf in geval van zelfvoorziening) op niet-discriminerende wijze te behandelen, zowel wat betreft de prijs, de technische voorwaarden als de andere toegangsgerelateerde voorwaarden. Er konden geen kortingen, commerciële of financiële voordelen worden toegekend. Verder zouden Fiberklaar en Wyre geen onderscheid maken tussen wholesaleklanten wat betreft de toepassing van de referentieaanbiedingen en de operationele voorwaarden. Bepaalde verschillen in behandeling die voortvloeien uit wholesaletoegangsovereenkomsten die vóór de aanneming van de Beslissing waren gesloten, konden evenwel tijdelijk worden gehandhaafd als overgangsmaatregel. Zo konden de verschillen in de toepassing van de referentieaanbiedingen, en zo bijgevolg de operationele voorwaarden die voortvloeiden uit de reeds bestaande wholesaletoegangsovereenkomsten, worden gehandhaafd tot eind 2026, met uitzondering van bepaalde technische verschillen die uitzonderlijk tot eind 2028 konden blijven bestaan.

VIII.2.1.c Toezegging om geen margin squeeze toe te passen tussen wholesaleaanbiedingen en stroomafwaartse retail- of wholesaleaanbiedingen

286. De partijen hebben zich ertoe verbonden geen prijzen toe te passen die zouden resulteren in een margin squeeze tussen (i) de tarieven voor de verschillende wholesalediensten (met inbegrip van de maandelijkse terugkerende tarieven, eenmalige tarieven en tarieven voor verwante diensten), en (ii) de prijzen voor stroomafwaartse wholesalediensten en retaildiensten die zij (of de ondernemingen van hun respectieve groepen) aanbieden.[375]

VIII.2.2 Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus

VIII.2.2.a Algemene beginselen

287. Proximus heeft zich ertoe verbonden om de redelijke toegangsverzoeken tot de hieronder vermelde aanbiedingen in te willigen, om de desbetreffende referentieaanbiedingen op zijn website te publiceren en actueel te houden, en om geen onderscheid te maken tussen zijn wholesaleklanten (met inbegrip van de vennootschappen van de groep en Proximus zelf in geval van zelfvoorziening), zowel wat prijzen, technische voorwaarden als andere toegangsvoorwaarden betreft. Proximus heeft

[374] Deel 4 van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen.
[375] Deel 4 van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen.

zich er ook toe verbonden geen prijzen toe te passen die resulteren in een margin squeeze tussen (i) de prijzen van de verschillende wholesalediensten, en (ii) de prijzen van de stroomafwaartse wholesalediensten en retaildiensten die worden verstrekt door Proximus en/of de ondernemingen in zijn groep.[376]

VIII.2.2.b Toezegging om diensten van actieve FTTx-toegang aan te bieden

288. **Bitstream:** Proximus heeft zich ertoe verbonden om, volgens FRAND-voorwaarden, op centraal niveau een aanbod van actieve FTTx-toegang aan te bieden op (i) zijn P2MP-netwerk, (ii) de netwerken van Fiberklaar, Unifiber, GoFiber en Wyre, en (iii) alle andere FTTx-infrastructuur waartoe Proximus in de toekomst toegang zou kunnen hebben. Het bijbehorende referentieaanbod (Appendix C bij de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus) zal worden gepubliceerd op de website van Proximus.[377]

289. Proximus heeft zich ertoe verbonden het beginsel van billijkheid voor de terugkerende maandelijkse tarieven voor de huur van de lijn en het transport, alsook het beginsel van kostenoriëntatie voor de eenmalige tarieven na te leven. De voorgestelde tarieven zullen onderhevig zijn aan een jaarlijkse indexering van 1,9%. Er werd een tiering-mechanisme toegepast op de gemiddelde toegangsprijs om terugkerende tarieven vast te stellen die varieerden naargelang de snelheid.

290. Voor de toepassing van het billijkheidsbeginsel, stelde Proximus voor een onderscheid te maken naar gelang Bitstream wordt aangeboden binnen de B-zones of buiten de B-zones. Buiten de B-zones hield billijkheid in dat de prijzen niet hoger zouden zijn dan het niveau dat door het BIPT in zijn besluit van 9 maart 2021 werd goedgekeurd, jaarlijks geïndexeerd met 1,9%. Binnen de B-zones impliceerde billijkheid kostengerelateerde tarieven waarbij een redelijke marge werd toegelaten. De kostprijs van het Bitstreamaanbod bestond uit de som van de volgende elementen: (i) de toepasselijke referentiekosten voor het betrokken passieve netwerk, gebaseerd op het relevante referentieaanbod, (ii) de kosten voor het actieve deel, bepaald op basis van de gebruiks- en bezettingsgraad van het actieve netwerk van Proximus, alsook de kapitaalkosten, en (iii) een redelijke marge. Zo was, gelet op de daling van de tarieven voor passieve toegang die in de B-zones werd vastgesteld, de kostprijs van het Bitstreamaanbod in de B-zones lager dan de kostprijs die werd waargenomen in de andere geografische zones.[378]

291. **VULA in A-zones:** Indien er daadwerkelijk vraag zou zijn naar een aanbod van actieve FTTx-toegang geleverd op het lokale niveau, verbond Proximus zich ertoe om, volgens FRAND-voorwaarden, een aanbod van virtueel ontbundelde FTTx-toegang (VULA) aan te bieden op zijn P2MP-netwerk. Proximus heeft zich er vervolgens toe verbonden om, onder voorbehoud van de conclusies van een haalbaarheidsstudie binnen drie maanden na het verzoek, virtueel ontbundelde toegang aan te bieden binnen negen maanden na de afronding van de haalbaarheidsstudie. Proximus heeft zich ertoe

[376] Deel 3 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[377] Deel 5.1 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[378] Ter illustratie: het tarief voor het product 'Type 3 (1000/500) daalde met 5,00 euro.

verbonden om de kosten voor de ontwikkeling van het aanbod billijk te delen met de wholesaleklanten.[379]

292. Proximus heeft zich ertoe verbonden het beginsel van billijkheid in acht te nemen voor de maandelijkse tarieven voor huur van de lijn en transporttarieven (redelijke marge en koppeling aan de kosten) evenals het beginsel van kostenoriëntatie voor eenmalige tarieven. Er wordt voorzien in een jaarlijkse indexering van de tarieven van 1,9%.

VIII.2.2.c Toezegging om toegang te verlenen tot subducts in A-zones

293. Proximus heeft zich ertoe verbonden om aan de operatoren die op de datum van de aanneming van de Beslissing van de BMA niet over een groot bestaand vast netwerk beschikken, fysieke wholesaletoegang aan te bieden tot de subducts (SRV en HDPE) die beschikbaar zijn binnen de geografische voetafdruk van zijn P2MP-netwerk voor de uitrol van FTTH-infrastructuren, volgens FRAND-voorwaarden en na een moratorium van één jaar vanaf het einde van de civieltechnische werken voor de aanleg ervan.[380]

294. In dat perspectief zou Proximus de referentieaanbiedingen PRODA[381] en PROSA[382] toepassen, zoals aangepast in het kader van zijn unilaterale toezeggingen (Appendix D en E van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus), en deze op zijn website te publiceren. Proximus heeft zich er eveneens toe verbonden het beginsel van billijkheid in acht te nemen voor de terugkerende huurtarieven evenals het beginsel van kostenoriëntatie voor de eenmalige tarieven. De voorgestelde tarieven zouden onderhevig zijn aan een jaarlijkse indexering van 1,9%. De voorgestelde toewijzing van civieltechnische kosten in de verdeling tussen Proximus en de operator-klant varieerde naargelang het aantal subducts dat door de operator-klant wordt besteld (25% voor één subduct, 35% voor twee subducts, 45% voor drie subducts en 50% voor meer).

295. Proximus heeft zich ertoe verbonden om in een eerste fase het op dat ogenblik geldende manuele proces voor de behandeling van toegangsverzoeken tot zijn subducts te verbeteren en binnen negen maanden na de aanneming van de Beslissing van de BMA een geautomatiseerd proces in te voeren dat voorafgaande informatie zou verstrekken over de aanwezigheid en de locatie van beschikbare subducts (door middel van een IT toepassing, hierna **'IT-toepassing'**). Op basis van deze voorlopige informatie kon de wholesaleklant vervolgens een *'Request for Design'* indienen, zijnde een gedetailleerde aanvraag waarin onder meer het aantal en de locatie van de betrokken subducts werden gespecificeerd. Met het oog op transparantie heeft Proximus zich ertoe verbonden bepaalde engineeringsregels toe te passen voor de reservering van subducts voor eigen noden, die het in zijn Toezeggingen nader heeft gespecificeerd.

[379] Deel 5.2 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[380] Deel 7 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[381] Referentieaanbod van Proximus voor toegang tot SRV-subducts.
[382] Referentieaanbod van Proximus voor toegang tot HDPE-subducts.

VIII.2.2.d Toezegging om passieve toegang te bieden tot terminerende verticale bekabeling binnen appartementsgebouwen in A-zones

296. Onverminderd artikel 28 van de wet van 13 juni 2005 betreffende elektronische communicatie heeft Proximus zich ertoe verbonden op zijn P2MP-netwerk, volgens FRAND-voorwaarden, passieve toegang te verlenen tot de terminerende verticale bekabeling in MDU's,[383] overal waar het dergelijke verticale bekabeling exploiteert.

297. Proximus heeft zich ertoe verbonden de desbetreffende toegangsaanbieding binnen zes maanden na de aanneming van de Beslissing van de BMA ter goedkeuring voor te leggen aan de met het toezicht op de naleving van de Toezeggingen belaste mandataris (hierna **'Monitoring Trustee'**) en deze na goedkeuring op de website te publiceren. Proximus heeft zich er eveneens toe verbonden het beginsel van tarifaire billijkheid in acht te nemen (billijke verdeling van de toegangskosten en rekening houden met risicofactoren waar gepast). De bijhorende tarieven zouden onderhevig zijn aan een jaarlijkse indexering van 1,9%.[384]

298. De Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus bevatten tevens een algemene beschrijving van de technische oplossingen en operationele processen voor passieve toegang tot de terminerende verticale bekabeling binnen meergezinswoningen in de dekkingszone van zijn P2MP-netwerk (Appendix J van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus).

VIII.2.2.e Toezegging om stand-alone toegang aan te bieden tot de dropkabel in B-zones

299. Onverminderd artikel 28 van de wet van 13 juni 2005 betreffende elektronische communicatie heeft Proximus zich ertoe verbonden op zijn P2P-netwerk van Fiberklaar, volgens FRAND-voorwaarden, toegang te verlenen tot de dropkabel van SDU's en MDU's. Deze toegang zou moeten worden verleend ter hoogte van de Area POP van Fiberklaar. Proximus heeft zich ertoe verbonden het desbetreffende toegangsaanbod binnen zes maanden na de aanneming van de Beslissing van de BMA ter goedkeuring aan de Monitoring Trustee voor te leggen en het na de goedkeuring op zijn website te publiceren. Proximus heeft zich er eveneens toe verbonden het beginsel van tarifaire billijkheid in acht te nemen, wat neerkomt op een billijke verdeling van de toegangskosten en waarbij rekening wordt gehouden met risicofactoren waar gepast. De bijbehorende tarieven zouden onderhevig zijn aan een jaarlijkse indexering van 1,9%.[385]

VIII.2.2.f Toezegging om colocatiediensten aan te bieden

300. Proximus heeft zich ertoe verbonden om, volgens FRAND-voorwaarden, de colocatiediensten aan te bieden die aanvullend zijn op de wholesalediensten die zijn beschreven in de delen 4, 5, 6 en 9 van zijn Initiële Unilaterale Toezeggingen, en om het beginsel van kostenoriëntatie in acht te nemen. Het bijbehorende referentieaanbod (Appendix F van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus)

---

[383] Passieve toegang tot de glasvezelverbinding tussen de BDxO (*'Building Distribution Equipment',* een door Proximus in de kelder van meergezinswoningen (MDU's) geïnstalleerde technische kast, bedoeld om de invoerkabel van een operator te ontvangen en deze aan te sluiten op de interne verticale bekabeling van het gebouw) en het ONTP (*'Optical Network Termination Point',* doorgaans in het aan te sluiten appartement).

[384] Deel 8 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.

[385] Deel 9 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.

zou worden gepubliceerd en actueel gehouden op de website van Proximus. De voorgestelde tarieven zouden onderhevig zijn aan een jaarlijkse indexering van 1,9%.[386]

VIII.2.2.g Toezegging om Ethernettransportdiensten aan te bieden

301. Proximus heeft zich ertoe verbonden om, volgens FRAND-voorwaarden, de Ethernettransportdiensten aan te bieden die nodig zijn om de Bitstream- en VULA FTTx- en koperaanbiedingen te verstrekken en stelde voor de voorwaarden van zijn op dat ogenblik geldende Bitstream-referentieaanbiedingen te blijven toepassen (Appendix B en C van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus). Proximus heeft zich ertoe verbonden het beginsel van tarifaire billijkheid (redelijke marge en koppeling aan kosten) in acht te nemen. De voorgestelde tarieven zouden onderhevig zijn aan een jaarlijkse indexering van 1,9%.[387]

VIII.2.2.h Toezegging om de continuïteit van de verstrekking van backhaulverbindingen te waarborgen

302. Indien de markt voor specifieke capaciteit op wholesaleniveau niet langer zou worden gereguleerd tijdens de looptijd van zijn Toezeggingen, heeft Proximus zich ertoe verbonden om op commerciële basis actieve backhauloplossingen te blijven aanbieden op basis van zijn huidige referentieaanbod, bekend als "BROTSOLL", en het beginsel van tarifaire billijkheid te eerbiedigen.[388]

VIII.2.2.i Toezegging om de aanbiedingen voor toegang tot de kopernetwerken te handhaven tot de buitengebruikstelling

303. **Ontbundeling:** Proximus heeft zich ertoe verbonden om, volgens FRAND-voorwaarden, lokale ontbundeling aan te bieden op zijn volledige kopernetwerk in België tot de buitengebruikstelling van het netwerk. In dat perspectief stelde Proximus dan ook voor om het op dat ogenblik geldende referentieaanbod te blijven toepassen (Appendix A bij de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus).[389]

304. **Bitstream:** Proximus heeft zich ertoe verbonden om, volgens FRAND-voorwaarden, centrale actieve toegang over het volledige kopernetwerk in België aan te bieden tot de buitengebruikstelling van het netwerk. In dat perspectief stelde Proximus voor om de toepassing van het op dat moment geldende referentieaanbod te behouden (Appendix B van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus).[390]

305. **VULA:** Indien zich een daadwerkelijke vraag naar een VULA koperaanbod zou voordoen, heeft Proximus zich ertoe verbonden om, volgens FRAND-voorwaarden, virtueel ontbundelde toegang op zijn kopernetwerk aan te bieden tot de buitengebruikstelling van dat netwerk. Proximus heeft zich er daarbij toe verbonden om, onder voorbehoud van de conclusies van een haalbaarheidsstudie die binnen drie maanden na dat verzoek moet worden uitgevoerd, binnen negen maanden na de afronding van de haalbaarheidsstudie een aanbod van virtueel ontbundelde toegang uit te werken.

---

[386] Deel 10 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[387] Deel 6 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[388] Deel 11 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[389] Deel 4.1 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[390] Deel 4.2 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.

Proximus heeft zich er tevens toe verbonden om de kosten voor de uitwerking van het aanbod billijk te verdelen met de wholesaleklanten.[391]

306. Voor deze drie aanbiedingen heeft Proximus zich ertoe verbonden het beginsel van kostenoriëntatie in acht te nemen. De voorgestelde tarieven zullen onderhevig zijn aan een jaarlijkse indexering van 1,9%.

VIII.2.2.j Informatiebarrières

307. Wat de diensten betreft waarop de hierboven vermelde Toezeggingen betrekking hebben, verduidelijkten Proximus en Fiberklaar dat zij elke rechtstreekse of onrechtstreekse overdracht of bekendmaking van informatie of gegevens met betrekking tot een bepaalde wholesaleklant aan een andere wholesaleklant of aan hun eigen afdelingen die concurrerende activiteiten uitoefenen, zouden voorkomen.[392]

VIII.2.3 Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet

VIII.2.3.a Toezegging om actieve toegangsdiensten aan te bieden op het HFC-netwerk van Wyre

308. Zonder afbreuk te doen aan de mogelijkheid van Wyre om bepaalde HFC-knooppunten te sluiten in het kader van de buitengebruikstelling van zijn netwerk in bepaalde zones, heeft Wyre zich ertoe verbonden om volgens FRAND-voorwaarden actieve HFC-toegangsdiensten aan te bieden in het volledige dekkingsgebied van zijn HFC-netwerk[393], en de in Bijlage 2 bij de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre omschreven hoofdbepalingen (hierna **'Hoofdbepalingen'**) op zijn website te publiceren. Deze Hoofdbepalingen zouden ook worden aangeboden aan de bestaande wholesaleklanten die een overeenkomst hebben gesloten met Wyre vóór de inwerkingtreding van deze toezegging.[394]

309. De Hoofdbepalingen van deze bijlage omvatten onder meer de toezeggingen van Wyre met betrekking tot:

(i) de betrokken HFC-wholesalediensten, namelijk de actieve HFC-toegang tot breedband (standaard, professioneel of op Layer 2), televisie (DVB-C), telefonie (standaard, ISDN of SIP) en de colocatie;

(ii) het niveau van de dienstkwaliteit (hierna **'SLA's'**) (beschreven in Appendix 1 bij desbetreffende bijlage);

---

[391] Deel 4.3 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[392] Deel 13 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[393] Het HFC-netwerk van Wyre omvat: (i) Vlaanderen (met uitzondering van Voeren); (ii) het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Schaarbeek, Etterbeek, Koekelberg, Sint-Agatha-Berchem, Ganshoren, Jette en Vorst, Sint-Joost-ten-Node, Stad Brussel, Watermaal-Bosvoorde, Sint-Lambrechts-Woluwe, Anderlecht en Sint-Jans-Molenbeek); en (iii) Wallonië (Komen-Waasten en de "Aiesh"-zone (Association Intercommunale d'Electricité du Sud du Hainaut - vrije vertaling: Intercommunale vereniging van elektriciteit van het zuiden van Henegouwen) in de gemeenten van Erquelinnes, Beaumont, Sivry Rance, Froidchapelle, Momignies, Chimay en Couvin).
[394] Deel 4 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.

(iii) prijsbeginselen: i. billijkheid voor de terugkerende tarieven (redelijke marge en koppeling aan de kosten), en ii. kostenoriëntatie voor eenmalige tarieven;

In dit verband stelde Wyre voor om alle terugkerende en eenmalige tarieven (exclusief colocatietarieven) te bepalen aan de hand van het HFC LTP Model dat het recent ontwikkeld heeft, en ze periodiek aan te passen volgens de nadere bepalingen gedefinieerd in deel 4 (iii) van deze bijlage. Het HFC LTP Model bestaat uit drie onderdelen: (i) het *'Generic HFC LTP Model',* waarmee tarieven per tariefschijf kunnen worden berekend; (ii) het *'Tier-to-Spec Model',* waarmee de tarieven per tariefschijf kunnen worden omgezet in tarieven per snelheidsprofiel; en (iii) het *'Non-Recurring Charges Model'*, waarmee de eenmalige kosten kunnen worden berekend. De uit het model afgeleide uitgaven zijn vermeld in deel 1 van Appendix 2 van deze Bijlage; de colocatietarieven, die vanaf 2026 jaarlijks met 1,9% zouden worden geïndexeerd, zijn vermeld in deel 2 van dezelfde Appendix.

Het door Wyre ontwikkelde kostenmodel is gebaseerd op de historische kosten van de HFC-activa die op lange termijn een waardevermindering hebben ondergaan, maar houdt geen rekening met de prijsindexering op de waarde van deze activa (zie Bijlage 6 betreffende de analyse van de in het HFC LTP Model gehanteerde afschrijvingsmethode). Het model houdt geen rekening met de kosten van de buitengebruikstelling van het HFC-netwerk, maar wel met de toekomstige investeringen om de capaciteit en snelheid van het HFC-netwerk te verhogen, evenals met de vervangingskosten.

Wyre stelde drie mechanismen voor om de uit het model voortvloeiende tarieven te plafonneren, die hieronder worden beschreven:

i. Ten eerste zouden de tarieven voor profielen met een lagere snelheid (0-250 Mbps) tot 30 juni 2029 worden afgestemd op het niveau van de huidige gereguleerde tarieven met een indexering van 1,9%. De prijzen van de profielen met gemiddelde en hoge snelheid uit het model zijn dan weer lager dan de huidige gereguleerde prijzen.

ii. Ten tweede zou de maandelijkse ARPU van de wholesaleklant (inclusief de toegangslijn, de breedbanddienst en het piekuurverbruikcomponent) gelimiteerd worden. Tussen 1 juli 2025 en 30 juni 2029 zouden de plafonds jaarlijks worden verhoogd zoals aangegeven in paragraaf 4.24 (a) in Bijlage 2 bij de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet. Vanaf 1 juli 2029 zou een verhoging van 10% van de plafonds worden toegepast, gevolgd door een jaarlijkse stijging van 1,9% tot juni 2051. Er was een uitzonderlijke herziening gepland voor 1 januari 2042, gebaseerd op de ontwikkeling van de Agoria-CPI-index die sinds 2029 is gecumuleerd, zie deel 4.24(b) van eerdergenoemde Bijlage 2. Het plafond voor de ARPU was van toepassing op voorwaarde dat de wholesaleklant een zekere verdeling van zijn klanten tussen verschillende snelheidsonderdelen tot stand brengt. Er zouden tijdelijke aanpassingen van het plafond en ex post correcties gepland worden.

iii. Ten slotte zou het tarief voor het piekuurverbruikcomponent (*'peak time consumption component')* tot en met 30 juni 2029 geplafonneerd worden.

(iv) het non-discriminatiebeginsel: Wyre heeft zich ertoe verbonden zijn wholesaleklanten op niet-discriminerende wijze te behandelen (met inbegrip van de vennootschappen van zijn groep en Wyre zelf in het geval van zelfvoorziening), zowel wat betreft prijs, technische voorwaarden als andere toegangsgerelateerde voorwaarden;

Er zouden geen kortingen, commerciële of financiële voordelen worden toegekend. Bovendien zou er geen onderscheid worden gemaakt tussen de wholesaleklanten wat betreft de niveaus van de dienstkwaliteit en andere operationele voorwaarden, op een wijze die negatieve gevolgen zou hebben voor de eindgebruikers, het tijdschema voor de implementatie en/of de kosten voor de wholesaleklanten. In paragraaf 5.3 in Bijlage 2 bij de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet, werden uitzonderingen opgenomen. Dit maakte het mogelijk de toegangsvoorwaarden te handhaven die golden voor de bestaande wholesaleklanten die niet van de unilaterale toezeggingen zouden willen genieten, alsook technische en operationele verschillen die voortvloeiden uit de bestaande wholesalecontracten. Er werd een mechanisme voor prijsherstructurering voorzien voor de gevallen waarin de mogelijke waarde van de facturen van een bestaande wholesaleklant lager zou zijn dan de waarde van de facturen die zouden resulteren uit de toezeggingen. Daarnaast stelde Wyre voor om uiterlijk tegen 2028 de technische of operationele verschillen weg te nemen, evenals de verschillen met betrekking tot de niveaus van de dienstkwaliteit. De lijst van betrokken elementen is opgenomen in Appendix 6 bij voornoemde Bijlage 2.

(v) de procedure voor toegangsverzoeken tot de HFC-wholesalediensten.

VIII.2.3.b Toezegging om diensten van passieve FTTx-toegang aan te bieden in A-zones

310. Wyre heeft zich ertoe verbonden om in A-zones wholesalediensten voor passieve FTTx-toegang aan te bieden volgens FRAND-voorwaarden, en de Hoofdbepalingen, zoals gedefinieerd in Bijlage 1 bij de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet, op zijn website te publiceren en actueel te houden. Deze Hoofdbepalingen zouden ook worden aangeboden aan de bestaande wholesaleklanten die een overeenkomst met Wyre hebben gesloten vóór de inwerkingtreding van deze Toezegging.[395]

311. Om de tarieven voor wholesalediensten voor passieve FTTx-toegang in A-zones te definiëren, heeft Wyre zich ertoe verbonden de volgende prijsstellingsbeginselen in acht te nemen: (i) geen buitensporigheid voor de terugkerende kosten voor de passieve toegang en de huur van de dropkabel, en (ii) kostenoriëntering voor de eenmalige tarieven met betrekking tot de passieve toegang en huur van de dropkabel, alsook de tarieven voor verwante diensten (met inbegrip van colocatie).

312. De Hoofdbepalingen in deze bijlage bevatten onder meer:

(i) De beschrijving van de aangeboden FTTx-wholesalediensten, namelijk de passieve toegang, de huur van de dropkabel en/of de colocatie;

(ii) De voorgestelde SLA's (voor details zie Appendix 1 van deze bijlage);

[395] Deel 3 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.

(iii) De tarieven die Wyre heeft voorgesteld in de A-zones, die vanaf 2026 zouden worden onderworpen aan een jaarlijkse indexering van 1,9%;

(iv) Het beginsel van non-discriminatie op grond waarvan Wyre zich ertoe verbond geen onderscheid te maken tussen zijn wholesaleklanten (met inbegrip van de vennootschappen van zijn groep en Wyre zelf in het geval van zelfvoorziening), wat betreft prijs, technische voorwaarden of andere voorwaarden in verband met toegang. Wyre behield zich evenwel wel de mogelijkheid voor om verschillen in tarieven en dienstkwaliteit toe te passen tussen zijn wholesaleklanten, op voorwaarde dat deze verschillen gerechtvaardigd, objectief onderbouwd en redelijk gemotiveerd zijn.

In dat verband behield Wyre zich de mogelijkheid voor om in de A-zones kortingen toe te kennen aan wholesaleklanten, op voorwaarde dat de laagste nettoprijs per Home Passed die Wyre in een bepaalde maand toepast op een wholesaleklant die actief is op zijn netwerk, nooit meer dan 15% lager ligt dan de hoogste nettoprijs.

(v) De procedure voor toegangsverzoeken tot de passieve FTTx-wholesalediensten.

VIII.2.3.c Toezegging om een modelovereenkomst ("template agreement") te publiceren

313. Wyre heeft zich ertoe verbonden een modelovereenkomst aan te bieden en te publiceren op zijn website voor het verstrekken van (i) wholesalediensten voor actieve HFC-toegang, en (ii) diensten voor passieve FTTx-toegang in A-zones, waarin de Hoofdbepalingen van Bijlagen 1 en 2 bij de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet zouden worden opgenomen en als basis zou dienen voor het sluiten van wholesalecontracten (hierna **'Modelovereenkomst'**). De Modelovereenkomst vormde Bijlage 3 bij de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.[396]

VIII.2.3.d Toezegging om een stand-alone toegang aan te bieden tot de dropkabel in B-zones

314. Wyre heeft zich ertoe verbonden om in B-zones, volgens FRAND-voorwaarden, een toegang aan te bieden tot de dropkabel van SDU's en MDU's (inclusief de verticale bekabeling). Wyre heeft zich ertoe verbonden het overeenkomstige toegangsaanbod binnen zes maanden na de aanneming van de Beslissing van de BMA te ontwikkelen. Dit aanbod diende tevens de procedurele aspecten met betrekking tot toegangsverzoeken, de technische en operationele aspecten en de kostengeoriënteerde tarieven te omvatten en moest worden goedgekeurd door de Monitoring Trustee en gepubliceerd op de website van Wyre.[397]

VIII.2.3.e Toezegging om geen margin squeeze te gebruiken tussen wholesaleaanbiedingen en stroomafwaartse retail- of wholesaleaanbiedingen

315. Naast de prijsstellingsbeginselen die eigen zijn aan de HFC- of FTTx-diensten (zie hierboven) verbonden Telenet en Wyre zich ertoe geen prijsstelling toe te passen die zou resulteren in een margin

[396] Deel 5 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[397] Deel 6 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.

squeeze tussen (i) de prijzen van de verschillende wholesalediensten, en (ii) de prijzen van stroomafwaartse wholesalediensten en retaildiensten die worden geleverd door Wyre, Telenet en/of andere ondernemingen van de groep.[398]

VIII.2.3.f Communicatietoezegging

316. Wyre heeft zich ertoe verbonden zich te onthouden van elke vorm van communicatie die kan worden opgevat als een suggestie aan de lokale overheden om de uitrol van FTTx-netwerken van alternatieve operatoren in B-zones te voorkomen, te belemmeren of te vertragen. In dit verband heeft Wyre zich ertoe verbonden richtsnoeren te verstrekken (zie Bijlage 4 bij de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet) en hierover regelmatig opleidingen te organiseren voor zijn werknemers, alsook voor de werknemers van andere vennootschappen van zijn groep, onderaannemers en consultants die voor rekening van Wyre in contact kunnen komen met lokale overheden.[399]

VIII.2.3.g Informatiebarrières

317. Wyre heeft zich ertoe verbonden elke rechtstreekse of onrechtstreekse overdracht of bekendmaking van informatie of gegevens met betrekking tot zijn wholesaleklanten en/hun eindgebruikers aan zijn wholesaleklanten en aan de overige vennootschappen van zijn groep te verhinderen. Wyre heeft zich er eveneens toe verbonden zijn leveranciers en onderaannemers te verplichten informatiebarrières te implementeren om de directe of indirecte overdracht of openbaarmaking van commercieel gevoelige informatie of gegevens met betrekking tot zijn wholesaleklanten en/of hun eindklanten te voorkomen.[400]

VIII.2.4 Toezeggingen en nadere bepalingen voor de uitvoering van en toezicht op de Initiële toezeggingen

VIII.2.4.a Inwerkingtreding van de toezeggingen

318. **Initiële Gezamenlijke Toezeggingen:** De toezegging van Fiberklaar en Wyre om FTTx-netwerken in B-zones uit te rollen, zou in werking treden op de dag waarop de Beslissing van de BMA werd aangenomen. De andere gezamenlijke toezeggingen zouden in werking treden op de dag waarop alle opschortende voorwaarden van de Samenwerkingsovereenkomst voor de uitrol van deze netwerken was voldaan.[401]

319. **Initiële Unilaterale Toezeggingen Proximus:** De toezeggingen van Proximus zouden tegelijk met de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen in werking treden, met uitzondering van de toezeggingen voorzien in deel 7 (toegang tot de subducts in de A-zones), 8 (toegang tot de terminerende verticale bekabeling in de A-zones) en 9 (stand-alone toegang tot de dropkabels in de B-zones) van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus, die van kracht zouden worden op de dag van de aanneming van de Beslissing van de BMA. De toezeggingen voorzien in deel 3 (algemene beginselen), 12 (toezicht

[398] Deel 7 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[399] Deel 9 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[400] Deel 11 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[401] Deel 8 van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen.

om niet te omzeilen), 13 (informatiebarrières), 14 (toezicht op de toezeggingen), 15 (geschillenbeslechting) en 16 (herzieningsclausule) van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus zouden eveneens in werking treden op de dag waarop de Beslissing van de BMA wordt aangenomen, voor zover zij betrekking hebben op voorgenoemde delen 7, 8 en 9.[402]

320. **Initiële Unilaterale Toezeggingen Wyre en Telenet:** De unilaterale toezeggingen van Wyre en Telenet zouden in werking treden zodra aan alle opschortende voorwaarden van de Samenwerkingsovereenkomst is voldaan, behoudens delen 4 (actieve HFC-toegang), 5 (publicatie van een Modelovereenkomst), 6 (stand-alone toegang tot de dropkabel in de B-zones), 7.2 (prijsstellingsbeginselen voor de HFC-diensten), 8 (niet-discriminatie voor het aanbieden van HFC-diensten), 9 (mededeling), 10 (toezegging om niet te omzeilen), 11 (informatiebarriès), 12 (toezicht op de toezeggingen), 13 (geschillenbeslechting), 14 (herzieningsclausule), 16 (duur) alsook Bijlage 2 en de bijhorende appendices (HFC-Hoofdbepalingen) bij de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet, die in werking zouden treden op de datum waarop de Beslissing van de BMA wordt aangenomen.[403]

VIII.2.4.b Duur van de verbintenissen

321. De Initiële Gezamenlijke Toezeggingen waren vastgesteld voor een duur van 25 jaar, te rekenen vanaf de vervulling van de hierboven vermelde opschortende voorwaarden.[404]

322. De Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus enerzijds en van Telenet/Wyre anderzijds waren vastgesteld voor een duur van 15 jaar.[405]

323. Na afloop van de toepassingsperiode van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen en van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus enerzijds en Telenet/Wyre anderzijds, zou het auditoraat, na raadpleging van de Monitoring Trustee, dienen te beslissen of een verlenging van de duur van de Toezeggingen vereist zou zijn in het licht van de relevante marktontwikkelingen en het evenredigheidbeginsel.

VIII.2.4.c Opvolging van en toezicht op de naleving van de toezeggingen

324. De Partijen hebben ingestemd met de aanstelling van het BIPT als Monitoring Trustee belast met het toezicht op de naleving van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen en de Initiële Unilaterale Toezeggingen, met inbegrip van hun bijlagen en appendices. In dat verband hebben de Partijen zich ertoe verbonden om samen te werken met de Monitoring Trustee en hem alle bijstand en alle informatie te verstrekken die hij redelijkerwijs nodig kan hebben om de hem toegewezen taken uit te voeren.

---

[402] Deel 17 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[403] Deel 15 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[404] Deel 9 van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen.
[405] Deel 18 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus en deel 16 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.

325. De Partijen hebben zich ertoe verbonden om vinnen de drie maanden na de aanneming van de Beslissing en, vervolgens, op kwartaalbasis de Monitoring Trustee een schriftelijk verslag over de uitvoering van hun toezeggingen voor te leggen.

VIII.2.4.d Niet-omzeiling van de toezeggingen

326. De Partijen hebben zich er in hun Initiële Gezamenlijke Toezeggingen en Initiële Unilaterale Toezeggingen eveneens toe verbonden zich te onthouden van iedere handeling of nalatigheid, van welke aard ook, die afzonderlijk of in samenhang beschouwd een omzeiling van hun toezeggingen zou vormen.

327. De Partijen hebben erkend dat de Monitoring Trustee, op redelijk verzoek van een derde of op eigen initiatief, de Partijen kan bevragen en voorstellen kan formuleren aan de Partijen om een einde te maken aan iedere omzeiling en/of poging tot omzeiling die hij vaststelt.[406]

VIII.2.4.e Mechanisme voor geschillenbeslechting

328. De Partijen hebben een mechanisme ingevoerd voor de versnelde beslechting van (i) geschillen tussen henzelf over de uitvoering van gezamenlijke uitrol- en toegangstoezeggingen, en (ii) geschillen met wholesaleklanten aangaande de naleving van de gezamenlijke toegangstoezeggingen. Het gebruik van dit mechanisme in geval van een geschil was verplicht voor de Partijen, maar optioneel voor wholesaleklanten. In het kader van dit mechanisme zouden de partijen die bij het geschil betrokken zijn, trachten het geschil in der minne op te lossen. Indien dat niet lukte, kon de Partij die de procedure had ingeleid de Monitoring Trustee verzoeken een voorstel te formuleren om het geschil op te lossen. Wanneer de partijen er ook na dat voorstel niet in slaagden om hun geschil te beslechten, konden zij een arbitrageprocedure opstarten. De BMA en de Monitoring Trustee zouden in alle stadia van de arbitrageprocedure worden betrokken in geval van mogelijke niet-naleving van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen.[407]

329. De Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus enerzijds en Wyre anderzijds voorzagen eveneens in een vergelijkbare versnelde procedure om geschillen met een wholesaleklant over de naleving door Proximus enerzijds of Wyre/Telenet anderzijds van hun Initiële Unilaterale Toezeggingen in der minne op te lossen. Indien de versnelde procedure mislukte, was er voorzien in een arbitrageprocedure. Voor de wholesaleklant was deze versnelde procedure een discretionaire keuze.[408]

VIII.2.4.f Wijzigingen van de toezeggingen

330. In geval van een wezenlijke wijziging in de omstandigheden of feiten die ten grondslag liggen aan de Beslissing, konden de Partijen, na de Monitoring Trustee daarvan op de hoogte gebracht te hebben, de auditeur-generaal verzoeken om een of meer van de toezeggingen, zowel de gezamenlijke als de

[406] Deel 5 van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen, Deel 12 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus, en Deel 10 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[407] Deel 7 van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen.
[408] Deel 15 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus, en Deel 13 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.

unilaterale, te wijzigen, op te heffen, te vervangen of te beëindigen.[409] Dit proces was eveneens van toepassing op elke herziening van de Hoofdbepalingen in Bijlagen 1 en 2 bij de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet, evenals op de herziening van hun appendices.

331. Wijzigingen aan de inhoud van de referentieaanbiedingen (i) van de Partijen in de B-zones, en (ii) van Proximus in het kader van zijn Initiële Unilaterale Toezeggingen waren slechts aan deze procedure onderworpen indien de voorgenomen wijzigingen van wezenlijk belang waren, waarbij het aan de Monitoring Trustee toekwam om dit voorafgaandelijk te beoordelen. De Modelovereenkomst van Wyre zou dan weer naar goeddunken van Wyre kunnen worden gewijzigd, op voorwaarde dat de beoogde wijzigingen geen betrekking hadden op de Hoofdbepalingen van voornoemde Bijlagen 1 en 2. Deze laatste wijzigingen konden evenwel niet in werking treden vóór het verstrijken van een termijn van ten minste drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving ervan aan de wholesaleklanten en de Monitoring Trustee. Indien de Monitoring Trustee zou inschatten dat een van de voorgestelde wijzigingen in strijd zou zijn met de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet en/of de daadwerkelijke toepassing ervan, kon hij Wyre en/of Telenet een kennisgeving van opschorting toesturen, vergezeld van een met redenen omkleed verzoek om de voorgestelde wijzigingen aan te passen of in te trekken.

VIII.3 Ontvangen opmerkingen aangaande de Initiële Toezeggingen

332. Overeenkomstig artikel IV.45, §1, 2° WER werden de Initiële Toezeggingen tussen 15 oktober en 21 november 2025 aan een Marktbevraging onderworpen.

333. In dat kader hebben verschillende telecomoperatoren, verenigingen die consumenten of eindgebruikers vertegenwoordigen, lokale besturen of samenwerkingsverbanden van lokale besturen, alsook individuele burgers opmerkingen geformuleerd over de Initiële Toezeggingen. De belangrijkste elementen van deze opmerkingen, evenals de Opmerkingen van het BIPT, worden hieronder samengevat.

VIII.3.1 Initiële Gezamenlijke Toezeggingen

VIII.3.1.a Toezegging met betrekking tot de uitrol van FTTx-netwerken in B-zones

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

334. Testaankoop[410] en Userbase.be[411], twee representatieve verenigingen van consumenten of eindgebruikers, stelden dat de voordelen van het Samenwerkingsproject weliswaar reëel waren (met name de snellere uitrol van glasvezel en de vermindering van de hinder op het terrein),[412] maar dat de Initiële Toezeggingen onvoldoende waarborgen boden om een structurele verandering op de Belgische telecommarkt teweeg te brengen. Testaankoop verduidelijkte dat consumenten geconfronteerd zouden blijven worden met hoge prijzen (in vergelijking met buurlanden), evenals met jaarlijkse tariefverhogingen opgelegd door de drie grote operatoren. Testaankoop voegde daaraan toe

[409] Deel 10 van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen, Deel 16 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus en Deel 14 van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[410] Zie website https://www.test-aankoop.be/info/onze-waarden.
[411] Zie website Userbase - Wie zijn we?.
[412] Antwoord van Testaankoop op de Marktbevraging, vraag 4, en van Userbase.be, pg 1

dat, zelfs indien glasvezel beschikbaar zou worden in de B-zones, consumenten ten onrechte de indruk zouden krijgen over een ruime keuze aan operatoren te beschikken (Proximus, Telenet, Orange, Scarlet, Mobile Vikings, Base, hey!telecom), terwijl die keuze in werkelijkheid beperkt zou zijn tot drie grote operatoren.[413] Tot slot stelde Testaankoop dat de bediening van consumenten via één enkel netwerk in de B-zones risico's met zich zou meebrengen in geval van een storing, wat vragen zou doen rijzen op het vlak van cyberveiligheid.[414]

335. Een aantal respondenten heeft bezorgdheden geuit over het ontbreken van de uitrol van FTTx-netwerken in de C-zones in het kader van het Samenwerkingsproject. Volgens sommige lokale besturen zou het Samenwerkingsproject kunnen leiden tot een digitale kloof tussen enerzijds stedelijke gebieden die door glasvezel worden bediend, en anderzijds landelijke gebieden.[415] Deze laatste zouden afhankelijk worden van het HFC-netwerk van Wyre, waar de dienstverlening onder druk zou kunnen komen te staan, de kwaliteit en snelheid van de verbindingen lager zouden blijven dan in stedelijke gebieden, en waar de prijzen voor consumenten hoger zouden kunnen blijven dan het Vlaamse gemiddelde.[416] Userbase.be verklaarde zich in dat verband bijzonder bezorgd over de ongeveer 700.000 eindgebruikers in de C-zones die gedurende 25 jaar uitgesloten zouden blijven van glasvezeltoegang. Userbase.be verzocht (i) om te onderzoeken of een uitbreiding van het aantal betrokken partijen binnen het Samenwerkingsproject (bijvoorbeeld aan onafhankelijke investeerders of publieke dan wel lokale partners) een betere dekking van de A- en B-zones zou kunnen waarborgen, (ii) de duur van 25 jaar terug te brengen tot maximaal 10 jaar, en (iii) dat deze zones op een volledige en transparante wijze worden geïdentificeerd en meegedeeld.[417]

336. De Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten VVSG vroeg daarnaast dat, door maximale samenwerking tussen de operatoren en door het hergebruik van bestaande netwerken, één enkel netwerk zou worden uitgerold over het volledige Vlaamse grondgebied, waarbij de concurrentie zich vervolgens zou moeten afspelen op het niveau van de diensten die op dat netwerk worden aangeboden. Volgens haar zou de uitrol van één enkel netwerk onder meer leiden tot (i) lagere prijzen en een betere dienstverlening, (ii) de integratie van eventuele toekomstige technologische innovaties (zoals 10G-glasvezel, *smart city*-toepassingen of sensornetwerken), en (iii) een vermindering van de hinder die met de uitrol gepaard gaat, van de koolstofvoetafdruk en van de administratieve lasten.[418]

337. Fastfiber stelde daarnaast voor om een gezamenlijke marketingcampagne op te zetten waarin alle operatoren die diensten aanbieden via het glasvezelnetwerk zouden worden vermeld. Volgens Fastfiber zou dit een belangrijke impact kunnen hebben op de zichtbaarheid van kleinere operatoren.[419]

---

[413] Antwoord van Testaankoop op de Marktbevraging, vraag 8.
[414] Antwoord van Testaankoop op de Marktbevraging, vraag 8; en van Userbase.be, pg. 1.
[415] Antwoord van DVV Westhoek op de Marktbevraging, pg. 2 (en daarnaast van de gemeenten Poperinge, pg. 2; Veurne, pg. 2; en Vleteren, pg. 2).
[416] Antwoord van DVV Westhoek op de Marktbevraging, pagina 2 (en daarnaast van de gemeenten Heuvelland, pg. 2; Poperinge, pg.. 2; en Veurne, pg. 2).
[417] Antwoord van Userbase.be op de Marktbevraging, pg. 3.
[418] Antwoord van VVSG op de Marktbevraging, pgs. 1-3.
[419] Antwoord van Fastfiber op de Marktbevraging, pgs. 2-3.

ii) Opmerkingen van het BIPT

338. Het BIPT merkte op dat, los van het Samenwerkingsproject:

(i) Fiberklaar de ambitie had om 1.500.000 adressen in gebieden met een gemiddelde bevolkingsdichtheid te dekken in 2028;[420] en

(ii) Telenet en Fluvius hadden aangekondigd dat zij tegen 2038 78% van hun gecombineerde dekkingsgebied wilden voorzien van glasvezel, hetzij via hun eigen infrastructuur en/of een mogelijke samenwerking met externe partners.[421]

339. Het BIPT merkte op dat Fiberklaar en Wyre dezelfde economische motivatie hadden bij de uitrol van hun netwerk door te beginnen met de dichtstbevolkte gebieden en vervolgens verder te gaan met de gebieden met een lagere bevolkingsdichtheid. Het BIPT achtte het dan ook zeer waarschijnlijk dat de aantallen Homes Passed die overeenkwamen met de door de Partijen meegedeelde doelstellingen, in zeer grote mate, zo niet volledig, overlappen.[422] Op basis van die hypothese was het BIPT van oordeel dat het Samenwerkingsproject zou leiden tot een bijkomende dekking van 300.000 Homes Passed tegen 2030 (+20% in de B-zones) en van 500.000 Homes Passed tegen 2036 (+33% in de B-zones).[423]

340. Het BIPT heeft daarnaast twee andere scenario's geanalyseerd die afweken van de door Fiberklaar en Wyre publiek aangekondigde uitrolplannen. Ook in deze twee hypothesen zou het Samenwerkingsproject leiden tot een winst op het vlak van dekking.[424]

VIII.3.1.b Toezegging om diensten van passieve toegang tot de FTTx-netwerken aan te bieden in de B-zones

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

Aangaande het ontbreken van een aanbod voor toegang tot ducts

341. DIGI Belgium betreurde dat de Toezeggingen strikt beperkt bleven tot passieve toegang tot glasvezel in de B-zones, zonder toegang tot ducts te omvatten, die volgens haar de meest doeltreffende, meest concurrentiële en meest in overeenstemming met de doelstellingen van infrastructuurconcurrentie zijnde vorm van passieve toegang is. DIGI Belgium voegde daaraan toe dat de door de Partijen voorgestelde passieve toegang in de praktijk de technologische autonomie van nieuwe toetreders sterk beperkte, doordat zij afhankelijk werden van de dimensionering, de specificaties en de operationele keuzes van het gastnetwerk, en dat zij hun netwerkarchitectuur niet vrij konden aanpassen noch hun capaciteit konden uitbreiden in functie van hun behoeften.[425] Testaankoop wees er eveneens op dat reeds nu moest worden nagedacht over toegang tot ducts in

[420] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 55. Het BIPT merkt tevens op dat Proximus had overwogen de glasvezeldekking tegen 2032 uit te breiden tot 95% maar dat dit project uiteindelijk niet werd uitgevoerd (zie in dat verband paragraaf 90 van de Beslissing).
[421] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 55.
[422] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 56.
[423] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 58.
[424] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 59-61.
[425] Antwoord van DIGI Belgium op de Marktbevraging, vraag 1.

de B-zones, aangezien deze zones anders binnen een periode van vijf jaar mogelijk nog slechts over één netwerk zouden beschikken.[426]

Aangaande het MRC-niveau

342. Tekstaankoop merkte op dat de voorgestelde MRC een daling van 30% vertegenwoordigde ten opzichte van de momenteel toepasselijke MRC. Testaankoop was evenwel van oordeel dat de impact van deze verlaging zeer beperkt zou blijven als gevolg van de sterke marktconcentratie, die volgens haar zou impliceren dat 'de geldstromen binnen dezelfde handen blijven vloeien'. Testaankoop herinnerde er in dat verband aan dat enkel DIGI Belgium en edpnet onafhankelijk waren van de drie grote Belgische operatoren. Daarnaast merkte Testaankoop bovendien op dat de voorgestelde MRC DIGI Belgium niet in staat zou stellen een retailaanbod van 10 euro uit te werken.[427] Userbase.be benadrukte op haar beurt dat het essentieel is dat de wholesaletarieven (i) de werkelijke kosten en een afschrijving over een realistische gebruiksduur van de infrastructuur zo nauw mogelijk weerspiegelen, en (ii) volledig transparant worden meegedeeld aan zowel het BIPT als de concurrerende operatoren.[428]

343. DIGI Belgium stelde op zijn beurt dat de voorgestelde MRC aanzienlijk hoger lag dan de Europese normen en noch de efficiënte kosten van een modern P2P-netwerk, noch de realiteit van de tussen 2025 en 2036 uitgerolde infrastructuren weerspiegelde.[429]

Aangaande de indexering van de tarieven

344. DIGI Belgium was van oordeel dat de automatische indexering elke tariefaanpassing op basis van werkelijke kosten verhinderde.[430] Fastfiber stelde van zijn kant dat de indexering volgens hem niet gerechtvaardigd was, aangezien de kosten voor onderhoud en investering van een telecomnetwerk jaarlijks dalen (bijvoorbeeld als gevolg van verbeteringen van de apparatuur), en wel in sterkere mate dan de stijging van de loonkosten.[431] Citymesh/edpnet heeft eveneens kritiek geuit op de automatische indexering van de tarieven (zie in dit verband paragraaf 407 hieronder).

Aangaande de technische voorwaarden van het aanbod

345. De Marktbevraging bracht eveneens bezorgdheden aan het licht met betrekking tot de non-discriminatietoezegging en de wijze waarop deze werd toegepast in de operationele voorwaarden van de door de Partijen voorgestelde aanbiedingen. Citymesh/edpnet benadrukte het belang van (i) bindende SLA's, met name voor bestel-, provisionerings- en herstellingsfasen, zonder onderscheid naargelang de eigenaar van de onderliggende infrastructuur, (ii) doeltreffende boetes in geval van niet-naleving van de SLA's, en (iii) een uniform model voor de tarifering van de eenmalige kosten.[432]

---

[426] Antwoord van Testaankoop op de Marktbevraging, vraag 2.
[427] Antwoord van Testaankoop op de Marktbevraging, vraag 1.
[428] Antwoord van Userbase.be op de Marktbevraging, pg. 2.
[429] Antwoord van DIGI Belgium op de Marktbevraging, vraag 1.
[430] *Ibid.*
[431] Antwoord van Fastfiber op de Marktbevraging, pg. 2. De door Fastfiber geformuleerde opmerking is niet beperkt tot de B-zones. Zij geldt aldus voor alle glasvezeltoegangen, ongeacht de betrokken operatoren en zones.
[432] Antwoord van Citymesh/edpnet op de Marktbevraging, pg. 12.

346. Orange Belgium was van mening dat de transparantie en de gelijkwaardigheid van de toegang onvoldoende gewaarborgd zijn in geval van levering via een netwerk van een derde.[433]

347. Orange Belgium betreurde dat de optie *'Single Installer'*, die de wholesaleklant in staat stelt de klantervaring van zijn eindgebruikers te beheersen, niet langer aangeboden was in de B-zones, terwijl het volgens Orange Belgium gaat om een essentieel element om daadwerkelijke concurrentie te waarborgen. Orange Belgium wenste dat deze optie zou worden aangeboden, ongeacht het FTTx-netwerk (Fiberklaar of Wyre), de zone (A of B) en de wijze van toegang (aangezien Wyre toegang tot Fiberklaar via één enkele overeenkomst kan aanbieden).[434]

348. Andere opmerkingen die in het kader van de Marktbevraging werden geformuleerd, hadden betrekking op de noodzaak (of de evenredigheid) van een leerperiode van één jaar, gelet op de ervaring die de Partijen reeds hadden opgedaan met het aanbieden van FTTx-wholesalediensten.

Aangaande de begunstigden van de toegang

349. Eurofiber was van oordeel dat het noodzakelijk was date het Samenwerkingsproject expliciet verduidelijkt dat de voorgestelde passieve toegang zowel van toepassing is op operatoren die zich richten tot residentiële klanten als op operatoren die zich richten tot zakelijke klanten, alsook op de diensten die aan deze beide klantencategorieën worden geleverd. Voorts stelde Eurofiber dat dergelijke toegang zowel moet kunnen worden gebruikt voor de aansluiting van residentiële gebouwen als voor de aansluiting van zakelijke gebouwen (zoals kantoorgebouwen, datacenters en locaties van andere dienstverleners). Eurofiber voegde daaraan toe dat de infrastructuren die in het kader van het Samenwerkingsproject zullen worden uitgerold, een rechtstreekse invloed zullen hebben op de zakelijke wholesalemarkt, waarop Proximus een dominante positie met een marktaandeel van meer dan 50% behoudt.[435]

ii) Opmerkingen van het BIPT

Aangaande het aanbod voor passieve toegang

350. Het BIPT verwelkomde de toezegging van Fiberklaar en Wyre om in de B-zones passieve toegangsaanbiedingen aan te bieden,[436] onder niet-discriminerende voorwaarden.[437]

Aangaande transparantie

351. Het BIPT benadrukte dat de toezegging van Fiberklaar en van Wyre om referentieaanbiedingen voor te stellen die alle technische, economische en tariefvoorwaarden omvatten, derde operatoren in staat moeten stellen om (i) inzicht te krijgen in de technische architectuur en de economische en tarifaire voorwaarden van de wholesaleaanbiedingen, (ii) de onderhandelingen over de akkoorden inzake toegang te vergemakkelijken omdat deze kunnen worden gebaseerd op voorwaarden die alle partijen kennen, (iii) de naleving van de overige principes, met name het non-discriminatiebeginsel,[438]

---

[433] Antwoord van Orange Belgium op de Marktbevraging, pg. 5.
[434] Antwoord van Orange Belgium op de Marktbevraging, pgs. 4 en 5.
[435] Antwoord van Eurofiber op de Marktbevraging, pgs. 2 en 3.
[436] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 63.
[437] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 66.
[438] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 69.

te controleren, en (iv) te beoordelen in welke mate zij op basis van de voorgestelde wholesaletoegangsaanbiedingen hun eigen aanbiedingen konden ontwikkelen en een nauwkeurig en betrouwbaar businessplan konden opstellen.[439]

Aangaande het MRC-niveau

352. Het BIPT heeft het niveau van de MRC aan de hand van twee complementaire benaderingen beoordeeld: een *bottom-up* model en een internationale vergelijking.[440]

(i) *Bottom-up* model: het model waarover het BIPT beschikt en dat werd ontwikkeld door het consultancybedrijf AXON, bepaalt op opwaartse wijze ("bottom-up") de kosten van een efficiënte operator, uitgaande van het model van Proximus en zijn joint ventures (de hypothetische efficiënte operatoren die gemodelleerd worden, vertonen kenmerken die vergelijkbaar zijn met die van Proximus, Fiberklaar en Unifiber, wat betreft het geografisch dekkingsgebied en de vraag). Het BIPT heeft de "Fiberklaar"-versie van het model als uitgangspunt gebruikt en aangepast om de belangrijkste parameters van het Samenwerkingsproject te weerspiegelen (uitrolgebied en -schema, take-up graad), zodat verschillende simulaties konden worden uitgevoerd door parameters zoals de kapitaalkosten (WACC) en de migratietermijnen naar de nieuwe infrastructuren te variëren, om de voorgestelde MRC te vergelijken met de geraamde kosten van een efficiënte operator. Het als centraal gedefinieerde scenario resulteert in een maandelijkse kostprijs van ongeveer 19-20 euro voor de jaren 2024-2025.[441]

(ii) Internationale vergelijking: het BIPT voerde een internationale vergelijking uit met de prijzen van passieve glasvezeltoegang in drie buurlanden: Frankrijk, Nederland en Luxemburg. In de drie gevallen bleek deze prijs ongeveer 20 euro te bedragen.[442]

353. Het BIPT leidde hieruit af dat het door de Partijen voorgestelde MRC-niveau een weerspiegeling vormde van de hogere take-up graad die op termijn op één FTTx-infrastructuur kan worden verwacht.[443]

Aangaande de indexering van de tarieven en het niveau van de eenmalige tarieven

354. Het BIPT was van oordeel dat het indexeringsniveau van de MRC verenigbaar was met de resultaten van het kostenmodel dat hierboven in paragraaf 351 wordt beschreven, en dat het evenwel aangewezen is dat de toezeggingen voorzien in de mogelijkheid om het indexeringsniveau aan te passen indien de algemene economische omstandigheden (bijvoorbeeld het niveau van de interestvoeten) dit noodzakelijk zouden maken.[444]

355. Het BIPT voegde eraan toe dat enerzijds een indexering van de eenmalige tarieven begrijpelijk was aangezien de onderliggende kosten in grote mate worden beïnvloed door de evolutie van de

[439] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 67.
[440] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 74.
[441] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 75.
[442] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 76.
[443] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 78.
[444] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 79.

loonkosten, maar dat anderzijds het niveau van deze tarieven zou kunnen evolueren als gevolg van efficiëntieverbeteringen die mogelijk worden gemaakt door de verbetering van operationele processen. Zonder de redelijkheid van dit voorstel op korte termijn in twijfel te trekken, achtte het BIPT het derhalve passend dat de Monitoring Trustee, indien nodig, de noodzaak zou kunnen vaststellen om de eenmalige tarieven in de komende jaren te herzien.[445]

Aangaande de technische voorwaarden van het aanbod

356. Het BIPT merkte op dat Fiberklaar en Wyre in hun respectieve ontwerpen van referentieaanbiedingen aanpassingen hadden voorgesteld ten opzichte van de op dat ogenblik geldende operationele voorwaarden. Bepaalde aspecten, zoals het SLA-regime, waren aldus verbeterd ten opzichte van de niet-tarifaire voorwaarden in de referentieaanbieding van Fiberklaar zoals goedgekeurd door het BIPT, en op elkaar afgestemd tussen de aanbieding van Wyre en die van Fiberklaar.[446] Andere aspecten, zoals het zogenaamde *'stop-clock'/'reset-clock'* -mechanisme, waren daarentegen niet op elkaar afgestemd. De Partijen hebben toegelicht dat dit voortvloeide uit de verschillen tussen hun respectieve operationele implementatieregelingen en dat het wegwerken hiervan inspanningen zou vergen die als buitensporig werden beschouwd.[447]

357. Tot slot achtte het BIPT het aangewezen dat de Partijen zich ertoe verbinden tegemoet te komen aan redelijke verzoeken van de begunstigden van toegang die bepaalde werkzaamheden zelf wensen uit te voeren, mits gebruik wordt gemaakt van een systeem van gecertificeerde technici dat reeds voor andere prestaties bestaat. Dit type oplossing zou de begunstigde van de toegang meer autonomie geven en de noodzaak verminderen om de wholesaledienstverlener voor deze werkzaamheden vergoeden.[448]

VIII.3.1.c Toezegging om geen margin squeeze toe te passen

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

358. De Marktbevraging bracht eveneens bezorgdheden aan het licht met betrekking tot het ontbreken van een overgangsmechanisme dat de naleving van de toezegging om geen margin squeeze toe te passen zou waarborgen in het geval van een nieuwe meerderheidsaandeelhouder. Een dergelijk mechanisme zou het spiegelbeeld vormen van de regeling die was voorgesteld voor het geval de deelneming van de Partijen en/of hun aandeelhoudersrechten zouden worden verminderd.

ii) Opmerkingen van het BIPT

359. Het BIPT was van oordeel dat de toezeggingen om geen tarieven toe te passen die zouden leiden tot een margin squeeze op de stroomafwaartse wholesale- of retailmarkten noodzakelijk was. In dat verband merkte het BIPT met name op dat Fiberklaar en Wyre zich ertoe verbonden alle relevante informatie aan het BIPT te verstrekken die nodig is om de naleving van deze toezegging te controleren.[449]

---

[445] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 80.
[446] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 70.
[447] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 71.
[448] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 81.
[449] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 82, 93 en 176.

VIII.3.1.d Toezegging aangaande de uitwisseling van informatie tussen Fiberklaar en Wyre

360. De Marktbevraging heeft bezorgdheden aan het licht gebracht over de vraag of de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen voldoende waarborgen boden dat (i) de uitwisseling van informatie tussen de Partijen strikt beperkt zou blijven tot hetgeen objectief noodzakelijk en evenredig is voor de uitvoering van het Samenwerkingsproject, en (ii) de vereiste informatiebarrières daadwerkelijk zouden worden ingevoerd.

VIII.3.2 Initiële Unilaterale Toezeggingen van Proximus

VIII.3.2.a Toezegging om diensten van actieve FTTx-toegang aan te bieden

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

361. Citymesh/edpnet stelde dat de voorgestelde wholesaletarieven voor de diensten van het Bitstreamaanbod via glasvezel zouden leiden tot een verdere marge-uitholling. Citymesh/edpnet verduidelijkte in dit verband dat een FTTx-aansluiting 36% duurder is dan een koperaansluiting voor een vergelijkbaar snelheidsprofiel en dat de geleidelijke migratie van zijn klanten van koper naar een aanzienlijk duurder actief FTTx-aanbod het onmogelijk maakt een economisch leefbare marge te behouden (des te meer indien deze tarieven bovendien jaarlijks zouden worden geïndexeerd). Citymesh/edpnet verzocht daarom om de tarieven voor de lagere snelheidsprofielen van het Bitstreamaanbod via FTTx af te stemmen op de historische prijsniveaus van het Bitstreamaanbod via koper.[450]

362. Daarnaast merkte Citymesh/edpnet op dat, hoewel een zekere tariefdifferentiatie tussen de verschillende profielen van het Bitstreamaanbod gerechtvaardigd kan zijn, de huidige prijsverschillen niet evenredig zouden zijn aan de kostenverschillen. Volgens Citymesh/edpnet zou de progressieve tariefstructuur daardoor veeleer gericht zijn op het beschermen van de door de netwerkoperator gehanteerde retailtarieven dan op het weerspiegelen van de economische realiteit. Het verzocht daarom om een geleidelijkere *tiering* tussen de verschillende profielen, gebaseerd op de werkelijke kosten.[451] Citymesh/edpnet vroeg bovendien dat voor gelijkwaardige profielen een uniforme tarifering zou worden toegepast, ongeacht de geografische zone waarin deze worden geleverd.[452]

363. Tot slot merkte Fastfiber op dat de retailtarieven van DIGI Belgium ongeveer 75% lager lagen dan de aankoopkosten van het Bitstreamaanbod via glasvezel en verzocht het om een herziening van de tarieven die van toepassing zijn in de A-zones.[453]

ii) Opmerkingen van het BIPT

364. Het BIPT sprak zijn tevredenheid uit over de toezegging om derde operatoren een Bitstreamaanbod aan te bieden in het hele glasvezeldekkingsgebied van Proximus (met inbegrip van de zones waar glasvezel wordt uitgerold door Fiberklaar, Unifiber en GoFiber), evenals via de

[450] Antwoord van Citymesh/edpnet op de Marktbevraging, pgs. 5 en 8.
[451] Antwoord van Citymesh/edpnet op de Marktbevraging, pgs. 6-8.
[452] Antwoord van Citymesh/edpnet op de Marktbevraging, pg. 11.
[453] Antwoord van Fastfiber op de Marktbevraging, pg. 2.

glasvezelinfrastructuren van derde operatoren (zoals Wyre) waartoe Proximus toegang zal hebben.[454] Het BIPT heeft immers opgemerkt dat de beschikbaarheid van een Bitstreamaanbod op de volledige FTTx-infrastructuur van de Partijen van essentieel belang is, gezien de beperkte schaal van de meeste alternatieve operatoren in België, die doorgaans niet over voldoende schaalvoordelen beschikken om in toegang op lokaal niveau te investeren.[455]

365. Daarnaast was het BIPT van oordeel dat de toezegging van Proximus om binnen drie maanden na een daadwerkelijke vraag naar deze dienst een haalbaarheidsstudie uit te voeren voor VULA, en om bij een positieve uitkomst binnen de negen maanden een dergelijk aanbod te ontwikkelen, redelijk was.[456] Het BIPT heeft er voorts akte van genomen dat Proximus niet voornemens is de multicastfunctionaliteit aan te bieden in het kader van VULA. Deze functionaliteit, die toelaat om tv-kanalen uit te zenden, was immers nooit het voorwerp geweest van een daadwerkelijke vraag.[457]

366. Wat de terugkerende tarieven betreft die van toepassing zijn in de B-zones, was het BIPT van oordeel dat de door Proximus voorgestelde aanpak met betrekking tot de kostenstructuur en de tariefpraktijken aansloot bij de wijze waarop het BIPT deze eerder had goedgekeurd, en derhalve billijk kon worden geacht. Het BIPT benadrukte evenwel dat in de Toezeggingen van Proximus voor verschillende parameters, zoals de kapitaalkosten en de redelijke marge, waarden werden vermeld die op heden als redelijk konden worden beschouwd, maar die niet als definitief vastgelegd zouden mogen worden beschouwd voor de volledige duur van de Toezeggingen.[458] Het BIPT achtte daarnaast de door Proximus voorgestelde tarieven voor de andere zones billijk[459]

367. Het BIPT benadrukte evenwel dat, ongeacht het type zone, ermee rekening moet worden gehouden dat de profielen in de loop van de tijd evolueren naar hogere snelheden en dat de verdeling van de profielen ook verandert. Het BIPT was daarom van oordeel dat het wenselijk zou zijn dat Proximus zich ertoe verbindt om (i) in zijn wholesaleaanbod de voorgestelde profielen te doen evolueren, en (ii) ervoor te zorgen dat, wanneer Proximus de prijzen voor een of meer profielen wijzigt, een billijk deel van het voordeel dat voortvloeit uit de prijsverlagingen wordt doorberekend in de profielen die door alternatieve operatoren worden gebruikt, en dat de totale terugverdiening van de kosten over de gehele profielportefeuille consistent blijft met de gemiddelde kosten.[460]

368. Wat de eenmalige tarieven betreft, achtte het BIPT de in de toezegging voorgestelde tarieven billijk.[461]

369. Voor wat betreft het niveau van de tariefindexering wordt verwezen naar paragrafen 353 en 354 van de Beslissing hierboven.[462]

---

[454] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 101.
[455] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 63.2.
[456] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 95 en 102.
[457] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 96 en 102.
[458] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 104.
[459] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 105.
[460] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 106.
[461] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 107.
[462] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 108.

VIII.3.2.b Toezegging om toegang te verlenen tot subducts in A-zones

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

Aangaande de beschikbaarheid van het aanbod

370. Testaankoop herinnerde eraan dat toegang tot ducts essentieel is voor DIGI Belgium en bijgevolg voor de ontwikkeling van de concurrentie op de Belgische telecommarkt. Testaankoop merkte op dat (i) hoewel de Europese regelgeving en de Belgische wetgeving reeds voorzien in een recht op toegang tot ducts in de A-zones, het toegangsverleningsproces in de praktijk te traag verloopt, en dat (ii) de verbetering van de door Proximus voorgestelde toegangsvoorwaarden in deze zones nog geruime tijd op zich zou laten wachten.[463] Userbase.be vroeg van haar kant dat systematisch lege ducts zouden worden aangelegd in plaats van glasvezel door één enkele operator, en gaf aan dat het wenselijk zou zijn dat de gemeenten aanbestedingen uitschrijven voor de aanleg van ductnetwerken die openstaan voor alle operatoren.[464]

Aangaande de begunstigden van de toegang

371. Uit de Marktbevraging is naar voren gekomen dat de toegang tot de fysieke infrastructuur van Proximus open moet staan voor iedere bij het BIPT geregistreerde operator die een *'elektronisch communicatienetwerk'* heeft aangemeld, ongeacht de omvang van zijn bestaande netwerk of de doeleinden waarvoor hij deze infrastructuur wenst te gebruiken, en dat de op die toegang toepasselijke voorwaarden en beperkingen tot het strikt noodzakelijke minimum moesten worden beperkt.[465]

Aangaande de reikwijdte en de technische voorwaarden van het aanbod

372. Een operator benadrukte dat daadwerkelijke en duurzame concurrentie slechts tot stand zou kunnen komen indien de referentieaanbiedingen PROSA en PRODA efficiënter zouden worden gemaakt en in overeenstemming zouden worden gebracht met de vereisten van Verordening (EU) 2024/1309 inzake maatregelen om de kosten van de uitrol van elektronische communicatienetwerken met gigabitsnelheden te verlagen (hierna **'GIA'**).[466,]

373. In dit verband hebben verschillende respondenten op de Marktbevraging erop gewezen dat de voorgestelde methode voor toegang tot de ducts ongebruikelijk was, aangezien zij voorzag in het gebruik van Y-verbindingen, en dat deze methode aanzienlijke operationele nadelen met zich mee bracht ten opzichte van een rechtstreekse verbinding tussen manholes, onder meer vanwege een vermindering van de blaascapaciteit, een beperktere flexibiliteit, een verhoogd operationeel risico (met name het risico op beschadiging van de subduct tijdens de installatie van de Y-verbinding) en een complexer en duurder onderhoud.[467]

---

[463] Antwoord van Testaankoop op de Marktbevraging, vraag 2.
[464] Antwoord van Userbase.be, pgs. 1 en 2.
[465] Zie met name, antwoord van Eurofiber op de Marktbevraging, pg. 7.
[466] Verordening (EU) 2024/1309 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 inzake maatregelen om de kosten van de uitrol voor elektronischecommunicatienetwerken met gigabitsnelheden te verlagen, tot wijziging van Verordening (EU) 2015/2120 en tot intrekking van Richtlijn 2014/61/EU, PB L 2024/1309 van 8 mei 2024.
[467] Zie met name, antwoord van Eurofiber op de Marktbevraging, pg. 7.

Aangaande het niveau van de toegangstarieven

374. Verschillende respondenten op de Marktsbevraging stelden dat de tarieven van de PRODA- en PROSA-aanbiedingen op een ontradend niveau waren vastgesteld en losstonden van de prijzen die worden waargenomen op andere markten dan de Belgische markt, die volgens haar als concurrentieel kunnen worden beschouwd. Zij verzochten dat aan Proximus zou worden verplicht zijn tarieven te rechtvaardigen in het licht van de GIA en aan te tonen waarom deze billijk zouden zijn in vergelijking met vergelijkbare Europese markten.[468]

375. De Marktbevraging heeft tevens bezorgdheden aan het licht gebracht over de jaarlijkse indexering van 1,9 %, die zou leiden tot een verhoging van de wholesaletarieven, los van de werkelijke kosten.

Aangaande transparantie

376. Verschillende respondenten op de Marktbevraging verzochten dat rechtstreekse, online raadpleegbare en betrouwbare toegang tot informatie over de beschikbaarheid van subducts zou worden gewaarborgd, via een instrument dat niet louter voorlopige, maar definitieve resultaten oplevert.[469]

Aangaande de opvolging van en het toezicht op de naleving van de toezegging

377. Een operator gaf aan te vrezen dat Proximus de toegang op ongerechtvaardigde wijze zou kunnen weigeren op basis van motiveringen die verband houden met zijn toekomstige behoeften of met interne engineeringsregels. Om dit risico te ondervangen, stelde deze operator dat een onafhankelijk controlemechanisme noodzakelijk zou zijn, in de vorm van een auditrecht ten gunste van de Monitoring Trustee.Hij voegde daaraan toe dat de kwartaalrapportering ten minste de volgende informatie zou moeten bevatten: (i) het aantal ontvangen toegangsverzoeken (PROSA/PRODA) per operator, (ii) het aantal aanvaarde aanvragen en de gemiddelde behandelingstermijn, (iii) het aantal geweigerde aanvragen en de daarvoor aangevoerde motiveringen, en (iv) het aantal hangende aanvragen en de gemiddelde wachttijd.

ii) Opmerkingen van het BIPT

Aangaande de geografische beschikbaarheid van het aanbod

378. Het BIPT was van oordeel dat duplicatie van glasvezelnetwerken economisch gerechtvaardigd kon zijn in de A-zones, zijnde de dichtstbevolkte gebieden. In dat verband merkte het BIPT op dat DIGI Belgium voornemens had geuit en reeds werkzaamheden in die zin had opgestart. Het BIPT voegde daaraan toe dat Proximus, gelet op de P2MP-architectuur die het voor de uitrol in deze zones had gekozen, geen andere vorm van passieve toegang aan andere operatoren kon aanbieden. Het BIPT concludeerde hieruit dat de voorgestelde toezegging bijzonder relevant was.[470]

379. Het BIPT was van oordeel dat de beperkte geografische reikwijdte van deze toezegging gerechtvaardigd kon zijn in het licht van de omstandigheden in België. In dat verband merkte het BIPT

[468] Zie met name, antwoord van euNetworks op de Marktbevraging, pgs. 1-2.
[469] Zie met name, antwoord van euNetworks op de Marktbevraging, pg. 3.
[470] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 120.

op dat de beperkte beschikbaarheid van ducts specifiek voor elektronische communicatie in het algemeen verband houdt met historische factoren, aangezien het koper- en HFC-netwerk werden aangelegd zonder ducts te gebruiken.[471] Wat meer bepaald de B-zones betreft, was het BIPT van oordeel dat het ontbreken van toezeggingen van zowel Proximus als Wyre om toegang te verlenen tot hun fysieke infrastructuur verklaard kon worden door de toezegging om billijke tarieven toe te passen voor de toegang tot glasvezel, en het voorgestelde niveau van deze tarieven.[472]

Aangaande de begunstigden van de toegang

380. Het BIPT was van oordeel dat het redelijk was om het voordeel van deze toezegging te beperken tot operatoren die op de datum van de aanneming van de Beslissing niet zelf beschikten over een groot netwerk voor vaste toegang. Het BIPT merkte immers op dat (i) deze beperking geen afbreuk deed aan de GIA, en dat (ii) de tarifering van de toegang tot subducts in het kader van de toezegging onder meer een voor de toegangszoeker gunstigere allocatie van de civieltechnische kosten inhield dan die welke op dat ogenblik gold voor werkzaamheden die in synergie door twee operatoren van elektronische communicatienetwerken werden uitgevoerd. Het achtte het niet onredelijk dat een dergelijke regeling werd voorbehouden aan operatoren die zelf niet over een uitgebreid netwerk voor vaste toegang beschikken.[473]

Aangaande de reikwijdte en de technische voorwaarden van het aanbod

381. In de eerste plaats was het BIPT van oordeel dat de door Proximus voorgestelde engineeringsregels, die rekening houden met de capaciteit die Proximus meent te moeten reserveren voor zijn toekomstige behoeften in verschillende omstandigheden (bijvoorbeeld afhankelijk van de voortgang van nieuwe FTTx-uitrolprojecten), aanvaardbaar waren.[474]

382. Ten tweede merkte het BIPT op dat Proximus mogelijk beschikt over ducts die nog niet zijn voorzien van subducts. Het BIPT was van oordeel dat een uitbreiding van de reikwijdte van de toezegging tot alle ducts (ongeacht of zij al dan niet met subducts zijn uitgerust) een aanzienlijke verbetering van de voorgestelde toezegging zou kunnen vormen.[475]

383. Ten derde stelde het BIPT vast dat de door Proximus voorziene standaardoplossing bestond uit een omleiding (by-pass) van zijn manholes, wat het gebruik van zogenaamde 'Y-branches' vereiste, ongeacht of een derde operator de manholes van Proximus wenste te doorkruisen dan wel toegang wenste te verkrijgen tot de ducts via zijn eigen manholes (bijvoorbeeld om over een flexibel toegangspunt te beschikken of er apparatuur te plaatsen). Het BIPT was van oordeel dat deze oplossing duurder en minder optimaal zou kunnen blijken dan andere oplossingen, zoals een doorgang doorheen de manholes van Proximus of een interconnectie tussen de manhole van Proximus en die van de toegangsverzoeker. Het BIPT heeft bijgevolg aanbevolen dat Proximus zich ertoe verbindt zoveel mogelijk de eenvoudigste oplossing te verkiezen.[476]

---

[471] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 118.
[472] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 119.
[473] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 121.
[474] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 126.
[475] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 116.
[476] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 117.

384. Tot slot benadrukte het BIPT dat het wenselijk zou zijn dat Proximus zich ertoe verbindt tegemoet te komen aan redelijke verzoeken (voor zover verenigbaar met de veiligheidsvereisten) van toegangsafnemers die bepaalde werkzaamheden in het kader van de toegang tot ducts zelf wensen uit te voeren. Het gebruik van een systeem van gecertificeerde technici, dat reeds in het verleden voor andere prestaties werd toegepast, zou in dit verband een geloofwaardige optie vormen, aangezien dit de toegangsafnemer meer autonomie biedt en de noodzaak vermindert om de wholesaledienstverlener voor dergelijke werkzaamheden te vergoeden.[477]

Aangaande transparantie

385. Het BIPT was van oordeel dat de invoering van een geautomatiseerd proces waarmee voorlopige informatie kan worden verstrekt over de aanwezigheid en de ligging van beschikbare subducts binnen een termijn van negen maanden na de aanneming van de Beslissing, een aanzienlijke vooruitgang vormde ten opzichte van de bestaande situatie. Het BIPT was evenwel van mening dat de transparantie nog verder kon worden verbeterd, met name door toegangszoekers een meer globaal overzicht te geven van de beschikbare ducts/subducts en minstens van de bestaande ducts/subducts. Volgens het BIPT zou een dergelijke transparantie zowel de preliminaire verificatiefase als de planning van de uitrol door de toegangszoeker moeten vergemakkelijken.[478]

Aangaande het moratorium van één jaar

386. Het BIPT merkte op dat een gelijkaardige bepaling momenteel reeds bestaat in het kader van de huidige regulering inzake hoogwaardige toegang.[479] Deze bepaling laat Proximus toe een moratorium van maximaal twee jaar toe te passen op de toegang tot nieuw aangelegde ducts, om alternatieve operatoren ertoe aan te zetten hun eigen ducts en glasvezel gelijktijdig aan te leggen met de door Proximus uitgevoerde werkzaamheden, op voorwaarde dat Proximus voldoende transparantie biedt over zijn toekomstige werkzaamheden. In de praktijk werden dergelijke transparantiemaatregelen evenwel niet door Proximus ingevoerd en werd het moratorium nooit toegepast. Hoewel Proximus geen specifieke maatregelen voorstelde in zijn toezeggingen om de transparantie met betrekking tot zijn civieltechnische werken te vergroten, was het BIPT van oordeel dat het nuttig kon zijn een stimulans te behouden om operatoren ertoe aan te zetten synergieën tot stand te brengen. Het BIPT achtte een moratorium daarom relevant, op voorwaarde dat de duur ervan niet meer dan één jaar bedraagt, hetgeen overeenkwam met het voorstel van Proximus.[480]

Aangaande het niveau van de toegangstarieven

387. Het BIPT betwist de redelijkheid op korte termijn van de expliciet vastgelegde waarden voor bepaalde parameters die worden gebruikt om de terugkerende tarieven vast te stellen niet, maar merkte op dat een rigide vastlegging van deze parameterwaarden moeilijk verenigbaar leek met de bijzonder lange duur van de toezeggingen.[481]

---

[477] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 133.
[478] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 124.
[479] Besluit van de Raad van het BIPT van 13 december 2019 – Analyse van de markt voor hoogwaardige toegang 2019. Zie meer specifiek paragrafen 530 en 540.
[480] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 122.
[481] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 128.

388. Het BIPT voegde daaraan meer in het algemeen toe dat de door Proximus voorgestelde tarieven niet konden worden getoetst aan de resultaten van een kostenmodel en dat internationale vergelijkingen moeilijk waren, met name wegens de aanwezigheid – of afwezigheid – van historische infrastructuren die volledig of grotendeels zijn afgeschreven, alsook wegens verschillen in operationele oplossingen of prijsstructuren.[482]

389. Het BIPT was dan ook van oordeel dat het wenselijk was dat de Monitoring Trustee, indien nodig, zou kunnen vaststellen dat het niveau van de maandelijkse vergoedingen van het PRODA-aanbod in de komende jaren opnieuw moet worden onderzocht, teneinde ervoor te zorgen dat zij de kosten van een efficiënte dienstverlening blijven weerspiegelen, zonder daarbij de redelijkheid van de voorgestelde maandelijkse vergoedingen op korte termijn te betwisten.[483] Wat het PROSA-aanbod betreft, merkte het BIPT op dat de situatie complexer was vanwege de specifieke regels inzake beschikbaarheid en reservering, de aanwezigheid van ducts die niet met subducts zijn uitgerust en de grotere variatie aan configuraties. Om die redenen was het BIPT van oordeel dat de regels die gelden voor het PRODA-aanbod mogelijk niet rechtstreeks kunnen worden toegepast op het PROSA-aanbod, waardoor een diepgaander onderzoek van de situatie noodzakelijk is, bijvoorbeeld voor wat betreft de verdeelsleutels voor de kosten tussen Proximus en de toegangszoekers.[484]

390. Wat de eenmalige tarieven betreft, was het BIPT van oordeel dat op kortere termijn een diepgaand onderzoek noodzakelijk was, gelet op het ontbreken van gedetailleerde informatie over de onderliggende kosten en van voldoende praktijkervaring, alsook het feit dat (i) bepaalde processen nog moesten worden aangepast naar aanleiding van de invoering van de IT-toepassing, en (ii) op het ogenblik waarop het zijn Opmerkingen formuleerde, nog werd gediscussieerd over aanpassingen aan de technische of operationele oplossingen. Het BIPT concludeerde dat het op dat moment niet in staat was om het redelijke karakter van deze tarieven te beoordelen.[485]

391. Voor wat betreft het niveau van de tariefindexering wordt verwezen naar paragrafen 353 en 354 van de Beslissing hierboven.[486]

VIII.3.2.c Toezegging om passieve toegang te bieden tot terminerende verticale bekabeling binnen MDU's in A-zones

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

392. Orange Belgium was van oordeel dat de voorgestelde toezegging in beginsel positief was, maar uitte twijfels over de praktische uitvoerbaarheid ervan, met name vanwege de verplichte tussenkomst van een installateur van Proximus en het feit dat de technische specificaties nog zeer algemeen waren geformuleerd.[487]

[482] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 129.
[483] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 130.
[484] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 131.
[485] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 132.
[486] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 134.
[487] Antwoord van Orange Belgium op de Marktbevraging, vraag 2.

ii) Opmerkingen van het BIPT

393. Het BIPT was van oordeel dat de voorgestelde toezegging een passend niveau van transparantie en non-discriminatie kon waarborgen.[488]

394. Het BIPT merkte op dat het door Proximus voorgestelde toegangspunt overeenstemde met het toegangspunt dat het BIPT had aanbevolen in zijn mededeling van 13 juli 2023 betreffende de toegang tot het eerste concentratiepunt op de Belgische vaste netwerken,[489] en herinnerde eraan dat de toezegging van Proximus geen afbreuk deed aan artikel 28 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.[490]

395. Het BIPT verduidelijkte dat het billijkheidsbeginsel inzake tarieven impliceert dat een toegangsverzoeker gedeeltelijk wordt terugbetaald wanneer een andere operator toegang vraagt tot dezelfde MDU.[491] Het BIPT verzocht Proximus bovendien om in zijn toezeggingen te verduidelijken dat de aanpassingskosten van de in een gebouw geïnstalleerde distributieapparatuur eveneens (minstens gedeeltelijk) ten laste van Proximus moeten komen.[492]

396. Voor wat betreft het niveau van de tariefindexering wordt verwezen naar paragrafen 353 en 354 van de Beslissing hierboven.[493]

VIII.3.2.d Toezegging om stand-alone toegang aan te bieden tot de dropkabel in B-zones

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

397. Eurofiber was van oordeel dat dergelijke toegang zou bijdragen tot het stimuleren van de mededinging, maar vroeg zich af waarom het desbetreffende toegangsaanbod pas na de vaststelling van de Beslissing zou worden goedgekeurd, waardoor het zich bij gebrek aan voldoende zicht op de procedurele, technische en tarifaire aspecten van het aanbod niet over deze kwestie kon uitspreken.[494]

ii) Opmerkingen van het BIPT

398. Het BIPT was van oordeel dat de toezegging in beginsel aanvaardbaar was,[495] en merkte op dat het door Proximus voorgestelde toegangspunt in overeenstemming was met het toegangspunt dat het BIPT had aanbevolen in zijn mededeling van 13 juli 2023 betreffende de toegang tot het eerste concentratiepunt op de Belgische vaste netwerken. Het herinnerde er tevens aan dat de toezegging van Proximus geen afbreuk deed aan artikel 28 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.[496]

---

[488] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 141.
[489] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 137.
[490] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 139.
[491] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 143.
[492] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 144.
[493] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 146.
[494] Antwoord van Eurofiber op de Marktbevraging, pgs. 4-5.
[495] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 151.
[496] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 148.

399. Wat meer bepaald de MDU's betreft, benadrukte het BIPT dat indien er oplossingen van het BDFO-type worden ingevoerd in de dekkingszone van het P2P-netwerk van Fiberklaar, de BDFO zou moeten overeenstemmen met het eerste concentratiepunt. Dit impliceert dat Fiberklaar in voorkomend geval toegang tot dat punt moet verlenen overeenkomstig voornoemd artikel 28.[497]

400. Voor wat betreft het niveau van de tariefindexering wordt verwezen naar paragrafen 353 en 354 van de Beslissing hierboven.[498]

VIII.3.2.e Toezegging om colocatiediensten aan te bieden

401. In zijn Opmerkingen achtte het BIPT de toezegging van Proximus om toegang tot zijn gebouwen te blijven verlenen onder de voorwaarden van zijn bestaande referentieaanbod, toereikend.[499]

VIII.3.2.f Toezegging om Ethernettransportdiensten aan te bieden

402. In zijn Opmerkingen wees het BIPT erop dat de toezeggingen van Proximus inzake regionaal Ethernettransport verwezen naar de verschillende tarieven die op dat moment van toepassing waren voor het Bitstream PON-aanbod, maar dat deze tarieven in 2015 werden goedgekeurd,[500] en dat er zich sindsdien belangrijke ontwikkelingen hadden voorgedaan, met name wat betreft de structuur, de technologie en capaciteit van het Proximus-transportnetwerk.[501] Wat de tarieven voor lokaal Ethernettransport betreft, stelde het BIPT vast dat Proximus een voorstel hernam dat eerder aan het BIPT was voorgelegd, maar waarvan het BIPT slechts akte had genomen.[502] Zonder de billijkheid van dit voorstel op korte termijn in vraag te stellen, was het BIPT dan ook van oordeel dat het passend zou zijn dat de Monitoring Trustee, in voorkomend geval, een noodzaak kan vaststellen om de tarieven voor Ethernettransport in de komende jaren te herzien.[503]

403. Daarnaast stelde het BIPT vast dat, gelet op het beperkte gewicht van Ethernettransport ten opzichte van toegang, er geen belangrijke bezwaren bestonden tegen het feit dat de tarieven voor Ethernettransport zouden worden onderworpen aan een billijkheidsbeginsel en niet aan een kostengeoriënteerd beginsel.[504]

404. Voor wat betreft het niveau van de tariefindexering wordt verwezen naar paragrafen 353 en 354 van de Beslissing hierboven.[505]

---

[497] *Ibid.*
[498] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 152.
[499] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 153-154.
[500] Besluit van de Raad van het BIPT van 13 januari 2015 betreffende de tarifering van het "wholesalemulticastaanbod" en van het Ethernettransport voor de "BROBA"- en "WBA VDSL2"-aanbiedingen.
[501] Opmerkingen van het BIPT, paragraf 110.
[502] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 111.
[503] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 112.
[504] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 113.
[505] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 114.

VIII.3.2.g Toezegging om de continuïteit van de verstrekking van backhaulverbindingen te waarborgen

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

405. Orange Belgium verwelkomde de toezegging van Proximus om een backhaul-aanbod te blijven verstrekken op commerciële basis, gebaseerd op het huidige BROTSOLL-referentieaanbod en gekoppeld aan een billijke tarifering, ingeval de markt voor specifieke capaciteit op wholesaleniveau tijdens de looptijd van de Unilaterale Toezeggingen zou worden gedereguleerd.[506]

406. Eurofiber benadrukte dat het positief was dat de partijen over dit punt kennelijk geen exclusieve overeenkomst hadden gesloten, aangezien dit essentieel was om alternatieve operatoren de mogelijkheid te bieden om backhauldiensten te blijven aanbieden op een economisch rendabele basis. Wat de toezegging zelf betreft, voegde Eurofiber eraan toe dat het, gelet op de aanwijzing van Proximus als operator met aanmerkelijke marktmacht op de markt voor specifieke capaciteit op wholesaleniveau, belangrijk was dat de BMA hierop nauwgezet toezicht zou blijven uitoefenen.[507]

ii) Opmerkingen van het BIPT

407. Het BIPT was van oordeel dat de voorgestelde toezegging toereikend was.[508]

VIII.3.2.h Toezegging om de aanbiedingen voor toegang tot de kopernetwerken te handhaven tot de buitengebruikstelling

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

408. Citymesh/edpnet wenste in het bijzonder bezwaar te maken tegen de invoering van een automatisch jaarlijks indexeringsmechanisme, aangezien deze een basisprincipe van de wholesalerelatie met Proximus zou wijzigen. Tot dusver voorzag die relatie immers niet in een mechanisme van automatische indexering. Volgens Citymesh/edpnet zou dit bovendien een rechtstreekse en negatieve impact hebben op de concurrentiepositie van onafhankelijke operatoren. Citymesh/edpnet stelde dat dergelijke indexering gedurende de voorbije 25 jaar bewust niet werd toegepast in wholesaletoegangsovereenkomsten.[509]

ii) Opmerkingen van het BIPT

409. Het BIPT wees er vooreerst op dat het aanbod van ontbundelde kopertoegang van Proximus op nationaal niveau nog slechts een marginaal aantal wholesalelijnen vertegenwoordigde (minder dan 1000 lijnen), terwijl het aanbod van Bitstreamtoegang via koper nog steeds van betekenis bleef (ongeveer [50.000 – 100.000] lijnen).[510]

410. Voor wat betreft VULA, wordt verwezen naar paragraaf 364 van de Beslissing hierboven.[511]

---

[506] Antwoord van Orange Belgium op de Marktbevraging, vraag 2.
[507] Antwoord van Eurofiber op de Marktbevraging, pgs. 7-8.
[508] Opmerkingen van het BIPT, paragrafen 159, 160 en 164.
[509] Antwoord van Citymesh/edpnet op de Marktbevraging, pg. 3.
[510] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 94.
[511] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 95-96.

411. Tot slot was het BIPT van oordeel dat het niet noodzakelijk gerechtvaardigd was om op wholesalediensten via het kopernetwerk (die geen significante toekomstige investeringen meer generen) hetzelfde indexeringsmechanisme toe te passen als dat voorzien voor het glasvezelnetwerk. Het concludeerde dan ook dat het aangewezen zou kunnen zijn de indexering van de maandelijkse vergoedingen te beperken tot de zones waar daadwerkelijk een glasvezelalternatief beschikbaar is.[512]

VIII.3.2.i Toezegging om geen margin squeeze toe te passen

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

412. Orange Belgium was van oordeel dat er enige onduidelijkheid kon blijven bestaan over de toezegging om geen margin squeeze toe te passen, gelet op de complexiteit van de geografische afbakening van de markt waarmee rekening moet worden gehouden. Orange Belgium stelde daarom voor om meer duidelijkheid te verschaffen over de wijze waarop deze toets in de toekomst zal worden toegepast.[513]

ii) Opmerkingen van het BIPT

413. Voor dit punt wordt verwezen naar Deel VIII.3.1.c ii).

VIII.3.3 Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet

VIII.3.3.a Toezegging om actieve toegangsdiensten aan te bieden op het HFC-netwerk van Wyre

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

414. Orange Belgium gaf aan dat de voorgestelde tariefvoorwaarden op korte termijn relevant leken, dankzij het aan Wyre opgelegde tariefplafond voor de lagere snelheidscategorieën tot juni 2029. Het gebruik van het HFC LTP Model van Wyre, in combinatie met een eenmalige verhoging van 10% van het plafond voor de wholesale-ARPU op 1 juli 2029 en de daaropvolgende indexering, deed volgens Orange Belgium evenwel bezorgdheden rijzen op middellange en lange termijn.[514]

415. De Marktbevraging bracht tevens bezorgdheden aan het licht over het 'Tier-to-Spec Model' dat de evolutie van de aan elke categorie gekoppelde snelheidsprofielen bepaalt, nu niet kon worden uitgesloten dat dit model gebaseerd is op parameters die door Wyre op subjectieve wijze worden vastgesteld, zonder dat hierover transparantie wordt geboden aan de wholesaleklanten.

416. Tot slot bracht de Marktbevraging eveneens bezorgdheden aan het licht met betrekking tot het ontbreken van een mechanisme dat Wyre ertoe zou aanzetten zijn HFC-netwerk in de C-zones verder te moderniseren. Userbase.be merkte in dat verband op dat het positief was dat ook andere operatoren dan Telenet toegang zouden krijgen tot het HFC-netwerk van Wyre in de C-zones, op voorwaarde evenwel dat dit netwerk op versnelde en prioritaire wijze wordt gemoderniseerd.[515]

---

[512] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 100.
[513] Antwoord van Orange Belgium op de Marktbevraging, vraag 10.
[514] Antwoord van Orange Belgium op de Marktbevraging, pg. 2.
[515] Antwoord van Userbase.be op de Marktbevraging, pg. 3.

ii) Opmerkingen van het BIPT

417. Het BIPT stelde vast dat het HFC-netwerk van Wyre geen lokale toegang mogelijk maakte, noch op passieve noch op actieve basis, en was van oordeel dat de door Wyre aangeboden centrale actieve toegang over zijn volledige HFC-netwerk in dat opzicht toereikend was.[516]

418. Het BIPT betreurde evenwel dat geen toezegging was opgenomen om in de C-zones de DOCSIS 4.0-technologie uit te rollen, die de huidige DOCSIS 3.1-technologie zal opvolgen. In de mate dat Wyre daar op termijn over een infrastructuurmonopolie zou beschikken, zou dit volgens het BIPT zijn investeringsprikkels kunnen verminderen. Het BIPT preciseerde evenwel dat deze vaststelling kon genuanceerd worden gelet op de compenserende afnemersmacht waarover de wholesaleklanten (Telenet, Proximus en Orange) mogelijk beschikken.[517]

419. Daarnaast heeft het BIPT, na vergelijking van de voorgestelde tarieven met (i) de tarieven die van toepassing zijn krachtens de bestaande regulering, en (ii) de tarieven voor centrale glasvezeltoegang, geoordeeld dat het niveau van de voorgestelde HFC-tarieven op het eerste gezicht billijk was.[518] Het BIPT stelde voorts dat het geen grote problemen vaststelde met de methodologische benadering die Wyre had gevolgd om zijn tariefvoorstel te bepalen. Die zogenaamde *top-down* benadering verschilde echter aanzienlijk van de *bottom-up* benadering die het BIPT tot dan toe had gehanteerd om HFC-tarieven vast te stellen in het kader van *ex ante*-regulering. Het BIPT verduidelijkte dat de *bottom-up* benadering, die uitgaat van een optimale dimensionering van de vereiste middelen op basis van een bepaald vraagvolume, doorgaans wordt aanbevolen in de regulering van elektronische communicatie. Deze benadering geeft immers een relevant 'build-or-buy'- signaal op basis van de kosten die een efficiënte operator draagt en kan bovendien de informatieasymmetrie tussen de gemodelleerde operator en de regulator ten minste gedeeltelijk corrigeren.[519]

420. Het BIPT benadrukte bovendien dat de wijze waarop de activa in het model van Wyre werden afgeschreven eveneens afweek van zijn gebruikelijke praktijk. Wyre maakte namelijk gebruik van een versnelde afschrijvingsmethode voor activa die verband houden met de ontmanteling van het HFC-netwerk, terwijl het BIPT doorgaans afschrijvingsmethoden hanteert die zijn gebaseerd op de economische levensduur van de activa (zoals economische afschrijving).[520]

421. Het BIPT was dan ook van oordeel dat het passend zou zijn dat de Monitoring Trustee, indien nodig, een noodzaak zou kunnen vaststellen tot herziening van het HFC-tarief in de komende jaren, zonder daarbij de redelijkheid van het tariefvoorstel van Wyre op korte termijn te betwisten en rekening houdend met de lange gebruiksduur van het HFC LTP Model. Dit zou de Monitoring Trustee onder meer in staat stellen de resultaten van de *top down*-benadering te vergelijken met die van een *bottom-up*-benadering[521] en na te gaan of de kostenhypothesen waarop de HFC-tarieven zijn gebaseerd, in overeenstemming zijn met de werkelijkheid van de investeringen.[522]

---

[516] Opmerkingen van het BIPT, paragrafen 178 en 179.
[517] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 180.
[518] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 182.
[519] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 183.
[520] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 184.
[521] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 185.
[522] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 180.

422. Voor wat betreft het niveau van de indexering van de tarieven wordt verwezen naar paragrafen 353 en 354 van de Beslissing hierboven.[523]

VIII.3.3.b Toezegging om diensten van passieve FTTx-toegang aan te bieden in A-zones

423. In zijn Opmerkingen oordeelde het BIPT dat de toezegging om derde operatoren een passieve toegang tot FTTx aan te bieden in de A-zones, toereikend was.[524] Het stelde daarnaast vast dat Wyre zich er weliswaar niet toe verbond een actieve wholesaledienst aan te bieden, maar dat een dergelijk aanbod door Proximus zou worden verstrekt in het kader van zijn Unilaterale Toezeggingen.[525] Het BIPT achtte eveneens de voorgestelde tariefbeginselen toereikend.[526]

424. Wat de publicatie van de Key Terms betreft, stelde het BIPT vast dat de toezegging van Wyre niet voldoet aan de gebruikelijke praktijken van transparantie die in de sector voor elektronische communicatie gebruikelijk zijn, namelijk de publicatie van een referentieaanbieding. Het BIPT merkte evenwel op dat de Key Terms de meest essentiële bepalingen bevatten die men normaliter in een referentieaanbieding zou aantreffen, dat Wyre deze niet buiten een specifieke herzieningsprocedure kon wijzigen en dat zij integraal deel uitmaakten van de Modelovereenkomst. Het BIPT concludeerde dan ook dat deze toezegging toereikend was.[527]

425. Wat de prijs van passieve FTTx-toegang (inclusief de huur van de dropkabel) betreft, merkte het BIPT op dat Wyre voorstelde zijn catalogusprijs te verlagen en een systeem van beperkingen van kortingen in te voeren. Hoewel het BIPT de verlaging van de catalogusprijs positief onthaalde, gaf het aan zich in dit stadium niet te kunnen uitspreken over het redelijke karakter van het voorgestelde tarief, aangezien het niet beschikte over een model dat representatief is voor de kosten van Wyre voor zijn FTTx-diensten.[528] Het BIPT was bovendien van oordeel dat de plafonnering van de kortingen een passende maatregel kon vormen, [VERTROUWELIJK – Commercieel gevoelige informatie]. Het voegde daaraan toe dat de controle op de naleving van dit plafond en van de voorwaarden die op de kortingen van toepassing zijn, mogelijk een specifieke monitoring vereisen.[529]

426. Voor wat betreft het niveau van de tariefindexering wordt verwezen naar paragrafen 353 en 354 van de Beslissing hierboven.[530]

VIII.3.3.c Toezegging om een stand-alone toegang aan te bieden tot de dropkabel in B-zones

427. Voor opmerkingen van Eurofiber over dit punt wordt verwezen naar paragraaf 396.

---

[523] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 186.
[524] Opmerkingen van het BIPT, paragrafen 166 en 167.
[525] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 168.
[526] Opmerkingen van het BIPT, paragrafen 172 en 173.
[527] Opmerkingen van het BIPT, paragrafen 169-171.
[528] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 174.
[529] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 175.
[530] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 177.

428. In zijn Opmerkingen was het BIPT van oordeel dat de toezegging in beginsel toereikend was, maar dat zij nog moest worden omgezet in een concreet aanbod, dat binnen de zes maanden na de aanneming van de Beslissing ter goedkeuring aan de Monitoring Trustee moest worden voorgelegd.[531]

VIII.3.3.d Toezegging aangaande non-discriminatie

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

429. Orange Belgium verwelkomde de toezegging aangaande non-discriminatie en stelde vast dat overgangsmaatregelen toelieten dat uit de voorgaande situatie voortvloeiende ongelijkheden behouden bleven tot eind 2026 en, voor bepaalde technische aspecten met gevolgen voor eindgebruikers, tot eind 2028. Orange Belgium benadrukte dat bij ontstentenis van bijkomende waarborgen een periode van meerdere jaren zou kunnen ontstaan waarin dergelijke asymmetrieën zouden kunnen voortbestaan, en verzocht bijgevolg om dit risico op proactieve wijze aan te pakken.[532]

ii) Opmerkingen van het BIPT

430. Het BIPT wenste de aandacht erop te vestigen dat Wyre reeds eerder met verschillende partijen (waaronder Telenet) toegangsovereenkomsten had gesloten voor dezelfde prestaties als die waarop de voorgestelde toezeggingen betrekking hebben (namelijk HFC- en FTTx-toegang), en dat de toegangsvoorwaarden of de formulering ervan konden verschillen tussen die overeenkomsten en de voorgestelde Toezeggingen, hetgeen aanleiding kon geven tot discriminatie. Het BIPT was van oordeel dat dergelijke verschillen, die potentieel discriminerend zijn, bij voorkeur uit de definitieve versie van de Toezeggingen moesten worden weggewerkt of, indien dat niet mogelijk zou zijn, nadien het voorwerp moesten uitmaken van specifieke monitoring.[533]

VIII.3.3.e Toezegging om geen margin squeeze toe te passen

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

431. Voor dit punt wordt verwezen naar Deel VIII.3.2.i i).

ii) Opmerkingen van het BIPT

432. Voor dit punt wordt verwezen naar Deel VIII.3.1.c ii).

VIII.3.3.f Ontbreken van een toezegging aangaande toegang tot (sub-)ducts in A-zones

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

433. DIGI Belgium betreurde het ontbreken van een toezegging van Wyre om toegang te verlenen tot zijn ducts, aangezien hierdoor een tweede potentiële bron van toegang tot passieve infrastructuren voor de markt verloren zou gaan.[534]

---

[531] Opmerkingen van het BIPT, paragrafen 187 en 188.
[532] Antwoord van Orange Belgium op de Marktbevraging, vraag 7.
[533] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 195.
[534] Antwoord van DIGI Belgium op de Marktbevraging, vraag 10.

ii) Opmerkingen van het BIPT

434. Het BIPT wees op het ontbreken van een toezegging van Wyre om toegang te verlenen tot zijn fysieke infrastructuur, in het bijzonder in de A-zones, waar de vooruitzichten voor infrastructuurconcurrentie het grootst zijn. Het BIPT achtte het wenselijk dat Wyre verduidelijkte welke voorwaarden het voornemens is toe te passen in het kader van de GIA.[535]

VIII.3.4 Problematieken in verband met de migratie van de ene technologie naar de andere

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

435. Citymesh/edpnet benadrukte dat het zijn klanten zou moeten migreren naar het HFC-netwerk van Wyre in de zones waar het kopernetwerk wordt uitgefaseerd en waar geen FTTx-netwerk beschikbaar zal zijn. Bij gebrek aan een duidelijke planning voor de afschakeling van het kopernetwerk en aan informatie over de zones waar al dan niet een FTTx-infrastructuur zal worden uitgerold, achtte Citymesh/edpnet het onmogelijk om de impact van deze evolutie op zijn businessplan volledig te beoordelen. Dit ondanks de aanzienlijke bijkomende kosten die het zou moeten dragen om (een deel van) zijn klantenbestand te blijven bedienen. Citymesh/edpnet stelde daarom dat Proximus zich ertoe moest verbinden om de fysieke migratie van koperklanten op het HFC-netwerk voor zijn rekening te nemen en voor deze operatie geen migratie- of installatiekosten aan te rekenen.[536]

ii) Opmerkingen van het BIPT

436. Het BIPT was van oordeel dat het nuttig zou zijn om duidelijke en billijke regels vast te stellen voor de verdeling van de kosten in alle denkbare migratiescenario's. Deze regels zouden met name betrekking moeten hebben op (i) de migratie van een Proximus-koperdienst naar een Proximus-FTTx-dienst in het gedeelte van de B-zones dat aan Wyre is toegewezen (aangezien de migratie van een Proximus-koperdienst naar een Proximus-FTTx-dienst in het gedeelte van de B-zones dat aan Fiberklaar is toegewezen reeds was geregeld), (ii) de migratie van een Proximus-koperdienst naar een Wyre HFC-dienst in de C-zones, en (iii) de migratie van een Wyre HFC-dienst naar een FTTx-dienst van Wyre in de A-zones, en van Wyre of Proximus in de B-zones.[537]

437. Het BIPT merkte bovendien op dat bepaalde alternatieve operatoren die gebruikmaakten van verschillende wholesaletoegangsaanbiedingen op het kopernetwerk van Proximus weliswaar baat konden hebben bij de toezegging van Wyre om toegang te verlenen tot zijn HFC-wholesalediensten, maar dat de migratie naar een HFC-wholesaledienst, gelet op hun omvang, een aanzienlijke technische of financiële impact kon hebben. Dit gold in het bijzonder voor operatoren die op dat moment afnemer waren van een doorverkoopdienst op koper en die op termijn zouden moeten migreren naar een centrale HFC-toegangsdienst. Het BIPT was dan ook van oordeel dat het passend zou zijn dat de Toezeggingen voor deze operatoren een oplossing bieden.[538]

438. Tot slot benadrukte het BIPT dat de migratie van koper- en HFC-netwerken naar FTTx-netwerken in de B-zones, evenals de migratie van het kopernetwerk naar het HFC-netwerk in de C-zones, tijdelijk

[535] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 193.
[536] Antwoord van Citymesh/edpnet op de Marktbevraging, pgs. 9-10.
[537] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 197.
[538] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 198.

zou kunnen leiden tot situaties waarin bepaalde gebruikers buiten het dekkingsgebied van respectievelijk de FTTx-netwerken (in de B-zones) of de HFC-netwerken (in de C-zones) vallen. Dit risico vloeit voort uit het feit dat de netwerkdekking aan het begin en aan het einde van het migratieproces niet volledig overeenstemt. Het BIPT heeft daarom aanbevolen dat de Partijen zich er minstens toe verbinden de betrokken gebruikers tijdig te informeren en hun een alternatieve verbindingsoplossing aan te bieden.[539]

VIII.3.5 Modaliteiten voor de uitvoering en de controle van de Initiële Toezeggingen

i) Opmerkingen van de respondenten op de Marktbevraging

Aangaande de inwerkingtreding van de toezeggingen

439. Orange Belgium wees op het risico dat, in de B-zones, de wederzijdse toegang tussen de Partijen in het kader van hun bilaterale overeenkomst effectief zou worden vóórdat derden toegang krijgen.[540]

Aangaande de duurtijd van de toezeggingen

440. DIGI Belgium was van oordeel dat de duur van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen en van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet met name het risico inhield dat (i) de huidige marktstructuur voor lange tijd zou worden bevroren, terwijl de markt zich midden in een technologische en concurrentiële transitie bevindt, en (ii) structureel mededingingsbeperkende voorwaarden zouden worden bestendigd doordat de positie van de historische operatoren voor een buitensporig lange periode zou worden verankerd. DIGI Belgium was van mening dat, gelet op deze omstandigheden, de duurtijd van deze toezeggingen aanzienlijk moest worden verkort of aan een verplicht periodiek herzieningsmechanisme moest worden onderworpen. DIGI Belgium was daarentegen van oordeel dat de duur van de Unilaterale Toezeggingen van Proximus moest worden verlengd, aangezien deze toezeggingen volgens haar geen vrijwillige concessies vormden, maar louter de omzetting waren van reeds bestaande reglementaire verplichtingen die Proximus niet zou hebben nageleefd, met name op het vlak van toegang tot passieve infrastructuren.[541]

441. Orange Belgium was van oordeel dat de respectieve looptijden van de Initiële Toezeggingen passend leken. Orange Belgium wierp evenwel de vraag op naar de mogelijke impact van de asymmetrie tussen de looptijd van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen (25 jaar) en die van de Initiële Unilaterale Toezeggingen (15 jaar) op de marktdynamiek.[542]

Aangaande de opvolging en de controle van de naleving van de toezeggingen

442. Testaankoop was van oordeel dat de voorgestelde toezeggingen op dit punt toereikend leken, maar dat nog moet blijken of dit in de praktijk daadwerkelijk het geval is.[543]

443. DIGI Belgium was van oordeel dat, om de daadwerkelijke doeltreffendheid van de Toezeggingen te waarborgen, het aangewezen leek te voorzien in een onafhankelijke externe audit om de gegevens,

[539] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 199.
[540] Antwoord van Orange Belgium op de Marktbevraging, vraag 1.
[541] Antwoord van DIGI Belgium op de Marktbevraging, vraag 5.
[542] Antwoord van Orange Belgium op de Marktbevraging, vraag. 5.
[543] Antwoord van Testaankoop op de Marktbevraging, vraag 6.

de kosten, de termijnen en de niet-discriminerende toepassing van de Toezeggingen te verifiëren. Daarnaast pleitte DIGI Belgium voor een verplichte driemaandelijkse monitoring, met gedetailleerde en openbaar gemaakte rapporten, evenals voor een mechanisme dat een snelle tussenkomst van de Monitoring Trustee of van de BMA mogelijk maakt, gekoppeld aan de mogelijkheid om bij niet-naleving onmiddellijk voorlopige maatregelen op te leggen.[544]

444. Citymesh/edpnet was van oordeel dat de aanwijzing van het BIPT als Monitoring Trustee, boven op zijn rol als regulator, het risico inhield dat de mogelijkheid van een dubbel escalatiemechanisme zou verdwijnen. Volgens Citymesh/edpnet zou de aanwijzing van een derde partij als Monitoring Trustee in dat verband een passende mitigerende maatregel kunnen vormen.[545]

445. Orange Belgium was van oordeel dat een versterkt toezicht door het BIPT, in zijn hoedanigheid als Monitoring Trustee, noodzakelijk was. Volgens Orange Belgium moest dit onder meer bestaan uit regelmatige en proactieve -tests via *mystery clients* met betrekking tot de bestel-, activerings- en installatieprocessen, evenals audits ter verificatie van de gelijkwaardigheid van de door Wyre gebruikte instrumenten, processen en gegevens ten aanzien van Telenet en de andere wholesaleklanten.[546]

Aangaande de herziening van de toezeggingen

446. Orange Belgium was van oordeel dat wholesaleklanten systematisch formeel bij het herzieningsproces van de Toezeggingen zouden moeten worden betrokken.[547]

447. Eurofiber was van oordeel dat de herzieningsclausule te ruim was geformuleerd en aanzienlijke juridische onzekerheid creëerde. Het verzocht daarom dat deze clausule enkel zou kunnen worden toegepast in geval van substantiële, objectief vastgestelde wijzigingen, na voorafgaande goedkeuring door de BMA en het BIPT en na een openbare raadpleging van de marktdeelnemers.[548]

ii) Opmerkingen van het BIPT

Aangaande de opvolging en de controle van de toezeggingen

448. Het BIPT was van oordeel dat het aangewezen was om het als Monitoring Trustee aan te wijzen, gelet op zijn technische expertise en de gelijkenissen tussen de voorgestelde Toezeggingen en de eerder door het BIPT opgelegde en geïmplementeerde correctiemaatregelen. Een dergelijke aanwijzing zou bovendien waarborgen dat deze opdracht volledig onafhankelijk en onpartijdig wordt uitgeoefend. Het BIPT herinnerde er in dit verband aan dat het onderworpen is aan strikte wettelijke vereisten inzake onpartijdigheid en onafhankelijkheid ten aanzien van alle actoren, zowel private als publieke.[549]

449. Het BIPT heeft aanvaard met name te worden belast met (i) het ontvangen van informatie of verslagen van de Partijen met betrekking tot de implementatie van de toezeggingen en, in

[544] Antwoord van DIGI Belgium op de Marktbevraging, vraag 6.
[545] Antwoord van Citymesh/edpnet op de Marktbevraging, pg. 16.
[546] Antwoord van Orange Belgium op de Marktbevraging, pg. 5 en vraag 1.
[547] Antwoord van Orange Belgium op de Marktbevraging, pg. 5 .
[548] Antwoord van Eurofiber op de Marktbevraging, pg. 8.
[549] Opmerkingen van het BIPT, paragrafen 83, 165 en 194.

voorkomend geval, het bezorgen van opmerkingen hieromtrent; (ii) ingeval van een geschil, het formuleren van een voorstel om het geschil op te lossen indien om een voorstel wordt verzocht, het deelnemen aan de verschillende fasen van de procedure voor het scheidsgerecht en het bijstaan van het scheidsgerecht op zijn verzoek; en (iii) het opstellen van een verslag ter attentie van het auditoraat wanneer de Partijen om een herziening van hun Toezeggingen vragen. Indien een dergelijke herziening bestaat uit wijzigingen van de referentieaanbiedingen van de Partijen, dient het BIPT bovendien te beoordelen of de voorgestelde wijzigingen van die aard zijn dat ze aan het auditoraat moeten worden voorgelegd.[550]

450. Het BIPT benadrukte dat de bevoegdheden die in de Toezeggingen werden vastgelegd onder meer de volledige toegang omvatten tot alle documenten, dossiers, technische informatie, evenals personeel, vestigingen en faciliteiten van de Partijen. Daarnaast omvatten zij de mogelijkheid om deel te nemen aan elke vergadering die verband houdt met de uitvoering van de Toezeggingen. Het BIPT zou bovendien beroep kunnen doen op gespecialiseerde externe adviseurs om het bij de uitvoering van zijn opdracht te ondersteunen. Tot slot stelde het BIPT vast dat de Partijen zich ertoe hadden verbonden om driemaandelijks verslag uit te brengen, waarbij de omvang van deze rapportering door het BIPT, handelend als Monitoring Trustee, kon worden aangepast.[551]

451. Het BIPT wenste eraan te herinneren dat zijn rol erin zou bestaan toezicht te houden op de naleving van de Toezeggingen en daarover verslag uit te brengen aan de BMA, en dat het uiteindelijk aan deze laatste toekomt om de nodige corrigerende maatregelen of bijsturende stappen te ondernemen.[552]

452. Gelet op de duur van de Toezeggingen heeft het BIPT aanbevolen dat de Beslissing zou voorzien in de mogelijkheid voor het BIPT om op eigen verzoek een einde te maken aan zijn opdracht, mits naleving van een opzeggingstermijn van twaalf maanden.[553]

453. Tot slot benadrukte het BIPT dat de naleving van de door de Partijen aangegane toezegging tot 'niet-omzeiling' ten volle wenste te controleren.[554]

Aangaande de herziening van de toezeggingen en de aanbiedingen

454. Het BIPT benadrukte dat het positief zou staan tegenover de mogelijkheid om gebruik te maken van (voorafgaande) raadplegingsprocedures die het in staat stellen de standpunten van verschillende marktspelers te verzamelen, bijvoorbeeld wanneer de Partijen hun Toezeggingen zouden willen aanvullen of hun referentieaanbiedingen zouden willen aanpassen.[555]

VIII.4 Beoordeling van de Initiële Toezeggingen

455. De auditeur heeft onderzocht of de door de Partijen voorgestelde Initiële Toezeggingen, en de voordelen die daaruit voortvloeien, passend en toereikend waren om de negatieve gevolgen voor de

[550] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 84.
[551] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 85.
[552] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 87.
[553] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 88.
[554] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 89.
[555] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 86.

mededinging te compenseren, gelet op de beginselen die in Deel VII hierboven zijn uiteengezet, de opmerkingen die in het kader van de Marktbevraging werden ontvangen en de Opmerkingen van het BIPT.

456. Om te beginnen heeft de auditeur de structuur van het tarifaire luik van de Gezamenlijke en Unilaterale Toezeggingen van de Partijen verwelkomd. Deze structuur steunt op een reeks tariefbeginselen waaraan de Partijen zich ertoe verbinden te voldoen, waarbij de door hen voorgestelde tarieven volgens hen waarborgen dat deze beginselen worden nageleefd.

VIII.4.1 Initiële Gezamenlijke Toezeggingen

VIII.4.1.a Toezegging met betrekking tot de uitrol van FTTx-netwerken in B-zones

i) Voorafgaande opmerkingen

457. De auditeur heeft vooreerst erkend dat de duplicatie van glasvezelnetwerken niet altijd levensvatbaar is, met name wanneer de uitrolkosten bijzonder hoog zijn en de bevolkingsdichtheid niet volstaat om operatoren op een voldoende wijze rendement op hun investering te waarborgen. In dergelijke omstandigheden kan een vorm van samenwerking gerechtvaardigd zijn. In dat verband heeft het BIPT getracht de zones te objectiveren waar infrastructuurconcurrentie kan worden verwacht en de zones waar samenwerking tussen operatoren kan worden overwogen met inachtneming van de mededingingsregels.[556] De resultaten van deze analyse hebben aangetoond dat in minder dichtbevolkte gebieden, zoals deze die de B-zones uitmaken, ofwel twee operatoren elk een glasvezelnetwerk kunnen uitrollen, maar dan met slechts een beperkte positieve rentabiliteit, ofwel één enkele operator een netwerk op rendabele wijze kan uitrollen. Het BIPT heeft daaruit geconcludeerd dat er een economisch belang bestaat bij de gezamenlijke uitrol van een glasvezelnetwerk door Fiberklaar en Wyre in dit soort zones.[557] Gelet op het voorgaande heeft de auditeur aanvaard dat het beginsel van een gedeelde investering in de uitrol van glasvezel in de B-zones gerechtvaardigd kan zijn.

458. De auditeur heeft er vervolgens aan herinnerd dat het Samenwerkingsproject een particulier initiatief vormt, waarvan de belangrijkste parameters uitsluitend door de Partijen zijn vastgesteld. Zij heeft dan ook benadrukt dat het verzoeken om één enkel netwerk uit te rollen dat het volledige

[556] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 49. Daartoe heeft het BIPT aan WIK consult de opdracht gegeven een studie uit te voeren. De resultaten van deze studie bevestigden dat de parallelle uitrol van twee FTTx-netwerken een aanzienlijke impact heeft op de rentabiliteit van de investeringen, met name in de gebieden met een lagere bevolkingsdichtheid op het Belgische grondgebied.

[557] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 51. Het BIPT heeft in de bijlage bij zijn e-mail van 16 juli 2026, met als titel "RE: MEDE-RPR-24/0001 - Clarification paragraphe 51 avis IBPT", verduidelijkt dat, uit de analyse die werd uitgevoerd aan de hand van het WIK-model en de gehanteerde hypotheses bleek dat de aan Wyre toegewezen zone op rendabele wijze door één enkele operator kon worden gedekt, terwijl de aan Fiberklaar toegewezen zone door twee operatoren op rendabele wijze kon worden gedekt. Het BIPT benadrukte evenwel dat het wiskundige model waarop de WIK-studie is gebaseerd geen rekening hield met de aanwezigheid van HFC-netwerken op nagenoeg het volledige Belgische grondgebied. Volgens het BIPT had de aanwezigheid van een HFC-netwerk tot gevolg dat de mogelijkheid voor een FTTx-operator om het kritische marktaandeel te behalen, namelijk het minimale marktaandeel dat vereist is om de investering in glasvezel rendabel te maken, werd beperkt. Het BIPT merkte op dat Wyre in de B-zones beschikte over een "netwerk"-marktaandeel van ongeveer [60-70]% (zijnde de som van de retailmarktaandelen van Telenet en Orange), wat overeenkwam met een "penetratiegraad" van [50-60]% voor Wyre alleen ([60-70]% × 85%). Het BIPT concludeerde daaruit dat de hoge penetratiegraad van Wyre het voor een concurrerende FTTx-operator moeilijker maakte om het kritische marktaandeel te behalen, dat werd geraamd op [30-40]% voor de Fiberklaar-zone en [40-50]% voor de Wyre-zone.

Vlaamse grondgebied zou bestrijken of om het aantal betrokken partijen binnen het Samenwerkingsproject uit te breiden, niet in het kader van de onderhavige zaak kunnen worden behandeld. In deze Beslissing wordt uitsluitend onderzocht of het Samenwerkingsproject verenigbaar is met het Mededingingsrecht.

ii) Aangaande de verbetering van de dekking en van het uitrolschema

459. De auditeur stelde vast dat het Samenwerkingsproject op basis van de door de Partijen publiek aangekondigde uitrolplannen (i) op termijn zou moeten leiden tot een glasvezeldekking in Vlaanderen die minstens 0,5 miljoen Homes Passed hoger ligt dan de dekking die op grond van de individuele uitrolambities van de Partijen kon worden verwacht, en (ii) een snellere uitrol mogelijk zou maken dan in het contrafeitelijke scenario.[558] Deze vaststelling wordt gedeeld door het BIPT (zie paragraaf 338 hierboven). In dit verband heeft de Europese Commissie in haar *Digital Decade 2025 Country Report* voor België opgemerkt dat het Samenwerkingsproject een positieve invloed kan hebben op het traject van de glasvezeluitrol in Vlaanderen, doordat het zowel het uitroltempo versnelt als de kwaliteit van de diensten verbetert.[559]

460. De auditeur was van oordeel dat deze ruimere en snellere uitrol de eindgebruikers ten goede kon komen door:

(i) De online-ervaring te verbeteren en de invoering van nieuwe technologieën te ondersteunen. Empirisch onderzoek toont immers aan dat toegang tot snellere en meer betrouwbare internetverbindingen de werkgelegenheid en de economische groei kan stimuleren, de productiviteit van werknemers en ondernemingen kan verhogen, de waarde van vastgoed kan doen toenemen en de onderwijsresultaten kan verbeteren;[560]

(ii) De uitrolwerken in de straten en op de gevels van gebouwen aanzienlijk te beperken en bijgevolg ook de hinder die daarmee gepaard gaat te verminderen;[561]

(iii) De administratieve lasten voor de lokale besturen te verminderen, aangezien slechts één van de Partijen verantwoordelijk zou zijn voor de coördinatie van de werkzaamheden met de overheden en voor het verkrijgen van de vereiste vergunningen;[562]

---

[558] Fiberklaar had de ambitie om tegen 2028 1,5 miljoen adressen in Vlaanderen te dekken (Fiberklaar, persbericht van 24 maart 2021, zie : https://www.fiberklaar.be/nl/nieuws/over-de-komst-van-fiberklaar), terwijl Wyre ernaar streefde tegen 2038 78% van zijn netwerkvoetafdruk (Telenet Groep, persbericht van 19 juli 2022, zie https://press.telenet.be/telenet-en-fluvius-bereiken-bindend-akkoord-over-samenwerking-rond-het-datanetwerk-van-de-toekomst).

[559] *Digital Decase 2025 Country Report – Belgium*, zie https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/belgium-2025-digital-decade-country-report, pgs. 7-8.

[560] Zie *Briglauer, Wolfgang, Jan Krämer en Nicole Palan, "Socioeconomic benefits of high-speed broadband availability and service adoption: A survey", Telecommunications Policy 48(7) (2024), 102808*, voor een overzicht van de economische literatuur over de effecten van de adoptie van breedbandinternet met hoge snelheid.

[561] Opmerkingen van het BIPT, paragraaf 46.

[562] E-mail van Wyre aan het auditoraat van 20 november 2024 met als onderwerp "MEDE-RPR-2024/0001", met als bijlage de presentatie "Assessment of the efficiencies resulting from the cooperation" van 18 november 2024.

(iv) De koolstofvoetafdruk te verkleinen, aangezien het vermijden van redundante infrastructuur zou leiden tot een beperktere uitrol van glasvezel, minder daarmee samenhangende werkzaamheden en, op operationeel vlak, een lager onderhouds- en elektriciteitsverbruik.[563]

iii) Aangaande de communicatie naar het publiek

461. De auditeur stelde vast dat de in de B-zones uitgerolde FTTx-netwerken zouden openstaan voor alle operatoren en dat de Partijen in de Samenwerkingsovereenkomst waren overeengekomen dat zij zich er elk toe zouden verbinden om in de B-zones geen enkel merkelement aan te brengen op hun FTTx-netwerkinfrastructuur dat eindgebruikers zou kunnen sturen naar één van hun wholesaleklanten (met inbegrip van henzelf in geval van zelfvoorziening), teneinde te vermijden dat ten opzichte van andere wholesaleklanten een concurrentieel voordeel zou worden verleend of verkregen. [564]

VIII.4.1.b Toezegging om diensten voor passieve toegang tot FTTx-netwerken aan te bieden in B-zones

i) Aangaande de technische en tarifaire toegangsvoorwaarden

462. De auditeur was van oordeel dat het voorgestelde MRC-niveau van 20 euro (referentiejaar 2024) billijk en redelijk was, aangezien dit bedrag binnen de vork valt die de auditeur in 2024 geschikt had geacht om de voordelen van de samenwerking te weerspiegelen (zie Deel VII.5.2.b i) hierboven) . Zij stelde tevens vast dat het BIPT deze beoordeling deelde. Het BIPT benadrukte meer bepaald dat het voorgestelde MRC-niveau de hogere take-up graad weerspiegelde die op termijn kon worden verwacht op de in samenwerking uitgerolde FTTx-infrastructuur.[565] De auditeur voegde hieraan toe dat de voorgestelde tariefverlaging van ongeveer 30% ertoe kon bijdragen de tarieven voor breedbandtoegang in België te doen dalen.

463. Wat het voorgestelde indexeringsmechanisme betreft, dat tot doel had de evolutie te weerspiegelen van de kosten die de netwerkoperator maakt voor de levering van de toegangsdienst, was de auditeur van oordeel dat het aangewezen was te verduidelijken dat de daaruit voortvloeiende aanpassingen een integraal onderdeel van het toegangstarief zouden vormen en als zodanig onderworpen zouden zijn aan het toezicht van de Monitoring Trustee.

464. Met betrekking tot de afstemming van de SLA's in de referentieaanbiedingen van de Partijen stelde de auditeur vast dat de Partijen reeds voor de Marktbevraging aanzienlijke inspanningen hadden geleverd om hun respectieve serviceniveaus op elkaar af te stemmen. Niettemin identificeerde de auditeur drie belangrijke verschillen die door de Partijen konden worden aangepakt: (i) het ontbreken van Enhanced/Premium SLA's bij Wyre; (ii) het feit dat Fiberklaar voor de herstellingstermijnen een "stop-the-clock"-mechanisme hanteerde, terwijl Wyre een "reset-the-clock"-mechanisme toepaste; en (iii) het feit dat Fiberklaar de mogelijkheid bood om een *partner-install*-model (vergelijkbaar met een *single-visit*-model) te ontwikkelen, terwijl Wyre geen vergelijkbare optie aanbood voor zijn FTTx-netwerk. Wat dit laatste punt betreft, was de auditeur van oordeel dat een dergelijk model gunstig zou zijn voor de operatoren die actief zijn op het netwerk van Wyre, aangezien het wholesaleklanten in staat zou stellen om de installatie en het herstel van de FTTx-

[563] Deel 5.8 van het Grant Thornton-rapport.
[564] Deel 26.9 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[565] Zie paragraaf 359 *supra.*

dropkabel rechtstreeks te beheren, en aldus een daadwerkelijke concurrentie op dit vlak zou bevorderen.

465. Daarnaast stelde de auditeur zich vragen bij de noodzaak van de leerperiode van één jaar die in bepaalde SLA's van Wyre en Fiberklaar was opgenomen. De auditeur was dan ook van oordeel dat het aangewezen was de Partijen te verzoeken hiervoor een rechtvaardiging te geven.

ii) Aangaande het ontbreken van een aanbod voor toegang tot ducts

466. In de eerste plaats stelde de auditeur vast dat passieve toegang aan derde operatoren een grote mate van vrijheid en flexibiliteit biedt bij de ontwikkeling van hun aanbiedingen, waardoor zij over meer innovatie- en differentiatiemogelijkheden beschikken dan bij actieve toegang. De auditeur merkte eveneens op dat, volgens het BIPT, toegang tot ducts geen significante meerwaarde lijkt te bieden op het vlak van flexibiliteit, onafhankelijkheid en innovatievermogen ten opzichte van de in de Toezeggingen voorgestelde passieve toegang.[566] De auditeur was dan ook van oordeel dat de toezegging om passieve toegangsdiensten aan te bieden tot de FTTx-netwerken in de B-zones, derde operatoren die op grotere schaal willen investeren, kan ondersteunen, doordat zij hun activiteiten kunnen uitbreiden op basis van passieve toegangsaanbiedingen die ook de zones met gemiddelde bevolkingsdichtheid bestrijken. Dit zou de concurrentie ten goede kunnen komen en uiteindelijk voordelen kunnen opleveren voor de consumenten en eindgebruikers.

467. In de tweede plaats stelde de auditeur vast dat een operator die fysieke infrastructuur bezit of controleert, overeenkomstig artikel 3, vijfde lid, f) van de GIA met name toegang tot bepaalde infrastructuren kan weigeren in het geval dat: *"de beschikbaarheid van levensvatbare alternatieve middelen voor passieve fysieke wholesaletoegang tot elektronischecommunicatienetwerken, die geschikt zijn voor het aanbieden van VHC-netwerken en onder billijke en redelijke voorwaarden worden aangeboden door dezelfde netwerkexploitant".*

468. Gelet op het voorgaande en op basis van een vergelijkbare redenering, achtte de auditeur de door de Partijen verdedigde benadering aanvaardbaar, waarbij zij er in het kader van de onderhavige zaak en op proactieve wijze van afzien toegang tot hun ducts aan te bieden in alle B-zones, maar wel billijke en redelijke voorwaarden voor passieve toegang in die zones aanbieden. Ten slotte werd, om elke mogelijke onduidelijkheid uit te sluiten, verduidelijkt dat de voorgestelde Toezeggingen gelden onverminderd de toepassing van de GIA.

469. Bovendien merkte de auditeur op dat volgens het BIPT toegang tot ducts een vorm van netwerkduplicatie vormt die een negatieve impact kan hebben op glasvezelinvesteringen. In dat verband verduidelijkte het BIPT dat een derde operator die toegang zou krijgen tot de ducts van de Partijen in de B-zones, (i) niet zou bijdragen aan de dekking van bepaalde door Fiberklaar en Wyre gedragen kosten (zoals de kosten verbonden aan de glasvezel en de bouw van de POP's), en (ii) niet zou bijdragen aan de volledige terugverdiening van de door Fiberklaar of Wyre gedane investeringen, aangezien niet overal bruikbare ducts beschikbaar zijn. Dit zou mechanisch leiden tot een lagere take-up graad van het netwerk.[567] Het BIPT wees er in dit verband op dat ook overweging 22 van de GIA

[566] Bijlage bij de e-mail van het BIPT van 16 juli 2026, met als onderwerp 'RE: MEDE-RPR-24/0001 - Clarification paragraphe 51 avis IBPT'.
[567] *Ibid.*

erkent dat, wanneer een netwerkoperator reeds passieve wholesaletoegang tot elektronische communicatienetwerken verleent die tegemoetkomt aan de behoeften van de toegangszoeker, toegang tot de onderliggende fysieke infrastructuur een negatieve invloed kan hebben op zijn economisch model en op zijn investeringsstimulansen.[568]

iii) Aangaande de begunstigden van toegang

470. De auditeur bevestigde dat de Toezeggingen van de Partijen in het algemeen zakelijke klanten niet uitsluiten van hun toepassingsgebied.

VIII.4.1.c Toezegging om geen margin squeeze toe te passen

471. De auditeur verwelkomde de toezegging van de Partijen om zich te onthouden van prijsafspraken die zouden kunnen leiden tot een margin squeeze tussen de wholesale- en retailprijzen, en aldus te voorkomen dat derde operatoren op retailniveau van de markt zouden worden uitgesloten. De auditeur sloot zich evenwel aan bij de bezorgdheden die door de respondenten van de Marktbevraging werden geuit over het ontbreken van een overgangsmechanisme dat de naleving van de toezegging om geen margin squeeze toe te passen zou waarborgen in geval van de komst van een nieuwe meerderheidsaandeelhouder.

VIII.4.1.d Toezegging aangaande de uitwisseling van informatie tussen Fiberklaar en Wyre

472. De auditeur stelde vast dat de Partijen geen toezeggingen hadden aangeboden die waarborgen dat de uitwisseling van informatie tussen hen strikt beperkt blijft tot hetgeen objectief noodzakelijk en evenredig is voor de uitvoering van hun overeenkomsten, noch dat de vereiste informatiebarrières zouden worden ingevoerd.

VIII.4.1.e Conclusie

473. Gelet op het voorgaande was de auditeur van oordeel dat de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen op bepaalde punten moesten worden verbeterd, zodat de voorgestelde toegangsvoorwaarden voor toegang tot de in de B-zones uitgerolde FTTx-netwerken als FRAND konden worden beschouwd en van die aard zouden zijn dat zij een daadwerkelijke mededinging op de betrokken wholesale- en retailmarkten mogelijk maken.

VIII.4.2 Initiële Unilaterale Toezeggingen Proximus

VIII.4.2.a Toezegging om diensten van actieve FTTx-toegang aan te bieden

474. De auditeur was van oordeel dat de toezegging van Proximus om actieve toegangsdiensten (Bitstream) te verstrekken op zijn P2MP-netwerk, evenals op de netwerken van Fiberklaar, Unifiber, GoFiber en Wyre, en op elk ander netwerk waartoe het in de toekomst toegang zou kunnen verkrijgen, van essentieel belang was. Het Bitstreamaanbod wordt immers intensief gebruikt door kleinere

[568] *Ibid.*

operatoren die zich op de retailmarkt wensen te positioneren, maar niet beschikken over de nodige investeringscapaciteit die daarvoor vereist is.

475. De auditeur was voorts van oordeel dat een vergelijking tussen de tarieven voor Bitstream via koper en Bitstream via glasvezel principieel bepaalde beperkingen vertoont. Ten eerste verschillen de kapitaal- en exploitatiekosten van beide technologieën. Ten tweede verschilt het niveau van de afschrijvingen. Ten derde zijn de Bitstreamdiensten via koper en via glasvezel niet onderworpen aan dezelfde tariefbeginselen. Daarnaast stelde de auditeur vast dat het tariefonderscheid tussen de B-zones en de andere zones waarop het aanbod betrekking heeft, kon worden verklaard door het vereiste transparantieniveau om de impact van het Samenwerkingsproject op het Bitstreamtarief te meten en om de toepassing van de tariefbeginselen te controleren. De MRC vormt immers een essentieel onderdeel van de tarieven van dit aanbod. Tot slot merkte de auditeur op dat de tarieven die van toepassing zijn in de A-zones en in andere zones die niet onder het Samenwerkingsproject vallen, nuttig worden begrensd door een prijsplafond dat overeenstemt met het niveau van de huidige gereguleerde tarieven, geïndexeerd overeenkomstig de toepasselijke regels.

476. Wat de *tiering* betreft, merkte de auditeur op dat het BIPT van oordeel was dat de door Proximus voorgestelde benadering billijk was in het licht van de kostenstructuur en de tariefpraktijken die het BIPT eerder had aanvaard. Het BIPT wees er evenwel op dat bepaalde gehanteerde parameters, zoals de kapitaalkost of de redelijke winstmarge, niet als definitief vaststaand voor de volledige duur van de Toezeggingen mochten worden beschouwd.

477. Wat de evolueerbaarheid van het aanbod betreft, sloot de auditeur zich aan bij de bezorgdheden die naar voren waren gebracht in de opmerkingen over de Initiële Toezeggingen van Proximus over het gebrek aan duidelijkheid omtrent de wijze waarop Proximus de snelheidsprofielen en de daarmee overeenstemmende tarieven in de loop van de tijd zou aanpassen. De auditeur was daarom, net als het BIPT, van oordeel dat het aangewezen zou zijn dat Proximus aan deze bezorgdheden tegemoetkomt door zich in het kader van zijn Unilaterale Toezeggingen ertoe te verbinden dergelijke aanpassingen door te voeren en erop toe te zien dat de kosten billijk worden verdeeld over de verschillende snelheidsniveaus, teneinde een billijke tarifering tussen de snelheidsprofielen te waarborgen.

VIII.4.2.b Toezegging om toegang te verlenen tot subducts in A-zones

478. Bij wijze van inleidende opmerking stelde de auditeur vast dat Proximus in de A-zones geen passief toegangsaanbod aanbiedt, met name vanwege de keuze voor een P2MP-netwerkarchitectuur, waardoor het onmogelijk is passieve toegangsdiensten te verstrekken. Tegen die achtergrond achtte de auditeur het van essentieel belang dat Proximus toegang verleent tot zijn passieve infrastructuur. Een dergelijke toegang stelt de afnemende operator immers in staat om volledige controle uit te oefenen over de gebruikte technologie.

479. Wat de uitsluiting betreft van operatoren die op datum van de aanneming van de Beslissing over een uitgebreid vast netwerk beschikten, herinnerde de auditeur eraan dat deze beperking geldt onverminderd de toepassing van de GIA. De auditeur was daarnaast van oordeel dat een andere benadering het toepassingsgebied van het Samenwerkingsproject op ongepaste wijze zou verruimen

(in de hypothese dat Wyre zich bij Proximus zou bevoorraden) of zelfs een coöperatief karakter zou kunnen hebben.

480. Wat het moratorium betreft, sloot de auditeur zich aan bij het standpunt van het BIPT dat het moratorium van één jaar aangewezen kon zijn om de stimulansen voor operatoren om synergieën tot stand te brengen en te benutten, te vrijwaren.

481. Wat de technische voorwaarden betreft, stelde de auditeur vast dat de door Proximus aangeboden technische oplossingen voor toegang van derden tot zijn ducts niet geschikt waren. Meer bepaald was de auditeur van oordeel dat de zogenaamde *Y-branch connection*-oplossing, die als standaardoplossing werd voorgesteld voor de interconnectie met het fysieke netwerk van Proximus en voor het passeren van de manholes van Proximus, niet aangewezen was, aangezien zij onnodige civieltechnische werkzaamheden en de aanleg van meerdere manholes langs voetpaden zou vereisen. Aangezien de bestaande manholes doorgaans plaats konden bieden om de subducts in de manhole van Proximus door te verbinden, was de auditeur dan ook van oordeel dat een *pass-through*-oplossing als standaardoptie moest worden aangeboden.

482. Wat het toepassingsgebied betreft, was de auditeur van oordeel dat de uitsluiting van lege ducts uit het aanbod van Proximus inzake ducttoegang problematisch was. Zij achtte het noodzakelijk dat alternatieve operatoren gebruik konden maken van dergelijke ducts, aangezien dit de uitrol van hun infrastructuur zou vergemakkelijken en Proximus tegelijkertijd in staat zou stellen zijn investering te valoriseren. Daarnaast was de auditeur van oordeel dat Proximus diende te verduidelijken dat een derde operator de voorgestelde ducttoegang kan gebruiken voor de uitrol van FTTx-infrastructuur (en niet uitsluitend voor de uitrol van FTTH-netwerken).

483. Wat het niveau van de tarieven en de omvang van de noodzakelijke prestaties betreft, bleek uit de opmerkingen over de Initiële Toezeggingen van Proximus dat het niveau van de door Proximus voorgestelde terugkerende tarieven op het eerste gezicht als aanvaardbaar kon worden beschouwd. De auditeur was daarentegen van oordeel dat het niveau van de eenmalige tarieven mogelijk ingrijpend moest worden herzien omdat deze aanzienlijk hoger lagen dan de vergoedingen die in verschillende andere lidstaten van de Europese Unie worden gehanteerd. Daarnaast stelde de auditeur vragen bij de relevantie van het exclusief laten uitvoeren van de voorziene studies en werkzaamheden door technici van Proximus. Zij was van oordeel dat technici van derde operatoren moeten kunnen worden gemachtigd om werkzaamheden uit te voeren aan alle of een deel van de betrokken passieve infrastructuren, mits de invoering van een systeem van gecertificeerde technici. Tot slot was de auditeur van oordeel dat het mechanisme voor de jaarlijkse indexering van de terugkerende tarieven voor toegang tot ducts moest worden aangepast, teneinde rekening te houden met het afschrijvingsniveau van de onderliggende activa. Tot slot was de auditeur van oordeel dat een mechanisme voor de jaarlijkse indexering van de terugkerende tarieven voor toegang tot de ducts aanvaardbaar kon zijn, gelet op het belang van het behoud van een zekere prikkel voor alternatieve operatoren om hun eigen netwerk uit te rollen. De auditeur stelde het beginsel van een indexering van deze tarieven dan ook niet ter discussie, in het bijzonder voor recent uitgerolde ducts. Zij was evenwel van oordeel dat het voorgestelde mechanisme diende te worden aangepast om te voorkomen dat een aanzienlijke kloof zou ontstaan tussen een indexering van 1,9% en de werkelijke evolutie van de kosten van de onderliggende activa.

484. Wat betreft transparantie, was de auditeur van oordeel dat de voorwaarden voor toegang tot de IT-applicatie moesten worden verduidelijkt.

VIII.4.2.c Toezegging om passieve toegang te bieden tot terminerende verticale bekabeling binnen MDU's in A-zones

485. De auditeur was van oordeel dat de door Proximus voorgestelde high-level operationele oplossing nuttig kon worden verduidelijkt om de operationele uitvoering van de oplossing die uiteindelijk zou worden vastgesteld, te vergemakkelijken. Daarnaast achtte de auditeur het aangewezen dat Proximus in zijn toezegging verduidelijkte dat ook de kosten voor de aanpassing van de *Building Distribution Equipment* ten minste gedeeltelijk door Proximus zouden worden gedragen.

VIII.4.2.d Toezegging om de aanbiedingen voor toegang tot de kopernetwerken te handhaven tot de buitengebruikstelling

486. Wat de tariefindexering betreft, was de auditeur van oordeel dat de invoering van een mechanisme door Proximus voor de automatische jaarlijkse indexering van de wholesalediensten over koper niet gerechtvaardigd was, aangezien deze diensten in het kader van de sectorale regulering reeds geruime tijd niet aan enige indexering onderworpen zijn.

VIII.4.2.e Andere Toezeggingen

487. De auditeur achtte de volgende toezeggingen toereikend: (i) de toezegging om in de B-zones een stand-alone toegang voor de dropkabel aan te bieden, waardoor derde operatoren toegang kunnen krijgen tot eindgebruikers onafhankelijk van wholesalediensten die worden aangeboden over het glasvezelnetwerk van Proximus of Fiberklaarin het kader van het Samenwerkingsproject, (ii) de toezeggingen met betrekking tot colocalisatiediensten en Ethernettransportdiensten, alsook (iii) de toezegging om de continuïteit van de levering van backhaulverbindingen te waarborgen en geen margin squeeze toe te passen.

VIII.4.2.f Conclusie

488. Gelet op het voorgaande was de auditeur van oordeel dat de Initiële Unilaterale Toezeggingenvan Proximus op bepaalde punten moesten worden verbeterd, zodat de voorgestelde toegangsvoorwaarden als FRAND konden worden beschouwd en van dien aard zouden zijn dat zij een daadwerkelijke mededinging op de betrokken wholesale- en retailmarkten mogelijk maken.

VIII.4.3 Initiële Unilaterale Toezeggingen Wyre en Telenet

VIII.4.3.a Toezegging om actieve toegangsdiensten aan te bieden op het HFC-netwerk van Wyre

489. Wat de toegangsvoorwaarden betreft, was de auditeur van oordeel dat deze in geen geval discriminerend mochten zijn en niet minder gunstig mochten zijn dan de voorwaarden die gelden in het kader van de *ex ante*-regulering, waarbij zij wel het beginsel aanvaardde van een passende indexering om de evolutie van de kosten te weerspiegelen, dan wel van de voorwaarden die voortvloeien uit reeds bestaande wholesaleovereenkomsten. Wyre diende daarom te voorzien in een

aanvullend beschermingsmechanisme dat waarborgt dat de evolutie van het HFC LTP Model er na verloop van tijd niet toe leidt dat wholesaleklanten in een minder gunstige positie terechtkomen dan onder het huidige regelgevingskader of op grond van reeds bestaande wholesaleovereenkomsten. Daarnaast verwelkomde de auditeur het voorstel van het BIPT om de HFC-tarieven opnieuw te onderzoeken, onder meer door middel van een vergelijking tussen de *top-down*-benadering die aan het model van Wyre ten grondslag ligt en een *bottom-up*-benadering.

490. Wat het "Tier-to-Spec"-model betreft, was de auditeur van oordeel dat het noodzakelijk was dat Wyre verduidelijkte op welke wijze dit model de evolutie bepaalt van de snelheden die aan elk niveau worden gekoppeld, teneinde voldoende transparantie ten aanzien van de wholesaleklanten te waarborgen en een adequate voorspelbaarheid te verzekeren met betrekking tot de evolutie van deze snelheden in de tijd.

491. De auditeur stelde eveneens vast dat er onduidelijkheid bestond over de kosten met betrekking tot de HFC-dropkabel die aan de wholesaleklanten worden aangerekend. Meer bepaald gaf zij aan dat het wenselijk zou zijn dat Wyre bevestigt dat de kosten voor de installatie van de dropkabel niet zijn inbegrepen in de terugkerende en eenmalige tarieven, aangezien deze kosten reeds door de wholesaleklant worden gedragen wanneer een nieuwe eindgebruiker op het netwerk van Wyre wordt aangesloten.

VIII.4.3.b Ontbreken van een toezegging om het HFC-netwerk in de C-zones te moderniseren

492. De auditeur stelde vast dat Wyre zich er niet toe had verbonden zijn HFC-netwerk in de C-zones te moderniseren naar de DOCSIS 4.0-technologie. Aangezien Wyre in deze zones op termijn naar alle waarschijnlijkheid een monopolie- of quasi-monopoliepositie op infrastructuurniveau zal innemen, zouden haar prikkels om in het netwerk te investeren, kunnen afnemen. De auditeur was daarom van oordeel dat het essentieel was dat Wyre een toezegging aanbood om haar HFC-netwerk in de C-zones te moderniseren.

VIII.4.3.c Toezegging om diensten van passieve FTTx-toegang aan te bieden in A-zones

493. De auditeur achtte de toezegging om passieve FTTx-toegangsdiensten aan te bieden in de A-zones toereikend. Zonder zich uit te spreken over het niveau van de voorgestelde MRC noch over de voorwaarden van de door Wyre aan te bieden kortingen, verwelkomde de auditeur het beginsel waarbij de beoordelingsmarge van Wyre bij de vaststelling van het niveau van die kortingen wordt beperkt.

VIII.4.3.d Toezegging aangaande non-discriminatie

494. De auditeur stelde vast dat Wyre zich ertoe had verbonden de technische, operationele en SLA-gerelateerde verschillen met de bestaande wholesaleovereenkomsten uiterlijk tegen 2028 weg te werken, maar was van oordeel dat Wyre nader diende te verduidelijken welke aanpak zij daarvoor wenste te hanteren. Daarbij moest zij in het bijzonder voorzien in specifieke oplossingen die de wegwerking van deze verschillen konden versnellen.

VIII.4.3.e Ontbreken van een toezegging aangaande toegang tot (sub-)ducts in A-zones

495. De auditeur nam akte van het ontbreken van een toezegging van Wyre om toegang te verlenen tot haar (sub-)ducts in de A-zones. De auditeur sloot zich aan bij het standpunt van de respondenten op de Marktbevraging dat een dergelijke toezegging de mededinging in deze zones zou kunnen bevorderen, naar het voorbeeld van de toezegging die Proximus reeds had aangeboden. Aangezien Wyre daarnaast een aanbod voor passieve toegang in de A-zones voorstelde, was de auditeur van oordeel dat het op zijn minst redelijk was dat Wyre verduidelijkte onder welke voorwaarden het toegangsverzoeken tot zijn fysieke infrastructuur zou behandelen overeenkomstig de GIA.

VIII.4.3.f Andere Toezeggingen

496. De auditeur achtte (i) de toezegging om in de B-zones een stand-alone toegangsaanbod voor de dropkabel aan te bieden, waardoor derde operatoren toegang zouden krijgen tot eindgebruikers onafhankelijk van de wholesalediensten die worden aangeboden over de door Wyre uitgerolde netwerken in het kader van het Samenwerkingsproject, en (ii) de toezegging om geen margin squeeze toe te passen, toereikend. Het toezicht van de Monitoring Trustee zal de naleving van deze toezeggingen waarborgen.

VIII.4.3.g Conclusie

497. Gelet op het voorgaande was de auditeur van oordeel dat de Initiële Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet op bepaalde punten moesten worden verbeterd, zodat de voorgestelde toegangsvoorwaarden als FRAND konden worden beschouwd en van dien aard zouden zijn dat zij een daadwerkelijke mededinging op de betrokken wholesale- en retailmarkten mogelijk maken.

VIII.4.4 Problematieken in verband met de migratie van koperklanten

498. De auditeur stelde vast dat Proximus geen toezegging had aangeboden om de kosten voor haar rekening te nemen die verbonden zijn aan de migratie van haar wholesalekoperklanten naar het HFC-netwerk van Wyre in de C-zones, (ten minste gedeeltelijk). Zij was van oordeel dat het onbillijk zou zijn indien deze klanten deze kosten volledig zouden moeten dragen, aangezien de migratie aan hen wordt opgelegd. De auditeur achtte het daarom aangewezen dat Proximus een deel van de migratiekosten van haar wholesalekoperklanten naar het HFC-netwerk in de C-zones voor haar rekening neemt. Daarnaast was de auditeur van oordeel dat het wenselijk zou zijn dat Wyre een deel van de aansluitingskosten draagt voor koperklanten die momenteel niet door het HFC-netwerk worden bediend.

499. In dezelfde lijn stelde de auditeur vast dat het eveneens aangewezen zou zijn dat Proximus de migratiekosten van haar wholesalekoperklanten naar glasvezel in de B-zones voor haar rekening neemt, ongeacht welke Partij eigenaar is van de betrokken glasvezelinfrastructuur.

500. Daarnaast merkte de auditeur op dat het, teneinde de migratie van de bestaande wholesalekoperklanten van Proximus naar het HFC-netwerk in de C-zones te vergemakkelijken, aangewezen zou zijn dat Proximus zich er minstens toe verbindt de mogelijkheid van een HFC-wederverkoopaanbod te onderzoeken. Een dergelijk aanbod zou deze wholesale klanten, indien zij dat

wensen, in staat stellen de contractuele klant-leveranciersrelatie die hen met Proximus verbindt, te behouden.

501. Gelet op het voorgaande kwam de auditeur tot de conclusie dat de door de Partijen voorgestelde voorwaarden ontoereikend waren om tegemoet te komen aan de bezorgdheden die verband houden met de migratie van de ene technologie naar de andere.

VIII.4.5 Toezeggingen en modaliteiten voor de uitvoering en de controle van de Initiële Toezeggingen

502. Wat de herziening van de Toezeggingen en de aanbiedingen betreft, was de auditeur van oordeel dat de Partijen moesten verduidelijken dat de Monitoring Trustee de marktspelers kon raadplegen over elke door de Partijen voorgestelde wijziging van de wholesaleaanbiedingen of over elk verzoek tot herziening van de Toezeggingen.

503. Wat de inwerkingtreding van de Toezeggingen betreft, om toe te laten dat de data voor indienststelling van de wholesaleaanbiedingen waarop de Initiële Toezeggingen betrekking hebben, afgestemd zijn tussen enerzijds de Partijen onderling en anderzijds derde operatoren, was de auditeur van mening dat de Partijen zich ertoe moesten verbinden om het integratieproces (on-boardingproces) reeds op voorhand op te starten voor nieuwe klanten die gebruik wensen te maken van de wholesaleaanbiedingen in de Initiële Toezeggingen die niet in werking treden op het ogenblik van de aanneming van de Beslissing, maar pas op de datum waarop het Samenwerkingsproject daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

504. Wat de duur van de Toezeggingen betreft, was de auditeur van oordeel dat het voorstel om de duur van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen vast te stellen op 25 jaar, en het auditoraat de mogelijkheid te verlenen deze duur in overleg met de Monitoring Trustee en rekening houdend met relevante marktontwikkelingen te verlengen, passend afgestemd was op de looptijd van het Samenwerkingsproject en op de uitrolplanning. Deze regeling maakt het met name mogelijk de periodes te bestrijken die zijn voorzien voor de uitrol van de FTTx-netwerken in de B-zones, evenals de niet-duplicatieverbintenis die de Partijen in het kader van het Samenwerkingsproject zijn aangegaan. Daarnaast was de auditeur van oordeel dat het voorstel om de duur van de Initiële Unilaterale Toezeggingen van enerzijds Proximus en anderzijds Wyre en Telenet vast te stellen op 15 jaar, en het auditoraat de mogelijkheid te geven deze duur in overleg met de Monitoring Trustee en rekening houdend met relevante marktontwikkelingen te verlengen, passend was met name gelet op de bezorgdheden die in haar voorlopige beoordeling naar voren waren gebracht. Tot slot achtte de auditeur het wenselijk dat de Partijen zouden verduidelijken welke mogelijke gevolgen een eventuele beëindiging van de Samenwerkingsovereenkomst en van de wholesaletoegangsovereenkomsten zou hebben voor de Toezeggingen en bijgevolg voor de wholesaleovereenkomsten die met derde operatoren zijn gesloten.

505. Tot slot stond de auditeur positief tegenover de toezegging om geen van de Initiële Toezeggingen te omzeilen.

VIII.4.6 Conclusie van de evaluatie van de Initiële Toezeggingen

506. Gelet op het voorgaande kwam de auditeur tot de conclusie dat de Initiële Toezeggingen niet konden tegemoetkomen aan de bezorgdheden die de auditeur in haar voorlopige beoordeling had geformuleerd.

VIII.5 Finale Toezeggingen

507. De Partijen hebben hun voorstellen aangepasten de Finale Toezeggingen ingediend om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de marktdeelnemers en het BIPT, alsook om de door hen op eigen initiatief aangebrachte wijzigingen aan verschillende structurele parameters van het Samenwerkingsproject te weerspiegelen.

VIII.5.1 Finale Gezamenlijke Toezeggingen

508. De Finale Gezamenlijke Toezeggingen van de Partijen zijn als **Bijlage 1** bij de Beslissing gevoegd.

VIII.5.1.a Toezeggingen met betrekking tot de uitrol van FTTx-netwerken

509. Door de langdurige onderhandelingen tussen de Partijen over het Samenwerkingsproject, alsook door de ervaring die zij inmiddels hadden opgedaan met de operationele realiteit van de uitrol van FTTx-netwerken in de B-zones, hebben Fiberklaar en Wyre de termijnen herzien waarbinnen zij zich ertoe hadden verbonden hun FTTx-netwerken in deze zones uit te rollen.

510. Bovendien werden tijdens het onderzoek bepaalde Homes Passed die in het kader van de Black Box-oefening aanvankelijk aan de B-zones waren toegewezen, door elk van de Partijen afzonderlijk uitgerold, of reeds begonnen met een onafhankelijke uitrol. Dit heeft geleid tot situaties van duplicatie (*overbuild*) binnen de B-zones. De Partijen hebben bijgevolg zowel hun uitroldoelstellingen als de onderlinge verdeling van de B-zones herzien.

511. Hieruit volgt dat Fiberklaar en Wyre een bijkomende, afzonderlijke toezegging aanbieden om de uitrol van de gedupliceerde Homes Passed te voltooien (waarvan het exacte aantal binnen negen maanden na de Beslissing zal worden bevestigd). De Partijen verbinden zich ertoe dat (i) dit aantal op 30 juni 2029 niet meer dan 15% lager zal liggen dan 118.000 Homes Passed (dat wil zeggen niet minder dan 100.300 Homes Passed), en dat (ii) de uitrol uiterlijk op 30 juni 2037 voor 95% voltooid zal zijn.[569]

512. Fiberklaar en Wyre wijzigen bovendien hun oorspronkelijke uitrolverbintenis om rekening te houden met de uitsluiting van de gedupliceerde Homes Passed in de B-zones en de toevoeging van bijkomende Homes Passed. De nieuwe uitroldoelstellingen zijn de volgende:

(i) tegen 30 juni 2029: de uitrol van 0,91 miljoen Homes Passed door Wyre en 0,58 miljoen Homes Passed door Fiberklaar, wat neerkomt op een totaal van 1,49 miljoen Homes Passed in de B-zones;

(ii) tegen 30 juni 2031: een bijkomende uitrol van 0,07 miljoen Homes Passed door Fiberklaar;

[569] Deel 5 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen.

(iii) tegen 30 juni 2037: een bijkomende uitrol van 0,218 miljoen Homes Passed door Wyre en van 0,15 miljoen Homes Passed door Fiberklaar.

513. In totaal verbinden Fiberklaar en Wyre zich ertoe om in het kader van hun samenwerking 1,928 miljoen Homes Passed uit te rollen (58,5% door Wyre en 41,5% door Fiberklaar).[570]

514. Onderstaande kaart geeft de afbakening weer van de betrokken B-zones, zoals gedefinieerd op de datum van de aanneming van de Beslissing:

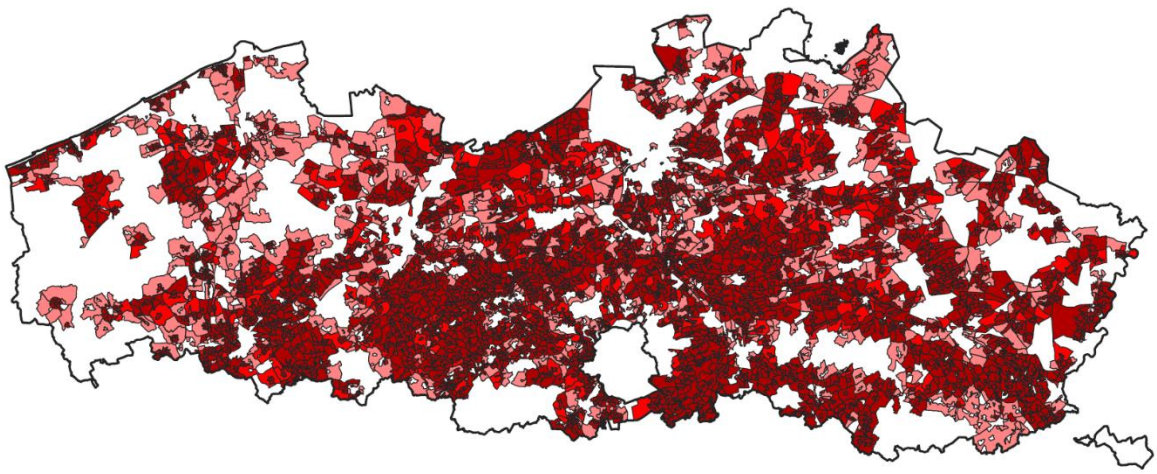

515. De kaart is gebaseerd op de NIS9-gebieden die binnen het FTTx-samenwerkingsgebied vallen. De verschillende tinten rood, van licht naar donker, vertegenwoordigen respectievelijk een dekkingspercentage van [0-40]%, [40-70]% en [70-100]%.

516. De lijst van de NIS9-codes die onder de B-zones vallen, alsook van de overeenkomstige gemeenten, is opgenomen in **Bijlage 4**.

517. Daarnaast verduidelijken de Partijen in de Finale Gezamenlijke Toezeggingen dat de CPPP van Wyre, die relevant is voor de toepassing van de wezenlijke nadelige verandering-clausule met betrekking tot de CPPP, werd geactualiseerd in het kader van de Black Box-oefening per 30 april 2026, en dat elke stijging van meer dan 20% moet worden beoordeeld ten opzichte van deze geactualiseerde CPPP. De Partijen bevestigden bovendien dat de gegevens die zij in het kader van de Black Box-oefening hebben verstrekt, te goeder trouw zijn samengesteld.[571]

518. Tot slot hebben de Partijen de voorwaarden voor de uitoefening van het instaprecht nader omschreven. Indien de in gebreke blijvende Partij (i) niet ten minste [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een commerciële overeenkomst tussen de partijen]% van een uitroldoelstelling heeft bereikt binnen een termijn van [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een commerciële overeenkomst tussen de partijen], en (ii) dit verzuim niet volledig heeft verholpen binnen een termijn van [VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een commerciële overeenkomst tussen de partijen], verkrijgt de andere Partij het recht, zonder daartoe verplicht te zijn, om naar eigen goeddunken de uitvoering van het geheel of een deel van het betrokken netwerksegment over te

[570] Deel 3.3 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen.
[571] *Ibid.*

nemen.[572] Daarnaast verduidelijken de Partijen op welke volumes het instaprecht betrekking heeft en welke nieuwe uitroltermijnen van toepassing zijn wanneer van dit recht gebruik wordt gemaakt. Het instaprecht is voortaan onderworpen aan uitroltermijnen die afhangen van het betrokken volume. Indien dit volume minder dan 100.000 Homes Passed bedraagt, moet de uitrol binnen drie jaar worden voltooid. Indien het volume gelijk is aan of groter is dan 100.000 Homes Passed, wordt deze termijn verlengd met één bijkomend jaar voor elke aangevangen schijf van 50.000 Homes Passed. Deze termijnen beginnen te lopen vanaf de daadwerkelijke uitoefening van het instaprecht en zijn onderworpen aan de toegestane vertragingen. De nieuw toegevoegde tekst omschrijft bovendien de verantwoordelijkheden van beide Partijen in dit verband.[573]

VIII.5.1.b Toezegging om diensten voor passieve toegang tot FTTx-netwerken aan te bieden in B-zones

519. Fiberklaar en Wyre hebben het niveau van de MRC bovendien neerwaarts bijgesteld. Het bedrag werd verlaagd van 20 euro naar 19,83 euro (referentiejaar 2024). De Partijen verduidelijken daarnaast dat de aanpassingen die voortvloeien uit het voorgestelde indexeringsmechanisme integraal deel uitmaken van het toegangstarief en als zodanig onderworpen zijn aan het toezicht van de Monitoring Trustee.[574]

520. Fiberklaar en Wyre hebben hun SLA's verder op elkaar afgestemd. Meer bepaald: (i) biedt Wyre voortaan Enhanced/Premium SLA's aan, waarbij de vergoedingen en termijnen van deze Enhanced/Premium SLA's zijn afgestemd op die van Fiberklaar;[575] (ii) passen Wyre en Fiberklaar voortaan hetzelfde beginsel van het "stop-the-clock"-mechanisme toe;[576] en (iii) hebben Wyre en Fiberklaar hun toezeggingen afgestemd om, indien haalbaar, wholesaleklanten de mogelijkheid te bieden gebruik te maken van een *single-installer* of *partner-installer*-model, waardoor deze klanten de installatie en het herstel van de dropkabels zelf kunnen beheren.[577]

VIII.5.1.c Toezegging om geen margin squeeze toe te passen

521. In geval van de verwerving door een derde van een significante deelneming (of een deelneming die een significante invloed verleent) in Fiberklaar, Proximus, Wyre of Telenet, en indien deze derde actief is of wordt in de levering van retailbreedbanddiensten binnen de dekkingsgebieden van respectievelijk het vaste netwerk van Proximus of dat van Wyre (naargelang het geval), verbinden Fiberklaar/Proximus en/of Wyre/Telenet zich ertoe de Monitoring Trustee daarvan in kennis te stellen en te goeder trouw besprekingen aan te vatten met de BMA teneinde de mogelijke gevolgen te beoordelen van de intrede van deze nieuw aandeelhouder voor de toezegging om geen margin squeeze toe te passen, met name wat betreft de opportuniteit en de omvang van de toepassing van deze toezegging op de nieuwe aandeelhouder.[578]

---

[572] Deel 7.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.
[573] Deel 3.3 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen.
[574] Deel 4 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen.
[575] Bijlagen 2 en 3 bij de referentieaanbiedingen van Wyre en Fiberklaar
[576] Bijlage 3 bij de referentieaanbiedingen van Wyre en Fiberklaar.
[577] Deel 11 van de referentieaanbiedingen van Wyre en Fiberklaar.
[578] Deel 4 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen.

VIII.5.1.d Toezegging aangaande governance en informatie-uitwisseling tussen Fiberklaar en Wyre

522. De Partijen hebben de governancestructuur die zij oorspronkelijk in het kader van het samenwerkingsproject wilden opzetten, versterkt en anders uitgewerkt, met name om de informatie-uitwisseling tussen hen te beperken en te omkaderen.

523. Om ervoor te zorgen dat deze informatie-uitwisseling strikt beperkt blijft tot wat objectief noodzakelijk en evenredig is voor de uitvoering van het Samenwerkingsproject, verbinden Fiberklaar en Wyre zich er voortaan toe om in het kader van de Samenwerkingsovereenkomst een governancestructuur op te zetten die bestaat uit drie bestuurscomités ([VERTROUWELIJK – Contractuele bepalingen in een commerciële overeenkomst tussen de partijen])[579] en drie werkgroepen ([VERTROUWELIJK– Contractuele bepalingen in een commerciële overeenkomst tussen de partijen]),[580] waarvan de verantwoordelijkheden, samenstelling en vergaderfrequentie nader zijn omschreven.[581] Fiberklaar en Wyre hebben voor elk van deze bestuurscomités en werkgroepen tevens lijsten opgesteld van informatie die mag worden uitgewisseld, alsook van categorieën van informatie die in geen geval mogen worden uitgewisseld.[582] Daarnaast verbinden Fiberklaar en Wyre zich ertoe de governancestructuur te vereenvoudigen op basis van de ervaring die zij tijdens de uitvoering van het Samenwerkingsproject zullen opdoen.[583]

524. Daarnaast verbinden de Partijen zich er formeel toe om zowel in de Samenwerkingsovereenkomst als in de wholesaletoegangsovereenkomsten een specifieke bepaling inzake de naleving van het mededingingsrecht op te nemen, waarvan de inhoud bovendien is versterkt ten opzichte van de versie die oorspronkelijk tussen de Partijen was overeengekomen (zie Deel V.3.13 hierboven). Deze bepaling voorziet voortaan in de verspreiding van een handleiding (*Compliance Manual)* onder alle leden van de werkgroepen, bovenop de leden van de bestuurscomités, alsook in de deelname van deze personen aan een jaarlijks seminarie waarin de inhoud ervan in herinnering wordt gebracht. Daarnaast onderscheidt deze bepaling voortaan drie afzonderlijke categorieën van informatie waarvoor het handboek de regels inzake informatie-uitwisseling nader moet uitwerken. Fiberklaar en Wyre verbinden zich er bovendien toe de lijst van categorieën van informatie die mogen worden uitgewisseld verder te verfijnen op basis van de ervaring die zij tijdens de uitvoering van het Samenwerkingsproject zullen opdoen, teneinde de informatie-uitwisseling strikt te beperken tot hetgeen objectief noodzakelijk is voor de uitvoering van dat project.

525. Tot slot verbinden Fiberklaar en Wyre zich ertoe de rechtstreekse of onrechtstreekse overdracht van informatie en gegevens van hun wholesaleklanten te voorkomen, met name door middel van volledige en doeltreffende informatiebarrières. Zij hebben bovendien bepalingen die

[579] Bijlage 6 bij de Samenwerkingsovereenkomst, Deel 1 en 2.
[580] Bijlage 6 bij de Samenwerkingsovereenkomst, Deel 4.
[581] Deel 20 en Bijlage 6 van de Samenwerkingsovereenkomst, gelezen in samenhang met Deel 6 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen.
[582] Bijlage 6 bij de Samenwerkingsovereenkomst, Deel 2.4 en 3.3.
[583] Deel 6 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen.

overeenstemmen met deze toezegging, opgenomen in hun respectieve referentieaanbiedingen voor de B-zones, die als bijlage bij hun Gezamenlijke Toezeggingen zijn gevoegd.[584]

VIII.5.2 Finale Unilaterale Toezeggingen Proximus

526. De Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus zijn als **Bijlage 2** bij de Beslissing gevoegd.

VIII.5.2.a Toezegging om diensten van actieve FTTx-toegang aan te bieden

527. Proximus verbindt zich er principieel toe een billijke tarifering toe te passen volgens de verbindingssnelheid, wat impliceert dat (i) over het volledige portfolio van de profielen de totale kostenterugwinning in overeenstemming blijft met de resultaten van de berekening van de toegangskosten, en (ii) een tiering-curve wordt gehanteerd die een billijke prijszetting tussen de verschillende snelheidscategorieën waarborgt. Daarnaast verbindt Proximus zich ertoe iedere voorgenomen wijziging van zijn aanbod die, rekening houdend met de evolutie van de markt en van de vraag, zou kunnen leiden tot de invoering van nieuwe snelheden of nieuwe snelheidsprofielen in het licht van de netwerkcapaciteiten, vooraf ter goedkeuring voor te leggen aan de Monitoring Trustee.

528. Daarnaast heeft Proximus de tarieven van het Bitstreamaanbod in de B-zones geactualiseerd om rekening te houden met de door de Partijen voorgestelde verlaging van de MRC (zie Deel VIII.5.1.b hierboven).

529. Tot slot verbindt Proximus zich ertoe gunstig in te gaan op redelijke verzoeken van wholesaleklanten met betrekking tot bijkomende specifieke profielen. De wholesaleklant draagt de kosten die verbonden zijn aan de ontwikkeling en implementatie van zijn specifieke verzoek(en). Indien meerdere operatoren gebruikmaken van het betrokken nieuwe profiel binnen een termijn van 24 maanden na de commerciële beschikbaarheid ervan, verbindt Proximus zich ertoe deze kosten billijk te verdelen over de betrokken wholesaleklanten. Indien Proximus van oordeel is dat een verzoek geen redelijk karakter heeft, dient zij de redenen daarvoor voorafgaandelijk aan een eventuele weigering ten aanzien van de wholesaleklant te verantwoorden bij de Monitoring Trustee. Daarnaast zal elk nieuw toegekend specifiek profiel worden opgenomen in de referentieaanbieding van Proximus (Bijlage C bij de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus), na toepassing van de in deel 19 van die Toezeggingen voorziene herzieningsprocedure.[585]

VIII.5.2.b Toezegging om toegang te verlenen tot subducts in A-zones

i) Toezegging met betrekking tot lege en ongebruikte HDPE-ducts

530. Op verzoek van een wholesaleklant verbindt Proximus zich ertoe subducts in bestaande, lege en ongebruikte HDPE-ducts te blazen, op voorwaarde dat (i) op het ogenblik van het verzoek op het betrokken tracé nog geen bestaande subduct beschikbaar is -;[586] en (ii) de wholesaleklant instemt met het dragen van de eenmalige kosten die verband houden met het locatieonderzoek en de controle

[584] Deel 12 van de referentieaanbieding van Fiberklaar en Wyre.
[585] Deel 5.1 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[586] In dat geval moet in de nieuw te installeren bundel van subducts daadwerkelijk één of meer subducts beschikbaar zijn.

van de toestand van de lege en ongebruikte HDPE-ducts op het betrokken tracé, alsook met het risico dat een lege en ongebruikte HDPE-duct uiteindelijk toch niet kan worden gebruikt.

531. Proximus zal de kosten van het inblazen voor zijn rekening nemen. Deze kosten zullen niet afzonderlijk aan de wholesaleklant worden aangerekend op het ogenblik van de installatie, maar maken deel uit van de huurvergoeding voor de subducts.

532. Indien geen enkele lege en ongebruikte HDPE-duct kan worden uitgerust, verbindt Proximus zich ertoe de redenen daarvoor op te nemen in het locatieonderzoeksrapport en deze mee te delen aan de wholesaleklant. Deze situatie zal bovendien aan de Monitoring Trustee worden gerapporteerd in het kader van de driemaandelijkse rapportering.[587]

ii) Toezegging om een pass-through oplossing als standaardoplossing toe te passen

533. Proximus verbindt zich ertoe een *pass-through*-oplossing als standaardoplossing toe te passen wanneer zich op een bepaald traject een manhole bevindt tussen het instap- en uitstappunt van een wholesaleklant, zodat de subduct door de manhole heen kan worden geleid. Proximus preciseert dat deze oplossing afhankelijk is van de beschikbaarheid van voldoende ruimte in de manhole en van de technische haalbaarheid van het inblazen van de glasvezel, rekening houdend met de afstand en de fysieke beperkingen. Indien een *pass-through*-oplossing niet kan worden gerealiseerd, zal Proximus als alternatief een *by-pass*-oplossing aanbieden om het delen van subducts mogelijk te maken. Proximus verbindt zich er bovendien toe de gevallen waarin een *pass-through*-oplossing niet haalbaar leek, regelmatig aan de Monitoring Trustee te rapporteren en daarbij de redenen daarvoor mee te delen.

534. Proximus stelt dat, gelet op de complexiteit en de gevoeligheid van haar ondergrondse infrastructuur, alle interventies die noodzakelijk zijn voor de levering van de PRODA- en PROSA-diensten uitsluitend onder aansturing en controle van Proximus mogen worden uitgevoerd.[588]

iii) Wijzigingen en verduidelijkingen van de procedures voor de behandeling van toegangsverzoeken

535. Proximus verduidelijkt dat het aanbod voor toegang tot haar ducts kan worden gebruikt voor de uitrol van FTTx-netwerken (en niet uitsluitend voor de uitrol van FTTH-netwerken).

536. Proximus verbindt zich ertoe om, ter aanvulling van de bestaande informatie, gegevens te verstrekken over het bestaan en de ligging van lege en ongebruikte ducts die kunnen worden ingeblazen met subducts.

537. Daarnaast verduidelijkt Proximus het tariefbeginsel dat van toepassing is op de toegang tot de IT-applicatie, alsook de modaliteiten voor de facturatie ervan. In de praktijk verbindt Proximus zich ertoe de daadwerkelijk en efficiënt gemaakte ontwikkelingskosten van de IT-applicatie billijk te verdelen. De toegang tot de IT-applicatie is onderworpen aan: (i) een aansluitingsvergoeding; (ii) een maandelijkse vergoeding, verschuldigd gedurende ten minste 12 maanden en vervolgens voor elke bijkomende maand; en (iii) een tarief per betrokken NIS9-gebied. Proximus voegt daaraan toe dat het een

[587] Deel 7.1 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[588] *Ibid.*

individuele aanvraagprocedure zal blijven aanbieden voor de manuele behandeling van *ad-hoc*-verzoeken van wholesaleklanten met een beperkt aantal aanvragen (tot maximaal 20 aanvragen inzake aanwezigheid en beschikbaarheid per maand op nationaal niveau per wholesaleklant).

538. Tot slot verbindt Proximus zich ertoe binnen één maand na de Beslissing een addendum bij de PRODA/PROSA-aanbiedingen ter goedkeuring aan de Monitoring Trustee voor te leggen, waarin wordt voorzien in een verhoging van het maximale volume van *Requests for Design* tot 150 voor alle wholesaleklanten en alle subnetwerkzones per periode van tien werkdagen, met een maximum van 50 *Requests for Design* per subnetwerkzone van het Proximus-netwerk. Het maximale volume van *Requests for Design* zou aldus kunnen verdrievoudigen. De uitvoering van deze maatregel is afhankelijk van de invoering van een prognosemechanisme dat capaciteitsplanning mogelijk maakt, en zal effectief worden zodra stabiele prognoses zijn vastgesteld.[589]

iv) Wijzigingen van de tariefbeginselen, de voorgestelde tarieven en de tariefindexering

539. Proximus verduidelijkt wat de billijkheidsbeginselen voor de terugkerende tarieven en het kostenoriëntatiebeginsel voor de eenmalige tarieven concreet inhouden.

540. Wat de eenmalige tarieven betreft, verbindt Proximus zich ertoe dat de in aanmerking genomen kosten worden geplafonneerd op de niveaus die op het ogenblik van de aanneming van de Beslissing zijn vermeld in haar Finale Unilaterale Toezeggingen, aangepast overeenkomstig het mechanisme voor tariefindexering. In dat verband stelt Proximus voor alle eenmalige tarieven met de helft te verlagen.[590]

541. Wat de terugkerende tarieven betreft, stelt Proximus voor de jaarlijkse indexering te plafonneren op 1,9%. Daarnaast wordt, wanneer 80% van de jaarlijkse evolutie van de referentieloonkosten ("Referteloonkost Manufacturing") die door Agoria worden gepubliceerd,[591] gedurende twee opeenvolgende jaren lager ligt dan 1,4%, het voor het volgende jaar toepasselijke plafond verlaagd tot het gemiddelde van de in die twee jaren vastgestelde waarden. Het voorgestelde aanpassingsmechanisme treedt derhalve slechts in werking wanneer de daling minstens 0,5 procentpunt bedraagt. Vervolgens wordt het toepasselijke indexeringspercentage elk jaar opnieuw berekend op basis van het gemiddelde van de twee meest recent vastgestelde waarden, met een maximum van 1,9% onverminderd eventuele neerwaartse aanpassingen die voortvloeien uit de toepassing van het hierboven beschreven mechanisme.[592]

VIII.5.2.c Toezegging om passieve toegang te bieden tot het P2P-netwerk van Fiberklaar in de A-zones

542. Proximus verbindt zich ertoe om, via Fiberklaar, onder FRAND-voorwaarden passieve toegang aan te bieden tot het P2P-netwerk van Fiberklaar in de A-zones, onder dezelfde voorwaarden als die welke zijn opgenomen in de Referentieaanbieding van Fiberklaar, met uitzondering van het niveau van de

[589] Deel 7.2 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[590] Deel 7.6.1.2 en 7.6.2.2 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[591] Zie https://www.agoria.be/nl/diensten/data-analyse/referteloonkosten/overzichtstabellen.
[592] Deel 7.7 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.

MRC, dat de kosten en de take-upgraad van het netwerk weerspiegelt die specifiek zijn voor deze zone. Het op de MRC toepasselijke tariefbeginsel is het beginsel van niet-buitensporigheid.

543. Proximus verbindt zich er via Fiberklaar toe om de voor deze specifieke zone toepasselijke MRC vast te stellen en dit binnen een termijn van negen maanden na de aanneming van de Beslissing ter beoordeling voor te leggen aan de Monitoring Trustee.[593]

VIII.5.2.d Toezegging om passieve toegang te bieden tot de terminerende verticale bekabeling binnen MDU's in de A-zones

544. Wat de high-level operationele oplossing betreft, verbindt Proximus zich ertoe om vanaf 1 juli 2031 een bijkomend operationeel model in te voeren waarbij een wholesaleklant zelf de aansluitingsactiviteit (*"patching")* kan uitvoeren tussen de glasvezel die verbonden is met een wooneenheid binnen een MDU en de overeenkomstige glasvezel van de wholesaleklant die diezelfde MDU binnenkomt. Dit zou gebeuren met behulp van gecertificeerde technici, op voorwaarde dat de wholesaleklant de door Proximus vastgestelde richtsnoeren en procedure naleeft, die vooraf aan de Monitoring Trustee moeten worden voorgelegd.

545. Wat de tariefbeginselen betreft, verduidelijkt Proximus dat de daadwerkelijk en efficiënt gemaakte kosten zullen worden verdeeld tussen de operatoren naar rato van hun aanwezigheid in de betrokken MDU (met inbegrip van Proximus), zodat elke operator een gelijk deel van deze kosten draagt.[594]

VIII.5.2.e Mechanisme voor tariefindexering

546. Proximus verduidelijkt dat de aanpassingen die voortvloeien uit de voorgestelde indexering van 1,9% integraal deel uitmaken van het toegangstarief en als zodanig onderworpen zijn aan het toezicht van de Monitoring Trustee. Daarnaast stemt Proximus ermee in af te zien van een automatische indexering van de tarieven van de aanbiedingen die op zijn kopernetwerk worden verstrekt (zoals beschreven in Deel VIII.2.2.i hierboven).[595]

VIII.5.2.f Toezeggingen met betrekking tot de migratie van koperklanten

547. Wat betreft de koperlijnen van Proximus die overeenkomstig de met Wyre gesloten overeenkomst naar het HFC-netwerk van Wyre zullen worden gemigreerd, verbindt Proximus zich ertoe:

(i) de kosten te dragen die verband houden met (i) de beëindiging van de op het kopernetwerk van Proximus gebaseerde wholesalediensten, en (ii) de activeringskosten (*"Activation Fee"*) en de kosten voor een eenmalige interventie (*"Single Visit"*), zoals gedefinieerd in de bestaande referentieaanbieding van Wyre voor de activering van de diensten op het HFC-netwerk van Wyre (of elke huidige of toekomstige vergoeding die in wezen betrekking heeft op dezelfde prestaties, ongeacht de benaming ervan).[596]

---

[593] Deel 9 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[594] Deel 8 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[595] Deel 3.5 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[596] Deel 4.4 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.

(ii) om op basis van de ervaring die het opdoet met zijn eigen toegang tot het HFC-netwerk van Wyre, te onderzoeken of het haar bestaande wholesaleklanten die naar een alternatieve toegangsoplossing moeten migreren, kan bedienen via een wholesaleaanbod dat toegang verleent tot dit netwerk. Indien Proximus een dergelijk aanbod ontwikkelt, zal het dit op transparante en niet-discriminerende wijze ter beschikking stellen.[597]

548. Wat de koperlijnen van Proximus betreft die naar de FTTx-diensten van Proximus zullen worden gemigreerd, verbindt Proximus zich ertoe om ook in het door Wyre uitgerolde deel van de B-zones de migratiekosten, installatiekosten en kosten verbonden aan de interne bekabeling voor haar rekening te nemen.[598]

VIII.5.3 Finale Unilaterale Toezeggingen Wyre en Telenet

549. De Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet zijn als **Bijlage 3** bij de Beslissing gevoegd.

VIII.5.3.a Toezegging om actieve toegangsdiensten aan te bieden op het HFC-netwerk van Wyre

550. Wat de levering van *Layer 2 broadband* betreft, verbindt Wyre zich ertoe binnen één maand na de aanneming van de Beslissing de kenmerken van de betrokken oplossing en het toepasselijke implementatieproces voor te leggen aan de Monitoring Trustee. Onder voorbehoud van de voorafgaande goedkeuring van de Monitoring Trustee zal Wyre deze kenmerken en het toepasselijke implementatieproces opnemen in Bijlage 2 bij zijn Unilaterale Toezeggingen.[599]

551. Wat het "Tier-to-Spec"-model betreft, verduidelijkt Wyre op welke wijze het model de evolutie bepaalt van de snelheden die aan elk niveau zijn gekoppeld. Het bevestigt daarbij dat het model op automatische en deterministische wijze werkt, zonder enige mogelijkheid tot manuele aanpassing van de resultaten, aangezien het uitsluitend is gebaseerd op vooraf gedefinieerde inputparameters en feitelijke historische gegevens.[600]

552. Wat het risico betreft dat de voorwaarden voor toegang tot het HFC-netwerk van Wyre minder gunstig zouden zijn dan de voorwaarden die gelden in het kader van de *ex ante*-regulering (onderworpen aan indexering) en van reeds bestaande wholesaleovereenkomsten, verbindt Wyre zich ertoe de totale maandelijkse factuurbedragen voor HFC-wholesalediensten te plafonneren met verwijzing naar de geïndexeerde gereguleerde tarieven,[601] en een mechanisme van periodieke benchmarking en automatische creditering in te voeren om te waarborgen dat wholesaleklanten niet worden gefactureerd boven het prijsniveau dat als referentie dient, ongeacht of zij al dan niet eerder wholesaleovereenkomsten met Wyre hebben gesloten.[602]

553. Wat de prijsplafonds betreft, verlengt Wyre met één jaar de tijdelijke prijsplafonds die van toepassing zijn op snelheidsprofielen tot en met 250 Mbps en die gebaseerd zijn op de (geïndexeerde)

---

[597] Deel 13 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[598] Deel 4.4 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[599] Deel 2 van Bijlage 2 bij de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[600] Deel 4 van Bijlage 2 bij de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[601] *Ibid.*
[602] Appendix 7 bij Bijlage 2 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.

gereguleerde tarieven. Daarnaast stelt Wyre de driejaarlijkse periodieke herziening van het HFC-prijsmodel met één jaar uit.[603]

554. Wat de SLA's betreft, voert Wyre, net als voor de wijzigingen die het heeft aangebracht aan zijn FTTx-referentieaanbod voor de B-zones, het beginsel van het "stop-the-clock"-mechanisme in en biedt het Enhanced/Premium SLA's aan.[604]

555. Wat de HFC-dropkabels betreft, verduidelijkt Wyre dat de kosten voor de installatie van deze HFC-dropkabels niet zijn inbegrepen in de terugkerende tarieven en de eenmalige tarieven die voortvloeien uit het HFC LTP Model.[605]

556. Wat de migratie van koperklanten naar het HFC-netwerk van Wyre betreft, worden de kosten die verband houden met de installatie van HFC-dropkabels in het openbaar domein, op voorwaarde dat de wholesaleklant zich verbindt tot een grootschalige migratie van zijn koperklantenbestand, gelijk verdeeld tussen Wyre en de wholesaleklant. Boven een bepaalde drempel neemt Wyre deze installatiekosten volledig voor haar rekening.[606]

557. Tot slot verduidelijkt Wyre dat wat de tariefindexering betreft (voor zover van toepassing), de aanpassingen die voortvloeien uit het voorgestelde indexeringsmechanisme integraal deel uitmaken van het toegangstarief en als zodanig onderworpen zijn aan het toezicht van de Monitoring Trustee.[607]

VIII.5.3.b Toezegging tot modernisering van het HFC-netwerk in de C-zones

558. Wyre verbindt zich ertoe het HFC-netwerk van Wyre in de landelijke gebieden vanaf 2026 geleidelijk te moderniseren naar de DOCSIS 4.0-technologie. Hierdoor zal het vanaf begin 2029 aan wholesaleklanten diensten met hogere snelheden kunnen aanbieden.

559. Concreet geeft Wyre voor de C-zones aan dat het voornemens is haar HFC-netwerk voor ten minste 25% te moderniseren tegen 31 december 2030 en voor ten minste 75% tegen 31 december 2033. Daarnaast verbindt Wyre zich ertoe deze modernisering voor 90% te hebben voltooid tegen 31 december 2035 en volledig af te ronden tegen 31 december 2038. Er wordt verduidelijkt dat Wyre, indien het wegens omstandigheden buiten haar controle deze laatste twee termijnen niet kan naleven, de mogelijkheid heeft om bij de Monitoring Trustee een verzoek tot verlenging in te dienen.[608]

[603] Deel 4 van Bijlage 2 bij de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[604] Appendix 1 bij Bijlage 2 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[605] *Ibid.*
[606] Deel 18 van Bijlage 3 bij de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[607] Deel 4 van Bijlage 2 bij de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[608] Deel 9 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.

VIII.5.3.c Toezegging om diensten van passieve FTTx-toegang aan te bieden in A-zones

560. Wat de SLA's betreft, voert Wyre, net als voor de wijzigingen die het heeft aangebracht aan haar FTTx-referentieaanbod voor de B-zones, het beginsel van het "stop-the-clock"-mechanisme in en biedt het Enhanced/Premium SLA's aan.[609]

VIII.5.3.d Toezegging aangaande non-discriminatie

561. Wat de termijn betreft voor het wegwerken van verschillen die voortvloeien uit reeds bestaande wholesaleovereenkomsten en de verdere toegang tot historische leveringsvoorwaarden voor bepaalde wholesaleklanten, verduidelijkt Wyre dat het momenteel tijdelijke manuele oplossingen bestudeert die aan die wholesaleklanten kunnen worden aangeboden totdat permanente oplossingen zijn ingevoerd. Wyre geeft verder aan dat de opportuniteit om dergelijke tijdelijke oplossingen aan te bieden geval per geval zal worden beoordeeld, rekening houdend met het tijdstip waarop elke wholesaleklant toegang verkrijgt tot de netwerken van Wyre, de operationele beperkingen en de overkoepelende doelstelling om uiteindelijk voor alle wholesaleklanten één uniform systeem in te voeren.[610]

VIII.5.3.e Toezegging met betrekking tot (sub-)ducts in A-zones

562. Wyre stelt een toezegging voor waarin de procedure wordt uiteengezet waar het zich toe verbindt voor de behandeling van toegangsverzoeken tot haar fysieke infrastructuren in de A-zones, overeenkomstig de GIA.

563. Wyre verbindt zich er daarnaast toe om een gestandaardiseerd model beschikbaar te stellen voor verzoeken om informatie over een specifiek geografisch gebied. In dit model zullen uitsluitend objectief noodzakelijke en evenredige gegevens worden gevraagd. Dit model zal op eenvoudig verzoek beschikbaar worden gesteld binnen één week na de Beslissing en zal binnen één maand na de Beslissing worden gepubliceerd op de website van Wyre.

564. Wyre voorziet er bovendien in om de Monitoring Trustee in kennis te stellen van alle verzoeken om informatie die het ontvangt, alsook van de wijze waarop deze worden behandeld.[611]

VIII.5.3.f Toezegging inzake informatieverstrekking over de uitschakeling van HFC-nodes

565. Wyre stelt een bijkomende toezegging voor om zijn wholesaleklanten, evenals de Monitoring Trustee, te informeren over de zones waarin het op termijn geen enkele toegangsoplossing meer zal aanbieden. Voor de toepassing van deze toezegging wordt de wederverkoop door Wyre van wholesalediensten afkomstig van een andere netwerkoperator beschouwd als een door Wyre aangeboden wholesale-toegangsoplossing.[612]

---

[609] Appendix 1 bij Bijlage 1 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[610] Appendix 6 bij Bijlage 2 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[611] Deel 10 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[612] Deel 4 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.

VIII.5.3.g Toezegging om geen margin squeeze toe te passen

566. In geval van de verwerving door een derde van een significante deelneming (of een deelneming die een significante invloed verleent) in Wyre of Telenet, en indien deze derde actief is of wordt in de levering van retailbreedbanddiensten binnen het dekkingsgebied van het vaste netwerk van Wyre, verbinden Wyre respectievelijk Telenet zich ertoe de Monitoring Trustee daarvan in kennis te stellen en te goeder trouw besprekingen aan te vatten met de BMA teneinde de mogelijke gevolgen van de intrede van deze nieuwe aandeelhouder te beoordelen voor de toezegging om geen margin squeeze toe te passen, met name wat betreft de opportuniteit en de omvang van de toepassing van deze toezegging op de nieuwe aandeelhouder.[613]

VIII.5.4 Modaliteiten voor de uitvoering en de controle van de Toezeggingen

567. Wat de herziening van de Toezeggingen en van de aanbiedingen betreft, hebben de Partijen verduidelijkt dat de Monitoring Trustee de marktdeelnemers kan raadplegen over elke wijziging die de Partijen wensen aan te brengen aan hun wholesaleaanbiedingen, alsook over elk verzoek tot herziening van de Toezeggingen.[614]

568. Wat de inwerkingtreding van de Toezeggingen betreft, verbinden de Partijen zich, voor de Toezeggingen die pas van kracht worden op de datum van de daadwerkelijke uitvoering van het Samenwerkingsproject en voor de periode tussen de datum van inwerkingtreding van de Beslissing en die datum van daadwerkelijke uitvoering, voortaan ertoe om (i) verzoeken tot levering van wholesalediensten te ontvangen, en (ii) met wholesaleklanten in overleg te treden teneinde hen te informeren over de verschillende fasen van het integratieproces (on-boardingproces) en een plan op te stellen waarin deze fasen worden uitgewerkt.[615] De Partijen verduidelijken daarnaast dat hun bestaande klanten niet verplicht zijn het integratieproces te doorlopen.[616]

569. Wat de duur van de Toezeggingen betreft, stellen de Partijen voor de duur van Gezamenlijke Toezeggingen te verlengen tot 28 jaar. Het auditoraat behoudt de mogelijkheid deze duur te verlengen, in overleg met de Monitoring Trustee en rekening houdend met de relevante marktontwikkelingen.[617] Daarnaast verduidelijken de Partijen welke mogelijke gevolgen een eventuele beëindiging van de Samenwerkingsovereenkomst en van de wholesaletoegangsovereenkomsten zou hebben voor de Toezeggingen en, bijgevolg, voor de wholesaleovereenkomsten die met derde operatoren zijn gesloten.[618]

---

[613] Deel 7 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[614] Deel 8.2 en 12 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen, Deel 17.2 en 19 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus; en Deel 14.2 en 16 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[615] Deel 10 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen; Deel 20 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus; en Deel 17 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.
[616] Deel 16 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus; Deel 6 van de Bijlagen 1 en 2 bij de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet; en Deel 14 van de referentieaanbieding van Wyre.
[617] Deel 11 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen.
[618] Deel 11 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen, Deel 21 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus; en Deel 18 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet.

VIII.6 Analyse van de Finale Toezeggingen

VIII.6.1 Finale Gezamenlijke Toezeggingen

VIII.6.1.a Toezegging om FTTx-netwerken uit te rollen

570. De auditeur merkt op dat de voorziene dekking in de B-zones licht afneemt, van uiteindelijk 2,0 miljoen naar 1,928 miljoen Homes Passed. Zij stelt evenwel vast dat, wanneer rekening wordt gehouden met de Homes Passed die oorspronkelijk in de B-zones waren voorzien, maar die het voorwerp hebben uitgemaakt van duplicatie en zijn heringedeeld als A-zones (waar de Partijen rechtstreeks met elkaar concurreren), alsook met de toezegging van Wyre en Fiberklaar om deze uiterlijk op 30 juni 2037 te realiseren, de FTTx-uitrol die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houdt met het Samenwerkingsproject uiteindelijk 2,046 miljoen Homes Passed zou bedragen. Dit komt neer op een toename van 46.000 eenheden ten opzichte van de Initiële Gezamenlijke Toezeggingen. De efficiëntiewinsten van het Samenwerkingsproject worden hierdoor verder verstrekt.

571. De auditeur merkt bovendien op dat de wijzigingen die zijn aangebracht aan de voorwaarden voor de toepassing van de wezenlijke nadelige verandering-clausule met betrekking tot de CPPP, ertoe bijdragen het risico te verminderen dat een Partij zich daarop zou beroepen om haar uitrolactiviteiten in de B-zones op te schorten. Zij stelt eveneens vast dat de verduidelijkingen met betrekking tot de uitoefening van het instaprecht bijdragen tot een grotere doeltreffendheid ervan, terwijl zij tegelijkertijd de waarborgen voor de uitrol van glasvezel in deze zones versterken.

VIII.6.1.b Toezegging om diensten voor passieve toegang tot FTTx-netwerken aan te bieden in B-zones

572. Wat de MRC betreft, stelt de auditeur vast dat de Partijen hebben voorgesteld om het niveau ervan te verlagen om rekening te houden met de verminderde dekking van de B-zones. Wat het mechanisme voor tariefindexering betreft, merkt de auditeur op dat inmiddels is verduidelijkt dat de aanpassingen die daaruit voortvloeien integraal deel uitmaken van het toegangstarief en als zodanig onderworpen zijn aan het toezicht van de Monitoring Trustee.

573. Wat de noodzaak betreft van de leerperiode van één jaar die in bepaalde SLA's van Wyre en Fiberklaar is voorzien, acht de auditeur de door de Partijen aangevoerde rechtvaardigingen aanvaardbaar.[619] De auditeur stelde immers vast dat het Samenwerkingsproject een nieuwe operationele en technische omgeving creëert, waardoor de Partijen tijdens een initiële periode enige flexibiliteit nodig kunnen hebben om hun SLA's aan te passen en de duurzaamheid ervan op lange termijn te waarborgen.

VIII.6.1.c Toezegging om geen margin squeeze toe te passen

574. De auditeur acht het door de Partijen voorgestelde overgangsmechanisme om de naleving van de Toezegging om geen margin squeeze toe te passen te waarborgen in geval van de intrede van een

[619] [VERTROUWELIJK – Informatie met betrekking tot het onderhandelingsproces].

nieuwe aandeelhouder met een significante deelneming in Fiberklaar, Proximus, Wyre of Telenet toereikend.

VIII.6.1.d Toezegging aangaande de uitwisseling van informatie tussen Fiberklaar en Wyre

575. De auditeur is van oordeel dat de regeling inzake de uitwisseling van informatie tussen de Partijen passend is, aangezien zij waarborgt dat de informatie-uitwisseling tussen hen beperkt blijft tot hetgeen objectief strikt noodzakelijk en evenredig is voor de uitvoering van hun overeenkomsten.

VIII.6.1.e Conclusie

576. Gelet op het voorgaande is de auditeur van oordeel dat de Finale Gezamenlijke Toezeggingen voorzien in de verlening van toegang tot de in de B-zones uitgerolde FTTx-netwerken onder FRAND-voorwaarden en bijgevolg van dien aard zijn dat zij een daadwerkelijke mededinging op de betrokken wholesale- en retailmarkten mogelijk maken.

VIII.6.2 Finale Unilaterale Toezeggingen Proximus

577. Wat de toezegging om actieve FTTx-toegangsdiensten aan te bieden betreft, is de auditeur van oordeel dat het voorstel van Proximus, zoals beschreven in Deel VIII.5.2.a hierboven, volstaat om de evolueerbaarheid van de snelheidsprofielen en, meer algemeen, van de daaruit voortvloeiende tarieven van het Bitstreamaanbod te waarborgen.

578. Wat de toezegging om toegang te verlenen tot subducts in de A-zones betreft, is de auditeur van oordeel dat de door Proximus aangebrachte wijzigingen op toereikende wijze tegemoetkomen aan de bezorgdheden die naar voren waren gekomen naar aanleiding van enerzijds de ongebruikelijke technische toegangsoplossingen die Proximus had voorgesteld en anderzijds de uitsluiting van lege ducts uit haar aanbod. De auditeur is daarnaast van oordeel dat de wijzigingen die zijn aangebracht aan het proces voor de behandeling van toegangsverzoeken bijdragen tot een betere operationalisering van de PRODA- en PROSA-aanbiedingen. Wat betreft de tarieven, acht de auditeur het herziene mechanisme voor de indexering van de terugkerende tarieven een verbetering, aangezien het de mogelijkheid biedt om de werkelijke evolutie van de onderliggende kosten op systematische wijze te weerspiegelen, met een maximum van 1,9%. In dit verband merkt de auditeur op dat de activering van dit mechanisme in de praktijk afhankelijk is van een minimale afwijking van 0,5 procentpunt ten opzichte van het plafond van 1,9% gedurende twee opeenvolgende jaren. Onverminderd de verificatie van het billijke karakter van de gehanteerde waarden, stelt de auditeur op basis van de informatie waarvan zij tijdens het onderzoek kennis heeft genomen vast dat een kleinere afwijking geen significant grotere gevoeligheid van de tarieven voor veranderingen in de onderliggende kosten aan het licht brengt. Onder deze omstandigheden erkent de auditeur het voorstel van Proximus voor zover het specifiek van toepassing is op de terugkerende tarieven voor toegang tot ducts. Daarnaast waardeert de auditeur de verduidelijking die Proximus heeft gegeven met betrekking tot het gebruik van het aanbod voor toegang tot haar ducts voor de uitrol van FTTx-netwerken (en niet uitsluitend van FTTH-netwerken). Daarentegen betreurt de auditeur dat Proximus heeft geweigerd de lijst van eenmalige prestaties te herzien en gecertificeerde technici van derden toe te laten werkzaamheden uit te voeren op zijn fysieke infrastructuur. Zij is evenwel van oordeel dat het voorstel van Proximus om de eenmalige tarieven met de helft te verlagen en deze bestendig op

dat nieuwe niveau te plafonneren hiervoor een afdoende tegenwicht vormt. Gelet op de versterkte tarifaire toezegging met de voorgestelde tariefverlagingen, en onverminderd de toepassing van de GIA, acht de auditeur dit voorstel aanvaardbaar, aangezien de toegangsvoorwaarden voor derde operatoren hierdoor aanzienlijk worden verbeterd, waarbij de conformiteit van de tarieven met de voorgestelde tariefbeginselen door de Monitoring Trustee moet worden onderzocht. In dat verband benadrukt de auditeur het belang dat de eenmalige prestaties die zijn opgenomen in de tabellen van Delen 7.6.1.2 en 7.6.2.2 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus uitsluitend worden geleverd voor zover dit vereist is, gelet op de behoeften van de derde operator en de specifieke omstandigheden van elk toegangsverzoek, en dat deze niet systematisch in hun geheel worden uitgevoerd. Tot slot herinnert de auditeur aan het belang van de naleving door Proximus van haar toezeggingen om de IT-applicatie binnen een termijn van negen maanden na de aanneming van de Beslissing beschikbaar te stellen.

579. Wat de voorgestelde passieve toegang tot het P2P-netwerk van Fiberklaar betreft, merkt de auditeur op dat het feit dat een deel van het netwerk van Fiberklaar voortaan tot de A-zones behoort, het gevolg is van de onbedoelde duplicatie door Fiberklaar en Wyre van bepaalde Homes Passed die in het kader van de Black Box-oefening aanvankelijk aan de B-zones waren toegewezen (zie hierover Deel VIII.5.1.a hierboven). De auditeur stelt vast dat het voorgestelde tariefbeginsel identiek is aan het tariefbeginsel dat Wyre heeft voorgesteld voor passieve toegang in de A-zones, en komt tot de conclusie dat deze Toezegging waarborgt dat alle door Fiberklaar en Wyre verstrekte toegangen op coherente wijze onder de Toezeggingen vallen. In die zin acht zij deze Toezegging toereikend.

580. Wat de passieve toegang tot de terminerende verticale bekabeling binnen MDU's in de A-zones betreft, is de auditeur van oordeel dat de door Proximus voorgestelde wijzigingen volstaan om de gevraagde verbeteringen aan te brengen.

581. Wat de tariefindexering betreft, verwelkomt de auditeur de afschaffing van het mechanisme van automatische jaarlijkse indexering van de wholesalediensten op het kopernetwerk van Proximus.

582. Gelet op het voorgaande is de auditeur van oordeel dat de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus voorzien in diensten die onder FRAND-voorwaarden worden aangeboden en bijgevolg van dien aard zijn dat zij een daadwerkelijke mededinging op de betrokken wholesale- en retailmarkten mogelijk maken.

VIII.6.3 Finale Unilaterale Toezeggingen Wyre en Telenet

583. Wat de toezegging om toegangsdiensten op het HFC-netwerk aan te bieden betreft, is de auditeur van oordeel dat de voorstellen van Wyre verschillende verduidelijkingen en verbeteringen bevatten. Meer bepaald aanvaardt de auditeur de toezegging van Wyre om de oplossing voor de levering van *Layer 2 broadband*-diensten uit te werken en ter beoordeling voor te leggen aan de Monitoring Trustee, de invoering van het beginsel van het "stop-the-clock"-mechanisme, de toevoeging van Enhanced/Premium SLA's, alsook het voorstel om de tijdelijke prijsplafonds die van toepassing zijn op de snelheidsprofielen tot en met 250 Mbps met één jaar te verlengen en de driejaarlijkse herziening van het HFC LTP Model met één jaar uit te stellen, gelet op de gewijzigde uitroldoelstellingen voor de FTTx-netwerken in de B-zones. Daarnaast acht de auditeur de toezegging van Wyre om de totale maandelijkse bedragen die voor HFC-wholesalediensten worden gefactureerd te plafonneren met

verwijzing naar de geïndexeerde gereguleerde tarieven, evenals de invoering van een mechanisme van periodieke benchmarking en automatische creditering teneinde te waarborgen dat wholesaleklanten niet worden gefactureerd boven het niveau van de referentieprijzen, toereikend. Tot slot verwelkomt de auditeur de verduidelijkingen die zijn verstrekt over de werking van het "Tier-to-Spec"-model, over de aanpassingen die voortvloeien uit het voorgestelde indexeringsmechanisme (voor zover van toepassing) en die integraal deel uitmaken van het toegangstarief, alsook over de installatiekosten van HFC-dropkabels.

584. Wat het HFC-netwerk van Wyre in de C-zones betreft, verwelkomt de auditeur de toezegging om dit netwerk vanaf 2026 te moderniseren en het moderniseringsproces naar de DOCSIS 4.0-technologie tegen 2038 te voltooien. In de praktijk dient deze toezegging het mogelijk te maken om vanaf 2029 geleidelijk hogere snelheden aan derde operatoren aan te bieden op het HFC-netwerk van Wyre.

585. Wat de toezegging aangaande non-discriminatie betreft, verwelkomt de auditeur de verduidelijking die Wyre heeft verstrekt met betrekking tot de invoering van tijdelijke oplossingen, waarbij zij evenwel opmerkt dat deze geval per geval zouden worden toegepast, met name afhankelijk van het tijdstip van toegang en van de operationele beperkingen.

586. Wat de (sub-)ducts in de A-zones betreft, neemt de auditeur akte van de toezegging van Wyre om een specifieke procedure uit te werken voor de operationalisering van de GIA en om een gestandaardiseerd model voor verzoeken om informatie te publiceren. De auditeur acht tevens het voorstel relevant om de Monitoring Trustee in kennis te stellen van elk ontvangen verzoek om informatie en van de wijze waarop dit verzoek wordt behandeld.

587. Gelet op het voorgaande is de auditeur van mening dat de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet voorzien in diensten die onder FRAND-voorwaarden worden aangeboden en bijgevolg van dien aard zijn dat zij een daadwerkelijke mededinging op de betrokken wholesale- en retailmarkten mogelijk maken.

VIII.6.4 Problematieken in verband met de migratie van koperklanten

588. Wat de koperlijnen van Proximus betreft die overeenkomstig de met Wyre gesloten overeenkomst naar het HFC-netwerk van Wyre in de C-zones zullen worden gemigreerd, is de auditeur van oordeel dat de wijzigingen die zowel door Proximus als door Wyre zijn aangebracht, op toereikende wijze tegemoetkomen aan de bezorgdheid dat de verdeling van de migratiekosten ten laste van de wholesaleklanten een onevenwichtig karakter zou kunnen hebben. Daarnaast acht de auditeur het passend dat Proximus zich bereid toont om HFC-wederverkoopdiensten aan te bieden aan haar reeds bestaande wholesaleklanten op het kopernetwerk, waardoor zij de mogelijkheid behouden om de reeds bestaande contractuele relatie met Proximus voort te zetten.

589. Wat de koperlijnen van Proximus betreft die naar de FTTx-diensten van Proximus zullen worden gemigreerd, verwelkomt de auditeur de toezegging om ook voor het door Wyre uitgerolde deel van de B-zones de migratiekosten, de installatiekosten en de kosten verbonden aan de interne bekabeling voor rekening van Proximus te nemen.

590. Gelet op het voorgaande komt de auditeur tot de conclusie dat de door de Partijen voorgestelde voorwaarden op toereikende wijze tegemoetkomen aan de bezorgdheden die verband houden met de migratie van koperklanten.

VIII.6.5 Modaliteiten voor de uitvoering en de controle van de Toezeggingen

591. Wat de herziening van de Toezeggingen en van de aanbiedingen betreft, stelt de auditeur vast dat de Partijen op toereikende wijze hebben verduidelijkt dat de Monitoring Trustee de marktdeelnemers kan raadplegen over elke wijziging die de Partijen wensen aan te brengen aan hun wholesaleaanbiedingen, alsook over elk verzoek tot herziening van de Toezeggingen.

592. Wat de inwerkingtreding van de Toezeggingen betreft, verlenen de Finale Toezeggingen derde operatoren voortaan de mogelijkheid om het integratieproces (on-boardingproces) reeds vervroegd op te starten voor de Toezeggingen die pas van kracht worden op de datum van de daadwerkelijke uitvoering van het Samenwerkingsproject, en niet op het ogenblik van de aanneming van de Beslissing. De auditeur stelt vast dat de nieuw voorgestelde Toezegging van dien aard is dat zij een afstemming mogelijk maakt van de data waarop de door de Finale Toezeggingen bestreken wholesaleaanbiedingen in dienst worden gesteld, enerzijds tussen de Partijen onderling en anderzijds tussen de Partijen en de derde operatoren. De auditeur komt bijgevolg tot de conclusie dat deze toezegging een toereikend karakter heeft. Daarnaast verwelkomt de auditeur de verduidelijking dat de bestaande klanten van de Partijen niet verplicht zijn het integratieproces te doorlopen.

593. Wat de duur van de Toezeggingen betreft, was de auditeur van oordeel dat het voorstel om de duur van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen te verlengen tot 28 jaar, en het auditoraat de mogelijkheid te verlenen deze duur verder te verlengen in overleg met de Monitoring Trustee en rekening houdend met de relevante marktontwikkelingen, afgestemd is op de looptijd van het Samenwerkingsproject en de herziene uitrolplanning. Daarnaast verwelkomt de auditeur de verduidelijkingen die in de Finale Gezamenlijke Toezeggingen en in de Finale Unilaterale Toezeggingen van enerzijds Proximus en anderzijds Wyre en Telenet zijn opgenomen omtrent de mogelijke gevolgen van een eventuele beëindiging van de Samenwerkingsovereenkomst en van de wholesale-toegangsovereenkomsten voor de Toezeggingen en, bijgevolg, voor de wholesaleovereenkomsten die met derde operatoren zijn gesloten.

594. Gelet op het voorgaande komt de auditeur tot de conclusie dat de modaliteiten voor de uitvoering en het toezicht op de Finale Toezeggingen duidelijk en passend zijn.

VIII.6.6 Conclusie van de analyse van de Finale Toezeggingen

595. Gelet op het geheel van het voorgaande komt de auditeur tot de conclusie dat de Finale Toezeggingen tegemoetkomen aan de bezorgdheden die de auditeur in haar voorlopige beoordeling heeft geformuleerd.

596. In het bijzonder is de auditeur van oordeel dat het Samenwerkingsproject, aangevuld met de Finale Toezeggingen, bijdraagt tot de bevordering van de technische en economische vooruitgang en de gebruikers een billijk aandeel biedt in de daaruit voortvloeiende voordelen, zonder aan de gebruikers van de betrokken netwerken en diensten beperkingen op te leggen die niet redelijkerwijs onmisbaar zijn om deze voordelen te bereiken. Tegelijkertijd blijft de mogelijkheid behouden van

daadwerkelijke mededinging in de toekomst op verschillende niveaus van de waardeketen – te beginnen bij de infrastructuur – en in de verschillende betrokken zones, in de zin van artikel 101, § 3 VWEU en artikel IV.1, §3 WER.

597. Sinds de indiening van de Finale Toezegging is de bevordering van de technische vooruitgang met name versterkt door de toezegging van Wyre om het HFC-netwerk van Wyre in de landelijke gebieden van 2026 geleidelijk te moderniseren naar de DOCSIS 4.0-technologie. Een billijke verdeling van de voordelen wordt onder meer gewaarborgd door de aanzienlijke verlaging van de MRC voor passieve FTTx-toegang in de B-zones, aangezien dit de belangrijkste component vormt van de wholesaletoegangstarieven voor de netwerken die in het kader van het Samenwerkingsproject zullen worden uitgerold. Het behoud van de mogelijkheid tot infrastructuurconcurrentie wordt voornamelijk gerealiseerd door enerzijds de combinatie van de invoering door Proximus van een volledig toegangsaanbod voor subducts en passieve toegang tot de terminerende verticale bekabeling binnen MDU's in de A-zones en anderzijds de door Wyre en Proximus aangeboden standalone toegang tot de dropkabel in de B-zones. Daarnaast weerspiegelen de Finale Toezeggingen, door hun reikwijdte en precisiegraad, de aandacht die is besteed aan het evenredige karakter van de uit het Samenwerkingsproject voortvloeiende beperkingen, onverminderd het toezicht op de naleving van de Toezeggingen in de tijd en de aanvullende specificaties die later onder toezicht van de Monitoring Trustee zullen worden uitgewerkt.

598. Voor alle duidelijkheid herinnert de auditeur eraan dat deze conclusie geenszins afbreuk doet aan het fundamentele recht ven elke door het BIPT als zodanig erkende telecomoperator om een alternatief netwerk uit te rollen, ongeacht de betrokken geografische zone. Bijgevolg kunnen de bevoegde overheidsinstanties zich niet op de Beslissing beroepen om de verlening van vergunningen en toestemmingen die noodzakelijk zijn voor de uitrol van een elektronisch communicatienetwerk door een operator te weigeren of ongerechtvaardigd te vertragen. Deze mogelijkheid maakt immers integraal deel uit van de feitelijke elementen die de conclusie van de auditeur en haar beslissing om het ambtshalve ingestelde onderzoek in deze zaak af te sluiten, ondersteunen. Bewezen pogingen om de bevoegde overheidsinstanties hierover te misleiden, zullen in de toekomst bijzondere aandacht krijgen van de BMA.

VIII.7 Toezichtsprocedure

VIII.7.1 Aanstelling van het BIPT als mandataris belast met het toezicht op de naleving van de toezeggingen

599. Gelet op het technisch karakter van de Finale Toezeggingen acht de auditeur het opportuun, noodzakelijk en evenredig om het BIPT aan te stellen als Monitoring Trustee, teneinde de auditeur-generaal bij te staan in zijn opdracht om toe te zien op de correcte uitvoering van de Beslissing. In zijn Opmerkingen heeft het BIPT geoordeeld dat het aangewezen was om als Monitoring Trustee te worden aangesteld,[620] en in het kader van de Finale Toezeggingen hebben de Partijen ingestemd met deze aanstelling van het BIPT als Monitoring Trustee.[621]

[620] Zie in dat verband paragraaf 448 *supra*.
[621] Deel 8.1 van de Gezamenlijke Finale Toezeggingen; deel 14.1 van de Unilaterale Finale Toezeggingen van Wyre en Telenet; en deel 17.1 van de Unilaterale Finale Toezeggingen van Proximus.

600. Het BIPT kan te allen tijde bij de auditeur-generaal een verzoek indienen om te worden ontheven van zijn opdracht als Monitoring Trustee, mits naleving van een minimale opzegtermijn van twaalf maanden. In dat geval zal een nieuwe mandataris worden aangesteld die belast is met het toezicht op de naleving van de Finale Toezeggingen, op voorstel van de Partijen en op hun kosten, na advies van het BIPT.

601. In het kader van zijn taken als Monitoring Trustee behandelt het BIPT op vertrouwelijke wijze alle informatie die zakengeheimen of enige andere vertrouwelijke informatie bevat en verkregen werd van de Partijen, derden en/of de BMA, overeenkomstig de algemene verplichtingen die het wordt opgelegd bij de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

VIII.7.2 Rapporterings- en medewerkingsverplichtingen van de Partijen

602. De Partijen hebben zich ieder ertoe verbonden om aan de Monitoring Trustee, binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de Beslissing, en vervolgens op kwartaalbasis of zoals anders overeengekomen, schriftelijke verslagen te bezorgen over de naleving van de Finale Toezeggingen. Deze verslagen moeten onder meer gestandaardiseerde rapporteringsgegevens bevatten, zoals oorspronkelijk bepaald door de betrokken Partij en goedgekeurd door het BIPT binnen één maand na de aanneming van de Beslissing, of zoals later gewijzigd met goedkeuring van het BIPT.[622]

603. De Partijen hebben zich er voorts toe verbonden zich te onthouden van elke handeling die de uitoefening van de opdrachten van de Monitoring Trustee kan belemmeren, en hem alle medewerking, bijstand en informatie te verstrekken die hij redelijkerwijs nodig kan hebben voor de uitvoering van zijn opdrachten.[623] In dat verband hebben de Partijen zich ertoe verbonden om:

(i) te antwoorden op elk verzoek om informatie van de Monitoring Trustee binnen de door hem bepaalde termijn;

(ii) de Monitoring Trustee toegang te verlenen tot alle documentatie, elk personeelslid, elke locatie en alle informatie die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van zijn taken en hem, op zijn verzoek, daarvan kopieën te bezorgen;

(iii) beschikbaar te zijn om vergaderingen bij te wonen teneinde de Monitoring Trustee alle informatie te verstrekken die noodzakelijk is voor de uitoefening van zijn taken;

(iv) de Monitoring Trustee toe te laten elke vergadering bij te wonen tussen de Partijen onderling of tussen de Partijen en een wholesaleklant met betrekking tot de uitvoering van de Finale Toezeggingen;

[622] Deel 8.3 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen; deel 14.3 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet; en deel 17.3 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.
[623] Deel 8.2 van de Finale Gezamenlijke Toezeggingen; deel 14.2 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet; en deel 17.2 van de Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus.

(v) elk voorstel van de Monitoring Trustee dat ertoe strekt de naleving van de Finale Toezeggingen mogelijk te maken, met inbegrip van voorstellen tot regeling van geschillen daarover, ernstig in overweging te nemen en te goeder trouw uit te voeren.

VIII.7.3 Opdrachten van de Monitoring Trustee

604. De Monitoring Trustee treedt op voor rekening van de auditeur-generaal teneinde na te gaan of de Partijen alle Finale Toezeggingen naleven. De Partijen mogen geen instructies geven aan de Monitoring Trustee.

605. De Monitoring Trustee is het voornaamste aanspreekpunt voor elk verzoek van de Partijen of van derden met betrekking tot de Finale Toezeggingen. Hij is bereikbaar op het volgende adres: monitoring-Noord@bipt.be.

606. Binnen een termijn van vijf maanden te rekenen vanaf de aanneming van de Beslissing, en vervolgens om de drie maanden of volgens hetgeen met de auditeur-generaal is overeengekomen, legt de Monitoring Trustee een schriftelijk verslag voor aan de auditeur-generaal of aan elke persoon die hij daartoe aanwijst. Een niet-vertrouwelijke versie van dat verslag wordt gelijktijdig aan de Partijen bezorgd. Het verslag heeft betrekking op de naleving van de Finale Toezeggingen door de Partijen en moet de auditeur-generaal in staat stellen alle noodzakelijke maatregelen te nemen, zoals het opstarten van een procedure wegens niet-naleving van de toezeggingen. Het eerste verslag gaat vergezeld van een voorstel voor een gedetailleerd werkplan waarin wordt beschreven op welke wijze de Monitoring Trustee de naleving zal controleren van de verplichtingen die in de Finale Toezeggingen zijn opgenomen.

607. In ieder geval bezorgt de Monitoring Trustee, zo spoedig mogelijk, een schriftelijk verslag aan de auditeur-generaal of aan elke persoon die hij daartoe aanwijst indien hij van oordeel is dat de Partijen, of een van hen, een of meer Finale Toezeggingen niet naleven. Een niet-vertrouwelijke versie van dat verslag wordt gelijktijdig aan de betrokken Partij of Partijen toegezonden. Bovendien stelt de Monitoring Trustee aan de Partijen, of aan de betrokken Partij, alle maatregelen voor die hij noodzakelijk acht om de naleving van de Finale Toezeggingen te waarborgen. Hij bezorgt aan de auditeur-generaal of aan elke persoon die hij daartoe aanwijst een kopie van die maatregelen, evenals een voorstel van maatregelen die moeten worden genomen indien de Partijen zich niet binnen de door hem vastgestelde termijn naar zijn voorstellen schikken.

608. De Monitoring Trustee kan te allen tijde, binnen een redelijke termijn, op verzoek (of op eigen initiatief), aan het Auditoraat een schriftelijk of mondeling verslag bezorgen over aangelegenheden die onder zijn opdrachten vallen. De Monitoring Trustee bezorgt de Partijen gelijktijdig een niet-vertrouwelijke versie van deze bijkomende schriftelijke verslagen en informeert de Partijen onverwijld over de niet-vertrouwelijke inhoud van elk mondeling verslag.

609. In geval van een verzoek van de Partijen (of van een van hen) tot wijziging of opheffing van een of meer Finale Toezeggingen, deelt de Monitoring Trustee zijn advies mee aan de auditeur-generaal in de vorm van een verslag, evenals een niet-vertrouwelijke versie daarvan aan de verzoekende Partij of Partijen. Daartoe kan hij marktdeelnemers raadplegen over het betrokken verzoek.

610. Teneinde zijn toezichtsopdracht naar behoren uit te voeren, kan de Monitoring Trustee, wanneer hij dit noodzakelijk acht, zich laten bijstaan door externe adviseurs die over de vereiste expertise beschikken. Hij ziet er dan op toe dat deze externe adviseurs zich ertoe verbinden de vertrouwelijkheid te eerbiedigen van de gegevens waartoe zij toegang hebben. De Monitoring Trustee informeert de Partijen en het Auditoraat over de aanwijzing van externe adviseurs en over de draagwijdte van de bijstand die zij hem zullen verlenen. Alleen de Monitoring Trustee is gemachtigd om instructies te geven aan de externe adviseurs.

VIII.8 Buitengewoon beroep

611. De Finale Toezeggingen, met inbegrip van de gezamenlijke en unilaterale toezeggingen, bevatten een herzieningsclausule die de partijen de mogelijkheid biedt om mits gegronde redenen de auditeur-generaal te verzoeken één of meer van de toezeggingen in de Gezamenlijke Toezeggingen, met inbegrip van de daarbij gevoegde bijlagen en appendices, buiten toepassing te verklaren, te wijzigen, te vervangen of te beëindigen, wanneer zich een wezenlijke verandering heeft voorgedaan in de omstandigheden en feiten die aan de Beslissing van de BMA ten grondslag liggen. In de loop van de procedure hebben Wyre en Telenet hun bezorgdheid geuit over het ontbreken van een wettelijke basis in Boek IV WER die een controle zou toelaten op de negatieve beoordeling van de auditeur-generaal in het kader van uitoefening van de herzieningsclausule. Naar de huidige stand van het recht onder Boek IV WER zou, aldus Wyre en Telenet, juridische controle pas mogelijk worden wanneer het Mededingingscollege een beslissing heeft genomen waarin wordt vastgesteld dat (een van) de Partijen de toezeggingen heeft geschonden.

612. Een negatieve beoordeling door de auditeur-generaal in het kader van de uitoefening van de herzieningsclausule kan nadelige rechtsgevolgen hebben voor de Partijen. Een negatief besluit van de auditeur-generaal waarbij een verzoek tot herziening wordt afgewezen, is van aard een administratieve rechtshandeling te vormen die rechtsgevolgen kan teweegbrengen. Om die reden moet tegen een dergelijke handeling een doeltreffend rechtsmiddel openstaan, zoals erkend in de Belgische rechtsorde en met name gewaarborgd door artikel 13 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

613. Bijgevolg is het aangewezen, teneinde de doeltreffendheid van de huidige Beslissing en de eerbiediging van het recht op een doeltreffend beroep te waarborgen, om in onderhavig geval, in het specifieke geval van een negatieve beslissing van de auditeur-generaal in het kader van de uitoefening van de herzieningsclausule door de Partijen, te voorzien in een buitengewoon beroep en het Mededingingscollege, zoals omschreven in artikel I.6, §1, 5° WER, de bevoegdheid toe te kennen om uitspraak te doen over de wettigheid van de beslissing van de auditeur-generaal.

614. De Beslissing kent de Partijen dan ook de mogelijkheid toe het Mededingingscollege te vatten om, geheel of gedeeltelijk, de wettigheid te laten controleren van negatieve beslissingen van de auditeur-generaal, ingevolge een verzoek tot herziening van de toezeggingen op grond van de herzieningsclausule. Gezien de aard van de betrokken procedure en de vragen die moeten worden beslecht, wordt dit buitengewoon beroep uitgeoefend door de indiening van een met redenen omkleed verzoekschrift bij de voorzitter van de BMA die een afschrift van het verzoekschrift zal bezorgen aan de auditeur-generaal en overeenkomstig artikel IV.21 WER het College zal samenstellen om zich bij beslissing uit te spreken over de gegrondheid van het verzoekschrift.

615. Het verzoekschrift wordt behandeld volgens de vormvereisten en termijnen en naar analogie met de artikelen IV.71 tot IV.73 WER inzake voorlopige maatregelen. Het verzoekschrift moet worden neergelegd binnen een termijn van één maand (i) vanaf de betrokken beslissing van de auditeur-generaal, of (ii) bij ontstentenis van een beslissing, vanaf het verstrijken van een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de indiening overeenkomstig de herzieningsclausule van het verzoek tot herziening van de toezeggingen. Het bestaan van een dergelijke beslissing - of het verstrijken van een termijn van drie maanden vanaf het verzoek tot herziening van de toezeggingen - vormt het enige ontvankelijkheidsvereiste voor het beroep. Enkel de vormvereisten en termijnen waarin de voormelde bepalingen voorzien zijn van toepassing, in voorkomend geval naar analogie en voor zover relevant, overeenkomstig de interpretatie die het Mededingingscollege daaraan geeft, met uitsluiting van de materiële voorwaarden die gelden voor de toekenning van voorlopige maatregelen, in het bijzonder de voorwaarde van spoedeisendheid.

VIII.9 Conclusie

616. Gelet op het voorgaande, en onverminderd de juridische kwalificatie van de betrokken praktijk in het licht van artikel IV.1 WER en artikel 101 VWEU en de analyse van de gevolgen van alle beperkingen die geen nevenrestrictie vormen en opgenomen zijn in de Samenwerkingsovereenkomst en de wholesaletoegangsovereenkomsten, is de auditeur, met toepassing van artikel IV.45, eerste lid, 2° WER, van oordeel dat de Finale Toezeggingen tegemoetkomen aan de mededingingsbezwaren die in haar voorlopige beoordeling zijn geformuleerd. Bijgevolg is de auditeur van oordeel dat het onderzoek ten gronde kan worden stopgezet. De Partijen kunnen derhalve zonder beperkingen toegang verkrijgen tot de precieze afbakening van de hun toegewezen delen van de B-zones, zoals deze voortvloeit uit de Black Box-oefening.

617. Daarnaast behoudt de auditeur-generaal krachtens artikel IV.45, tweede lid WER de mogelijkheid om het onderzoek opnieuw op te starten op basis van nieuwe elementen of ontwikkelingen.

IX. Beslissing

618. Overeenkomstig artikel IV.45, eerste lid, 2° WER en na advies van de auditeur-adviseur:

- stelt de auditeur vast dat de door de Partijen aangeboden toezeggingen van dien aard zijn dat zij tegemoetkomen aan haar bezorgdheden;

- verklaart de auditeur de hieronder geïdentificeerde Toezeggingen aangeboden door Proximus, Fiberklaar, Telenet en Wyre, die als bijlagen bij deze Beslissing zijn gevoegd en er integraal deel van uitmaken, bindend:

  - Bijlage 1: Finale Gezamenlijke Toezeggingen van de Partijen;

  - Bijlage 2: Finale Unilaterale Toezeggingen van Proximus;

  - Bijlage 3: Finale Unilaterale Toezeggingen van Wyre en Telenet;

- beslist de auditeur bijgevolg het in de zaak met referentie MEDE-RPR-24/0001 geopende onderzoek geheel stop te zetten;

- wijst de auditeur het BIPT aan als mandataris belast met het toezicht op de naleving van de Definitieve Toezeggingen, onder de voorwaarden uiteengezet in Deel VIII.7 van deze Beslissing.

Deze Beslissing is gericht aan:

- Proximus NV, met zetel te Vooruitgangstraat 55, 1210 Sint-Joost-ten-Node;

- Fiberklaar NV, met zetel te Raymonde de Larochelaan 13 bus 2.03, 9051 Gent;

- Telenet BV, met zetel te Liersesteenweg 4, 2800 Mechelen; en

- Wyre BV, met zetel te Blarenberglaan 2C, 2800 Mechelen.

Brussel, 23 juli 2026,

Elisabeth Marescaux
Auditeur

--

BIJLAGE 1: Finale Gezamenlijke Toezeggingen van de Partijen

BIJLAGE 2: Finale Unilaterale Toezeggingen Proximus

BIJLAGE 3: Finale Unilaterale Toezeggingen Wyre en Telenet

BIJLAGE 4: Lijst van de NIS9-codes die binnen de B-zones vallen en van de overeenkomstige gemeenten

BIJLAGE 5: Analyse van de initieel voorgestelde MRC

BIJLAGE 6: Analyse van de in het HFC LTP Model gehanteerde afschrijvingsmethode